[illegible]

[illegible] numerorum est duo [illegible] numeros [illegible] collectio [illegible] numeros [illegible] alterutrum [illegible] subtus [illegible] lineam [illegible] numeri [illegible] primi loci numeri [illegible] numerus de his duo [illegible] possit quod [illegible] sub linea directe sub primo loco [illegible]

7 3 0 0 5 8 9 4	2 3 4 6 5	6
6 2 0 3 6 4 3	4 6 8 7 3	6
	3 7 1	
13 3 2 0 9 5 3 7	1 0 4 7 4	

[illegible] numerorum [illegible]

probabitur per deductionem

VIII +

J. P. Pontié

AESOPI

PHRYGIS FABELLAE

Græce & Latine, cum alijs opuscu lis, quorum index proxima refertur pagella.

FRO BEN.

Basileæ, in officina Frobeniana.
An. M. D. XXX.

INDEX

AVTORVM HVIVS LIBRI.

Aeſopi Phrygis uita & fabellæ.

Gabriæ Græci fabellæ tres & quadraginta ex trimetris Iambis, præter ultimã ex ſcazonte, tetraſtichis concluſæ.

Ex Aphthonij exercitamentis de fabula, tum de formicis & cicadis.

De fabula ex imaginibus Philoſtrati.

Homeri βατραχομυομαχία, hoc eſt, ranarum & murium pugna.

Muſęus poëta uetuſtiſſimus de Erò & Leãdro.

Agapetus de officio regis ad Iuſtinianum Cæſarẽ. Hæc omnia cũ Latina interpretatione.

Hippocratis iuſiurandum.

γαλεωμυομαχία, hoc eſt, felium & murium pugna, tragœdia Græca.

Fabularum index in fine adiectus eſt.

IOANNES FROBENIUS STUDIOSIS SALUTEM.

ITERUM exhibemus uobis Aesopi fabellas cum aliquot aliis libellis Græce & Latine, quod proximam æditionem, quæ tota Græca fuit, iis, qui adhuc tirones sunt in Græcanica literatura, minus gratam fuisse cognouerimus, quibus hoc Enchiridium præcipue paratur. Nam qui iam aliquatenus profecerunt, malunt in aliis autoribus se exercere. Nos etiam incipientibus consulendum putamus. Nec libet quibusdam hodie in Academiis uersari, ubi sunt publici Græcarum literarum professores, propter ingens istud dissidiũ, quod magnam orbis partem, sed præcipue gymnasia affligit, bonis studiis omnibus internicionẽ minitans, nisi melior deus aliquis succurrat. Talibus igitur qui domi suo, quod aiunt, Marte aliquid Græcanicæ eruditionis comparare uolunt, muti magistri uice erit Latina uersio. Vos nostram operam boni cõsulite, & bene ualete. Basileæ.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΜΥΘΟΠΟΙΟΥ, ΜΑΞΙΜΩι ΤΩι ΠΛΑΝΟΥΔΗι ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ.

Πραγμάτων φύσιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μετ' αὐτοὺς παρέδωκαν φέροντες. αἴσωπος δὲ δοκεῖ μὴ πόρρω δευτέρας ἐπιπνοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ δὲ μεῖζω τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάσαι. καὶ γὰρ οὔτ' ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος, οὔτε μὴν ἐξ ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἤνεγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀκροωμένων ἀγρεύει ψυχὰς, ὡς αἰσχύνεσθαι τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μήτ' ὄρνιθες, μήτ' ἀλώπεκες. καὶ αὖ πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις, οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ νουνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται. ἐξ ὧν ἃ μὲν κινδύνους ἐπικειμένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρίοις τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ' αὐτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προθέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλλον, ἢ λόγοις φιλοσοφήσας, τὸ μὲν γένος ἐξ ἀμορίου τῆς φρυγίας κατῆγε τῆς μεγάλης ἐπίκλησιν. τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ' ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ πλάτωνος ἐν γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι, ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦτα φησὶν ἐναντία ἀλλήλοις ἐστὶν, ἥ τε φύσις, καὶ ὁ νόμος. αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἴσχυσε μὲν τοι οὐδ' οὕτω τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνασθαι, ἀλλὰ καί

AESOPI FABVLATORIS VITA, A MAXIMO PLANVDE COMPOSITA.

RERVM humanarũ naturã perſecuti ſunt & alij, & poſteris tradiderunt. Aeſopus uero uidetur non abſque diuino afflatu cum moralem diſciplinam attigerit, magno interuallo multos eorũ ſuperaſſe. Etenim neq; definiendo, neq; ratiocinãdo, neq; ex hiſtoria, quam ante ipſius ætatem tulit tempus, admonendo, ſed fabulis penitus erudiendo, ſic audientium uenatur animos, ut pudeat ratione præditos facere, aut ſentire, quæ neque aues, neq; uulpes: & rurſus nõ uacare illis, quibus pleraq; bruta tempore prudenter uacaſſe finguntur, ex quibus aliqua, pericula imminentia effugerũt, aliqua maximã utilitatem in opportunitatibus cõſecuta ſunt. Hic igitur, qui uitã ſuam philoſophicæ reip. imaginẽ propoſuerat, & operibus magis, q̃ uerbis philoſophatus, genus quidẽ traxit ex Amorio oppido Phrygiæ, cognomento magnæ, ſed fortuna fuit ſeruus. Quare & magnopere mihi uidetur Platonis illud in Gorgia pulchre ſimul & uere dictũ: plerũq; enim hæc, inqt, cõtraria inter ſe ſunt, natura ſimul, ac lex. Nam Aeſopi animũ natura liberũ reddidit, ſed hominũ lex corp⁹ in ſeruitiũ tradidit. Potuit tñ ne ſic quidẽ animi libertatẽ corrũpere. Sed quã

τι, πρὸς τὰ ἄλλα καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνην ἕδρας οὐχ οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγχανε δ' οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέστατα τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε. καὶ γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα, σιμὸς τὸν τράχηλον, πρόχειλος, μέλας. ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε (ταυτὸν γὰρ αἴσωπος τῷ αἰθίοπι) προγάστωρ, βλαισὸς, καὶ κυφός. τάχα καὶ τὸν ὁμηρικὸν θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ εἴδους ὑπερβαλλόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐτῷ χείριστον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν τε καὶ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν αἰσώπῳ παρασκευάσαι. καὶ γὰρ δὴ καὶ θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντι τοῦ σώματος, διεγένετο τὰς τῶν δουλευόντων ἄρκυς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρί. τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν ἐπηβολώτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτὸν, ἅτε πρὸς οὐδὲν οἰκίας ἔργων εἰκείως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν διαπέστειλεν. ὁ δ' ἀπελθὼν, προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένου δέ ποτε καὶ τοῦ δεσπότου πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπὴν θέσθαι. γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον ἤνεγκεν. ὁ δὲ ἐπὶ τῷ τῆς ὀπώρας ἡσθεὶς ὡραίῳ, ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδὶ) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λουτρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ' οὕτω, καὶ τοῦ αἰσώπου κατά δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ ἀγαθόπους λαβόμενος, βουλὴν τοιάνδε τῶν συνδούλων τινὶ προτείνει, ἐμφορηθῶμεν εἰ δοκεῖ τῶν σύκων ὦ οὗτος, κἂν ὁ δεσπότης ἡμῶν ταῦτα ζητήσῃ, ἀλλ' ἡμεῖς τοῦ αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἄμ-

φω, ὡς

uis ad res uarias, & in diuersa loca transferret corpus, à propria tamen sede illũ traducere nõ potuit. Fuit aũt nõ solũ seruus, sed & deformissimus omnium suæ ætatis hominum, nã acuto capite fuit, pressis naribus, depresso collo, prominẽtibus labris, niger, unde & nomẽ adeptus est. (idem enim Aesopus, quod Aethiops) uentrosus, ualgus, & incuruus, forte & Homericũ Thersiten turpitudine formæ superãs. Hoc uero omniũ in eo pessimũ erat, tardiloquentia, & uox obscura simul, & inarticulata. Quæ omnia etiã uidentur seruitutẽ Aesopo parasse. Etenim mirũ fuisset, si sic indecẽti corpore potuisset seruientiũ retia effugere. Sed corpore sanè tali, animo uero solertissimo natura extitit, & ad omne commẽtum felicissimus. Possessor igitur ipsius tanꝗ̃ ad nullũ domesticũ opus cõmodũ, ad fodiendũ agrũ emisit. ille uero digressus alacriter operi incumbebat. profecto uero aliqñ & hero ad agros, ut opera specularetur, agricola quidã ficos egregias decerptas dono tulit. ille uero fructus delectatus pulchritudine, Agathopodi ministro (hoc enĩ erat nomẽ puero) seruare iussit, ut sibi post balneũ apponeret. cum uero ira euenisset, atq; Aesopo ob quãdã necessitatẽ ingresso in domũ, occasione capta Agathopus cõsiliũ huiusmodi cõseruo cuidã offert: impleamur, si placet, ficibꝰ heus tu, ac si herus noster has requisierit, nos uero cõtra Aesopũ testificabimur am

φω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος, καὶ ἐπὶ ἀληθεῖ θεμελίῳ τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν, καὶ τὸν μηδὲν ἔσται ὅ γε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα μὴ δ' ἄνευ ἐλέγχων διᾶραι τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντες δὴ τούτου, πρὸς τοὖργον ἐχώρησαν. καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες ἔλεγον ἐφ' ἑκάστῳ σὺν γέλωτι, φεῦ σοι δύστηνε αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, καὶ ἀκούσας, ὡς αἴσωπος αὐτὰ καταδήδοκε, τόν τε αἴσωπον σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι. καὶ κληθέντι φησί, λέγε μοι ὦ κατάρατε, οὕτω μου καταφρονήσας, ὡς εἰς τὸ ταμιεῖον εἰσελθεῖν, καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινήσασθαι; ὁ δὲ ἀκούων μὲν, καὶ συνιεὶς ἦν, λαλεῖν δὲ εἶχεν οὐδ' ὁπωσοῦν διὰ τὸ βραδύγλωσσον, μέλλων δὲ ἤδη τύπτεσθαι, τῶν κατηγόρων σφοδροτέρων ἐπικειμένων, πεσὼν πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀνασχέσθαι μικρὸν ἐδεῖτο. δραμὼν δὲ, καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενεγκὼν, τοῦτό τε πέπωκε, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀνέβαλεν, οὔπω γὰρ τροφῆς ἀψάμενος ἔτυχεν. ἠντεβόλει γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἂν δῆλον γένηται, τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νόημα αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω ποιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν. οἱ δ' ἐβουλεύσαντο πιεῖν μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέντοι καθεῖναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ἐπὶ τὰ πλάγια τῶν γνάθων αὐτοὺς παραφέρειν. οὐκ ἔφθασαν δὲ πιόντες, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι παραχρῆμα ἐπενεγκὸν, αὐτομάτην παρέσχε τὴν ὀπώραν ἀναδοθῆναι. τότε τοίνυν πρὸ ὀφθαλμῶν πεσόντος, τοῦ τε κακουργήματος

bo q̀ in domum ingressus sit, & ficus clàm co-
mederit, & super uero fundamēto, uidelicet in
domū ingressione, multa mēdacia inædificabi
mus, & nihil unus ad duos fuerit, præsertim cū
ne sine probationibus quidē diducere unq̃ os
queat: uiso uero hoc, ad opus accesserunt, & fi-
cus deuorātes, dicebāt in singulis cū risu: Væ ti
bi infelix Aesope. Cū igitur herus rediisset à la
uacro, & ficus petiisset, & audiuisset q̊d Aeso-
pus eas comederit, & Aesopū cum ira iubet uo
cari, & uocato ait: Dic mihi ô execrāde, ita me
cōtempsisti, ut in penu ingredereris, & paratas
mihi ficus comederes: ille audiebat quidē, & in
telligebat, sed loqui poterat nullo modo ob lin-
guæ tarditatē: cū iam uerberādus esset, & dela-
tores uehemētiores instarēt, procūbens ad heri
pedes, ut sustineret se parū, orabat: cum autē ac
currisset, & tepidā aquā attulisset, eā bibit, & di
gitis in os demissis, rursum humorē solum reie-
cit: nondū enim cibum attigerat: orabat igitur
ut idē & accusantes facerēt, quo manifestū fie-
ret, quis nā ficus dissipasset: herus autē ingeniū
hominis admiratus, sic facere & alios iussit: illi
autem deliberauerant bibere quidem aquam,
non tamen demittere in guttur digitos, sed per
obliqua maxillarum eos circunferre: uix dum
autem biberant, cum tepida illa aqua nausea
potis inducta effecit, ut sponte fructus redde-
retur. Tunc igitur ante oculos posito & male-

γματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι, οἱ δὲ ἐπέγνωσαν σαφῶς κατὰ τὸν εἰπόντα, ὡς ὅς τις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανεύεται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἐπαναζεύξαντος, τοῦ δὲ αἰσώπου σκάπτοντος ᾗ προσετάχθη, ἱερεῖς τῆς ἀρτέμιδος εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντες, καὶ τῷ αἰσώπῳ περιτυχόντες, προὐτρέποντο πρὸς διὸς ξενίου τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν εἰσήνεγκεν. οἱ μὲν οὖν τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ ξενίᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ὁδηγίᾳ διαφερόντως τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντες, τάς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον καταπεσὼν ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης καὶ λόγου δρόμον καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. εὐθὺς οὖν διϋπνισθείς, φησί, βαβαὶ πῶς ἡδέως κεκοίμημαι, ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα. καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς συνῆκα πόθεν μοι τἀγαθὸν προσεγένετο τοῦτο. εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀντιλαμβανομένους τοῦ κρείττονος ἔτυχον. ἆρ' οὖν τὸ εὖ ποιεῖν ἀγαθῶν ἐστὶ πλῆρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν αἴσωπος ὑπερησθεὶς τῷ πράγματι, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δ' ἐφεστηκότος τῷ ἀγρῷ (ζηνᾶς ἦν αὐτῷ τοὔνομα) πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, αἴσωπος

παραχρῆμα

ficio ministrorum & calumnia, herus iussit eos nudos flagro uapulare. illi uero cognouerunt manifeste dictũ illud, qui in alterũ dolos struit, sibi inscius malũ fabricat. Sequenti uero die hero in urbem reuecto, Aesopo uero fodiente, quemadmodũ iussus fuerat, sacerdotes Dianæ siue alij quidã homines uia errantes, & Aesopum nacti, exhortabãtur per Iouẽ hospitalẽ, hominẽ, ut quæ in urbẽ duceret, uiã ostẽderet. ille cũ sub umbrã arboris uiros adduxisset prius & frugalem apposuisset cœnã, inde & dux factus ipsis, in quã quærebãt uiã induxit. illi autẽ tum ob hospitalitatẽ, tũ ob ducatũ, mirũ in modum uiro deuincti, & manus in cœlum eleuarunt, & precibus benefactorẽ remunerati sũt. Aesopus uero reuersus, & in somnũ lapsus, & assiduo labore, & æstu, uisus est uidere fortunã astantẽ sibi, & solutionẽ linguæ, & sermonis cursum, & eã, quæ fabularũ est, doctrinã largientẽ. statim igit̃ excitatus ait, papæ ut suauiter dormiui. sed & pulchrũ somniũ uidere uisus sum, & ecce expedite loquor, Bos, asinus, rastrũ. per deos intelligo unde mihi bonũ accesserit hoc. quia enim pius fui in hospites, propitiũ numen cõsecutus sum. Ergo benefacere, bona plenũ est spe. sic igitur Aesopus lætatus facto, rursum cœpit fodere. Sed præfecto agri (Zenas erat ipsi nomẽ) ad operarios profecto, & horũ unũ, quoniã parũ errauerat in opere, uirga uerberante, Aesopus

statim

παράχρημα ἀνέκραγεν· ἄνθρωπε, τῷ χάριν ἐμὲ μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῇ πληγὰς ἐμφορεῖς δι' ἡμέρας; πάντως ἀναγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε οὐ μέσως, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν, αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελος ἔσται. φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατηγορήσω αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ' αὐτὸ δράσῃ, καί με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ. ταῦτ' εἰπὼν εὐθὺ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπότην ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθών, χαῖρέ φησι δέσποτα. ὁ δέ. τί ποτε θορυβημένος πάρει φησί; καὶ ὁ ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἦπου τι δένδρον παρὰ καιρὸν καρπὸν ἤνεγκεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι παρὰ φύσιν ἐγέννησε; καὶ ὅς, οὐχ οὕτως, ἀλλ' αἴσωπος ἄναυδος τὸ πρότερον ὤν, νῦν λαλεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπότης, οὕτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο νομίζειν τέρας εἶναι. ὁ δὲ καὶ μάλα, φησίν, ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ περιύβρισεν, ἑκὼν παρίημι δέσποτα, εἰς δὲ σὲ καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασφημεῖ. ἐπὶ τούτοις ὀργῇ ληφθεὶς ὁ δεσπότης, τῷ ζηνᾷ φησιν. ἰδού σοι παραδέδοται αἴσωπος, ἀπόδου, δώρησαι, ὃ βούλει ἐπ' αὐτῷ ποίησον. τῷ δὲ ζηνᾷ ἐπ' αὐτῷ γενόμενον παραλαβόντος τὸν αἴσωπον, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ δεσποτείαν αὐτῷ ἀναγγείλαντος, ἐκεῖνος ὅ,τι δήποτε βουλομένῳ σοί ἐστί φησιν ἔργασαι. κατὰ δὲ δή τινα τύχην ἀνδρός τινος κτήνη ζητοῦντος πριάσθαι, καὶ διὰ ταῦτα τὸν ἀγρὸν διιόντος ἐκεῖνον καὶ τὸν ζηνᾶν ἐρομένου, ἐκεῖνος θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοί φησιν ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄρρεν, ὅπερ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι, πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος ὑποδειχθῆναι

ſtatim exclamauit, homo cuius gratia eum qui nulla iniuria affecit, ſic uerberas? & omnibus te mere plagas ingeris quotidie? omnino renunciabo hæc hero. Zenas autē hæc ab Aeſopo audiens obſtupuit nō mediocriter, & ſecum ait, ꝙ Aeſopus loqui cœperit, nulla mihi utilitas erit: præueniēs igitur ipſe accuſabo eũ coram dño, anteꝗ̃ ipſe hoc idē faciat, & me herus procuratione priuet: his dictis, urbē uerſus ad dominũ uectus eſt: cæterũ turbatus cũ acceſſiſſet, ſalue, inquit, here. Ille uero, quid perturbatus ades inquit? & Zenas, res quædã mōſtroſa in agro cōtigit. & herus: nunquid arbor præter tēpus fructũ tulit? aut iumentum aliq̊d præter naturã genuit? & ille, nō ita, ſed Aeſopus, qui antea erat mutus nunc loqui cœpit. & herus, ſic tibi nihil boni fiat hoc exiſtimãti mōſtrũ eſſe. & ille: & ſane, inqt, nã quæ in me cōtumelioſe dixit, ſpōte prætereo here, in te autē & deos intolerabiliter conuiciat̃. his ira percitus herus, Zenę ait, ecce tibi traditus eſt Aeſopus, uēde, dona, q̊d uis de eo fac. Cũ Zenas aũt in poteſtate ſua accepiſſet Aeſopũ, & q̊d in eũ haberet imperiũ ei renunciaſſet, ille, quodcunq; uolenti tibi licet, inquit, effice. forte uero cũ uir quidã iumēta quæreret emere, & propterea per agrũ illũ iter faceret, & Zenã rogaret: ille iumētũ nō licet mihi, inquit, uendere, ſed mancipium maſculum, quod ſi uis emere, adeſt. cũ uero mercator dixiſſet oſtendi

ſibi

αὐτῷ τὸ σωμάτιον, καὶ τὸν ζηνᾶν τὸν αἴσωπον μεταπεμψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν καὶ ἀνακαγχάσας, πόθεν σοί φησι πρὸς τὸν ζηνᾶν, ἥδε ἡ χύτρα; πότερον στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη. ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διέκοψας τουτουὶ τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτα εἰπὼν, ἀπῄει τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δὲ αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν, μεῖνόν φησιν. ὁ δὲ μεταστραφεὶς, ἄπιθί φησιν ἀπ' ἐμοῦ ῥυπαρώτατε κύων. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰπέ μοι, τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τί χρηστὸν πρίωμαι, σοῦ δὲ ἀχρήστου καὶ σαπροῦ ὄντος, οὐ χρήζω. καὶ ὁ αἴσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἴ τίς ἐστι πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἷός τέ εἰμί. καὶ ὅς, τί δ' ἂν ὀναίμην, στυγήματος ὄντος αὐτόχρημα; καὶ ὁ αἴσωπος, οὐ πάρεισί σοι παιδία οἴκοι ἀτακτοῦντα καὶ κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγὸν, καὶ πάντως αὐτοῖς ἀντὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ τῷ ζηνᾷ, πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ τριῶν φησιν ὀβολῶν. ὁ δὲ ἔμπορος αὐτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατεβάλλετο, λέγων, οὐδὲν κατεθέμην, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην. ὁδὸν ἀνυσάντων τοιγαροῦν καὶ ἀφικομένων αὐτῶν οἴκαδε. παιδάρια δύο ἔτι ὑπὸ μητρὶ τελοῦντα, τὸν αἴσωπον ἰδόντα καὶ συγχυθέντα ἀνέκραξε. καὶ ὁ αἴσωπος εὐθὺς τῷ ἐμπόρῳ φησίν. ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας, εἰσελθών φησιν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀσπασάμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ φασὶ συμβέβηκεν, ὅτι σωμάτιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο; ἀλλ' ὡς ἔοικεν, ἀντὶ βα-

ſibi ſeruulum, & Zenas Aeſopum accerſiſſet, mercator uidens ipſum, & cachinnatus unde ti bi, inquit ad Zenam, hæc olla? utrũ truncus eſt arboris, an homo? hic niſi uocẽ haberet fermè uideretur uter inflatus. Quare mihi interrupiſti huiuſce piaculi gratia? his dictis, abijt ſuam uiam. Aeſopus uero inſecutus ipſum, mane, inquit. ille autem conuerſus, abi, inquit, à me ſordidiſſime canis. & Aeſopus: dic mihi cuius rei cauſa huc ueniſti? & mercator, ſceleſte, ut aliquid boni emerẽ, tui quod inutilis & marcidus ſis, non egeo. & Aeſopus, eme me, & ſi qua eſt fides, multũ te iuuare potis ſum. & ille, qua in re à te iuuari poſſem, cũ ſis odiũ penitus? & Aeſopus, nónne adſunt tibi pueruli domi turbulẽti, & flẽtes? his præfice me pædagogum, omnino eis pro larua ero. Ridẽs igitur de hoc mercator, inquit Zenæ: quanti malum hoc uendis uas? ille uero, tribus, inquit, obolis. mercator autem ſtatim tres obolos ſoluit, dicens, nihil expoſui, & nihil emi. Cũ igitur iter feciſſent, ac perueniſſent in ſuã domum, pueruli duo, qui adhuc ſub matre erãt, Aeſopo uiſo perturbati exclamauerũt: & Aeſopus ſtatim mercatori, inquit, habes meæ pollicitationis probationẽ. ille uero ridẽs ingreſſus, inqt, ſaluta cõſeruos tuos. Introgreſſum autẽ, ac ſalutantẽ uidẽtes illi, quod nã malum noſtro hero, inquiũt, contigit, ut ſeruulum deformem adeo emerit? ſed ut uidetur pro faſcino

σκανίου τοῦτο τῆς οἰκίας ὠνήσατο. μετὰ δ' οὐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν, τὰ πρὸς ὁδὸν εὐτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλειν γὰρ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ' αἴσωπος ἐδεῖτο τὸ κουφότατον τῶν φορτίων αὐτῷ παρασχεῖν, ἅτε δὴ νεωνήτῳ, καὶ μήπω πρὸς τὰς τοιαύτας ὑπουργίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δὲ, καὶ εἰ μηδὲν ἆραι βούληται συγγνώμην παρεχομένων, ἐκεῖνος οὐ δεῖν ἔλεγε, πάντων κοπιώντων αὐτὸν μόνον ἀσυντελῆ τυγχάνειν. τῶν δ' ὅ,τι περ ἂν ἆραι βούληται ἐπιτρεπόντων, δεῦρο, κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίσας διάφορα σάκκους, καὶ στρώματα καὶ γυργάθους, ἕνα γύργαθον ἄρτων πεπληρωμένον, ὃν δύο βαστάζειν ἔμελλον, αὐτῷ ἐπιθεῖναι κελεύει. οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μηδὲν εἶναι μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φάμενοι, ὃς μικρῷ μὲν ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον ἐδεῖτο ἆραι τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάντων βαρύτατον εἵλετο. χαρίσασθαι μέντοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ὑπολαβόντες τὸν γύργαθον, ἐπιτιθέασι αὐτῷ αἰσώπῳ. ὁ δὲ κατὰ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀπηχθισμένος, δεῦρο κἀκεῖσε διεκλονεῖτο. τὸν δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν· αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρόθυμος ὢν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν διέλυσε, κτήνους γὰρ φόρτον ἤρατο, ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν. αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτοδοτῆσαι, ἡμίσεα τὸν γύργαθον πολλῶν φαγόντων ἐποίησεν. ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος, προθυμότερον ὥδευε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἀρτοδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέχων τὸν γύργαθον, πρῶτος ἁπάν-

των

ſcino domus hunc emit. Non multo uero poſt, & mercator ingreſſus apparari res ad iter ſeruis iuſſit, quod poſtridie in Aſiam profecturus eſſet. illi igitur ſtatim uaſa diſtribuebāt. at Aeſopus rogabat leuiſſimum onus ſibi cōcedi tanq̃ nuper empto, & nondū ad hæc miniſteria exercitato. his autem & ſi nihil tollere uelit ueniam præbentibus. ille nō oportere dixit, omnibus laborantibus ſe ſolū inutilem eſſe. his quod attollere uellet permittētibus, huc & illuc cū circunſpexiſſet, & uaſa cōgregaſſet diuerſa, ſaccos, & ſtramenta, & caniſtros, unū caniſtrū panis plenum, quē duo baiulare debebāt, ſibi imponi iubet. Illi aūt ridētes, & nihil eſſe ſtultius uili hoc ſceleſto inquiētes, qui paulo ante leuiſſimū rogabat tollere onus, nūc omnium grauiſſimum elegit, oportere tamen deſiderium eius explere, ſullatū caniſtrū impoſuerunt Aeſopo. ille uero humeris onere grauatis huc & illuc dimouebatur. hūc uidēs mercator, admiratus eſt, & inquit: Aeſopus cū ad laborādum promptus ſit, iam ſuū precium perſoluit, iumenti enim onus ſuſtulit. Cū uero hora prādij diuertiſſent, Aeſopus iuſſus panes diſpenſare, ſemiuacuum caniſtrum multis comedentibus fecit. unde etiā poſt prandium leuiore onere facto alacrius incedebat. Verum ueſpere quoq; illic, quò diuerterant pane diſtributo, poſtera die uacuum omnino humeris ſullato caniſtro, primus omni-

των ἦν, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις, προτρέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρός ἐστιν αἴσωπος, ἤ τις ἕτερος. καὶ καταμαθοῦσιν ἐκεῖνον εἶναι, θαυμάζειν ὅπως τὸ μεμελανωμένον ἀνθρώπιον, νουνεχέστερα πάντων ἔπραξε, τοὺς ῥαδίως δαπανωμένους ἄρτους ἀράμενον, ἐκείνων τὰ στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἐπιφορτισαμένων, ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν οὑτωσὶ δαπανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμπορος ἐπὶ τῇ ἐφέσῳ γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο. ὑπελείφθη δ᾽ αὐτῷ τρία, γραμματικὸς, ψάλτης, καὶ ὁ αἴσωπος. τῶν δέ τις αὐτῷ συνήθων συμβουλεύσας εἰς σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπεμπωλήσοντι τὰ σώματα, πείθεται. καὶ ὁ ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου. τὸν δ᾽ αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι, ὅλος γὰρ ἦν ἁμάρτημα, ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας, πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα, τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζον; αἴσωπος δὲ, καίπερ ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος, ἵστατο μέντοι τολμηρὰ πρὸς αὐτοὺς ἀτενίζων. ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν ἐνοικούντων ὢν τηνικαῦτα τῇ σάμῳ, προελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν. καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ περισαμένους, μέσον δὲ τούτων τὸν αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέταχεν, ὡς τῇ παραθέσει τοῦ δυσειδοῦς, καλλίους ἑαυτῶν τοὺς νεανίας φανῆναι. ἐγγυτέρω δ᾽ ἐπιστὰς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν ἂν εἴη. καὶ ὃς, καππαδόκης. καὶ ὁ ξάνθος, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα.

καὶ ἐπὶ

um ibat,ut & cõseruis præcurrentẽ hunc uiden tibus dubiũ faceret, utrum putridus esset Aeso pus, an quis alius. Et cũ cognouissent illũ esse, admirarẽtur, q̊d denigratus homũcio solertius omnibus fecerit, quoniã qui facile absumerent panes, sustulit, cũ illi stramẽta, & reliquã supel/ lectilẽ baiularẽt, quæ nõ est sortita naturã, ut sic absumeret. Mercator itaq; cũ esset Ephesi, alia quidẽ mãcipia cũ lucro uẽdidit. Remãserũt aũt ei tria, grãmaticus, cãtor, & Aesopus. Cũ uero quidã ex familiaribus ei suasisset, in Samum ut nauigaret, tanq̃ ibi cũ maiore lucro diuẽdituro seruulos, persuadet. Et mercator cũ puenisset in Samũ, grãmaticũ quidẽ & cantorẽ, utrunq; no ũa ueste indutũ statuit in foro, sed Aesopũ q̃m necunde poterat ornare (tot⁹ eni erat mẽdosus) ueste ex sacco ei circũposita, mediũ inter utrũq; constituit, ut & uidẽtes stuperẽt, dicẽtes: unde hæc abominatio, quæ & alios obscurat? Aeso/ pus autem q̃uis à multis morderetur, stabat ta/ men audacter ad ipsos intuẽs. Xãthus uero phi losophus habitãs tũc Sami, profectus in forũ, & uidens duos quidẽ pueros cum ornatu astãtes, mediũ uero horũ Aesopũ, admiratus est merca toris cõmentũ, quod turpẽ in medio collocaue rat, ut appositione deformis pulchriores seipsis adolescẽtuli apparerent. Propius autẽ astãs per contatus est cãtorẽ, cuias esset. & is, Cappadox. tum Xãthus, quid igit̃ scis facere? Hic, omnia.

καὶ ἔτι ἐπὶ τούτοις αἴσωπος ἐξεγέλασε, τῶν δὲ σχολαστικῶν, οἱ τῷ ξάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα καὶ περιφήναντα τοὺς ὀδόντας ἐξαίφνης, καὶ τέρας ὁρᾶν δοξάντων, τοῦ μὲν, ἦ που κήλην ὀξεῖν ὀδόντας ἔχουσα λέγοντος, τοῦ δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δὲ ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ᾽ ἐρρίγωσε, πάντων δὲ βουλομένων γνῶναι τίς ποτε ἦν ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ὅτου χάριν ἐγέλασας; καὶ ὃς, ἀποχώρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δὲ, ἀμηχανήσαντος τοῖς ἔλοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, κἀκτοῦ εὐθέως ἀναχωρήσαντος, ὁ ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησὶ, πόσου τιμήματος ὁ ψάλτης; τοῦ δὲ, χιλίων ὀβολῶν ἀποκρινομένου, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθεν, ὑπερβάλλον ἀκούσας τὸ τίμημα. καὶ μέντοι καὶ τοῦτον ἐρομένου τοῦ φιλοσόφου, πόθεν ἂν εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅτι λυδός, καὶ ἐπανερομένου, τί οὖν εἶδας ποιεῖν; κἀκείνου φαμένου πάντα, πάλιν ἐγέλασεν αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν δέ τινος ἀπορουμένου, τί δή ποτε οὗτος πρὸς πάντας γελᾷ; ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶπεν. εἰ βούλει καὶ σὺ θαλάττιος τράγος ἀκοῦσαι, ἐρώτησον. ὁ δὲ ξάνθος, καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον, πόσου τιμήματος ὁ γραμματικός; κἀκείνου τρισχιλίων ὀβολῶν ἀποκρινομένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τιμήματος. καὶ στραφεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σωμάτια. ναί φησιν, ἀλλὰ δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖσθαι τῶν πολυτίμων. ἑνὸς δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ᾽ εἰ ταῦθ᾽ οὕτως ἔχει, τὸν γοῦν αἰσχρὸν τοῦτον οὐδεὶς νόμος ἐμποδὼν ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι. τὴν αὐτὴν γὰρ καὶ οὗτος λειτουργίαν εἰσοίσει. καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα

τούτου

atq; ad hæc Aesopus risit. Sed discipulis, qui cũ Xantho unà erant, ut uiderunt ipsum risisse, & ostẽdisse dentes statim, & aliquod mõstrum uidere arbitrãtibus, & uno certe hernia est dẽtes habens dicente, alio uero quid nã uidens risit? alio, non risisse, sed riguisse, omnibus autem uolentibus cognoscere, cur risisset, unus ipsorum accedẽs Aesopo inquit: cuius rei gratia risisti? & is, abscede marina ouis. illo uero cõfuso fun ditus eo sermone, repenteq; secedẽte, Xanthus inquit mercatori: quanto precio cantor? illo autem mille obolorum respõdente, ad alterũ iuit, immenso audito precio. atqui & hunc rogitãte philosopho, cuias nam foret, & audito Lydum esse, rursusq; rogante, quid ergo scis facere? & illo dicente, omnia, iterũ risit Aesopus. ex scholasticis autẽ quodam dubitante, quid nam hic ad omnes ridet? alius ei dixit: si uis & tu marinus hircus uocari, roga. Xanthus autem & rursus rogauit mercatorem, quanto precio grammaticus? & illo tribus millibus obolorum respondente, ægre philosophus tulit immensum precium, & auersus discedebat. Scholasticis autem petentibus, an non placuerint ei seruuli: næ inquit, sed decretum est, non emere mancipium preciosum. uno autem ipsorum dicente, sed si hæc ita se habent, igitur turpem hunc nulla lex impedimento est, ne ematur. idem enim & hic ministerium afferet, & nos precium

τούτου καταθησόμεθα, ὁ ξάνθος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη ὑμᾶς ἐκτίσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι, ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιόν μου καθάριον ὂν, οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπὸ αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ᾽ ἐγγὺς ἡ γνώμη, κατὰ τὸ μὴ πείθεσθαι γυναικί. ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν πρότερον πεῖραν, εἰ οἶδέ τι, μή ποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. προσελθὼν γοῦν τῷ αἰσώπῳ, χαῖρε φησί. καὶ ὅς, μὴ γὰρ ἐλυπούμην; καὶ ὁ ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. κἀκεῖνος, κἀγὼ σέ. καὶ ὁ ξάνθος, ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῷ παραλόγῳ τε ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγείς, ἤρετο, ποταπὸς εἶ; ὁ δὲ, μέλας φησί. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτό φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγέννησαι. καὶ ὅς, ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ᾽ ἐν ποίῳ τόπῳ γεγέννησαι. κἀκεῖνος, οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνώγεῳ, ἢ κατώγεῳ. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ ξάνθος, τίνα τρόπον; ὁ δέ, ἐπειδὴ περ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδέν. καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι, νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν, ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο. οὐδὲ γὰρ εἷς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὰ γὰρ ταῦτα δηλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ ξάνθος φησί, βούλει πρίωμαί σε; καὶ ὁ αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δεῖ; ὁπότερον σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι, ἢ μή, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ, τοῦτο παρὰ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν βούλῃ, βαλαντίου θύραν ἀνοίξας, ἀργύριον ἀρίθμει, εἰ δὲ, μὴ σκῶπτε. πάλιν οὖν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ

ξάνθου

huius exponemus. Xanthus ait: sed ridiculum esset, uos soluisse preciũ, me autẽ seruũ emisse, alioqui & uxorcula mea mũditiæ studiosa, nõ ferret à deformi seruulo seruiri sibi. At scholasticis rursus dicentibus, sed prope est sentẽtia, ne pareat̃ fœminæ. Philosophus dixit: faciamus prius periculũ, an sciat aliquid, ne & preciũ incassum pereat. Adiẽs igit̃ Aesopũ, gaude, inqt. Et ille: num nã tristabar? Et Xanthus, saluto te. Et ille, & ego te. Et Xãthus unà cũ alijs inexpectato & prompto respõso stupefactus, rogauit, cuias es? Ille, niger. Et Xanthus: nõ hoc inquã, sed unde natus sis. Et is: ex uentre matris meæ. Non hoc dico, sed in quo loco natus sis. Et ille: nõ renũciauit mihi mater mea, utrũ in sublimi loco, an in humili. Et philosophus: quid uero facere nosti? Et ille: nihil. Et Xanthus: quomõ? Quoniã hi omnia nosse professi sunt, mihi autẽ reliquerũt nihil. Atq; his scholastici uehemẽter admirati, per diuinã prouidentiã, dixerũt, ualde bene respõdit. Nullus enĩ est homo, qui omnia norit: & propterea scilicet & risit. Rursus igit̃ Xanthus, inquit: uis emam te? Et Aesopus: me hac in re cõsultore eges? utrũ tibi uidet̃ melius, aut emere, aut nõ, fac. Nullus enim quidq; ui facit: hoc in tua positũ est uolũtate, & si uolueris, crumenæ ianuã aperiẽs, argẽtũ numera: sin uero minime, ne cauillare. Rursus igit̃ scolastici inter se dixerũt: per deos superauit pręceptorẽ.

ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε δραπετεῦσαι βου-
λήσῃ; γελάσας ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο εἰ βουλήσομαι
πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὡς δὴ
καὶ σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ ξάνθος, καλῶς μὲν
λέγεις, ἀλλ᾽ αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος, εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν
δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. τότε τῷ ἐμπό-
ρῳ προσελθὼν ὁ ξάνθος φησί. πόσου τοῦτον πωλεῖς;
καὶ ὅς, κερτομῆσαί μου πάρει τὴν ἐμπορίαν. ὅτι τοὺς
ἀξίους σου παῖδας ἀφεὶς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλου, θά-
τερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι, τοῦτον δὲ πρόσδομα λά-
βε. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ δῆτα, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμ-
πορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολα-
στικοὶ παραχρῆμα συνεισενεγκόντες, κατέθεντο. ὁ δὲ ξάν-
θος ἐκτήσατο. οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμα-
θηκότες παρῆσαν ἀνακρίνοντες, τίς μὲν ὁ ἀπεμπο-
λήσας, τίς δ᾽ ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δ᾽ ἀμφο-
τέρων ἑαυτοὺς ἀνειπεῖν διὰ τὸ πενιχρὸν τοῦ τιμήμα-
τος, ὁ αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον ἀνέκραξεν, ὁ μὲν
πραθεὶς, ἐγώ. ὁ πριάμενος δ᾽ οὑτοσὶ, καὶ ὁ πωλήσας
ἐκεινοσί. εἰ δ᾽ αὐτοὶ σιωπῶσιν, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός
εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχαρίσαντό τε τῷ ξάν-
θῳ τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος,
ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ ξάνθῳ. μεσημ-
βρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ ξάνθος ἐν τῷ περιπα-
τεῖν τὸν χιτῶνα ἀνασυράμενος οὔρει. ὅπερ ἰδὼν αἴ-
σωπος, καὶ τῶν ἱματίων ἐκείνου δραξάμενος ὄπισθεν,
πρὸς ἑαυτὸν εἵλκυσε, καὶ φησὶ, τὴν ταχίστην με πώλη-
σον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ ξάνθος, ἀνθ᾽ ὅτου. ὅτε φη-
σὶν, οὐκ ἂν δυναίμην τοιούτῳ ὑπηρετεῖσθαι δεσπότῃ.

εἰ γὰρ

Xanthus uero cum dixiſſet, ſi emero te, fuge-re uoles? ridens Aeſopus ait: hoc ſi uoluero fa-cere, nullo modo utar te conſultore, ut & tu paulo ante, me. & Xanthus: bene dicis, ſed deformis es. & ille: mentem inſpicere oportet ô philoſophe, & non faciem. tunc mercatorem adiens Xanthus, inquit: quanti hunc uendis? & ille: ut uituperes ades meas merces, quoniã te dignos pueros demittens, deformem hunc eligis. alterum horum eme, hunc autem aucta-rium accipe. & Xanthus, non certe, ſed hunc. & mercator, ſexaginta obolis eme. & ſcho-laſtici confeſtim collatos expoſuerunt. Xan-thus autem poſſedit. Itaq; publicani uenditione cognita, aderant indagantes, quis uendiderit, quis emerit. at cum puderet utrunque ſe pro-nunciare propter uilitatẽ precij, Aeſopus ſtans in medio exclamauit, qui uenditus eſt, ego ſum: qui emit, hic: qui uendidit, ille: ſi uero ipſi tacuerint, ego igitur liber ſum. Publicani uero diffuſi gaudio, donato Xantho uectiga-li, abierunt. Aeſopus igitur ſequebatur in do-mum euntem Xanthum. Cum meridianus au-tem æſtus eſſet, Xanthus inter deambulãdum pallium trahendo mingebat, quod uidens Ae-ſopus, ueſtibus illius prenſis retro, ad ſeipſum traxit, atque inquit, quàm celerrime me uende, quoniam fugiam. & Xanthus: quamobrem? quoniam, inquit, non poſſem tali ſeruire hero.

ſi

εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὢν, καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν οὐ παρέχεις τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζων οὐρεῖς, εἰ τύχοι τὸν δοῦλον ἐμὲ πρός τινα σταλῆναι διακονίαν, κἂν τῷ μεταξὺ τῆς πορείας τοιόνδε τι ἀπαιτῆσαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πᾶσα πετόμενόν με ἀποπατεῖν. καὶ ὁ ξάνθος, τοῦτό σε θορυβεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος διαδρᾶναι, βαδίζων οὐρῶ. καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἑστῶτί μοι, τὴν μὲν κεφαλὴν κατέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρησιν ἂν ἐλυμήνατο. καὶ ὁ αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, ὁ ξάνθος παραγγείλας τῷ αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάριον ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ᾔδει, καὶ οὐκ ἐξῆν ἐξαπίνης τοιοῦτον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι, πρίν τινα καὶ πρὸς αὐτὴν ἀστείσηται. αὐτὸς δ᾽ εἰσελθὼν, λέγει, κυρία, οὐκέτι με τοὐντεῦθεν ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας, ἧς πρὸς τῶν θεραπαινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κἀγὼ παῖδά σοι ἐπριάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει κάλλος, οἷον οὔπω τεθέασαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. κἀκεῖνος μὲν ταῦτα. αἱ δέ γε θεραπαινίδες ἀληθῆ νομίσασαι τὰ λεχθέντα, πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν περὶ τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ ξάνθου γυναικὸς εἴσω κληθῆναι τὸν νεώνητον κελευσάσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀῤῥαβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα, τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει. κἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι. ἐκπλαγεῖσα, σύ φησιν εἶ; καὶ ὅς, ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντε, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι. καὶ μέντοι καὶ ἄλλαι

ἐξελθούσης

ſi enim tu, qui herus es, & neminẽ times, tamen relaxationẽ non præbes naturæ, ſed eundo min gis, ſi obtigerit ſeruum me ad aliquod mitti miniſteriũ, & inter eundũ tale quid exigat natura, neceſſe omnino fuerit uolando cacare. Et Xanthus: hoc te turbat? tria mala uolẽs euitare, eundo mingo. Et ille: quæ? Et hic: ſtãti mihi caput percuſſiſſet ſol, pedes uero terræ ſolũ torridum, lotij autem acrimonia olfactum offendiſſet. Et Aeſopus, uade, perſuaſiſti mihi. Poſtq̃ autẽ domi fuerũt, Xanthus iubẽs Aeſopo manere ante ueſtibulũ, quoniã elegantiuſculam eſſe ſibi mulierculã ſciebat, neq; oportere ilico talẽ turpitudinem ei oſtẽdi, anteq̃ aliquis ipſi urbana diceret. Ipſe autẽ ingreſſus, dicit: domina nõ etiam poſthac obijcies miniſteriũ, quod mihi tuæ pediſſequæ præſtent. Iã enĩ & ego puerũ tibi emi, in quo uidebis pulchritudinẽ, qualem nunq̃ uidiſti, qui & iam ante ueſtibulum ſtat. Et ille quidem hæc. Pediſſequæ autem uera exiſtimantes quæ dicta fuerãt, inter ſe nõ mediocriter cõtendebãt, cui nam ipſarum ſponſus nuper emptus futurus ſit. Xanthi uero uxore intro uocari nouitium iubente mancipium, una ex alijs magis accelerans, & ut arabonem uocationem arripiens, nouitium ſeruũ egreſſa accerſebat. Et illo dicente: ecce ego adſum. ſtupefacta, tu, inquit, es? Et hic, næ. Et illa, ſine inuidia, ne ingrediaris intro, & omnes fugiant. Et tamen & alia

egreſſa

ἐξελθούσης, καὶ ὡς εἶδεν αὐτὴν, παταχθείη σου φαμένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι. εἰσελθὼν ἔστη ἄντικρυ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ, τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας ἤνεγκας; ἔκβαλε αὐτὸν τοῦ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἅλις σοί κυρία, μὴ ὑποσκώπτε μου τὸν νεώνητον. ἡ δὲ, δῆλος εἶ ξάνθε μισήσας με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος, καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσανασχετοῦσα λατρείαν, φύγω. Δὸς οὖν μοι τὴν προῖκάμου καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ ξάνθου μεμψαμένου τὸν αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖά τινα φθεγξαμένου περὶ τῆς ἐν τῷ βαδίζειν οὐρήσεως, νυνὶ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, αἴσωπος ἔφη, βάλε αὐτὴν εἰς τὸν βάραθρον. καὶ ὁ ξάνθος, παῦε κάθαρμα, ἢ οὐκ οἶσθ' ὅτι ταύτην ὡς ἐμαυτὸν στέργω; καὶ ὁ αἴσωπος, ἐρᾷς τῆς γυναικός; κἀκεῖνος, πάνυ μὲν οὖν δραπέτα. Καὶ πρὸς τοῦτο αἴσωπος κροτήσας εἰς τὸ μέσον τὸν πόδα, μεγάλως ἀνέκραξε, ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται. Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτοῦ δέσποιναν ἔφη. σὺ ὦ Δέσποινα ἐβούλου τὸν φιλόσοφον ὠνήσασθαί σοι δοῦλον, νέον, εὐσωματοῦντα, σφριγῶντα, ὃν ἔδει γυμνήν σε κἂν τῷ βαλανείῳ θεᾶσθαι, καί σοι προσπαίζειν τὰ εἰς αἰσχύνην τοῦ φιλοσόφου. εὐριπίδη, χρυσοῦν ἐγώ σου φημὶ τὸ στόμα, τοιαῦτα λέγον. Πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαττίων, πολλαὶ δὲ ποταμῶν, καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί. δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία, πλὴν οὐδὲν οὕτω δεινὸν, ὡς γυνὴ κακή. σὺ δ' οὖν ὦ δέ-

egressa, ac ut uidit ipsum, cædatur tua dicente facies, & huc ingredere, sed ne appropinques mihi. ingressus stetit coram domina, quæ cum eum uidisset, oculos auertit ad uirũ, inquiens, unde mihi hoc mõstrum attulisti? abijce ipsum à facie mea. & ille, satis tibi domina, ne meum submorde nouitium seruum. hæc autẽ, uideris Xanthe osus me, aliã inducere uelle, & forte dũ pudet dicere mihi, ut tua domo abscedã, canicipitem mihi hunc apportasti, ut eius ægre latura ministerium, fugiam. da igitur mihi dotem meam, atq; ibo. ad hęc Xantho increpãte Aesopum tanq; in itinere urbana quædam locutum de mictu inter eundum, nunc uero mulieri nihil dicentem, Aesopus ait: proijce ipsam in barathrum. & Xanthus, tace scelus, an nescis me hanc, ut meipsum, amare? & Aesopus, amas mulierculam? & ille, admodũ quidẽ fugitiue. & ad hoc Aesopus pulsato medio pede, ualde exclamauit: Xanthus philosophus uxorius est. & uersus ad suam dominam, ait: tu ô domina uelles philosophum emisse tibi seruũ iuuenem, bono habitu, uigẽtem, qui te nudam in balneo spectaret, & tecum luderet in dedecus philosophi? O Euripides, aureum ego tuum inquam os, talia dicens: multi impetus fluctuum marinorum, multi fluminum, & ignis calidi flatus. dura res paupertas, dura & alia infinita, tamen nihil æque durũ ut mulier mala. Tu uero ô domina

σποινα φιλοσόφου γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε, μή πως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου προστρίψῃς. ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα. πόθεν ἄνερ φησὶ τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρακας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ εὐτράπελος. διαλλαγήσομαι τοίνυν αὐτῷ. καὶ ὁ ξάνθος, αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα τι χρῆμά φησι τὸ πραῦναι γυναῖκα. καὶ ὁ ξάνθος, σιώπα τοὐντεῦθεν. ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλείαν, οὐκ εἰς ἀντιλογίαν. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ ξάνθος ἕπεσθαι τῷ αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τῶν κήπων ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπωροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν αἴσωπος. τοῦ δὲ ξάνθου μέλλοντος ἤδη τῷ κηπωρῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπωρός, ἔα κύριε, φησίν, ἑνός προβλήματος παρὰ σοῦ δέομαι. καὶ ὁ ξάνθος, τίνος; καὶ ὅς, τί δή ποτε τὰ μὲν παρ᾽ ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καίπερ ἐπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. οἷς δ᾽ αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ ἀνάδοσις, καί τοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις, τούτοις ὀξυτέρα ἡ βλάστησις. ὁ μὲν οὖν ξάνθος, καί τοι φιλοσόφου τῆς ζητήσεως οὔσης, μηδὲν ἕτερον συννοήσας εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ καὶ ταῦτα πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαί φησιν. ὁ δ᾽ αἴσωπος (παρῆν γὰρ) ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ αἴσωπος, καταγελῶ φησιν, ἀλλ᾽ οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε. ἃ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦθ᾽ ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. προβαλοῦ τοίνυν ἐμέ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα.

ἐν τούτῳ

mina philosophi uxor à pulchris adulescẽtulis seruiri tibi noli, ne quo pacto cõtumeliam uiro tuo inflixeris. Illa hæc audiens, cum nihil contradicere posset, unde uir, inquit, pulchritudinẽ hanc uenatus es? sed & loquax putridus hic uidetur, & facetus, reconciliabor igitur ei. Tum Xanthus: Aesope, recõciliata est tibi tua hera. & Aesopus ironice loquens, magna res, inquit, placare mulierẽ. Et Xanthus: tace posthac, emi enim te ad seruiendũ, nõ ad contradicendũ. Postera die Xanthus Aesopo sequi iusso, ad hortum quendam iuit empturus olera. cum uero olitor fasciculũ olerũ messuisset, accepit Aesopus. Xãtho aũt soluturo iã hortulano pecuniã, hortulanus, dimitte domine, inquit, unũ problema à te desidero. & Xanthus: quid nam? tum ille: quid ita quæ à me plantantur olera, quamuis diligenter & fodiãtur, & irrigẽtur, tardum tamẽ suscipiunt incrementũ: quibus uero spontanea è terra pullulatio, etsi nulla cura adhibet̃, ijs tamen celerior germinatio? Xanthus igitur, licet philosophi quæstio foret, cum nihil aliud sciret dicere, à diuina prouidentia & hoc inter cætera gubernari inquit. Aesopus uero (aderat enim) risit. Ad quẽ philosophus: rides ne, an derides? & Aesopus: derideo, inquit, sed nõ te, uerũ qui te docuit. quæ enim à diuina prouidẽtia fiunt, hæc à sapientibus uiris solutionẽ sortiuntur. oppone itaq; me, & ego soluam problema.

Interim

ἐν τούτῳ ῥινῶν ὁ ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει τῷ κηπωρῷ. ἥκιστα πάντων εὐπρεπές ἐστιν ὦ τᾶν, ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τὰ νῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. παῖς δέ μου οὑτοσὶ πολλῶν πεῖραν ἔχων ἀκολουθίας, τούτῳ προσαναθέμενος, τῆς λύσεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. ὁ δὲ ὁ κηπωρὸς, οὗτος ὁ αἰσχρὸς γράμματα εἶδεν; οἴμοι τῆς δυστυχίας. ἀλλὰ φράσον ὦ λῷστε, εἰ τοῦ ζητουμένου τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ αἴσωπος, ἡ γυνή φησιν ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ. τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἴπερ εὕροι καὶ τὸν ἄνδρα, τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς τεκνοποιησάμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μήτηρ ἐστίν. ἃ δὲ εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρὶ, τούτων ἐστὶ μητρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφοράν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς, φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς τρέφουσα διαγίνεται. τὰ δ' ἐξ ἀλλοτρίων ὠδίνων, μισεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων τροφὴν περικόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθεται τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ φύσει ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια. τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον, τῶν μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων, μήτηρ ἐστίν. ἃ δ' αὐτὸς ἐμφυτεύεις, τούτων γίνεται μητρυιά. οὗ χάριν, καὶ μᾶλλον ὡς γνήσια τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ θάλπει. τοῖς δὲ παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην ὡς νόθοις τὴν τροφὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρὸς πιστεύσαις ἄν μοί φησιν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης, καὶ ἀδολεσχίας ἐκούφισας. ἄπιθι προῖκα φέρων τὰ λάχανα. καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λάμβανε. μεθ' ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ

ξάνθου

Interim itaq; Xanthus cõuersus, inquit olitori: minime omnium decens est ô amice, me qui in tantis auditorijs disceptauerim, nunc in horto soluere sophismata. Puero autẽ huic meo, qui consequentia multorum callet, si proposueris, solutionẽ consequeris quæsiti. Et olitor: hic turpis literas nouit? ô infelicitatem. Sed narra ô optime, si quæsiti declarationem nosti. Et Aesopus, mulier, inquit, cum ad secundas nuptias iuerit, liberis ex priore uiro susceptis, si uirum quoq; inuenerit filios ex priore uxore genuisse: quos ipsa filios adduxit, horum mater est: quos inuenit penes uirum, horum est nouerca. Multam igitur in utrisq; ostendit differentiam. Nam quos ex se genuit, amãter & accurate nutrire perseuerat: alienos uero partus odit, & inuidia utens, illorum cibum diminuens, suis addit filijs: illos enim natura quasi proprios amat: odio autem habet qui uiri sunt, quasi alienos. Eodem modo & terra, eorum quæ ipsa ex se genuit, mater est: quæ autem tu plantas, horum est nouerca. Huius rei gratia, quæ sua sunt, ut legitima magis nutrit, ac fouet: à te autem plantatis ut spurijs nõ tantum alimenti tribuit. His delectatus olitor, credideris mihi, inquit, q; me graui sollicitudine ac garrulitate leuaris. Abi gratis ferens olera, & quoties tibi his opus est, tanquàm in proprium hortum uadens, accipe. Post dies aliquot rursus in balneum profecto

 Xantho,

ξάνθου, καί τισιν ἐντυχόντος ἐκ τῶν φίλων, καὶ πρὸς τὸν αἴσωπον εἰρηκότος, εἴς τε τὴν οἰκίαν προσδέξαμεν, καὶ φακῆν εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλόντα ἑψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς τὴν χύτραν ἕψει βαλών. ὁ δὲ δὴ ξάνθος ἅμα τοῖς φίλοις λουσάμενος, ἐκάλει τούτους συναριστήσοντας. προεῖπε μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ἐπεὶ φακῆ γὰρ ἔσται τὸ δεῖπνον. καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους κρίνειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν δὲ εἰξάντων, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ ξάνθος φησί, δὸς ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ πιεῖν αἴσωπε. τοῦ δ' ἐκ τῆς ἀπορροίας τοῦ λουτροῦ λαβόντος καὶ ἐπιδεδωκότος, ὁ ξάνθος τῆς δυσωδίας ἀναπλησθεὶς, φεῦ τί τοῦτό φησιν αἴσωπε; καὶ ὅς, ἀπὸ λουτροῦ ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ ξάνθου τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκάνην αὐτῷ παρατεθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ νίπτεις; κἀκεῖνος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν, ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς. σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα ἐφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ ξάνθος ἔφη. μὴ γὰρ δοῦλον ἐπριάμην, οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. ἀνακλιθέντων τοίνυν αὐτῶν, καὶ τοῦ ξάνθου τὸν αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακῆ, δοίδυκι λαβὼν ἐκεῖνος τὸν τῆς φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ δὲ ξάνθος λαβὼν, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τῆς ἑψήσεως τὴν φακῆν δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διατρίψας ἔφη, καλῶς ἕψηται, κόμισον. τοῦ δὲ μόνον τὸ ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις καὶ παραθέντος, ξάνθος, ποῦ ἐστιν ἡ

φακῆ

Xantho, & quibuſdam ibi amicis inuentis, & ad Aeſopum locuto, ut & in domum curreret, & lẽtem in ollam iniectam coqueret, ille abiens granum unum lentis in ollam coquit iactum. Xanthus ergo unà cum amicis lotus uocauit hos compranſuros, præfatus tamen & quod tenuis eſſet futura cœna, utpote ex lente, quodq́ non oporteret uarietate ferculorum amicos iudicare, ſed probare uoluntatem. His uero profectis, & in domum ingreſſis, Xanthus inquit, da nobis à balneo bibere Aeſope. Illo uero ex defluxu balnei accipiente & tradente, Xanthus fœtore repletus, hem quid hoc inquit Aeſope? Et ille: à balneo, ut iuſſiſti. Xantho autem præſentia amicorum iram compeſcente, & peluim ſibi apponi iubente, Aeſopus pelui appoſita ſtabat. & Xanthus, non lauas? Tum ille, iuſſum eſt mihi ea facere, quæ iuſſeris, tu nunc non dixiſti, inijce aquam in peluim, & laua pedes meos, & pone ſoleas, & quæcũq; deinceps. Ad hæc igitur amicis Xanthus ait: num enim ſeruum emi? nullo modo ſed magiſtrum. Diſcumbentibus itaq; ipſis, & Xantho Aeſopum rogante, an cocta ſit lens, cocleari acceptum ille lentis granum tradidit. Xanthus accipiens, ac ratus gratia faciẽdi periculum coctionis lentem accepiſſe, digitis conterens ait, bene cocta eſt, affer. Illo ſolum aquam uacuante in ſcutellas, & apponente. Xanthus, ubi eſt

φακῆ φησι. καὶ ὃς, ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ ξάνθος, ἕνα κόκκον ἕψησας; καὶ ὁ αἴσωπος, μάλιστα. φακὴν γὰρ ἑνικῶς, ἀλλ' εἶπας οὐ φακᾶς, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἄνδρες ἑταῖροι ἔφη, οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν αἴσωπον, εἶπεν, ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω κακὲ δοῦλε τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἑψήσας παράθες. τοῦ δὲ σπουδῇ τοῦτο ποιήσαντος, καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων, ὁ ξάνθος εὐλόγως θέλων τύψαι τὸν αἴσωπον, αὐτοῦ περί τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως ἀνελόμενος, ἔκρυψε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ αἴσωπος ἐλθὼν, καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακεν, συνῆκε ἐπιβουλὴν αὐτῷ τινα γεγονυῖαν. καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν, καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ περιελὼν, καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε, καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. ξάνθος δὲ δείσας, μή πως αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν ἀποδράσῃ, αὖθις εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τοῦ δ' αἰσώπου τοὺς πόδας εἰς τὸ τρυβλίον κενώσαντος, καὶ πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ ξάνθος, τί τοῦτό φησιν αἴσωπε, πῶς πέντε; κἀκεῖνος, τὼ δύω χοίρω πόσους ἔχετον πόδας; καὶ ὁ ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταυθοῖ πέντε, καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ ξάνθος πάνυ βαρέως ἔχων, πρὸς τοὺς φίλους φησί. οὐχὶ μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ αἴσωπος, δέσποτα, οὐκ οἶσθ' ὅτι τὸ ἐκ προ-

σθέσεως

lens, inquit. Et is: accepisti ipsam. Et Xanthus: unum granum coxisti? tum Aesopus, magnopere. Lentē enim singulariter dixisti, nō lentes, quod pluratiue dicitur. Xanthus ergo prorsus consilij inops, uiri socij, ait, hic ad insaniam me rediget. Deinde cōuersus ad Aesopum, ait: sed ne uidear improbe serue amicis iniurius, abiēs eme pedes porcinos quatuor, & perceleriter coctos appone. Ab eo autem festine hoc facto, ac dū pedes coquerētur, Xanthus iure uolens uerberare Aesopū, cum esset in re aliqua ad usum occupatus, unum ex pedibus ex olla clanculū auferēs, occulit. Paulo post autē & Aesopus ueniens, & ollam perscrutatus, ut tres solos pedes uidit, cognouit insidias sibi aliquas factas, & accurrēs in stabulum, & saginati porci unum ex quatuor cultro amputās, & pilis nudans in ollā iecit, ac cōcoxit cum cæteris. Xanthus uero ueritus ne Aesopus subreptum pedem non inueniens, fugeret, rursus in ollā ipsam iniecit. Aesopo autē in patinam pedes euacuante, ac quinq; his apparētibus, Xanthus, quid hoc, inquit Aesope? quomodo quinq;? Et ille: duo porci quot habent pedes? Et Xanthus, octo. Tum Aesopus: sunt ergo hic quinq;, & saginatus porcus inferius tripes pascitur. Et Xanthus admodum moleste ferens, amicis inquit: nónne paulo ante dixi, quod celerrime hic me ad insaniam rediget? & Aesopus: here nosti id, quod ex additi

θέσεως τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸν τῶν λόγον ποσὸν συγ-
κεφαλαιούμενον, οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν οὖν ξάν-
θος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶ-
σαι τὸν αἴσωπον, ἡσύχασε. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ τῶν σχολα-
στικῶν τις πολυτελὲς εὐτρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις
σχολαστικοῖς καὶ τὸν ξάνθον κέκληκεν. εὐωχουμένων τοί-
νυν, ὁ ξάνθος μερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμε-
νος ἐπιλέκτους, καὶ τῷ αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφεστῶτι δοὺς,
τῇ εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς αὐτὸν, ταῦτα ἐπίδος ἀπελ-
θών. ὁ δ᾽ ἀπιὼν, καθ᾽ ἑαυτὸν γενόμενος, νῦν καιρὸς τίσα-
σθαί μου τὴν δέσποιναν, ἀνθ᾽ ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλ-
θον ἔσκωπτεν, ὄψεται τοίνυν εἰ τῷ δεσπότῃ μου εὐνοεῖ.
ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ
προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποιναν ἐκκαλέσας, τὴν σπυρίδα
τῶν μερίδων ἔμπροσθεν αὐτῆς τέθεικε, καὶ φησὶ, δέ-
σποινα, ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν οὐ σοὶ,
ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ τὴν κύνα καλέσας, καὶ εἰπὼν, ἐλ-
θὲ λύκαινα φάγε, σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέτα-
ξεν δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ κυνὶ πάντα προὔβαλε. με-
τὰ δὲ τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθὼν, καὶ ἐρω-
τηθεὶς εἰ τῇ εὐνοούσῃ δέδωκε πάντα. πάντα φησὶ, καὶ
ἐνώπιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου,
καὶ τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; ἐκεῖνος, ἐμοὶ μὲν φη-
σιν οὐ δοτίον εἴρηκε, καθ᾽ ἑαυτὴν δέ σοι χάριτας ᾔδει. ἡ
μέν τοι γυνὴ τοῦ ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα οἰησαμέ-
νη ἅτε δὴ δευτέρα αὐτῆς κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄν-
δρα εὐνοίᾳ, καὶ ἐπειποῦσα ἤμελλε μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοι-
κήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κοιτῶνος ἐθρήνει. τοῦ δὲ
πότου προκόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους

προτεινο

one & ſubductione in quãtitatẽ ſecundũ rõna/
lem ſummã colligitur, non eſſe errorem? Xan
thus igitur nullã cauſam honeſtam inueniens
uerberãdi Aeſopum, quieuit. Poſtridie autem
ex ſcholaſticis quidam ſumptuoſam apparans
cœnam, cum alijs diſcipulis & Xanthum inui/
tauit. Cœnãtibus igitur Xanthus partes ex ap
poſitis accepit electas, & Aeſopo ponè ſtanti
dedit, beneuolæq; meæ, inquit ei, hæc trade abi
ens. Ille uero decedens, ſecum cogitabat, nunc
occaſio eſt ulciſci meam dominam, propterea
quòd me cum nouitius ueni, cauillata eſt. Vi/
debit igitur an hero meo bene uelit. Profectus
itaq; in domum, & ſedens in ueſtibulo, & hera
accita ſportulam partium coram ipſa poſuit, ac
inquit, Hera hæc omnia herus miſit, non tibi,
ſed beneuolæ, & cane uocata, atq; dicto, ueni
Lycæna, comede, tibi enim herus hæc iuſſit da
ri, particulatim cani omnia ꝓiecit. At poſt hoc
ad herũ regreſſus, & rogatus an beneuolæ de/
derit omnia. Omnia, inquit, & corã me omnia
comedit. Illo uero iterum rogãte, & quid nam
edens ait? Et is, mihi quidẽ nihil quidq; dixit,
ſed ſecũ tibi gratias habebat. Vxor tamen Xan
thi eã rem calamitoſam eſſe arbitrata, tanq; ſe/
cunda cani redarguta erga uirũ beneuolẽtia, ac
ſubdens certe nõ amplius impoſterũ cohabita/
turam cum eo, ingreſſa cubiculũ plorabat. Po/
tu autem procedente, & quæſtionibus alternis

προτεινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος πηνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχή, αἴσωπος ὄπισθεν ἑστὼς εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες ἔφασαν, νοήμων ἐστὶν ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν προτεθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται. διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει, ἀλλ᾽ ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος ἅτε δὴ μήτε ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μὴ δὲ συνήθως ἑαυτῷ πρός τι τῶν τοιούτων ἑλκόμενος, ἀλλ᾽ ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνων ἐστὶ χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, οἱ σχολαστικοὶ πάλιν ἐπῄνεσαν αὐτὸν, τραπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέντοι τοῦ πότου, καὶ τοῦ ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπονοστήσαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁρμήσαντος προσλαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποστραφεῖσα, φησί. μή μου πλησίον γένῃ. δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ ἀπελεύσομαι. οὐδὲν γὰρ ἂν μείναιμι σὺν σοὶ τοὐντεῦθεν. σὺ δὲ ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ᾗ πέπομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ ξάνθος ἐκπλαγεὶς λέγει. οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοί τι κακὸν πάλιν αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκά φησι. κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς μερίδας πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ δί᾽, ἐμοὶ μὲν οὔ, φησὶν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί. καὶ ὁ ξάνθος τοῦ αἰσώπου κληθέντος φησὶ, τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος τῇ εὐνοούσῃ σοί. καὶ πρὸς τὴν γυναῖ-

κα ὁ

propositis, ac uno ex ipsis ambigente, quando futura esset ingens inter homines turbatio, Aesopus ponè stans, ait: Cum resurrexerint mortui, repetentes quæ possederint. Et scholastici ridendo, dixerunt: Ingeniosus est nouitius hic. Alio uero rursus proponente, quã ob rem ouis ad cædem tracta, non exclamat, sus autẽ quàm maxime uociferatur: Aesopus rursus ait: quoniam ouis assueta mulgeri, aut etiam uelleris onus deponere, tacite sequitur. Ideo etiam pedibus arrepta, & ferrum uidens, nihil graue suspicatur, sed illa familiaria & sola uidetur passura. Sed sus, ut qui neq; mulgetur, neq; tondetur, neq; nouit ad horum aliquid trahi, sed carnes suas tantum usui esse, merito uociferatur. His sic dictis, discipuli rursus laudauerũt ipsum uersi in risum. Finito conuiuio, & Xantho in domum reuerso, & uxorem pro more aggresso alloqui, illa ipsum auersata, inquit: ne mihi propinquus fias, da mihi dotem meam, & abibo: non enim mãserim tecum posthac. Tu autem abiens cani adulare, cui misisti partes. Et Xanthus stupefactus, ait: non potest aliquo modo non condiuisse mihi mali aliquid rursus Aesopus. & uxori inquit: domina num me poto, tu ebria es? cui partes misi, nónne tibi? non per Iouem, mihi quidem minime, inquit illa, sed cani. Et Xanthus Aesopo accito inquit: cui dedisti partes? Et ille: beneuolæ tuæ. Et uxo-

κα ὁ ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ αἴσωπος, τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοι. καὶ ὁ αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι φησὶν εὐνοεῖ. ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέντοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ᾽ ἐπιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τὸν δεσπότην. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ ξάνθος, ὁρᾷς κυρία ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος; ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι᾽ ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, αἴσωπος εἶπεν, οὐκ ὀρθῶς εἶπον ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ, καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ ξάνθου τῶν προσοικούντων τινὰς ὡς αὐτὴν, ὡς ἂν ὑποστρέψειεν οἴκαδε, πέμψαντος, τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν θελούσης, καὶ τοῦ ξάνθου δι᾽ αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησί, μὴ ἀνιῶ δέσποτα. ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔριον ἥκειν αὐθαίρετον, καὶ ἀπαράλλακτον δράσω πρός σε. καὶ λαβὼν κέρμα, πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ᾽ ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρῄει τοίνυν καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μή τι ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μή τι μὴν ἐν αὐτῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν

ἠρώτα

ri Xanthus, nihil accepisti? Et illa, nihil. Et Aesopus, cui enim iussisti here partes dari? Et ille, beneuolæ meæ. Et Aesopus cane uocata, hæc tibi, inquit, bene uult. Nam mulier etsi bene uelle dicatur, tamen minima quaque recula offensa contradicit, conuiciatur, abit. Canem tamen uerberato, expellito, non tamen discedet, sed oblita omnium, statim benigne blanditur & cum gratia hero. Oportebat igitur dicere here, uxori has partes ferto, & non beneuolæ. Et Xanthus, uides domina non meam esse culpam, sed eius qui tulit? tolera itaq;, nec deerit mihi occasio, qua eum uerberem. Illa uero non credente, uerum clàm ad suos parentes regressa, Aesopus inquit, non recte dixi ò here, canem tibi magis bene uelle, quàm meam heram? Diebus autem aliquot præteritis, & uxore irrecõciliata manente, & Xantho affines quosdã ad ipsam, ut reuerteretur domum mittente, illa uero cum cedere nollet, & inde Xanthus in mœrore esset, Aesopus adiens ad eum, inquit, ne te afflictes here, ego enim eam cras uenire sponte & citissime faciam ad te. Et accepta pecunia in forum iuit, ac emptis anseribus, & gallinis, & aliis quibusdam ad cõuiuium idoneis, ambulans domos circuibat: transibat igitur & ante domum parentum heræ suæ, ignorare simulãs illorum esse, & in ea heram manere. Et cum in quendam ex domo illa incidisset, rogabat,

ἠρώτα εἴ τι τοῦ τῶν εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δὲ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, ξάνθος φησὶν ὁ φιλόσοφος. αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ ξάνθου ὡς ἤκουσεν ἀναγγείλαντος, ἐκείνη σὺν δρόμῳ, καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα, ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης ὦ ξάνθε ἑτέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ συναρμοσθῆναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς οἰκίας δι' αἰσώπου, ὡς καὶ δι' ἐκεῖνον ἀπῆρε. μετὰ δ' ἡμέρας πάλιν τινὰς, καλέσας ὁ ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, περὶ αἴσωπον φησὶν, ὀψώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ διατάττεσθαι. γλώττας οὖν μόνας ὑείους πριάμενος καὶ ἑτοιμάσας ἀνακλινθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινεσάντων ὡς φιλόσοφον τὸ μὲν πρῶτον ἔδεσμα διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν, πάλιν αἴσωπος ἑφθὰς γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλου καὶ ἄλλου, ὁ δ' οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας παρετίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῷ ταυτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας εἰπόντων, καὶ ὡς ἡμεῖς δι' ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν, ὁ ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν, οὐδέν σοι πάρεστιν ἕτερον αἴσωπε; καὶ ὅς, οὐ δῆτα. κάκιστε, οὔκουν ἐνετειλάμην σοι κατάρατον ἀνθρώπιον πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων

σόφων

rogabat, an aliquid ad nuptias utile domestici possent sibi uēdere. Illo autē, & cui est opus his rogitāte, Xantho inquit philosopho, cras enim uxori copulādus est. Eo uero ascēdēte, & uxori hæc Xanthi, ut audiuit, renūciante, illa cursim, & ꝓpere ad Xanthū iuit statim & cōtra ipsum clamabat, dicens inter alia & hæc: Non me uiuente ô Xanthe alteri uxori coniungi poteris. Et sic mansit in domo per Aesopum, quēadmodum propter illum discesserat. Post rursus dies aliquot, inuitans Xanthus discipulos ad prandium, Aesopo, inquit: i, eme optimū quodꝗ & præstantissimū. Ille inter eundum secū dicebat: ego docebo herum non stulta mandare. Cum linguas igitur solū suillas emisset, & apparasset discumbētibus, linguam assatam singulis cum salsamento apposuit. Discipulis laudantibus ut philosophicū primum ferculū, propter linguæ ad locutionē ministerium. Rursus elixas Æsopus linguas apposuit, atꝗ iterum etiā ferculo alio, atꝗ alio petito, ille nihil aliud ꝗ linguas proponebat. Discipulis autē eodē subinde cibo repetito indignatis, quousꝗ linguas inquientibus, quippe nos per diem linguas edendo, nostras doluimus, Xāthus inqt iratus, nihil aliud tibi est Æsope? Et is: non certe. Tū ille, nónne mandaui tibi sordidissime homule, optimum quodꝗ & præstātissimū obsonari? Et Æsopus, multas habeo tibi gratias increpanti me philosophis

σόφων ἀνδρῶν παρόντων, τί ἂν οὖν γένοιτο γλώττης χρη-
στότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία
καὶ φιλοσοφία δι' αὐτῆς παιδεύεται καὶ διδάσκεται.
δι' αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραί, ἀσπασμοί, εὐφημίαι,
μοῦσα πᾶσα. δι' αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται γά-
μοι. πόλεις ἀνορθοῦνται. ἄνθρωποι διασώζονται. καὶ
συνελόντι φάναι, δι' αὐτῆς ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συνέ-
στηκεν. οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης ἄμεινον. ἐπὶ τούτοις οἱ
σχολαστικοὶ τὸν μὲν αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι,
ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διεληλύθασιν ἕκα-
στος ἐπ' οἴκου. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν αἰτιωμένων αὐτῶν
τὸν ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπολογεῖτο μὴ κατὰ γνώμην αὐ-
τοῦ ταῦτα γεγονέναι, ἀλλὰ τοῦ ἀχρείου δούλου τῇ κα-
κουργίᾳ. σήμερον δὲ διαμείψει τὸ δεῖπνον. κἀγὼ δὲ πα-
ρόντων ὑμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. καὶ καλέσας αὐτὸν,
πᾶν ὅ, τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει,
ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δὲ, μη-
δὲν διατραπεὶς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο. καὶ ἑτοιμά-
σας, ἀνακλινθεῖσι παρέθηκεν. οἱ δὲ, πρὸς ἀλλήλους ὑπε-
φώνουν, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι. καὶ μετὰ μικρὸν αὖ-
θις γλώττας παρέθηκε, καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ
ξάνθου δὲ δυσαναχετήσαντος, καὶ τί τοῦτο αἴσωπε εἰ-
ρηκότος, μὴ πάλιν ἐνετειλάμην σοι πᾶν ὅ, τι χρηστότα-
τόν τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι, οὐχὶ πᾶν ὅ, τι φαυλό-
τατόν τε καὶ χείριστον; ὁ δὲ, καὶ τί ἐστι χεῖρον τῆς γλώτ-
της ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις δι' αὐτῆς καταπίπτουσιν;
οὐκ ἄνθρωποι δι' αὐτῆς ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα
καὶ βλασφημίαι καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται; οὐ
γάμοι καὶ ἀρχαὶ καὶ βασιλεῖαι δι' αὐτῆς ἀνατρέπονται;
οὐχ

ſophis præſentibus. Quid igitur fuerit lingua melius & præſtãtius in uita? omnis enim doctri na, & philoſophia per ipſam mõſtratur ac tradi tur. Per ipſam dationes, acceptiones, fora, ſalu- tationes, benedicẽtiæ, muſa omnis. Per ipſã ce- lebrãtur nuptię, ciuitates erigũtur, homines ſer uant. Et, ut breuiter dicã, ꝑ ipſã tota uita noſtra cõſiſtit. Nihil ergo lingua melius. Ob hæc diſci puli Aeſopũ recte loqui dicẽtes, aberraſſe uero magiſtrũ, abiere ſinguli in domũ. Poſtridie rur- ſus accuſãtibus ipſis Xãthũ, ille reſpõdebat, nõ ſecundũ uolũtatẽ ſuã hæc fuiſſe, ſed inutilis ſer- ui nequitia, hodie aũt permutabit cœnã, & ipſe præſentibus uobis cũ eo colloquar. Ac uocato eo, uiliſſimum quodq;, & peſſimũ obſonari iu- bet, quod diſcipuli ſecum forent cœnaturi. Ille autẽ nihil mutatus, rurſus linguas emit, & ap- paratas diſcũbẽtibus appoſuit. Hi inter ſe ſub- murmurabãt, porcinæ rurſus linguæ. Et paulo poſt iterũ linguas appoſuit, & ualde iterũ, atq; iterum. Xantho autem iniquo animo ferẽte, & quid hoc Aeſope dicente, num rurſus mãdaui tibi optimũ quodq;, & præſtantiſſimũ obſona- ri? ac non potius uiliſſimũ quodq;, & peſſimũ? Ille autem, & quid unq; peius lingua o here? nónne urbes per ipſam corruũt? Non homines per ipſã interficiũtur, nõ mẽdacia omnia, & ma ledicta, & periuria per ipſã perficiuntur? nõ nu ptiæ, & principatus, & regna ꝑ ipſã euertunt?

non,

οὐχ ὡς κεφάλαιον εἴπερ, ὁ βίος διὰ αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημάτων γέμει; ταῦτα τοῦ αἰσώπου φαμένου, τῶν τις συνανακειμένων πρὸς ξάνθῳ φησίν, οὗτος εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμὴ σοι γενέσθαι. οἵα γὰρ ἡ μορφή, τοιαύδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ αἴσωπος πρὸς αὐτόν, σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακεντρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι, δεσπότην προξενῶν κατὰ οἰκέτου. καὶ ὁ ξάνθος πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἐφιέμενος μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα φησίν, ἐπεὶ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἐπὶ τῆς λεωφόρου ὁ αἴσωπος. καὶ τοὺς παριόντας περισκοπῶν, ὁρᾷ τινα ἐφ' ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθίσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ' αὑτὸν ἀπράγμονά τινα, καὶ ἁπλοῦν εἶναι, προσελθών φησιν, ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐτῷ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος ἐκεῖνος μηδὲν περιεργασάμενος, μή τε τίς ὢν ὑπὸ τίνος καλεῖται, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σὺν αὐτοῖς ὑποδήμασι φαύλοις οὖσιν ἀνέπεσεν. ἐρομένου δὲ τοῦ ξάνθου, τίς οὗτος; αἴσωπος εἶπεν, ἀπερίεργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ ξάνθος εἰς οὖς εἰπὼν τῇ γυναικὶ συνυποκριθῆναι αὐτῷ, καὶ ὅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποιεῖν, ὡς ἂν εὐπροσώπῳ λόγῳ πληγὰς τῷ αἰσώπῳ ἐντείνειεν. εἶτα ἐν ἐπηκόῳ πάντων φησί, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τῆς λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' αὑτόν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος εὐλαβηθήσεται, ὁ δ' αἴσωπος ὡς ἐκείνου περιέργου φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, ἤει τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψουσα, ὁ δὲ

γνούς

non, ut summatim dicã, uita omnis per ipsam infinitorum errorum referta est? Hæc Aesopo dicente, quidam ex discumbentibus unà, Xantho inquit: Hic, nisi ualde te ipsum munieris, nõ dubia erit insaniæ causa tibi. Qualis enim forma, talis & anima. Et Aesopus ad eum, tu mihi uideris, ô homo prauus quidã & curiosus esse, herum iritans contra seruum. Et Xanthus ad hæc, causam cupiens uerberandi hominem, fugitiue inquit, quoniam curiosum dixisti amicum, ostende mihi incuriosum hominem adductum. Egressus igitur postridie in plateã Aesopus, & eos, qui præteribãt, circumspiciẽs, uidet quendam in loco quodã diu sedẽtem, quem iudicans secum ociosum & simplicem esse, accedens inquit: herus te inuitat secum pransurum. Et rusticus ille nihil sciscitatus, neq; quis esset à quo inuitaretur, ingressus est in domum, & cum ipsis calceis ut erant uiles, discubuit. Rogante autem Xantho, quis hic? Aesopus ait, incuriosus homo. Et Xanthus in aurẽ fatus uxori, ut sibi obsequeretur, & quod ipse iusserit faceret, ut honesta ratione plagas Aesopo inferret, deinde coram omnibus inquit: domina, aquam in peluim iniјce, & pedes hospitis laua. Cogitabat enim secum omnino hospitem recusaturum, Aesopum uero, quia ille curiosus esset, uerberibus cæsum iri. Illa igit̃ iacta aqua in peluim, ibat pedes hospitis lotura. At ille

γνοὺς ταύτην οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου δεσπότιν, καθ' ἑαυτὸν εἶπε, τιμῆσαί με πάντως βούλεται, καὶ τούτου δὲ χάριν αὐτοχειρία τοὺς πόδας μου βούλεται νίψαι, ἐπεὶ θεραπαινίσιν εἶχεν ἂν τοῦτ' ἐπιτάξαι. προτείνας οὖν τοὺς πόδας, νίψον κυρία, φησί. καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ ξάνθου κελεύσαντος οἶνον τῷ ξένῳ δοθῆναι πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος διελογίσατο καθ' αὑτὸν, ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότερον ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δ' οὕτως αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν, καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστούντων δὲ, καί τινος ἐδέσσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει. καὶ μέντοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνέφερε. ὁ δ' ἀγροιώτης καθ' αὑτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν. εἰ δὲ καὶ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὐτοῦ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης, τί πρὸς ἐμέ; τοῦ δὲ ξάνθου ἀγχάλλοντος καὶ οὐχ ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος περιεργάζετο, τέλος πλακοῦντες ἠνέχθησαν. ὁ δὲ ξένος ὅτε δὴ μήπω πλακοῦντος γευσάμενος, σωρεύων καὶ συνθλῶν αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ ξάνθου τὸν ἀρτοποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δή ποτε ὦ κατάρατε φαμένου καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσκεύασας; ἐκεῖνος ἔφη, εἰ μὲν ὠμός ἐστιν ὦ δέσποτα ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε. εἰ δ' οὐχ ὡς ἔδει ἐσκεύασται, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὴν δέσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ ξάνθος, εἰ πρὸς τῆς ἐμῆς τοῦτο γέγονε γυναικὸς, ζῶσαν αὐτὴν ἀρτίως κατακαύσω. καὶ πάλιν τῇ γυναικὶ νεύει αὐτῷ συνυποκριθῆναι διὰ αἰσώ/

cognoscens hanc esse domus dominam, secum loquebatur, honorare me omnino uult, atque huius rei gratia suis manibus pedes meos uult lauare, cum ancillis queat hoc mandare. Extensis igitur pedibus, laua, inquit, hera, ac lotus discubuit. Xantho autē iubente uinum hospiti dari bibere. Rursus ille considerabat secum, ipsos ante oportere bibere, sed quia sic ipsis uisum est, non opus mihi hæc inquirere. Et accipiens bibit. Prandentibus uero, & ferculo quodā hospiti apposito, atque illo suauiter comedēte, Xanthus cocum, quod male hoc condiuisset, criminabatur, atque etiam nudum uerberibus afficiebat. Rusticus autē secū dicebat, ferculum quidem optime coctū est, & nihil ei deest, quo minus recte paratū sit, si autē absque causa uult suū seruū flagellare paterfamiliâs, quid ad me? Xantho autē ægreferente, neque iucunde affecto, quoniā nihil hospes curiose inquirebat, tandē placētæ allatæ sunt, hospes uero tanquam nunquam placētam gustasset conuoluens, & accipiens ipsas, ut panes comedebat. Xantho aūt pistorē accusante, & cur nam ô execrande dicente, & absque melle, ac pipere placētas præparasti? Ille inquit, si cruda est ò here placenta, me uerbera. Si uero non ut oportebat, præparata est, non me sed heram accusa. Et Xanthus, si à mea hoc factū est uxore, uiuam ipsam nunc comburam. Atque iterum uxori innuit, ut sibi obsequeret propter Aeso-

πον. κελεύσας οὖν κληματίδας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι, πυρὰν ἀνῆψε. καὶ λαβόμενος τῆς γυναικὸς, ἐγγὺς τῆς πυρᾶς ἤγαγε, προσδοκίσιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ ἐπαφεῖναι. διέτριβε δέ πως καὶ περιεβλέπετο τὸν ἄγροικον, εἴπως ἀναστὰς τοῦ τοιοῦδε τολμήματος εἶρξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν. ὁ δὲ, καθ' αὑτὸν αὖθις διεσκοπεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ προὔσης, τί δή ποτε οὕτως ὀργίζεται; εἶτά φησιν, οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν γενέσθαι, ὑπόμεινόν με μικρὸν μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγκω μου καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ ξάνθος ἀκούσας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον καὶ γενναῖον θαυμάσας τῷ αἰσώπῳ φησίν, ἴδε ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερίεργος. ἔχεις τὰ νικητήρια λαβὼν αἴσωπε. ἄλις ἔχει σοι τὸ λοιπόν. τὸ δ' ἐντεῦθεν, ἐλευθερίας τῆς σῆς ἐπιτεύξῃ. τῇ δ' ἐπιούσῃ ὁ ξάνθος ἐπέταξε τῷ αἰσώπῳ εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν καὶ σκέψασθαι, εἰ μὴ πολὺς πάρεσιν ὄχλος, βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν λουθῆναι. ἀπιόντι δὲ, ὁ στρατηγὸς συναντήσας, καὶ τοῦ ξάνθου γνοὺς αὐτὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πορεύοιτο. τοῦ δὲ, οὐκ οἶδα φαμένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ παρ' οὐδὲν λογισθῆναι, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κελεύει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ αἴσωπος ἔκραξεν, ὁρᾷς ὦ στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην; ἃ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολογίας ἑτοίμῳ, ἀφῆκεν ἀπιέναι. αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον, καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασάμενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὴν τῆς εἰσόδου μεσαίτα

τον

pum. Iusso igitur sarmenta in medium afferri, pyram succēdit, & arreptam uxorem prope pyram egit, expectaturus ipsam in ignē immittere. Differebat autē aliquo modo, & circumspiciebat rusticum si quo modo assurgēs à tali audacia prohibere ipsum aggrederetur. Sed is secū rursus cōsiderabat, cū nulla adsit causa, quidnam sic irascitur? Deinde inquit, ô pater familias, si hoc iudicas oportere fieri, expecta me parumper dū digressus adducam & ipse meam ex agro uxorē, ut ambas simul cōburas. Hæc à uiro Xanthus audiens, & huius synceritatē ac generositatem admiratus, Aesopo inquit: ecce uere homo incuriosus. Habes accepta præmia uictorię ò Aesope. Satis est tibi de cætero. Dein uero libertatem tuā assequeris. Postridie autem Xanthus iussit Aesopo in balneas ire, & scrutari, an multa adesset turba, uelle enim lauari. Abeunti autē prætor occurrens, & Xanthi ipsum esse cognoscens interrogauit, quò nam iret. Ille nescio dicente, existimans prætor interrogationē suā floccipēdi, in carcerē ipsum abduci iubet. Inter abducendū igitur Aesopus clamauit, uides ò prætor quēadmodū recte respōderim? quę enim nō expectaui, & occurri tibi, & in carcerem iā trahor. Tū prætor stupefactus respōsi promptitudine, siuit abire. Aesopus autē profectus in balneas, & multitudinem in ipsis intuitus turbæ, & lapidem uidet in medio ingressu

τὸν κείμενον, ἐφ᾽ ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων, τὸν πόδα προσέπταιε. τοῦτον δὲ εἷς τις εἰσιὼν ἐφ᾽ ᾧ λούσασθαι, ἄρας μετέθηκεν. ὑποστρέψας οὖν πρὸς τὸν δεσπότην, εἰ κελεύεις φησὶ δέσποτα λούσασθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῷ βαλανείῳ τεθέαμαι. καὶ τοῦ ξάνθου ἐλθόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν λουομένων ἰδόντος, καὶ τί τοῦτο, εἰπόντος, αἴσωπε, οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης ἑωρακέναι; ὁ αἴσωπος, ναί φησιν. τὸν γὰρ λίθον ἐκεῖνον (τῇ χειρὶ δείξας) πρὸ τῆς εἰσόδου κείμενον εὗρον, ἐφ᾽ ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες καὶ ἐξιόντες προσέπταιον. εἷς δέ τις πρὶν ἢ προσπταῖσαι, ἄρας μετέθηκεν. ἐκεῖνον οὖν ἕνα ἄνθρωπον εἶπον ἑωρακέναι, προτιμήσας τῶν ἄλλων. καὶ ὁ ξάνθος, οὐδὲν παρὰ τῷ αἰσώπῳ ἀργὸν εἰς ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ ξάνθου ἐξ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυθομένου τὸν αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετ᾽ ἀπόπατον τὰ τῆς γαστρὸς ἐκκρίμματα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη. κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τῶν τρυφερώτερον ζώντων, πολὺν χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐκάθητο, ὡς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατρίβων ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δεδοικότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰ τῆς γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μήπως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλά σοι δέσποτα μὴ φοβοῦ, οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀνακλινθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ προβλήματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ ξάνθου ἀρξαμένου ταράττεσθαι, αἴσωπος παρεστὼς ἔφη, δέσποτα, ὁ διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις. τὴν μὲν πρώτην

ἡδονῆς,

positum, in quẽ singuli ingrediẽtes, & egredien tes offendebãt. Hũc autẽ unus quis ingrediens ut lauaretur, sublatũ transposuit. Reuersus igi tur ad herum, si uis, inquit, here lauari, unum hominem in balneis uidi. Et Xantho profecto, ac multitudinem lauantiũ uidente, & quid hoc dicente ò Aesope, nónne unũ hominem dixisti te uidisse? Aesopus certe, inquit: nam lapidem illum (manu ostẽdens) ante ingressum positum reperi, in quẽ ingrediẽtes omnes & exeũtes of fendebãt. Vnus uero quidã anteꝗ̃ illideret ele uatũ transposuit. Illũ igitur unũ hominẽ dixi ui disse, pluris faciẽs ꝗ̃ alios. Tum Xanthus, nihil apud Aesopũ tardum est ad responsionem. Ali quando aliàs Xantho ex latrina redeunte, & in terrogante Aesopum, quid ita homines post ca cationem uentris excremẽta aspiciunt? Ille ait: Antiquis tẽporibus uir quidã delicatius uiuens multo tempore præ delicijs in latrina sedebat, ut & sua illic immorans cacauerit præcordia. Ex illo tẽpore igitur timentes cæteri homines, uentris inspiciunt sordes, ne quo modo & ipsi hoc patiantur. Sed tu here, ne time. Non enim sunt tibi præcordia. Die autem quodam cele brato conuiuio, & Xantho cum alijs philoso phis discumbente, & potu iam inualescẽte, cre bræ quæstiones inter hos uersabãtur, atq; Xan tho incipiente turbari, Aesopus adstans ait, he re, Bacchus tria possidet tẽperamenta, primum

ἡδονῆς. τὴν δὲ δευτέραν, μέθης. τὴν δὲ τρίτην, ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς οὖν πεπωκότες ἤδη καὶ ἡσθέντες, τὰ ἐφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ ξάνθος, ἤδη μεθύων φησί, σιώπα, τοῖς ἐν ᾅδῃ συμβούλευε. καὶ ὁ αἴσωπος, οὐκοῦν καὶ εἰς ᾅδου κατασπασθήσῃ. τῶν δὲ σχολαστικῶν τις ὑποβεβρεγμένον ἤδη τῇ μέθῃ τὸν ξάνθον ἰδὼν, καὶ ὅλον εἰπεῖν οἰνοπλῆγα, καθηγητά φησι, δύναταί τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὃς, πάνυ μὲν οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύτην ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχολαστικὸς, εἰ δ' οὐ δυνήσῃ, τί ποτέ σοι τίμημα ἐπιγράψω; καὶ ὁ ξάνθος, τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ ἐπὶ τούτοις καταθέμενοι τοὺς δακτυλίους, τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν, τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρωΐας διεγερθέντος τοῦ ξάνθου, καὶ τήν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυθομένου, ἐκεῖνος οὐκ οἶδα, φησι, τί ποτε γέγονεν. ἓν δ' οἶδα μόνον, ὅτι τῆς οἰκίας σαυτοῦ ἀλλότριος γέγονας. καὶ ὁ ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς μεθύων, συνέθου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν. κἀπὶ ταῖς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τὸν δακτύλιον. κἀκεῖνος, καὶ πῶς ἄρ' ἐγὼ μεῖζον πίστεως ἔργον δυνήσομαι; ἀλλά σου νῦν δέομαι, εἴ τις σύνεσις, εἴ τις δεινότης καὶ ἐμπειρία, ξυμπαρίστασο καὶ βοήθειαν ὄρεγε, ὡς περιγενέσθαι, ἢ τάς γε συνθήκας λῦσαι. καὶ ὁ αἴσωπος, περιγενέσθαι μὲν οὐκ ἔνι, λυθῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας ποιήσω. ἐπειδὰν γὰρ αὖθις τήμερον εἰς ταὐτὸ συνέλθητε, μηδ' ὁτιοῦν φανῇς δειλιάσας, ἀλλ' ἅπερ ὡμολόγησας παροινῶν, ταῦτα καὶ νήφων λέγε. κέλευσον μέντοι στρώματα καὶ τράπεζαν

uoluptatis, secundum ebrietatis, tertium contumeliæ. Et uos igitur poti iam, & lætati, quæ reliqua sunt, obmittite. Tum Xanthus iam ebrius, ait, tace, inferis consule. Et Aesopus, igitur & in infernum distrahere. Ex discipulis autē quidam subebrium iam Xanthum uidens, & ut in uniuersum dicam, temulentum, ô præceptor, inquit, potest ne quis ebibere mare homo? Et ille, admodum quidem. Ego enim ipse hoc ebibam. Et discipulus: at si non poteris, quam nam tibi multā irrogabo? Tum Xanthus, domum meam depono totam. Atque interim depositis anulis pacta firmauerunt, tum discesserunt. Postridie diluculo, excitato Xantho, ac faciem lauante, & anulum inter lauandum non uidente, & Aesopum de eo interrogante, ille nescio, inquit, quid nam factū fuerit, sed unum scio tantum, quod à domo decideris tua. Tū Xanthus, quamobrem? Et Aesopus, quoniam heri ebrius pepigisti mare ebibere, atque in pactis deposuisti & anulum. Et is: tum quomodo maius fide opus potero? Verum te nunc rogo, si qua cognitio, si qua prudentia, si qua experientia, præsto sis, ac opem porrige, ut uincam, aut pacta dissoluam. Et Aesopus, uincere quidē haud licet, sed ut soluas pacta, efficiam. Cum hodie rursus in unū cōueneritis, nullo modo uidearis timere, uerum quæ pactus es ebrius, eadem sobrius quoque dic. Iube itaque stramenta, & men

ζαμ παρὰ τὴν ἠϊόνα πεθῆναι, καὶ παῖδας ἑτοίμους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοι τὸ θαλάττιον ὕδωρ. ἐπειδὰν δὲ σύμπαντα θεάσῃ τὸν ὄχλον συνδεδραμηκότα ἐπὶ τὴν θέαν, αὐτὸς ἀναπεσὼν, κέλευσον ἐκ τῆς θαλάττης πληρωθῆναι τὸ ἔκπωμα. καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπηκόῳ πάντων εἰπὲ τῷ συνθηκοφύλακι, τίνας παρ' ὑμῖν πεποιήκαμεν τὰς συνθήκας; καὶ ὃς ἀποκρινεῖταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν. στραφεὶς οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας, οὕτω φράσον. ἄνδρες σάμιοι, ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους ὅσους ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν. ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς εἰσιόντας εἰς αὐτὴν ποταμούς. οὗτος οὖν ὁ σχολασικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἐπισχέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας, εἶτα δ' εὐθὺς ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δὲ ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθήκης διάλυσιν ἔσεσθαι γνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δήμου γοῦν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συῤῥεύσαντος ἐπὶ θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντος, καὶ τοῦ ξάνθου κατὰ τὰ διδαχθέντα πρὸς τοῦ αἰσώπου δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ σάμιοι ἀνεβόησαν εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχολασικὸς προσπεσὼν τηνικαῦτα τῷ ξάνθῳ, νενικῆσθαί τε ὡμολόγει, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο λῦσαι, ὃ καὶ πεποίηκε ξάνθος δυσωποῦντος τοῦ δήμου. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, αἴσωπος προσελθὼν τῷ ξάνθῳ φησίν. ὁ πάντα σοι τὸν βίον χαρισάμενος ἐγὼ, οὔκουν ἄξιός εἰμι δέσποτα τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ οὐ βουλομένῳ μοι ἦν

τοῦτο

ſam in littore poni, & pueros paratos cum poculis porrigere tibi marinam aquam. Cum autem omnem uideris turbam concurriſſe ad ſpectaculum, ipſe diſcumbens iube ex mari impleri poculum. Atque hoc accepto omnibus audiẽtibus, dic pactis præfecto, quæ nam apud uos fœdera iniuimus? Atque is reſpondebit tibi, quod pepigeris mare ebibere. Conuerſus igitur tu ad omnes, ſic dicito, Viri Samij, ſcitis & uos penitus quàmplurimos fluuios prorumpere in mare, ego autem pepigi mare ſolum ebibere, non etiam exeuntia in ipſum flumina. Hic itaque ſcholaſticus eat prius contenturus flumina omnia, deinde ſtatim mare ſolum ebibam. Xanthus autem futuram ex hoc pacti ſolutionem cognoſcens, uehementer lætatus eſt. Populo igitur ad littus confluente ad ſpectaculum eius, quod faciendum erat, cumque Xanthus quæ edoctus fuerat ab Aeſopo, feciſſet, ac dixiſſet, Samij acclamauerunt laudantes ipſum, & admirantes. Sed ſcholaſticus Xanthi pedibus obuolutus, & uictum ſe confitebatur, & pacta rogabat diſſolui. Quod & fecit Xanthus exorante populo. Profectis autem ipſis in domum, Aeſopus adiens Xanthum, inquit; per omnem tibi uitam gratificatus ego, nónne dignus ſum ò here conſequi libertatem? Et Xanthus obiurgando ipſum repulit, dicens, an nolo ipſe

hoc

τοῦτο πρᾶξαι; ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος καὶ σκέψαι. κἂν ἴδῃς δύο κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι. ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς οὗτος. ἐπεὶ εἰ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ αἴσωπος, καὶ συμβὰν οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ ξάνθῳ ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος θατέραν μόνην ἰδὼν, ἔφη, οὐκ εἶπάς μοι κατάρατε δύο ἑωρακέναι; καὶ ὃς, οὕτως. ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με; καὶ κελεύει αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' αἰσώπου μαστιγουμένου, προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν ξάνθον. καὶ ὁ αἴσωπος ἔτι τυπτόμενος ἀνεβόησεν, οἴμοι τῷ δυστήνῳ. ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδὼν, τύπτομαι, σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην εἰς εὐωχίαν ἄπει. ἕωλος ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετὰ δ' οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος στῆναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας αἴσωπος τὸν πυλῶνα, ἔνδον ἐκαθέσθη. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύραν κόπτοντος, αἴσωπος ἔνδοθεν ἔφη, τί σείει ὁ κύων; ὁ δὲ, νομίσας κύων κληθῆναι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὖθις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νομίζων ὑβρίζεσθαι, τοῦ αἰσώπου ταυτὰ πάντας ἔνδοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δ' αὐτῶν κόψαντος, καὶ τί σείει ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ τὴν τε κέρκον καὶ τὰ ὦτα ἀποκριθέντος,

αἴσωπος

hoc facere? sed exi ante uestibulũ, & speculare, & si uideris duas cornices, renuncia mihi, bonũ enim auguriũ hoc. quòd si unã uideas, hoc malum. Accedens igitur Aesopus, atq; cum forte duas ita cornices super quadã uidisset arbore sidentes, accedens Xantho renũciauit. Exeunte autẽ Xantho, altera harũ euolauit, & Xanthus alteram solã uidens ait: nónne dixisti mihi execrande duas uidisse te? Et is, ita, sed altera euolauit. Tum Xãthus, deerat tibi fugitiue deridere me? Et iubet eum denudatũ uerberari. At dum Aesopus uerberabatur, profectus quidã inuitauit ad cœnã Xãthũ. Ac Aesopus inter uerbera exclamauit, hei mihi misero. Ego enim q duas uidi cornices, uerberor: tu uero, qui unã tantũ, in conuiuiũ abis: uanũ itaq; fuit auguriũ. Tum Xanthus solertiã eius admiratus, cessare iubet uerbera. Non multis autẽ post diebus philosophos & rhetoras cũ inuitasset Xanthus, iussit Aesopo ante uestibulũ stare, & nullũ indoctũ ingredi sinere, sed doctos solos. Hora autẽ prandij clauso uestibulo, Aesopus intus sedebat. Ex inuitatis autẽ quodã profecto, & ianuã pulsante, Aesopus intus ait: quid mouet canis? ille putans canis uocari, iratus discessit. Sic ergo unusquisq; ueniens rursus abibat iratus, putans iniuria affici, Aesopo eadem omnes interrogante. Cum autẽ unus ipsorũ pulsasset, & quid mouet canis audiuisset, & caudã & aures respõdente,
Aesopus

αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοίξας πρὸς τὸν δεσπότην ἤγαγε, καὶ φησὶν, οὐδεὶς τῶν φιλοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν ὦ δέσποτα, πλὴν οὗτος μόνος. καὶ ὁ ξάνθος σφόδρα ἠθύμησε, παραλελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ συνελθόντες οἱ κληθέντες ἐπὶ τὴν διατριβὴν, ἐνεκάλουν τῷ ξάνθῳ, φάσκοντες, ὡς ἔοικας ὦ καθηγητὰ, ἐπεθύμεις μὲν αὐτὸς ἐξουδενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν ἐπὶ τῷ πυλῶνος ἔστησας αἴσωπον, ὡς προπηλακίσαι, καὶ κύνας ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ ξάνθος, ὄναρ τοῦτ' ἐστὶν, ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν, ὕπαρ. καὶ δὴ τάχος μετακληθεὶς αἴσωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σὺν ὀργῇ, τῷ χάριν τοὺς φίλους ἀτίμως ἀπέστρεψεν, ἔφη, οὐχὶ σύ μοι δέσποτα ἐνετείλω, μή τινα τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἀνδρῶν ἐᾶσαι πρὸς τὴν σὴν συνελθεῖν εὐωχίαν, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους; καὶ ὁ ξάνθος, καὶ τίνες οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν; καὶ ὁ αἴσωπος, οὐδεμιᾷ μηχανῇ. αὐτῶν καὶ γὰρ κοπτόντων τὴν θύραν, κἀμοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος, τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ' ὁστισοῦν αὐτῶν συνῆκε τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν ὡς ἀμαθῶν πάντων φανέντων, οὐδένα τούτων εἰσήγαγον, πλὴν τὸν σοφῶς τοῦτον ἀποκριθέντα μοι. οὕτως οὖν τοῦ αἰσώπου ἀπολελογημένου, ὀρθῶς ἅπαντες λέγειν αὐτὸν ἐψηφίσαντο. καὶ μεθ' ἡμέρας πάλιν τινὰς, ὁ ξάνθος ἑπομένου τοῦ αἰσώπου, πρὸς τὰ μνήματα παρεγένετο, καὶ τὰ ἐν ταῖς λάρναξιν ἐπιγράμματα ἦν ἀναγινώσκων, ἑαυτὸν ἔτερπε. τοῦ δ' αἰσώπου ἔν τινι τούτων ἐγκεχαραγμένα στοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος, α. β. δ. ο. ε. θ. χ. ἐπιδείξαντός τε τῷ ξάνθῳ,

καὶ

Aesopus ipsum recte iudicās respōdisse, aperta ianua ad herum duxit, ac inquit, nullus philoso phus ad conuiuium tuum uenit ô here, præter hunc solum. Et Xanthus ualde tristatus est, deceptum se existimans ab inuitatis. Postridie cū uenissent inuitati ad literariū ludū, accusabant Xanthum dicentes, ut uideris ò præceptor, cupiebas quidē ipse contemnere nos, sed ueritus, putridū in uestibulo cōstituisti Aesopū, ut nos iniuria afficeret, & canes uocaret. Et Xanthus, insomnium ne id est, an uera res? Tum illi, nisi stertimus, uera res. Et celeriter uocatus Aesopus, & rogatus cum ira, cuius rei gratia amicos ignominiose amolitus esset, ait: nō tu mihi here mādasti, ne quē uulgariū ac indoctū hominem permitterē in tuū cōuenire cōuiuium, sed solos doctos? Tum Xanthus, & quales hi, nónne docti? Et Aesopus, nullo pacto, ipsis etenim pulsantibus ianuā, & me intus rogitāte, quid nam moueat canis, neq; quisq; eorū intellexit sermonem. Ego igitur cum indocti omnes uiderētur, nullū ipsorū introduxi, nisi hūc, q̄ docte respondit mihi. Sic igitur cum Aesopus respōdisset, recte omnes dicere ipsum cōfirmarūt. Ac post dies rursum aliquot Xanthus sequēte Aesopo ad monimenta accessit. Et quæ in arcis erāt epigrammata legēs, se ipsum delectabat. At Aesopo in quadam ex ipsis insculptas literas has uidente, α, ϐ, δ, ο, ε, θ, χ, ostendenteq; Xantho,

atq;

καὶ ἐρομένου εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη, ἐπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ' ἐγένετο τὴν τούτων εὑρεῖν διασάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι τοῖς ὅλοις. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης ὦ δέσποτα θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ; καὶ ὅς, θάρσει, λήψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου. τότε ὁ αἴσωπος ἀποχωρῶν τῆς στήλης βήματα τέσσαρα, καὶ ὀρύξας, ἀνέλαβέ τε τὸν θησαυρὸν, καὶ ἤνεγκε τῷ δεσπότῃ, λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δι' ἧς εὗρες τὸν θησαυρόν. καὶ ὁ ξάνθος, οὐχ ὅσα κἀμὲ εἰδέναι, εἰ μὴ καὶ τὸν νοῦν τῶν στοιχείων μοι φράσῃς. τὸ γὰρ μαθεῖν τοῦτο, πολὺ τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τιμιώτερον. καὶ ὁ αἴσωπος, ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύξας ἐνταῦθα, ὡς σοφὸς ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχάραξε ταῦτα, ἃ καί φησιν, α, ἀποβάς. β, βήματα. δ, τέσσαρα. ο, ὀρύξας. ε εὑρήσας. θ, θησαυρόν. χ, χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος, ἐπειδήπερ οὕτως ἐπίβολος εἶ καὶ πανοῦργος, οὐ λήψῃ σου τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀναγγελῶ δοθῆναι ὦ δέσποτα τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ βυζαντίων. ἐκείνῳ γὰρ τεταμίευται. καὶ ὁ ξάνθος, πόθεν τοῦτο οἶδας; κἀκεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων. τοῦτο γάρ φησιν. α, ἀπόδος. β, βασιλεῖ. δ, διονυσίῳ. ο, ὃν, ε εὗρες. θ, θησαυρόν. χ, χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον, τῷ αἰσώπῳ ἔφη. λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑρμαίου, ἡσύχασον. κἀκεῖνος, οὐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίον ἐνταυθοῖ κατορύξας. καὶ ὅπως, ἄκουσον. τοῦτο καὶ λέγει τὰ γράμματα. α, ἀνελόμενοι. β, βαδίσαντες. δ, διέλεσθε. ο, ὃν, ε εὕρετε, θ, θησαυρόν. χ, χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος δεῦρό φησιν

atque rogante, an hasce nouisset, diligenter ille scrutatus, nõ potis fuit harum inuenire declarationem, ac fassus est dubitare omnino. Tum Aesopus, si per hanc columnulam ô here thesaurum ostẽdam tibi, qua re me remunerabis? Et is, confide: accipies enim libertatem tuam, atq; dimidiũ auri. Tunc Aesopus, distans à cippo passus quatuor, & fodiens, accepitq; thesaurum, & tulit hero, dicens: da mihi promissum, per quod inuenisti thesaurum. Et Xãthus, non si & ego sapiam, nisi & sensum literarum mihi dixeris, nam scire hoc multo re inuenta mihi preciosius. Et Aesopus, qui thesaurum infodit, hic ut uir eruditus literas inscalpsit has, quæ & inquiunt, α, recedẽs, β, passus, δ, quatuor, ο, fodiens, ε, inuenies, θ, thesaurũ, χ, auri. Et Xanthus, quia ita solers es & astutus, non accipies tuam libertatem. Et Aesopus, renunciabo dandum aurum ô domine regi Byzantinorum. Illi enim reconditum est. Et Xanthus, unde hoc nosti? Et ille, ex literis. Hoc enim inquiunt, α, redde, β, regi, δ, Dionysio, ο, quem, ε, inuenisti, θ, thesaurum, χ, auri. Et Xanthus audiens regis esse aurum, Aesopo ait, accepto dimidio lucri, taceto. Et ille, non tu mihi nunc hoc præbes, sed qui aurum hic infodit. Ac quemadmodum, audi: hoc enim dicũt literæ, α, acceptum, β, uadentes, δ, diuidite, ο, quem, ε, inuenisti, θ, thesaurum, χ, auri. Et Xanthus, uenias in-

e quit,

σιν εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς ἂν καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμεθα, καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν, ὁ ξάνθος φοβούμενος τὸ τοῦ αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ αἴσωπος ἀπαγόμενος, τοιαῦταί φησίν εἰσιν αἱ ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων; οὐχ ὅτι γὰρ οὐκ ἀπολαμβάνω μου τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμωτήριον κελεύεις βληθῆναί με. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη. πάνυ καλῶς φής, ἵν᾽ ἐλευθερίας τυχὼν, σφοδρότερός μου γένῃ κατήγορος. ὁ δὲ αἴσωπος εἶπεν, ὅ, τί ποτέ με ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίει. πάντως καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. μετὰ δὲ τοὺς καιροὺς τούτους συνέπεσέ τι τοιοῦτον ἐν σάμῳ. πανδήμου ἑορτῆς ἀγομένης αἴφνης ἀετὸς καταπτὰς, καὶ τὸν δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δούλου κόλπον ἀφῆκεν. οἱ μὲν οὖν σάμιοι θορυβηθέντες, καὶ εἰς πλείστην περὶ τοῦδε τοῦ σημείου πεσόντες τὴν ἀγωνίαν, μετὰ ταυτὸν ἀθροισθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τοῦ ξάνθου, ἅτε πρώτου τῶν πολιτῶν ὄντος καὶ φιλοσόφου, σφίσι τὴν κρίσιν τοῦ σημείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ, τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον ᾔτησε. καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν, καὶ τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνάμενος. ὁ δὲ αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν συνοήσας τοῦ ξάνθου, προσελθὼν, λέγει. τίνος χάριν ὦ δέσποτα οὕτω διατελεῖς ἀθυμῶν; ἐμοὶ προσανάθου, χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι, αὔριον δὲ εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς σαμίοις, ὡς ἐγὼ μὲν οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτε οἰωνοσκοπεῖν, παῖς δέ μοι πρόσεσι πολλῶν πεῖραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχω τῆς λύσεως

δέσποτα

quit, in domum, ut & thesaurum diuidamus, & tu libertatem accipias. Profectis ergo, Xanthus timēs Aesopi loquacitatem, in carcerem ipsum iussit injici. Et Aesopus inter abducendum, huiusmodi, inquit, sunt promissa philosophorū? non solum enim nō accipio meam libertatem, sed & in carcerem iubes injici me. Xanthus igitur iussit ipsum solui, & ait ei: nimirum recte inquis, ut parta libertate, uehementior sis contra me accusator. Tum Aesopus dixit, quodcunque mihi potes facere, fac malum: omnino uel inuitus liberabis me. Ea uero tempestate huiusmodi res Sami obtigit. Cum publice festum celebraretur, repente aquila deuolans, & publicum rapiens anulum, in serui sinum demisit. Itaque Samij perterriti, & in plurimum ob hoc prodigium cum incidissent mœrorē, in unum coacti, cœperunt rogare Xanthum, quod primus ciuium esset & philosophus, ut sibi iudicium prodigij manifestaret. At ille omnino ambigēs tempus petijt. Et profectus domū, multū erat tristis, & sollicitudinibus immersus, ut qui nihil iudicare posset. Sed Aesopus mœrore Xāthi cognito, adiēs ait: qua causa ô here sic perseueras tristari? mihi cōmitte, salute dicta mœrori. Cras in forū profectus dic Samijs, ego neque prodigia soluere didici, neque augurari, sed puer mihi est multarū rerū peritus, ipse uobis quæsitum soluet. Et si ipse cōsecutus fuero solutionē

δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν ἀποίσῃ τούτῳ χρώμενος· δούλῳ. ἂν ἀποτύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἐντεῦθεν προστριβήσεται ὕβρις. πεισθεὶς οὖν ὁ ξάνθος, καὶ τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας, καὶ καταστὰς εἰς τὸ μέσον, κατὰ τὰς ὑποθήκας αἰσώπου διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δ' εὐθέως ἠξίουν τὸν αἴσωπον κληθῆναι. τοῦ δ' ἀφικομένου καὶ στάντος ἐπὶ τοῦ μέσου, οἱ σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτοῦ κατανοήσαντες, ἐξεγελοῦντες ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχροῦ τούτου τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ αἴσωπος κατασείσας τῇ χειρὶ, καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας γενέσθαι, φησίν. ἄνδρες σάμιοι, τί μου τὴν ὄψιν σκώπτετε; οὐκ εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρηστὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέθηκεν. ἢ τὴν ἔξωθεν τῶν κεραμίων μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ' οὐ τὴν ἐντὸς γεῦσιν τοῦ οἴνου; ταῦτα τοῦ αἰσώπου πάντες ἀκούσαντες, ἔλεγον. αἴσωπε, εἴπερ δύνασαι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μετὰ παῤῥησίας ἔφη. ἄνδρες σάμιοι, ἐπειδήπερ ἡ τύχη φιλόνεικος οὖσα δόξης ἀγῶνα τέθεικε δεσπότῃ καὶ δούλῳ, κἂν μὲν ὁ δοῦλος ἥττων φανῇ τοῦ δεσπότου, διὰ μαστίγων ἐλεύσεται, εἰ δ' ἀμείνων, οὐδὲν ἔλαττον καὶ οὕτω πληγαῖς ξανθήσεται. εἰ ὑμεῖς διὰ τῆς ἐλευθερίας παῤῥησίαν χαρίσοισθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέρωσον αἴσωπον, ὑπάκουσον σαμίοις, χάρισαι τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τῇ πόλει. ὁ δὲ ξάνθος, οὐκ ἐπένευε. καὶ ὁ πρύτανις ἔφη. ξάνθε, εἰ μή σοι δοκεῖ ὑπακοῦσαι τῷ δήμῳ, ἐγὼ τῆσδε τῆς ὥρας

αἴσωπον

here,tu gloriam reportabis, tali utēs seruo. Sin minus fuero consecutus,mihi soli erit dedecus. Persuasus igitur Xāthus, & postero die in theatrum profectus,& astans in medio secundū admonitiones Aesopi cōcionatus est ijs,qui cōuenerant. Illi uero statim rogabāt Aesopū acciri, qui cum uenisset, staretq; in medio,Samij facie ipsius cōsiderata,deridētes clamabāt, hæc facies prodigium soluet? ex deformi hoc quid unq; boni audiemus? atq; ridere cœperunt. Et Aesopus extēta manu silentio petito,inquit: Viri Samij,quid faciē meā cauillamini? nō faciem, sed animum respicere oportet. Sæpe enim in turpi forma bonū animum natura imposuit. An uos exteriorē testarū formā consyderatis, ac nō potius interiorē uini gustū? Hæc ab Aesopo cum audissent omnes,dixerūt,Aesope si quid potes, dic ciuitati. Et ille audacter ait: Viri Samij,quoniā fortuna, quæ cōtētionis studiosa est,gloriæ certamen proposuit dño & seruo: & si seruus inferior uideatur dño,uerberibus cæsus abibit: sin autē præstātior, nihilo minus & sic uerberibus lacerabit: si uos per meā libertatē loquendi mihi fiduciā indulseritis, ego nūc uobis intrepide quæsitū narrabo. Tunc populus uno ore clamabat ad Xanthū,libertate dona Aesopum,obtēpera Samijs, largire libertatē eius ciuitati. At Xanthus nō annuebat,& prætor ait: Xanthe si tibi nō placet auscultare populo, ego hac hora

αἴσωπον ἐλεύθερον ἂν ποιήσαιμι, καὶ τότε σοι ὁμόζυγος ἔσται. τηνικαῦτα τοίνυν ὁ ξάνθος ἀνάγκῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέδωκε. καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα, ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐλευθεροῖ σαμίοις τὸν αἴσωπον. κἀν τούτῳ πέρας ὁ τοῦ αἰσώπου λόγος εἰλήφει, φαμένου πρὸς τὸν ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. αἴσωπος οὖν ἐλευθερίας τυχὼν, στὰς εἰς τὸ μέσον, ἔφη. ἄνδρες σάμιοι, ὁ μὲν ἀετὸς ὡς ἴστε, βασιλεὺς τῶν ὀρνίθων ἐστίν. ὅτι δὲ τὸν στρατηγικὸν δακτύλιον οὕτως ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δούλου κόλπον, τοῦτο σημαίνειν βούλεται, ὅτι τῶν νῦν βασιλέων τὶς βούλεται ὑμῶν τὴν ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νόμους ἀκύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν σάμιοι ἀκούσαντες, κατηφείας ἐπλήσθησαν. μετὰ δὲ οὐ πολὺν χρόνον καὶ γράμματα παρὰ κροίσου τοῦ λυδῶν βασιλέως ἥκει σαμίοις, κελεύοντα τὸ ἀπὸ τοῦδε φόρους αὐτῷ παρέχειν, εἰ δὲ μὴ πείθοιντο, πρὸς μάχην ἑτοίμους εἶναι. ἐβουλεύσαντο μὲν οὖν ἅπαντες. ἔδεισαν γὰρ ὑπήκοοι γενέσθαι τῷ κροίσῳ, σύμφορον μέν τι εἶναι καὶ αἴσωπον ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς εἶπε. τῶν ἀρχόντων ὑμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρου ἀπαγωγὴν ὑπακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλὴν μὲν οὐδ᾽ ὥς, λόγον δὲ ἐρῶ ὑμῖν, καὶ εἴσεσθε τὸ συμφέρον. ἡ τύχη δύο ὁδοὺς ἔδειξεν ἐν τῷ βίῳ, θατέραν μὲν ἐλευθερίας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν. θατέραν δὲ δουλείας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ, εὐπετής τε καὶ βάσιμος, τὸ δὲ τέλος ἐπώδυνον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ σάμιοι, ἀνεβόησαν. ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι. καὶ τὸν πρεσβευτὴν οὐ σὺν εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν κροῖσος ταῦτα μαθὼν, ἐβου-

λεύσατο

Aesopum libertate donabo, & tūc tibi æqualis fuerit. Tunc igitur Xanthus necessario liberta rem reddidit. Et præco clamauit, Xāthus philosophus liberū Samijs largit̄ Aesopū. Atq; interim finē sermo Aesopi accepit dicētis Xantho, uel inuitus me libertate donabis. Aesopus itaq; libertatē cōsecutus, stās ī medio, ait: Viri Samij aquila, ut scitis, regina auiū est: quoniā autē imperatoriū anulum hæc raptū demisit in serui sinū: hoc significare uult, quendā ex ijs, qui nunc sunt, regē, uelle uestrā libertatē in seruitutē redigere, atq; sancitas leges irritas facere. His auditis Samij mœrore repleti sunt. Sed non multo post tēpore & literæ à Crœso Lydorū rege uenerunt ad Samios, iubētes eis ab illo tēpore ut tributa sibi pēderēt: sin minus obtēperauerint, ut ad pugnā se pararēt. Cōsultabāt igit̄ uniuersi timuerūt enim subditi fieri Crœso, cōducibile tñ esse & Aesopū consulere. Et ille cōsultus, ait, cum principes uestri sentētiā dixerint de tributo dando obtēperādum esse regi, consiliū iā minime, sed narrationē uobis afferā, & scietis q̄d cōducat. Fortuna duas uias ostēdit in uita, alteram libertatis, cuius principiū accessu difficile, sed finis plan⁹: alterā seruitutis, cuius principiū facile & accessibile, finis aūt laboriosus. His auditis, Samij exclamauerūt: nos cū simus liberi, serui esse gratis nolumus, & oratorem infecta pace remiserūt. His ergo cognitis, Crœsus de-

λεύσατο πόλεμον κατὰ σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβύτης ἀνήνεγκεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείη σαμίους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν, αἰσώπου παρ' αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. Δώῃ δὲ μᾶλλον εἶπεν ὦ βασιλεῦ, πρέσβεις ἀποστείλας, ἐξαιτῆσαι παρ' αὐτῶν αἴσωπον. ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἀντ' αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δώσειν, καὶ λύσιν τῶν ἐπιταττομένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός τε ἔσῃ τούτων περιγενέσθαι. καὶ ὁ μὲν κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβύτην ἀποστείλας, ἔκδοτον ᾔτει τὸν αἴσωπον. σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδόσθαι γνώμης ἐγένοντο. αἴσωπος δὲ τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ δὲ τῆς ἀγορᾶς ἔστη. καὶ φησὶν, ἄνδρες σάμιοι, κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βασιλέως. ἐθέλω δὲ ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν. καθ' ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ κυνῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀποσοβούντων, οἱ λύκοι πρεσβύτην ἀποστείλαντες, ἔφασαν τοῖς προβάσιν, εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ καὶ μηδένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦναι. τῶν δὲ προβάτων ὑπ' ἀνοίας πεισθέντων, καὶ τοὺς κύνας ἐκδεδωκότων, οἱ λύκοι τούς τε κύνας διεσπάραξαν, καὶ τὰ πρόβατα ῥᾷστα διέφθειραν. οἱ σάμιοι τοίνυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συνοήσαντες, ὥρμησαν μὲν παρ' ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν αἴσωπον. ὁ δὲ οὐκ ἠνέχετο, ἀλλὰ τῷ πρεσβύτῃ συναποπλεύσας, πρὸς κροῖσον ἀπῄει. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς λυδίαν, ὁ βασιλεὺς ἐπίπροσθεν αὐτοῦ στάντα τὸν αἴσωπον θεασάμενος, ἠγανάκτησε λέγων, ἴδε ποταπὸν ἀνθρώπιον ἐμποδὼν μοι γέγονε νῆσον ὑποτάξαι τοσαύτην; καὶ ὁ αἴσωπος.

μέγιστε

creuit bellum in Samios mouere, sed legatus retulit, non poteris Samios debellare, quandiu est apud eos Aesopus, & consilia suggerit. Potes autem magis, ait, o rex, legatis missis, petere ab ipsis Aesopum, pollicitus eis & gratias alias relaturum, & solutionem iussorum tributorum. Et tunc forte poteris eos superare. Et Crœsus his persuasus, legato misso dedi sibi petebat Aesopum. Samij autem hunc tradere decreuerunt. Quo cognito, Aesopus in media concione stetit, ac inquit: Viri Samij, & ego permulti facio ad regis pedes proficisci. Sed uolo uobis fabulam dicere: Quo tempore animalia inter se loquebantur, lupi bellum ouibus intulerunt, unà uero cum ouibus canibus præliantibus, ac lupos arcentibus, lupi legato misso dixerunt ouibus, si uoluerint uiuere in pace, & nullum suspicari bellum, ut canes sibi traderent. Ouibus ob stultitiam persuasis, & canibus traditis, lupi & canes dilacerarunt, & oues facillime occiderunt. Samij igitur fabulæ sensu cognito, decreuerunt apud se detinere Aesopum. Ille uero non tulit, sed cum legato unà soluit, & ad Crœsum se conferebat. profectus autem in Lydiam, rex ante se stantem Aesopum uidens, indignatus est, dicens: uide qualis homuncio impedimento mihi ad tantam insulam subigendam fuit. Tum Aesopus,

μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ οὐδὲ ἀνάγκῃ πρός σε παραγενόμενος, ἀλλ' αὐθαίρετος πάρειμι. ἀνάσχου δέ μου μικρὸν ἀκοῦσαι. ἀνήρ τις ἀκρίδας συλλέγων καὶ ἀποκτέννυς, εἷλε καὶ τέττιγα. ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἐβούλετο κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ. ἄνθρωπε μή με μάτην ἀνέλῃς. ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ' ἄλλο τι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ. τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τοὺς ὁδοιπόρους. φωνῆς οὖν παρ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι. κἀγὼ γοῦν ὦ βασιλεῦ τῶν σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φονεύσῃς. οὐδὲ γὰρ οἷός τ' εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα. ἐν εὐτελείᾳ δὲ σώματος γενναῖον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα καὶ οἰκτείρας αὐτὸν, ἔφη. αἴσωπε, οὐκοῦν ἐγώ σοι δίδωμι τὸ ζῆν, ἀλλ' ἡ μοῖρα. ὃ γοῦν θέλεις, αἴτει καὶ λήψῃ. καὶ ὅς, δέομαί σου βασιλεῦ, διαλλάγηθι σαμίοις. τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι, πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν γῆν, χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει. καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε. δεξάμενος δὲ παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς σαμίους, ὡς ἕνεκεν αἰσώπου τούτοις διήλλακται, καὶ δῶρα πολλὰ, πλεύσας ἐπανῆλθεν εἰς σάμον. οἱ μὲν οὖν σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δ' αὐτοῖς τά τε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδειξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παρὰ τοῦ δήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ τοῦτο τῆς νήσου ἀπάρας, περιῄει τὴν οἰκουμένην, τοῖς ἁπανταχοῦ τῶν φιλοσόφων

maxime rex, nõ ui, neq; necessitate coactus ad te ueni, sed spõte adsum. Patere aũt me parumper audire. Vir quidã cum locustas caperet, occideretq́;, cepit & cicadam, cum & illã uellet occidere, inquit cicada, ô homo ne me frustra occidas. Ego enim neq; spicã lædo, neq; alia in re quapiã iniuria te afficio. Motu uero, quæ in me sunt membranularũ, suauiter cãto, delectãs uiatores, Præter igitur uocẽ in me amplius nihil inuenies. Et ille his auditis, permisit abire. Et ego itaq; ô rex tuos pedes attingo, ne me sine causa occidas. Non enim possum iniuria quenq; afficere, sed in uili corpore generosum loquor sermonem. Rex autẽ miratus simul & miseratus ipsum, ait: Aesope non ego tibi largior uitam, sed fatum. Ergo quod uis pete, & accipies. Et ille, rogo te ò rex reconciliare Samijs. Cumq́; rex dixisset, reconciliatus sum, procidens ille in terrã, gratiasq́; ei agebat. Et post hæc suas conscripsit fabulas, quas in hunc usq; diem extantes apud regem reliquit. Acceptis autẽ ab ipso literis ad Samios, quod Aesopi gratia eis reconciliatus fuerit, atq; muneribus multis, nauigauit in Samum. Samij igitur hunc uidentes, coronasq́; ei intulerũt, & tripudia eius gratia constituerunt. Ille aũt & regis literas legit, & ostendit quod sibi donatam à populo libertatẽ, libertate rursus remuneratus fuerit. Post hæc uero ab insula decedẽs circuibat orbẽ ubiq; cum phi

losophis

λοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ πρὸς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδειξάμενος, μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ ἐγένετο. κατ᾽ ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον. ἅπερ οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον. οἱ δὲ μὴ, τοὺς ἴσους παρεῖχον. ὁ τοίνυν αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων λυκήρῳ συνιὼν ἐπέλυε. καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντέπεμπεν. ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασιλεὺς ὅτι πλείστους εἰσέπραττεν. αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα τινὰ τῶν εὐγενῶν ἔννον τὴν κλῆσιν εἰσεποιήσατό τε, καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας, συνέστησε. μετὰ δ᾽ οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἔννου τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρέντος, αἴσωπος τοῦτο γνοὺς, ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας. ὁ δὲ, τῇ κατ᾽ ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολήν τε πλασάμενος παρ᾽ αἰσώπου δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἑτοιμός ἐστι προστίθεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, τῷ τοῦ αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγῖδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην διαχειρίσασθαι αἴσωπον. ὁ δὲ ἕρμιππος, φίλος τε ἦν τῷ αἰσώπῳ, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἐπέδειξεν. ἔν τινι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύψας τὸν ἄνθρωπον,

losophis disputando. Profectus & in Babylo- lonem, & suam ipsius doctrinam demonstrando magnus apud regem Lycerum euasit. Illis enim temporibus reges inuicē pacem habētes, atque delectationis gratia quæstiones uicissim sophistarum scribendo mittebant, quas qui sol- uerent, tributa pacta à mittētibus accipiebant: qui uero non, æqualia præbebant. Aesopus igitur quæ mittebantur problemata Lycero intel- ligens dissoluebat, & clarum reddebat regem, & ipse Lyceri nomine altera itidem regibus remittebat. Quæ cum remanerent insoluta, tributa rex quàmplurima exigebat. Aesopus autem cum non genuisset filios, nobilem quēdam Ennum nomine adoptauit, atq; ut legitimum filium regi allatum, commendauit. Non multo autem post tempore Ennus cum adoptantis concubina rem habuit, hoc sciens Aesopus expulsurus erat domo Ennum. Qui in illum ira correptus, epistolamq; fictam ab Aesopo scilicet ad eos, qui sophismatis cum Lycero certabant, quòd ipsis paratus esset adhærere magis, quàm Lycero, regi dedit Aesopi signatam anulo. Rex & sigillo credens, atque inexorabili ira percitus, statim Hermippo iubet, ut nulla examinatione facta, proditorem occideret Aesopum. At Hermippus & amicus fuerat Aesopo, & tunc se amicum ostendit. In sepulchro enim quodam nemine sciente occultauit hominem,

&

ἐν ἀποῤῥήτοις ἔτρεφεν. ἐννοῦς δὲ, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος, πᾶσαν τὴν διοίκησιν αἰσώπου παρέλαβε. μετὰ δέ τινα χρόνον νεκτεναβὼ βασιλεὺς αἰγυπτίων πυθόμενος αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμψας λυκήρῳ παραχρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύσας, οἳ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ᾽ οὐρανοῦ, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον ἀεὶ πρὸς πάνθ᾽ ὅσα ἂν ἐρωτῶσι. καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φόρους εἰσπράττειν, εἰ δὲ μὴ, κατατίθεσθαι. ταῦτα τῷ λυκήρῳ ἀναγνωσθέντα, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς τῶν φίλων δυναμένου τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συνεῖναι. ὁ μέν τοι βασιλεὺς, καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἔλεγεν ἀπολωλεκέναι τὸν αἴσωπον. ἕρμιππος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως δι᾽ αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλθέ τε τῷ βασιλεῖ, καὶ ζῶν ἐκεῖνον εὐηγγελίσατο, προσθεὶς αὐτοῦ δὴ χάριν αὐτὸν οὐκ ἀνελεῖν εἰδὼς ὡς μελήσῃ ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως διαφερόντως ἐπὶ τούτοις ἡσθέντος, αἴσωπος ῥυπῶν καὶ αὐχμῶν ὅλος προσηνέχθη, καὶ τοῦ βασιλέως ὡς εἶδεν αὐτὸν, δακρύσαντος, λούσασθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος μετὰ τοῦτο καὶ ὑπὲρ ὧν κατηγορήθη τὰς αἰτίας ἀπεσκευάσατο, ἐφ᾽ οἷς καὶ τοῦ βασιλέως τὸν ἔννον ἀναιρεῖν μέλλοντος, αἴσωπος αὐτῷ συγγνώμην ἐκτήσατο. ἑπομένως δὲ τούτοις, ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ αἰσώπῳ ἐπέδωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δ᾽ αὐτίκα τὴν λύσιν συνεὶς τοῦ προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν ἐκέλευσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ, πεμφθήσονται τούς τε τὸν πύργον οἰκοδομήσοντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον

πρὸς

& secreto nutriuit. Ennus autem regis iussu omnem Aesopi administrationem suscepit. Sed quodam post tempore Nectenabo rex Aegyptiorum audiens Aesopum occidisse, mittit Lycero statim epistolam, architectos sibi mittere iubentem, qui turrim ædificent, neque cœlum neque terram attingentem, & responsurum semper aliquem ad omnia quæcunque rogauerint. Quod si fecisset, tributa exigeret: sin minus, solueret. His lectis Lycerus mœrore affectus est, cum nullus ex amicis posset quæstionẽ de turri intelligere. Rex tamen & columnam sui regni dicebat interijsse Aesopum. Hermippus autem dolore regis ob Aesopum cognito, adijt ad regem, & uiuere illum renunciauit, addiditque ipsius causa Aesopum non peremisse, sciens quòd pœniteret aliquando regem sententiæ. Rege autem uehementer his lætato, Aesopus sordens, ac squalens totus adductus est, cumque rex ut eum uidit, illachrymasset, atque ut lauaretur, aliaque cura afficeretur, iussisset, Aesopus post hoc & de quibus accusatus fuerat, causas cõfutauit. Ob quæ cum rex Ennum esset occisurus, Aesopus ei ueniam petijt. Post hæc autem rex Aegyptij epistolam Aesopo dedit legendam. At ille statim solutione cognita quæstionis, risit, ac rescribere iussit, cum hyems præterisset, missum iri & qui turrim essent ædificaturi, & respõsurum aliquem

ad

πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν. αἰσώπῳ δὲ τὴν ὅλης ἀρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν ἅπασαν, ἔκδοτον αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν ἔννον. ὁ δὲ αἴσωπος παραλαβὼν τὸν ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ᾽ ὡς υἱῷ πάλιν προσχὼν, ἄλλους τε καὶ τούτους ὑπετίθει τοὺς λόγους.

Τέκνον, πρὸ πάντων σέβου τὸν θεόν. τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς σου δεινὸν σεαυτὸν παρασκεύαζε, ἵνα μὴ καταφρονῶσί σου. τοῖς δὲ φίλοις πρᾶον καὶ εὐμετάδοτον, ὡς εὐνουστέρους σοι μᾶλλον γίνεσθαι. ἔτι τοὺς μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἴους τε εἶναι λυπεῖν σε. τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὖ πράττειν βούλου. ἀεὶ τῇ γυναικί σου χρηστῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρου ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητήσῃ λαβεῖν. κοῦφον γὰρ τὸ τῶν γυναικῶν ἐστι φῦλον καὶ κολακευόμενον, ἐλάττω φρονεῖ κακά. ὀξεῖαν μὴ πρὸς λόγον κτῆσαι τὴν ἀκοήν. τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἔσο. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε. φθονῶν γὰρ σεαυτὸν μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην αἰδῶνται. μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυναικὶ μηδέ ποτε πιστεύσῃς ἀπόρρητα, ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σου κυριεύσει. καθ᾽ ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποταμιεύου. βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδεῖσθαι. εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσιν, εἰδὼς ὡς καὶ τῷ κυναρίῳ ἄρτον ἡ οὐρὰ προσπορίζει. ἀγαθὸς γενόμενος μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλε τῆς οἰκίας, τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα

καὶ

ad rogata. Rex igitur Aegyptios legatos remisit. Aesopo autē pristinam administrationem tradidit omnem, deditum ei tradēs & Ennum. At Aesopus acceptum Ennum nulla in re tristicia affecit, sed ut filio rursus recepto, aliisq; atq; his admonuit uerbis:

Filli ante omnia cole deum. Regem honora. Inimicis tuis terribilem te ipsum præbe, ne te contemnant. Amicis facilem, & communicabilem, quo longe beneuolētiores tibi sint. Item inimicos male habere precare & esse pauperes, ne te possint offendere, at amicos in omnibus bene ualere uelis. Semper uxori tuæ bene adhære, ne alterius uiri periculum facere uelit. Leue enim mulierū est genus ac adulatum, minus malum cogitat. Velocem ad sermonem ne posside auditum: linguæ continens esto: bene agentibus ne inuide, sed cōgratulare: inuidens enim te ipsum magis offendes: domesticorum tuorum satage, ut te non solum ut dominum timeant, sed etiam ut benefactorem uenerentur. Ne pudeat discere semper meliora. Mulieri nō unq; credas secreta: nam semper armatur, quo modo tibi dominetur. Quotidie in diē crastinū recōde: melius enim mortuū inimicis relinquere, q; uiuentē amicorū indigere. Salutato facile, qui tibi occurrunt, sciens & catulo caudā panē comparare. Bonū esse ne pœniteat. Susurronē uirum eijce domo tua: nam quæ à te dicuntur,

καὶ πταιόμενα ἑτέροις φέρων ἀναθήσει. πάντε μὴ
τὰ λυπήσοντά σε. ἐπὶ δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ λυ-
ποῦ. μήτε πονηρὰ βουλεύσῃ ποτὲ, μήτε τρόπους κα-
κῶν μιμήσῃ. τούτοις τοῦ αἰσώπου τὸν ἔννον νουθετήσαν-
τος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει
οἷά τινι βέλει πληγεὶς τὴν ψυχὴν, μετ' οὐ πολλὰς ἡμέ-
ρας τὸν βίον μετήλλαξεν. αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάν-
τας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλλη-
φθῆναι κελεύει. συλληφθέντας οὖν οὕτως ἔθρεψεν, ὡς λέ-
γεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅπερ οὐ πάνυ τί με πειθόμε-
νον ἔχει, ὥς παῖδας διὰ θυλάκων αὐτοῖς προσηρτη-
μένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι. καὶ οὕτως ὑπη-
κόους τοῖς παισὶν εἶναι, ὡς ὅπουπερ ἂν ἐκεῖνοι βού-
λοιντο ἵπτασθαι ἄν τε εἰς ὕψος, ἄν τε εἰς γῆν χαμᾶζε.
τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παραδραμούσης καὶ ἦρος διαγε-
λάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν συσκευασά-
μενος αἴσωπος, καὶ τούς τε παῖδας λαβὼν καὶ τοὺς
ἀετοὺς, ἀπῆρεν εἰς αἴγυπτον. πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δό-
ξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. νεκτεναβὼ
δ' ἀκούσας παραγεγονέναι τὸν αἴσωπον, συνήδρευμαι
φησι τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς αἴσωπον τεθνηκέναι. τῇ
δ' ἐπιούσῃ κελεύσας ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς ἐν τέλει
λευκὰς περιβαλέσθαι στολὰς, αὐτὸς ἐρέαν ἐνεδύσα-
σατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθε-
σθεὶς ἐφ' ὑψηλοῦ δίφρου, καὶ τὸν αἴσωπον εἰσαχθῆναι
κελεύσας, τίνι με εἰκάζεις εἰσελθόντι φησὶν αἴσωπε, καὶ
τοὺς σὺν ἐμοί; καὶ ὃς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρινῷ, τοὺς δὲ πε-
ρὶ σὲ τούτους, ὡραίοις στάχυσι. καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας
αὐτὸν, καὶ δώροις ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέρᾳ

πάλιν

ac fiunt, alijs communicabit. Fac, quæ te non mœstificent. Contingentibus ne tristare. Neq; praua cõsulas unq;, neq; mores malorum imiteteris. His ab Aesopo Ennus admonitus, tũ sermone, tum sua conscientia, ut sagitta quadam percussus animum, paucis post diebus è uita discessit. Aesopus autem aucupes omneis accersiuit, atq; aquilarum pullos quatuor ut caperẽt, iubet. Sic itaq; captos nutriuit, ut dicitur, ac instruxit, cui rei non magnam fidem adhibemus, ut pueros in sportis ipsis appẽsis gestãdo in altum uolarent, atq; ita obedientes pueris essent, ut quocunq; illi uellent, uolarent, siue in altum, siue in terram in humum. Præterito uero hyemali tempore, ac uere arridente, cum ad iter omnia parasset Aesopus, & pueros accepisset, & aquilas, decessit in Aegyptum, multa imaginatione & opinione ad stupefactionẽ illorum hominum usus. Sed Nectenabo audito adesse Aesopũ, insidijs circũuẽtus sum, inquit amicis, quia intellexerã Aesopũ mortuũ esse. Postridie autẽ iussit rex ut omnes magistratus cãdidis circũdarẽtur uestibus, ipse ereã† induit, & coronã, ac gemmatam citarim. Cumq; sedens in alto solio, Aesopum introduci iussisset, cui me assimilas, ingredienti inquit Aesope, & eos qui mecũ sunt? Et ille, te quidẽ soli uerno qui uero te circunstant, maturis aristis. Et rex admiratus ipsũ, donis eum prosecutus est. Postero autem die

πάλιν ὁ μὲν βασιλεὺς λευκοτάτην ἐνσκευασάμενος,
τοῖς δὲ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα
τὸν αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. ὁ
δὲ αἴσωπος, σὲ μὲν εἶπεν εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ πε-
ρὶ σὲ τούτους ἀκτῖσι. καὶ ὁ νεκτεναβὼ, οἶμαι μηδὲν
εἶναι λυκῆρον πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. καὶ ὁ αἴσωπος
μειδιάσας, μὴ εὐχερῶς οὕτω περὶ ἐκείνου λέγε ὦ βασι-
λεῦ, πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἐπιδει-
κνυμένη βασιλεία, δίκην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ λυκήρῳ πα-
ραβληθείη, οὐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀπο-
δειχθῆναι. καὶ ὁ νεκτεναβὼ τὴν τῶν λόγων εὐστοχίαν
ἐκπλαγεὶς, ἤνεγκας ἡμῖν ἔφη τοὺς μέλλοντας τὸν
πύργον οἰκοδομεῖν; καὶ ὃς, ἕτοιμοί εἰσιν, εἰ μόνον ὑπο-
δείξεις τὸν τόπον. μετὰ τοῦτο ἐξελθὼν ἔξω τῆς πό-
λεως ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ πεδίον, ὑπέδειξε διαμετρή-
σας τὸν χῶρον. ἀγαγὼν τοίνυν αἴσωπος ἐπὶ τὰς
ὑποδειχθείσας τοῦ τόπου γωνίας τέτταρας, τοὺς τέτ-
ταρας τῶν ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυλάκων
ἀπηρτημένοις, καὶ οἰκοδόμων τοῖς παισὶ μετὰ χεῖ-
ρας δοὺς ἐργαλεῖα, ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι. οἱ δὲ πρὸς
ὕψος γενόμενοι, δότε ἡμῖν ἐφώνουν λίθους, δότε κονί-
αν, δότε ξύλα, καὶ τἆλλα τῶν πρὸς οἰκοδομὴν ἐπι-
τηδείων. ὁ δὲ νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὸ
τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομένους, ἔφη. πόθεν ἐμοὶ
πτηνοὶ ἄνθρωποι; καὶ ὁ αἴσωπος, ἀλλὰ λυκῆρος
ἔχει. σὺ δὲ θέλεις ἄνθρωπος ὢν ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασιλεῖ;
καὶ ὁ νεκτεναβὼ, αἴσωπε, ἥττημαι. ἐρήσομαι δέ σε, σὺ
δέ μοι ἀπόκριναι. καὶ φησὶν, εἰσί μοι θήλειαι ὧδε ἵπ-
ποι, αἵπερ ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν βαβυλῶνι ἵπ-
πων

rursus rex candidissimam indutus, amicis pur/
pureas iussis accipere, ingredientem Aesopum
iterum rogauit. Et Aesopus, te inquit, compa/
ro soli, hos autem qui stant circum, radijs sola/
ribus. Et Nectenabo, puto nihil esse Lycerum
præ meo regno. Et Aesopus subridens, ne fa
cile de illo sic loquere ô rex. Nam genti uestræ
uestrum regnum collatum instar solis lucet. At
si Lycero comparetur, nihil aberit quin splen/
dor hic tenebræ appareant. Et Nectenabo ap
posita uerborum responsione stupefactus, at/
tulisti nobis, ait, qui turrim ædificent? Et ille,
parati sunt, si modo ostendes locum. Postea
egressus extra urbem rex in planiciem, osten/
dit dimensum locum. Adductis igitur Aeso/
pus ad ostensos loci angulos quatuor, quatu/
or aquilis unà cum pueris per sacculos appen/
sis, ac puerorum manibus fabrorum datis in/
strumentis, iussit euolare. Illi uero sublimes,
date nobis clamabant lapides, date calcem, da/
te ligna, & alia quæ ad ædificationẽ apta sunt.
Sed Nectenabo uisis pueris ab aquilis in altum
sublatis, ait, unde mihi uolucres homines? Et
Aesopus, sed Lycerus habet, tu autem homo
cum sis, uis cum æquo dijs rege contendere?
Et Nectenabo, Aesope uictus sum, percontа/
bor autem te, tu responde. Et ait: sunt mihi fœ
minæ hic equæ, quæ cum audiuerint eos, qui
in Babylone sunt,

πωμ χρεμεΐζόντωμ εὐθὺς συλλαμβάνουσιμ. εἴ σοι πρὸς τοῦτο πάρεσι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀποκρινοῦμαί σοι αὔριομ βασιλεῦ. ἐλθὼμ δ᾽ οὖ κατήγετο, αἴλουρομ τοῖς παισὶμ ἐκέλευσε συλλαβεῖμ, καὶ συλληφθέντα, δημοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιζόμενομ. οἱ δὲ αἰγύπτιοι τὸ ζῶομ σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχομ αὐτὸ θεασάμενοι, συνέδραμομ, καὶ τὸμ αἴλουρομ ἐκ χειρὸς τῶμ μαστιγούντωμ ἐκσπάσαντες, ἀναγγέλλουσιμ ὡς τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ, καλέσας τὸμ αἴσωπομ, οὐκ ᾔδεις φησὶμ αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ᾽ ἡμῖμ ἐστὶμ αἴλουρος; ἵνα τί γοῦμ τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὅς, λυκῆρομ τὸμ βασιλέα ἠδίκησεμ ὦ βασιλεῦ ἐκ παρελθούσης νυκτὸς οὗτος ὁ αἴλουρος, ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐτοῦ πεφόνευκε μάχιμομ καὶ γενναῖομ, πρὸσέτι γε μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ ἐκ νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεὺς, οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ᾽ αἰγύπτου ἦλθεμ εἰς βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησίμ. καὶ πῶς ὦ βασιλεῦ, ἐν βαβυλῶνι τῶμ ἵππωμ χρεμεΐζόντωμ, αἱ ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσιμ; ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιμ αὐτοῦ ἐμακάρισε. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ᾽ ἡλίου πόλεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶμ ἐπιστήμονας, καὶ περὶ τοῦ αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεμ ἅμα τῷ αἰσώπῳ ἐπ᾽ εὐωχίαμ. ἀνακλινθέντωμ οὖμ αὐτῶμ, τῶμ ἡλίου πολιτῶμ τίς φησι πρὸς τὸμ αἴσωπομ. ἀπεστάλημ παρὰ τοῦ θεοῦ μου πεῦσίμ τινα πυθέσθαι σου, ὡς ἂμ αὐτὴν ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ αἴσωπος, ψεύδῃ. θεὸς γὰρ παρὰ ἀνθρώπου οὐδὲμ δεῖται μαθεῖμ. σὺ δ᾽ οὐ μόνομ

σαυτοῦ

equos hinnientes, statim concipiunt. Si tibi ad hoc est doctrina, ostende. Et Aesopus, respondebo tibi cras o rex. Profectus uero, ubi hospitabatur, felem iubet pueris comprehendi, & captum publice circunduci uerberando. Aegyptij autem illud animal colentes, sic male tractari ipsum uidentes, concurrerunt, & felem è manu uerberantium eripuerunt, ac rem renunciant celeriter regi, qui uocato Aesopo, nesciebas, inquit, Aesope, tanquam deum à nobis coli felem? quare igitur hoc fecisti? Et ille, Lycerum regem iniuria affecit o rex præterita nocte hic felis. Gallum enim eius occidit pugnacem & generosum, præterea & horas ei noctis nunciantem. Et rex, non pudet te mentiri Aesope? Quo nam modo una nocte felis ab Aegypto iuit in Babylonem? Tum ille subridendo, inquit: & quo modo o rex Babylone equis hinnientibus, hic equæ fœminæ concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Aesopi felicem esse dixit. Post hæc autem cum adciuisset ex Heliopoli uiros quæstionum sophisticarum peritos, atque de Aesopo cum eis disputasset, inuitauit unà cũ Aesopo ad conuiuium. Discũbentibus igitur ipsis, quidam Heliopolita, inquit Aesopo, missus sum à deo meo quæstionem quandam rogare te, ut ipsam solueres. Et Aesopus, mentiris. Deo enim ab homine nihil opus est discere. Tu autẽ non solum

σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πάλιν εἶπεν, ἔστι ναὸς μέγας καὶ ἐν αὐτῷ στῦλος, δώδεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστέγασται. ταύτας δὲ περιΐασι δύο γυναῖκες. καὶ ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιλύσονται παῖδες, ναὸς μὲν γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος, στῦλος δὲ ὁ ἐνιαυτός, αἱ δὲ πόλεις οἱ μῆνες, καὶ δοκοὶ αἱ τούτων ἡμέραι. ἡμέρα δὲ καὶ νύξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἳ παραλλὰξ ἀλλήλας δέχονται. τῇ δὲ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ νεκτεναβὼ, φησί. διὰ τὸν αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ. εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε. κελεύσομεν αὐτῷ προβλήματα φράσαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτ' οἴδομεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὅς, αὔριον ἐπὶ τούτου ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἀπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον, ἐν ᾧ περιείχετο, νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ λυκήρῳ ὀφείλειν, πρωΐας ἐπανελθὼν τῷ βασιλεῖ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ γραμματεῖον, πάντες ἔλεγον. καὶ εἴδομεν τοῦτο καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ αἴσωπος, χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὲ νεκτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀφειλῆς ἀναγνούς, εἶπεν, ἐμοῦ λυκήρῳ μηδὲν ὀφείλοντος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε; κἀκεῖνοι μεταβαλόντες, εἶπον. οὔτ' εἴδομεν οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὁ αἴσωπος, ἔφη εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον. καὶ ὁ νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα. μακάριός ἐστι λυκῆρος τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ κεκτημένος, τοὺς οὖν συμφωνηθέντας φόρους παραδοὺς τῷ αἰσώ-

πῳ

te ipſum accuſas, ſed & Deum tuum. Alius rur ſus ait: eſt templum ingens, & in eo columna, duodecim urbes continens, quarum ſingulæ triginta trabibus fulciuntur, quas circuncurrunt duæ mulieres. Tum Aeſopus ait, hanc quæſtionem apud nos ſoluent & pueri: Templum enim eſt hic mundus: columna, annus: urbes, menſes: & trabes horum, dies: dies autem & nox, duæ mulieres, quæ uiciſſim ſibi ſuccedunt. Poſtridie conuocatis amicis omnibus, Nectenabo inquit, propter Aeſopum hunc debebimus tributa regi Lycero. At ex his unus ait: Iubebimus ei quæſtiones dicere nobis ex ijs, quæ neque ſcimus neque audiuimus. Et ille: cras hac de re uobis reſpondebo. Decedens igitur, & compoſito ſcripto, in quo continebatur, Nectenabo confitens mille talenta Lycero debere, mane reuerſus regi ſcriptum reddidit. Regis autem amici priuſquàm aperiretur ſcriptum, omnes dixerunt, & ſcimus hoc, & audiuimus, & uere ſcimus. Et Aeſopus, habeo uobis gratiam reſtitutionis cauſa. At Nectenabo confeſſione debiti lecta, ait, me nihil Lycero debente, omnes uos teſtificamini? Et illi mutati dixerunt, neque ſcimus, neque audiuimus. Et Aeſopus, & ſi hæc ita ſe habent, ſolutum eſt quæſitum. Et Nectenabo ad hæc, felix eſt Lycerus talem doctrinam in regno ſuo poſſidens. Ergo pacta tributa tradidit Aeſo-

πῷ, ἐν εἰρήνῃ ἀπέστελεν. αἴσωπος δ' εἰς βαβυλῶνα παραγενόμενος, διεξῆλθέ τε λυκήρῳ τὰ ἐν αἰγύπτῳ πραχθέντα πάντα, καὶ τοὺς φόρους ἀπέδωκε. λυκήρος δ' ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρυσοῦν τοῦ αἰσώπου ἀνατεθῆναι. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον αἴσωπος εἰς ἑλλάδα ἐβουλεύσατο πλεῦσαι. καὶ δὴ τοῦ βασιλέως συνταξάμενος ἀπεδήμησεν, ὅρκον δοὺς αὐτῷ πρότερον, ἦ μὴν ἐπανήξειν εἰς βαβυλῶνα, κἀκεῖ τοῦ λοιποῦ διαβιώσειν. περιϊὼν δὲ τὰς ἑλληνίδας πόλεις, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδεικνύμενος, ἦλθε καὶ εἰς δελφούς. οἱ δὲ δελφοὶ, διαλεγομένου μὲν ἠκροῶντο ἡδέως. τιμῆς δὲ καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν ἔδρασαν οὐδοτιοῦν. ὁ δὲ, πρὸς αὐτοὺς ὑπολαβὼν ἔφη. ἄνδρες δελφοὶ, ἔπεισί μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκάζειν τῷ ἐν θαλάττῃ φερομένῳ, κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον, πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα, ἐπειδὰν δ' ἐγγυτάτω προσέλθῃ, εὐτελέστατον φαίνεται. κἀγὼ γοῦν πόρρωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως ὢν, ὥς τινας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ' ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς, πάντων ὡς εἰπεῖν ἀνθρώπων εὗρον ἀχρειοτέρους, οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ δελφοὶ, καὶ δείσαντες μή πως αἴσωπος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων κακῶς αὐτοὺς λέγῃ, βουλὴν ἐβουλεύσαντο δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δῆτα χρυσῆν φιάλην ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ ἀπόλλωνος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς αἰσώπου κατέκρυψαν στρώμασι. τοῦ δ' αἰσώπου τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοοῦντος σκαιωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς φωκίδα. οἱ δελφοὶ δ' ἐπιδραμόντες, καὶ κατασχόντες αὐτὸν, ἀνέκρινον

ὡς

po,atq; in pace remisit. At Aesopus in Babylo nẽ profectus, & narrauit Lycero acta in Aegy/pto omnia, & tributa reddidit. Lycerus autem iussit statuã aureã Aesopo erigi. Nõ multo aũt post tẽpore, Aesopus in Græciã decreuit naui/gare. Atq; cũ rege cõpositione facta, discessit, iuratus ei prius, proculdubio rediturũ se in Ba/bylonẽ, atq; illic reliquũ uitæ uicturũ. Peragra/tis autẽ Græcis urbibus, & sua doctrina patefa cta, puenit & Delphos. Verũ Delphi disserentẽ quidẽ audierũt libẽter, sed honore & obseruan/tia eũ affecerũt nulla. Is aũt ad eos suscipiẽs, ait: Viri Delphi succurrit mihi ligno uos cõparare, q̃d in mari fertur. Illud etenim uidẽtes ex mul/ta distãtia dũ fluctibus agitat̃, magni precij esse existimamus, postq̃ autẽ proxime aduenerit, uilissimũ apparet. Et ego itaq; cũ procul essem ab urbe uestra, ut eos, qui existimatione digni sunt, uos admirabar. Nũc aũt ad uos profectus, omnibus, ut ita dixerim, inueni inutiliores. Sic deceptus sum. Cũ hæc audiuissent Delphi, & ti merent ne aliquo modo Aesopus & ad alias ur bes accedẽs male de se diceret, decreuerũt dolo hominẽ occidere. Atq; igitur auream phialam ex eo, quod apud se erat, sacello Apollinis acci/piẽtes, clàm in Aesopi abscõderũt stratis. Cum Aesopus uero ignoraret quæ ab ipsis dolo fa/cta fuerãt: egressus ibat in Phocidẽ. At Delphi aggressi, & detinentes ipsum, percontabantur

ut

ὡς ἱεροσυληκότα. τοῦ δ' ἀγωνιωμένου μηδὲν πεπραχέναι τοιοῦτον, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ στρώματα ἀναπτύξαντες τὴν χρυσῆν εὗρον φιάλην. ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἐπεδείκνυσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος τὴν ἐκείνων συνοήσας ἐπιβουλὴν, ἐδεῖτο αὐτῶν ἀπολυθῆναι. οἱ δ' οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν, ἀλλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέβαλον, θάνατον αὐτοῦ καταψηφισάμενοι. αἴσωπος δὲ μηδεμιᾷ μηχανῇ τῆς πονηρᾶς τῆσδε τύχης σωθῆναι δυνάμενος, ἑαυτὸν μὲν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς ἐθρήνει καθήμενος. τῶν συνήθων δέ τις αὐτῷ δαμᾶς τοὔνομα πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους ἤρετο. καὶ ὃς ἔφη, γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα, καθ' ἡμέραν ἀπιοῦσα πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρήνει. ἀροτριῶν δέ τις οὐ πόῤῥω τοῦ μνήματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἧκε τῆς γυναικός. καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας, ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μνῆμα, καὶ καθίσας, συνεθρήνει τῇ γυναικί. τῆς δὲ πυθομένης τί δή ποτε καὶ αὐτὸς οὕτως ὀδύρεται, ὅτι κἀγώ φησιν εὐπρεπῆ γυναῖκα κατώρυξα. καὶ ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κουφίζομαι. ἡ δὲ, κἀμοὶ τοῦτ' αὐτὸ προσγίνεται. κἀκεῖνος, εἰ τοίνυν τὴν αὐτὴν περιπεπτώκαμεν πάθεσι, τί δή ποτε ἀλλήλοις μὴ συνεῖμεν; ἐγώ τε γὰρ φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, κἀμὲ σὺ πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα. ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα, καὶ δὴ συνῆλθον. ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας, ἀπήλασεν. ὁ δὲ ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνὴ,

καὶ

ut sacrilegum. Illo autē negante aliquid fecisse eiusmodi, illi ui stratis euolutis auream inuenerunt phialam, quam etiam acceptam omnibus ciuibus ostenderunt non cum paruo tumultu. Igitur Aesopus cognitis illorum insidijs, rogabat eos, ut solueretur. Hi autem non solum non soluerunt, sed ut sacrilegum in carcerem quoqȝ iniecerunt, morte eius suffragijs decreta. Aesopus autē cum nulla astutia à mala hac fortuna liberari posset, se ipsum in carcere lugebat sedens. Ex familiaribus autem ipsius quidā, Damas nomine, ad ipsum ingressus, & uidēs eum sic lamentari, causam rei rogauit. Et ille ait: mulier quædam cum recenter suum uirum sepeliuisset, quotidie profecta ad tumulū, plorabat. Arans autem quidam non procul à sepulchro, amore captus est mulieris, & derelictis bobus, iuit & ipse ad tumulum, ac sedens unà cum muliere plorabat. Cum illa rogaret, cur nam & ipse sic lugeret: quoniam & ego, inquit, decentem mulierem sepeliui, & posteaquàm plorauero, mœstitia leuor. Illa autem, & mihi id ipsum accidit. Et ille, si igitur in eadē incidimus mala, cur nam inuicē non coniungimur? ego etenim amabo te ut illā, & tu me rursus ut tuū uirum. His persuasit mulieri, & cōuenerūt. Interim aūt fur profectus, & boues soluens abegit. Ille autē reuersus, nō inuētis bobus, & plangere & lugere uehemēter instituit. Profecta igitͬ & mulier,

&

καὶ ὀλοφυρόμενον εὑροῦσα, φησὶ, πάλιν κλαίεις; κἀκεῖνος, νῦν εἶπεν ἐπ' ἀληθείας κλαίω. κἀγὼ γοῦν πολλοὺς διαδρὰς κινδύνους, νῦν τοῦτον θρηνῶ, λύσιν τοῦ κακοῦ μηδαμόθεν εὑρίσκων. μετὰ ταῦτα παρῆσαν καὶ οἱ δελφοὶ, καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς εἷλκον βιαίως ἐπὶ τὸν κρημνοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν. ὅτε ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα, μῦς βατράχῳ φιλιωθεὶς, εἰς δεῖπνον αὐτὸν ἐκάλεσε. καὶ ἀπαγαγὼν εἰς ταμεῖον πλουσίου, ἔνθα πλεῖστα τῶν ἐδωδίμων ἦν, εὐωχοῦ φησι φίλε βάτραχε. μετὰ δὲ τὴν ἑστίασιν, καὶ ὁ βάτραχος τὸν μῦν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλ' ἵνα μὴ ἀποκάμῃς φησὶ νηχόμενος, μηρίνθῳ λεπτῇ τὸν σὸν πόδα τῷ ἐμαυτοῦ προσαρτήσω. καὶ τοῦτο πράξας, ἥλατο εἰς τὴν λίμνην. αὐτοῦ δὲ καταδύοντος εἰς βάθος, ὁ μῦς ἀπεπνίγετο, καὶ θνήσκων εἶπεν. ἐγὼ μὲν ὑπὸ σοῦ θνήσκω. ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ἐπιπλέοντος οὖν τοῦ μυὸς ἐν τῇ λίμνῃ νεκροῦ, καταπτὰς ἀετὸς, τοῦτον ἀφήρπασε, σὺν αὐτῷ δὲ προσηρτημένον ὁμοῦ καὶ τὸν βάτραχον. καὶ οὕτως ἄμφω κατεθοινήσατο. κἀγὼ τοίνυν βίᾳ πρὸς ὑμῶν ἀποθνήσκων, ἕξω τὸν ἀμυνοῦντα. βαβυλὼν γὰρ καὶ ἑλλὰς πᾶσα τὸν ἐμὸν παρ' ὑμῶν ἀπαιτήσουσι θάνατον. οἱ μὲν οὖν δελφοὶ, οὐδ' ὡς ἐφείδοντο τοῦ αἰσώπου. ὁ δ' ἐπὶ τὸ τοῦ ἀπόλλωνος κατέφυγεν ἱερόν. οἱ δὲ, κἀκεῖθεν ἀποσπάσαντες μετ' ὀργῆς, ἐπὶ τὸν κρημνὸν αὖθις εἷλκον. ὁ δ' ἀπαγόμενος ἔλεγεν. ἀκούσατέ μου δελφοί. λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν.

μὴ

& lamentantem inueniens, inquit, iterum ploras? Et ille, nũc ait, uere ploro. Et ego itaque multis euitatis periculis, nunc uere fleo, solutionem mali necunde inueniens. Post hæc affuerunt & Delphi, & extractum ipsum è carcere trahebãt in præcipitium. Ille autem eis dicebat: Quando colloquebantur animalia bruta, mus ranæ amicus factus ad cœnam eam inuitauit, & abducta in penarium diuitis, ubi multa comestibilia erant, comede, inquit, amica rana. Post epulationem & rana murem in suam inuitauit cœnationem. Sed ne defatigere, inquit, natando, filo tenui tuum pedem meo alligabo. Atque hoc facto saltauit in paludem. Ea autẽ urinata in profundum, mus suffocabatur, & moriens ait, ego quidem per te morior, sed me uindicabit maior. Supernatante igitur mure in palude mortuo, deuolans aquila hunc arripuit, cum eo autem appensam unà etiam ranam, & sic ambos deuorauit. Et ego igitur, qui ui per uos morior, habebo ultorẽ. Babylõ enim & Græcia omnis meam à uobis exigent mortem. Delphi tamen ne sic quidem pepercerunt Aesopo. Ille autem in Apollinis confugit sacellum, sed illi & illinc extraxerunt irati, & in præcipitium rursus traxerunt. Aesopus cum abduceretur, dicebat, audite me Delphi: Lepus aquila insectante in lustrum scarabei confugit, rogans ut ab eo seruaretur. Scarabeus autem rogabat aquilam, ne

μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διός, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ, μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε, τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, καὶ ἐπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν. ὁ δὲ ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι, τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, μὴ ἀτιμάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεόν, εἰς ὃν κατέφυγον, εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ. οὐ δὲ γὰρ ἀσεβεῖς περιόψεται. οἱ δὲ Δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον

ὁμοίως

ne occideret ſupplicem, obteſtando ipſam per maximum Iouem, ſaltem ne deſpiceret paruitatem ſuã. Illa uero irata ala percutiens ſcarabeũ, leporem raptum depaſta eſt. Scarabeus autem & cum aquila uolauit, ut nidum eius diſceret, ac iam profectus oua eius deuoluta dirupit. Illa autem cum graue exiſtimaret ſiquis hoc auſus fuiſſet, & in altiore loco ſecundo nidificaſſet, & illic rurſus ſcarabeus ijſdem hanc affecit. Sed aquila inops conſilij penitus, aſcẽdit ad Iouem, (in eius enim tutela eſſe dicitur) & in ipſius genibus tertiã fœturam ouorum poſuit, deo ipſa cõmendans, & ſupplicãs ut cuſtodiret. Sed ſcarabeus è ſtercore pilula facta, aſcẽdit, & in ſinũ Iouis eam demiſit. Iupiter aſſurgens ut fimum excuteret, & oua abiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Sed cum didiciſſet à ſcarabeo, quòd hæc feciſſet ut aquilam ulciſceretur, non enim ſcarabeum tãtum illa affecit iniuria, ſed & in Iouem ipſum impia fuit, aquilæ reuerſæ ait, ſcarabeum eſſe qui affecit mœrore, & certe iure affeciſſe. Nolẽs igitur aquilarũ genus deficere, conſuluit ſcarabeo, ut aquilæ recõciliaretur. Cum hic nõ paruiſſet, ille in aliud tempus trãſpoſuit aquilarum partũ, cum non appareant ſcarabei. Et uos igitur ô uiri Delphi, ne deſpicite hunc deum, ad quem profugi, etſi paruum ſortitus eſt delubrum, neq; enim impios negliget. Delphi uero hæc parum curãtes, rectà ad mortem

ὁμοίως ἦγον. αἴσωπος δὲ μηδενὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ὁρῶν καμπτομένους, πάλιν φησίν. ἄνδρες ἀνήμεροι καὶ φονῶντες ἀκούσατε. γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γεγηρακὼς, ἐπεὶ μηδέποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκείους τοῦτο θεάσασθαι. οἱ δὲ, ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι, μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδεύοντι δὲ, χειμῶνος καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γενομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα, εἴς τινα κρημνὸν ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην. ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ ζεῦ εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παρὰ λόγον ἀπόλλυμαι; καὶ ταῦτα οὐθ' ὑφ' ἵππων γενναίων, οὔθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀναρίων εὐτελεστάτων. κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τοῖς ἴσοις νῦν δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπ' ἐντίμων ἀνδρῶν, ἢ ἐλλογίμων, ἀλλ' ὑπ' ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι. μέλλων δὲ ἤδη κατὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίεσθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πάλιν μῦθον. ἀνήρ τις τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρὸς, εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυγατέρα ἀπολαβὼν, ἐβιάζετο. ἡ δὲ, πάτερ, εἶπεν, ἀνόσια πράττεις, εὐχόμην μέν τοι ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννησαμένου, τοῦτο τοίνυν καὶ ἐφ' ὑμῶν ὦ παράνομοι δελφοὶ λέγω, ὡς ᾑρούμην σκύλλῃ καὶ χάρυβδι περιπεσεῖν, καὶ ταῖς ἐν ἀφρικῇ σύρτεσιν, ἢ παρ' ὑμῶν ἀδίκως καὶ ἀναξίως ἀποθανεῖν. καταρῶμαι γοῦν ὑμῶν τῇ πατρίδι, καὶ θεοῖς μαρτύρομαι, ὡς ἔξω πάσης δίκης ἀπόλλυμαι, οἵ μοι τιμωρήσουσιν εἰσακούσαντες. ἔῤῥιψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ δελφοὶ κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ ἀπέθανεν,

θανεν,

itidem agebant. Aesopus nulla re à se dicta uidens eos flecti, rursus ait: Viri crudeles & interfectores, audite: Agricola quidam in agro consenuit, cum nunquàm ingressus esset in urbem, precabatur domesticos ut eam uideret. At illi iunctis asellis, atque in curru eo imposito, solum iusserunt agere. Eunti autem procella & turbine aërem occupantibus, & tenebris factis, aselli à uia aberrantes in quoddam præcipitium deduxerunt senem. At ille iam præcipitandus, ô Iupiter ait, qua in re te iniuria affeci, quoniam sic inique occidor, præsertimque neque ab equis generosis, neque à mulis bonis, sed ab asellis uilissimis. Et ego itaque eodem modo nunc tristor, quoniam non ab honoratis uiris & elegantibus, uerum ab inutilibus & pessimis interficior. Iamque præcipitandus eiusmodi dixit rursus fabulam. Vir quidam suam deamans filiam, rus misit uxorem, solam autem filiam receptam uiolauit. Illa autem pater, ait, scelesta facis, optarem tamen à multis uiris dedecore hoc affici, quàm à te, qui genuisti. Hoc nunc & in uos ô iniqui Delphi dico, quod eligerem in Scyllam & Charybdim potius incidere, ac in Africæ Syrteis, quàm per uos iniuste atque indigne mori. Execror igitur uestram patriam, & deos testor, me præter omnem iustitiam interire, qui me ulciscentur exauditum. Præcipitem igitur ipsum dederunt de rupe, & mor-

θανεῖν. οὗ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον ἐξιλάσκεσθαι τὸν αἰσώπου θάνατον. ᾧ καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντα, καὶ στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ ἑλλάδι πρωτεύοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων, καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἴς τε δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ αὐτοὶ τοῦ αἰσώπου θανάτου γεγόνασιν.

*

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ
ΒΙΟΥ ΥΠΟ ΜΑΞΙ-
ΜΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑ
ΝΟΥΔΟΥ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΝΤΟΣ.

tuus est. Nō multo post autem pestilentia labo-rantes, oraculum acceperunt expiandam esse Aesopi mortem. Cui ꝙ & conscij sibi essent, iniuste eum interfecisse, etiam cippum erexe-rūt. Sed primates Græciæ, ac doctissimi quiꝗ, cum & ipsi, quæ in Aesopum facta fuissent, in-tellexissent, & in Delphos profecti sunt, & cum illis habita inquisitione, ultores & ipsi Aesopi mortis fuerunt.

FINIS AESO-
PI VITAE A MA-
XIMO
PLANV-
DE
CONSCRIPTÆ.

ΑΙΣΩΠΟΥ
ΜΥΘΟΙ.

ΑΕΤΟΣ, ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ δένδρου τὴν καλιὰν ἐπήξατο, ἡ δ᾽ ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἔγγιστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς ἀλώπεκος προελθούσης, ὁ ἀετὸς τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ἐπὶ τὸν θάμνον, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ᾽ ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, καὶ τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἠνιάθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τῷ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ, χερσαία γὰρ οὖσα, πτηνὸν διώκειν οὐχ οἵα τε ἦν. διὸ καὶ πόῤῥωθεν στᾶσα, τοῦθ᾽ ὃ καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ᾽ ὕστερον, αἶγά τινων ἐπ᾽ ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ ἀετὸς, μέρος τι τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, κἀπὶ τὴν νεοττιὰν ἤγαγεν. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα, καὶ φλογὸς ἀναδοθείσης, οἱ ἀετιδεῖς ἄπτηνες ἔτι τυγχάνοντες, ὀπτηθέντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ᾽ ἀλώπηξ ἐπιδραμοῦσα, ἐν ὄψει τοῦ ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

Ἐπιμύθιον.

AESOPI FABVLÆ.

AQVILA ET VVLPES.

AQVILA & uulpes inita amicitia ꝓpe habitare decreuerunt, cõfirmationem amicitiæ faciẽdo cõſuetudinem. Aquila ſuper alta arbore nidũ affixit, uulpes uero in proximis arbuſtis filios peperit. Ad pabulũ igitur aliquãdo uulpe profecta, aquila cibi indigens, deuolãs in arbuſta, & filios huius raptos, unà cum ſuis pullis deuorauit. Vulpes uero reuerſa, & re cognita, nõ tam filiorum triſtata eſt morte, quàm uindictæ inopia, quia enim terreſtris eſſet, uolucrem perſequi haud poterat. Quare procul ſtans, quod etiã impotẽtibus eſt facile, inimicæ maledicebat. Non multo autem poſt, capram quibuſdam in agro ſacrificantibus, euolãs aquila partem uictimæ cũ ignitis carbonibus rapuit, & in nidum tulit. Vento autem uehemẽti tunc flante, & flamma excitata, aquilæ pulli inuolucres adhuc cũ eſſent, aſſati in terram decidunt, uulpes uero accurrens in conſpectu aquilæ omnes deuorauit.

Affabulatio.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θείαν δίκην οὐ διακρούσονται.

Ἀετὸς, καὶ κάνθαρος.

Λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου διὸς, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ, μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν. ὁ δὲ ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς, ἐφ' ᾧ τὸν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ μὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε

τῷ

Fabula ſignificat eos, q amicitiã uiolarint, licet ab affectis iniuria fugiãt ultionẽ ob impotẽtiã, diuinum tamen ſupplicium non depulſuros.

Aquila & Scarabeus.

LEpus aquila inſectãte in luſtrum ſcarabei profugit, rogans ut ab eo ſeruaretur. Scarabeus autẽ rogabat aquilam, ne occideret ſupplicem, obteſtans ipſam per maximum Iouem, ne ſcilicet cõtemneret paruitatem ſuam. Illa uero irata, ala percuſſit ſcarabeum, & leporem arreptum deuorauit. At ſcarabeus & cum aquila uolauit, ut nidum eius diſceret, & iam profectus oua ipſius deuoluta dirupit. Illa indigne ferente, ꝙ quis hoc auſus fuiſſet, & in ſublimiore loco ſecundo nido conſtructo, & illic rurſus ſcarabeus eiſdem eam affecit. Aquila autẽ conſilij inops penitus, aſcẽdit ad Iouem (huius enim ſacra eſſe dicitur) in eius genibus tertiũ partum ouorũ poſuit, deo ipſa commendans, ac ſupplicans ut cuſtodiret. Scarabeus autẽ ex fimo pilula facta, & aſcẽdit, & in ſinũ Iouis eam demiſit, ſed Iupiter cum ſurrexiſſet, ut fimũ excuteret, & oua proiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Cognito à ſcarabeo, quod hoc feciſſet ut aquilã ulciſceretur, nam non modo ſcarabeum illa iniuria affecit, ſed & in Iouem ipſum impia fuit, reuerſæ aqlæ ait Iupiter, ſcarabeũ eſſe qui mœſtitiæ cauſa fuerit, & certe iure fuiſſe. Nolens igitur genus aquilarum rareſcere, conſulit

τοῦ κανθάρου διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν δέεσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὴν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζομένους, ὡς οὐδείς ἐστιν, ὃς προπηλακισθεὶς, οὐκ ἂν δυνηθείη ἑαυτῷ ἐπαμῦναι.

Ἀηδὼν, καὶ ἱέραξ.

Ἀηδὼν ἐπὶ δένδρου καθεζομένη, κατὰ τὸ εἰωθὸς ἦδεν. ἱέραξ δὲ θεασάμενος, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, συνείληφεν ἐπιπτάς. ἡ δ' ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ ἱέρακος μὴ βρωθῆναι, μὴ δὲ γὰρ ἱκανὴν εἶναι ἱέρακος γαστέρα πληρῶσαι, δεῖν δὲ αὐτὸν τροφῆς προσδεόμενον, ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι. καὶ ὁ ἱέραξ ὑπολαβὼν εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμενά πω διώκοιμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ. ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἳ δι' ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων, τὰ ἐν χερσὶ προϊέμενοι.

Ἀλώπηξ, καὶ τράγος.

Ἀλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν, μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ ἀλώπηξ ἔφη. θάρσει, χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν τοῦ τοίχῳ προσερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τοὔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτὴ νώτων

καὶ

ſcarabeo, ut aquilæ conciliaretur. Sed eo nõ parente, Iupiter in aliud tempus aquilarũ trãſmutauit partum, cum ſcarabei non appareant.

Affabulatio.

Fabula ſignificat nullum eſſe contemnendum, conſiderando non eſſe quenꝗ, qui laceſſitus ſe ulciſci non queat.

Philomela, & accipiter.

PHilomela ſuper arbore ſedens de more canebat. Accipiter autem uidens, ac cibi indigens uolãdo corripuit. Quæ cum occidenda foret, orabat accipitrem, ne deuoraretur. Neꝗ enim ſatis eſſe ad accipitris uentrẽ implẽdum, ſed oportere ipſum cibo egentem ad maiores aues cõuerti. At accipiter ſuſcipiẽs, ait, ſed ego certe demens eſſem, ſi qui in manibus paratus eſt, cibo dimiſſo, quæ non uidentur, perſequar.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſꝗ homines eodem modo eſſe incõſultos, qui ſpe maiorum incertorũ, quæ in manibus habentur, amittant.

Vulpes, & hircus.

VVlpes & hircus ſitiẽtes in puteũ deſcenderunt, ſed poſtꝗ biberunt, hirco indagante aſcenſum, uulpes ait: confide, utile quid in utriuſꝗ etiã ſalutẽ excogitaui. Si enĩ rectus ſteteris, & anteriores pedes parieti firmaueris, & cornua pariter in anteriorem partem inclinaueris, cum percurrerim ipſa per tuos humeros

&

καὶ κεράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καὶ σὲ μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. ὁ δὲ τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ' ἀλλ' εἰ τοσαύτας εἶπε φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοποῦντα τῶν πραγμάτων, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Ἀλώπηξ, καὶ λέων.

Ἀλώπηξ μή πω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν. ἔπειτα τοδεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάρρησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

Αἴλουρος, καὶ ἀλεκτρυών.

Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα, μετ' εὐλόγου τοῦτον αἰτίας ἠβουλήθη καταφαγεῖν. καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις, νύκτωρ κεκραγὼς, καὶ μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείρεσθαι,

πάλιν

& cornua, & extra puteum illinc exiliuerim, & te postea extraham hinc. Ab hirco autẽ ad hoc prompte officio præstito, illa cum ex puteo sic exiliuisset, exultabat circum os læta, hircus aũt ipsam accusabat, quod transgressa fuerit cõuentiones. Illa autem, sed si tot, inquit, mentes possideres, quot in barba pilos, nõ ante descendisses, quàm ascensum considerasses.

Affabulatio.

Fabula significat, sic prudentem uirum oportere prius fines considerare rerum. Deinde sic ipsas aggredi.

Vulpes & Leo.

VVlpes cum nunq̃ uidisset leonẽ, cum ei casu quodã occurrisset primũ sic timuit, ut fermè moreretur. Deinde cum secundo uidisset, timuit certe, non tamen ut prius. Tertio autem cum ipsum uidisset, sic contra eum ausa est, ut & accederet, & colloqueretur.

Affabulatio.

Fabula significat, cõuersatione terribilia quoq; accessu facilia fieri.

Feles & Gallus.

FEles comprehenso gallo, cum rationabili ipsum causa uolebat deuorare. Cæterũ accusabat ipsum, dicẽdo molestũ esse hominibus nocte clamantem, neque permittentem somno frui. Eo uero respõdente ad illorum utilitatem id se facere, ut ad consueta opera excitarentur.

Rursus

πάλιν ὁ αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δὲ, καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν, φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ᾠῶν τικτομένων, ὁ αἴλουρος εἰπὼν, ἀλλ' εἰ σύ γε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μήν τοι ἄτροφος οὐ μενῶ, τοῦτον κατεθοινήσατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη, εἰ μὴ μετ' εὐλόγου δυνηθείη προσχήματος, ἀπαρακαλύπτως γε μὴν πονηρεύεται.

Ἀλώπεκες.

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ' αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας ἀλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ νουθετῆσαι, ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα, παρῄνει τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὂν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν εἶπεν. ὦ αὕτη, ἀλλ' εἰ οὐ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ δι' εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, διὰ δὲ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Ἀλώπηξ, καὶ βάτος.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλεν, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν βάτου.

rurſus feles cauſam afferebat, q̃d impius eſſet erga naturam, cum matre ac ſororibus coëun/do. Eo autem & hoc ad utilitatem dominorum facere dicente, cum multa ipſis hinc oua pariantur: feles præfatus, ſed ſi tu multis abundas eui dentibus reſponſionibus, ego tamen ieiunus non perſtabo, ipſum deuorauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prauam naturam peccare uolentem, ſi non ueriſimili cum prætextu facere id poſſit, aperte tamen malignari.

Vulpes.

VVlpes laqueo capta, cum abſciſſa cauda euaſiſſet, non uiuendam præ pudore exiſtimabat uitam. Decreuit itaq; & alijs uulpibus hoc idem perſuadere, ut communi malo ſuum cælaret dedecus. Et iam omnibus collectis ſua/det caudas abſcindere, quod non indecens ſo/lum hoc membrum ſit, ſed & ſuperuacuum onus appenſum. Reſpondens autem ex ipſis quædam ait: heus tu, niſi tibi hoc conduceret, nobis non conſuleres.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prauos homines non bene/uolentia in propinquos conſulere, ſed ſuo commodo.

Vulpes, & Rubus.

VVlpes ſepe conſcenſa, cum lapſa caſura foret, apprendit in adiutorium

rubum

βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ἐπὶ τοῖς ἐκείνης κέντροις αἱμάξασα, καὶ ἀλγήσασα, πρὸς αὐτὴν εἶπεν. οἴμοι, καταφυγοῦσαν με γὰρ ἐπὶ σὲ ὡς ἐπὶ βοηθὸν, σὺ χεῖρον διέθηκας. ἀλλ' ἐσφάλης ὦ αὕτη, φησὶν ἡ βάτος, ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἥ τις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι ὅσοι βοηθοῖς προσέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

Ἀλώπηξ, καὶ κροκόδειλος.

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας. πολλὰ δὲ τοῦ κροκοδείλου ὑπερήφανα περὶ τῆς τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων, ἡ ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα, ὦ τᾶν εἶπεν, ἀλλὰ κἂν μὴ σὺ λέγῃς, ἀπὸ τοῦ δέρματος γε φαίνῃ, ὡς ἐκ παλαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυμνασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

Ἀλεκτρυόνες, καὶ πέρδιξ.

Ἀλεκτρυόνας τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος καὶ πέρδικα, σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὸν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκεῖνος ἠθύμει σφόδρα, νομίζων ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πάσχειν ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων, ὡς δὲ μετὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώρακε μαχομένους καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης ἀπολυθεὶς, εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπήσομαι, ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

Ἐπιμύθιον.

rubum. Quare cū pedibus ſuis illius aculeis laceratis doleret, ad eā dixit, hei mihi, confugi enī ad te tanq̄ ad auxiliatorem, ſed tu peius me tractaſti. Sed erraſti heus tu, inquit rubus, quæ me apprendere uoluiſti, quæ omnes apprendere ſoleo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic homines quoq; eſſe ſtultos, qui ad eos auxilij gratia accurrunt, quibus magis iniuria afficere natura inſitum eſt.

Vulpes, & Crocodilus.

VVlpes & Crocodilus cōtendebāt de nobilitate. Cum multa autē Crocodilus ſuperba de progenitorū narraſſet ſplēdore, quod exercitationū principes fuerint. Vulpes ſuſcipiens ô amiciſſime, ait, ſed ſi ipſe nihil dicas, tñ ex cute uideris antiq̄s tp̄ibus eſſe exercitatus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat mendaces uiros res ipſas arguere.

Galli, & Perdix.

GAllos quidam habens domi, emptam & perdicem cum illis paſci dimiſit, qui cum ipſam uerberarent ac expellerent, illa triſtabatur ualde, exiſtimans ut alienigenam hæc ſe pati à gallis. Cum uero paulo poſt & illos uideret pugnare, & ſe ipſos cædere, mœrore ſoluta, ait: ſed ego poſthac non triſtabor, uidens & ipſos pugnare inter ſe.

Affabulatio.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥαδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μὴ δὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

Ἀλώπηξ.

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, ἣν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν, ἔφη. ὢ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον

Ο μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τὸ σῶμα ὄντας, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

Ἀνθρακεὺς, καὶ κναφεύς.

Ἀνθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας, ἠξίου καὶ κναφέα παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ κναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη. ἀλλ᾽ οὐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἔγωγε πρᾶξαι. δέδια γὰρ, μή πως ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληροῖς.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς εἷλον σαγήνην. βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ᾽ ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ᾽ ἐν αὐτῇ παμμεγέθη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προὐπειλήφασιν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος εἶπε, μὴ ἀχθώμεθα ὦ ἑταῖροι. τῇ γὰρ ἡδονῇ ὡς ἔοικεν, ἀδελφή

Fabula significat prudentes facile ferre ab alienis iniurias, cum ipsos uideant neq; à suis abstinere.

Vulpes.

VVlpes in domum mimi profecta, & singula ipsius uasa perscrutata, inuenit & caput laruæ ingeniose fabricatum, quo & accepto manibus, ait, ô quale caput, & cerebrum non habet.

Affabulatio.

Fabula in uiros magnificos quidem corpore, sed animo inconsultos.

Carbonarius, & fullo.

CArbonarius in quadam habitans domo, rogabat ut & fullo accederet & secum cohabitaret. Sed fullo respõdendo, ait, sed nõ hoc possem ego facere. Timeo enim ne quæ ego dealbo, tu fuligine repleas.

Affabulatio.

Fabula significat oẽ dissimile esse insociabile.

Piscatores.

PIscatores trahebant uerriculũ, q̊d cũ graue foret gaudebãt & exultabãt, multũ inesse prædæ existimãtes. Sed cũ ĩ littus ipm traxissẽt, piscesq; paucos quidẽ, sed lapidẽ in eo permagnũ inuenissent, tristari & mœrere cœperũt nõ tã pisciũ paucitate, q̃ q̊d & contraria antea aĩo præsũpserãt. q̊dã ãt ĩter eos natu grãdior, dixit: ne tristemur ô socij, nã uoluptati, ut uidet̃, soror

ἐστὶν ἡ λύπη. καὶ ἡμᾶς οὖν ἔδει τοσαῦτα προησθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀτυχίαις.

Κομπαστής.

Ἀνήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἠνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ κἂν τῇ ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τὶς ὑπολαβὼν, ἔφη. ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἐστὶν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων. ἰδοὺ ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τῶν θεῶν ἐδεῖτο, ὡς εἰ τὴν ὑγείαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσειαν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς προσοίσειν ὑπισχνούμενος εἰς θυσίαν. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυθομένης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα ἢν ὑγιάνῃς, ἐκεῖνος ἔφη. οἴει γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν, ἵν' οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥᾳδίως κατεπαγγέλλονται, ἅπερ τελέσαι ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

Κακοπράγμων.

Ἀνὴρ κακοπράγμων εἰς τὸν ἐν δελφοῖς ἧκεν ἀπόλλωνα,

est tristitia, & nos igitur oportebat tãtum ante lætatos, omnino aliqua in re etiam tristari.

Affabulatio.

Fabula significat non oportere tristari frustrata spe.

Iactator.

VIr quidam peregrinatus, deinde in suam patriam reuersus, aliaq; multa in diuersis uiriliter gessisse locis iactabat, atq; etiam Rhodi saltasse saltum, quem nullus eius loci potuerit saltare. Ad hoc & testes, qui ibi interfuerũt, dicebat habere. Quidã autẽ ex ijs qui aderant, suscipiens ait: heus tu, si uerum hoc est, non est tibi opus testibus. En Rhodus, en saltus.

Affabulatio.

Fabula significat, nisi prompta rei demõstratio sit, omnẽ sermonẽ uanũ esse & superuacuum.

Impossibilia promittens.

VIr pauper ægrotãs, & male affectus, cum à medicis desperatus esset, deos rogabat, pollicens si sanitatem sibi rursus restituissent, centum boues ipsis oblaturum esse in sacrificium. Vxore autẽ eius audiente, & ubi tibi hæc, si conualueris? Ille ait, putas enim surgere me hinc, ut dei hæc à me repetant?

Affabulatio.

Fabula significat, multos facile polliceri, quæ re comprobare non sperent.

Malignus.

VIr malignus ad eũ, qui in Delphis est, iuit

λωνα, πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα. καὶ ἤρετο τὸν θεὸν, λέγων. ἄπολλον, ὃ μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸν στρουθίον. εἰ δ᾽ ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας, νεκρὸν ἐκεῖνο προσενεγκεῖν. ὁ δέ γε θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν. ὁπότερον ὦ οὗτος βούλει ποιῆσαι, ποίησον. παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ὑποδεῖξαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες, οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἠθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο. εὐθὺς δὲ θύννος ὑπὸ τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο. οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μεθ᾽ ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέσχε, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰ διασωθείη, βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενοι, τοῦ πάθους ἀπήλλαξαν. ὁ δ᾽ ἀναστὰς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὡλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ

βουλόμενοι

Apollinem tentaturus ipsum. Atque ideo comprehenso passerculo manu, & eo ueste contecto, stetitque proxime tripodē, ac rogauit deum, dicendo: o Apollo, quod manibus fero, utrum uiuúm ne est, an mortuum? Nam si mortuum diceret, uiuum ostēsurus erat passerculum. Sin uiuum, statim suffocatum mortuum illum efferre. Sed deus, maligna ipsius cognita mente, ait: utrum uis heus tu facere facito, penes te enim est istud facere, siue uiuum quod contines, siue mortuum ostendere.

Affabulatio.

Fabula significat, numen neque decipi posse, neque quicque latere.

Piscatores.

PIscatores egressi ad uenationem, cum multo tempore defatigati, nihil cepissent, & admodū tristabantur, & discedere apparabant, Sed statim Thunnus maximo quodam insectante pisce, in nauigium ipsorum insiluit, quo capto læti abiere.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe quæ ars non præbuit, ea donasse fortunam.

Deceptor.

VIr pauper ægrotans, orabat deos, si euaderet, boues cētū in sacrificiū oblaturū. Sed dei tētaturi à morbo liberarunt. At ille surgēs, quoniā bobus carebat, ex adipe boues centum à se formatos, in ara positos sacrificauit. Sed dei

βουλόμενοι αὐτὸν ἀμείψασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ εἶπον, ἄπελθε εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόνδε τὸν τόπον. ἐκεῖ δὲ ἀττικὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διυπνισθεὶς, σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο, τὸ χρυσίον διερευνῶν. ἐκεῖ δὲ δὴ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη. ἁλοὺς δὲ ἤδη, ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσίου τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὡς δὲ οὐκ ἐπιστεύετο, ἀπαχθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἀπεμπολήθη χιλίων δραχμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψευδέσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο. θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες, ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι, ὅπερ ἰδὼν ἅτερος θατέρῳ φησί, συγκατέλθωμεν ὦ οὗτος εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προσιέναι τοῖς πράγμασιν.

Γέρων, καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους, κἀπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπαχθισμένος ἐβάδισεν, ἀπειρηκὼς, ἀπέθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπι-

θῇς

ipſum ulturi, in ſomnijs adfuerunt ei, dicentes, abi ad littus ad eũ locũ, illic enim Atticas mille drachmas inuenies. Ille autẽ excitatus, lætus & alacer ad demõſtratum locum perrexit, aurum diſquirens. Sed illic in piratas incidit, ab ipſis compreheſus eſt. Captus ergo, ut dimitteretur piratas orabat, mille auri talenta daturum ipſis promittens. Sed cum nõ crederetur, abactus ab ipſis, diuenditus eſt mille drachmis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat mendacijs hominum inimicum eſſe deum.

Ranæ.

RAnæ duæ in palude paſcebãtur, æſtate autẽ ſiccata palude, illa derelicta, quærebant aliam. Cæterum profundũ inuenerũt puteum. Quo uiſo, altera alteri inquit, deſcẽdamus heus tu in hunc puteum. Illa reſpõdendo ait, ſi igitur & hic aqua aruerit, quomodo aſcendemus?

Affabulatio.

Fabula declarat non oportere inconſyderate res aggredi.

Senex, & mors.

SEnex quondam inciſis in monte lignis, ac in humeros eleuatis, ubi multam uiam oneratus iuit, defeſſus & depoſuit ligna, & mortem ut ueniret inuocabat. At morte ilico adſtante & cauſam rogante, qua ſe uocaſſet, ſenex ait, ut onus hoc ſublatum im-

θῇς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὢν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

Γραῦς, καὶ ἰατρός.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμούς, εἰσκαλεῖται τινὰ τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτήν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν. εἰ δὲ μή, μηδὲν δώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ. καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβῦτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῇ χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος, ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τοῦ δ' ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος ὡς καθαρῶς βλέπουσαν ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος, μᾶλλον μὲν οὖν εἶπεν ἐκείνη τανῦν οὐδ' ὁτιοῦν βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν. νῦν δ' ὅτε με σὺ βλέπειν φῄς, οὐδ' ὁτιοῦν ἐκείνων ὁρῶ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

Γεωργός, καὶ παῖδες αὐτοῦ.

Γεωργός

poneres mihi. Affabulatio.

Fabula significat omnem hominem uitæ studiosum esse, & licet infinitis periculis immersus, uideatur mortem appetere, tamen uiuere multo magis, quàm mori eligere.

Anus, & medicus.

MVlier anus dolens oculos, conduxit medicum quendam mercede, conuentione facta si se curaret, pactã mercedem ei daturam, sin autem minime, nihil daturã. Aggressus est igitur medicus curam. Quotidie uero accedẽs ad uetulam, & oculos ei ungens, cum illa nequaquam uidere posset ea hora ob unctionem, ipse uas aliquod ex domo auferens, quotidie discedebat. Anus igitur suam supellectilem uidebat singulis diebus minui, adeo ut tandem omnino liberatæ nihil relinqueretur. At medico pactam mercedem ab ea efflagitante, quasi pure iam uidente, & testes adducente. Magis certe ait illa, nunc nihil uideo. Nam cum oculis laborabam, multa mea in mea uidebã domo, nunc autem cum me tu uidere inquis, nihil omninò ex illis uideo.

Affabulatio.

Fabula significat, prauos homines ex ijs quæ agant, ignaros contra seipsos argumentum afferre.

Agricola, & filij ipsius

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ἔφη. παῖδες ἐμοὶ, ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ὑπέξειμι. ὑμεῖς δ᾽ ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν. καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον. ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος, θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

Δεσπότης, καὶ κύνες.

Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀπολειφθεὶς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα τὰς αἶγας. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας, ἐθοινήσατο. οἱ δὲ κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φεύγωμεν ἀλλ᾽ ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ὑμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρὴ, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

Γυνὴ, καὶ ὄρνις.

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχεν, καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ᾠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. νομίσασα δὲ ὡς εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ᾽ ὄρνις πιμελὴς γενομένη, οὐδ᾽ ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον

AGricola quidã uita excessurus, ac uolens suos filios periculum facere de agricultura, uocatis ipsis, ait: filij mei, ego iam è uita discedo, uos autem si quæ in uinea à me occultata sunt, quæsieritis, inuenietis omnia. Illi igitur rati thesaurum illic defossum esse, omnem uineæ terram post interitum patris defoderũt, ac thesaurum nõ inuenerunt, sed uinea pulchre fossa multiplicem fructum reddidit.

Affabulatio.

Fabula significat laborem thesaurum esse hominibus.

Herus, & canes.

VIr quidam à tempestate in suo suburbio deprehẽsus, primum oues comedit, hinc capras. Tempestate autẽ inualescẽte, & operarios boues iugulatos comedit. Canes uero his uisis, dixerunt inter se, sed fugiamus nos hinc. Si enim operariorum boum herus noster non abstinet, quo modo nostrum abstinebit?

Affabulatio.

Fabula significat, eos maxime fugere & cauere oportere, qui neq; suorum abstinent.

Mulier & gallina.

MVlier quædã uidua gallinã habebat, singulis diebus ouũ sibi parientẽ, rata uero si plus gallinæ hordei proijceret, bis parituram die, hoc fecit. Sed gallina pinguefacta ne semel quidem die parere potuit.

Affa-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

Κυνόδηκτος.

Δηχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον περιήει ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει λαβὼν ἄρτον, καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κἀκεῖνος γελάσας ἔφη, ἀλλ' εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι, μᾶλλον ἀδικεῖν προξενοῦνται.

Νεανίσκοι, καὶ μάγειρος.

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο. καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων μέρος τί τῶν κρεῶν ὑφελόμενος, εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον, ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν. ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τόν γ' ἐπιορκούμενον θεὸν οὐκ ἂν λήσεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε θεὸν οὐ λήσομεν.

Ἐχθροί.

Δύο

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos, qui ob auaritiam plu-
rium ſunt appetentes, & quæ adſunt, amit-
tere.

Morſus à cane.

MOrſus à cane quidã medicaturũ circui-
bat quærẽs, cũ autẽ occurriſſet quidã ei,
& cognoſceret quod quærebat, heus tu ait: ſi ſa
nari uis, accipe panẽ, atq; eo ſanguinẽ uulneris
ſicca, & ei qui momordit cani ad edẽdũ præbe.
Et is ridẽdo, ait, ſed ſi hoc fecero, oportebit me
ab omnibus qui in urbe ſunt canibus morderi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prauos etiam homines benefi
cio affectos, magis ad inferendã iniuriã exacui.

Adoleſcentuli, & cocus.

DVo adoleſcẽtuli apud cocum aſſidebant,
& coco in aliquo domeſtico opere occu-
pato, alter horum partem quandam carnium
ſubreptam in alterius demiſit ſinum. Conuerſo
autem coco, & carnem quærente, qui abſtule-
rat, iurabat nõ habere: qui autem habebat, non
abſtuliſſe. Cocus uero cognita malicia ipſo-
rum, ait, ſed etſi me latueritis, peieratum deum
non latebitis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, quod licet homines peieran-
tes lateamus, deum tamen non latebimus.

Inimici.

Duo

Δύο τινὲς ἀλλήλοις ἐχθραίνοντες ἐπὶ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον. ὧν ἅτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἅτερος δὲ ἐπὶ τῆς πρώρας ἐκάθητο. χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τοῦ δὲ τὴν πρῶραν εἰπόντος, ἀλλ᾽ ἔμοιγε οὐκ ἔστι λυπηρὸν, εἴπερ ὁ θάνατος, εἴ γε ὁρᾶν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῆς ἑαυτῶν βλάβης φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Αἴλουρος, καὶ μύες.

Ἐν οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν μυῶν ὄντων, αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα. καὶ καθέκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ, καθ᾽ ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κατέλθωμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο διικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα. ὁ δὲ αἴλουρος μηκέτι τῶν μυῶν κατιόντων, ἔγνω δι᾽ ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἀπὸ παττάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη, ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

DVo quidã inter ſe inimici, in eadem naui nauigabant, quorum alter in puppi, alter in prora ſedebat. Tempeſtate autẽ ſuperueniente, & naue iam ſubmergẽda, qui erat in puppi, gubernatorem rogabat, utra pars nauigij prius obruẽda eſſet. Cumq́ꝫ ille prora dixiſſet, ſed mihi non erit graue, ait, mors, ſi uiſurus ſum ante me inimicum morientem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos homines nihil ſuum nocumentum curare, ſi modo inimicos ſuos uideant ante ſe malo affectos.

Felis & mures.

IN domo quadam cum multi eſſent mures, felis hoc cognito iuit eò, ac eorum ſingulos captos deuorabat. At illi quotidie cum ſe abſumi uiderent, dixerunt inter ſe, ne poſthac infra deſcendamus, ne penitus pereamus. Nam ſi felis non poteſt huc uenire, nos ſalui erimus. Sed felis non amplius muribus deſcendentibus, decreuit per aſtutiam eos fallens euocare. Cæterum cõſcenſo peſſulo quodam, de eo ſe ſuſpendit, & mortuum ſimulabat. Ex muribus autem quidam acclinatus, uiſoq́ꝫ eo, inquit, heus tu, & ſi ſaccus fieres, non te adibo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prudentes homines, cum aliquorum prauitatem experti fuerint, non amplius eorum falli ſimulationibus.

Ἀλώπηξ, καὶ πίθηκος.

Ἐν συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο πίθηκος. καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. ἀλώπηξ δ' αὐτῷ φθονήσασα, ὡς ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο, τὸν πίθηκον λαβοῦσα, ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὕροι μὲν αὐτὴ λέγουσα θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μὲν τοι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ, τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι. καὶ προὐτρέπετο αὐτόν, ἅτε δὴ βασιλέα, τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ' ἀπερισκέπτως προσελθών, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτόν, ὦ πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

Θύννος, καὶ δελφίν.

Θύννος διωκόμενος ὑπὸ δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἴς τινα νῆσον. ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ θύννος ἐπιστραφεὶς καὶ λειποψυχοῦντα τὸν δελφῖνα ἑωρακώς, εἶπεν, οὐκέτι μοι ὁ θάνατος λυπηρός, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥᾳδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

Vulpes, & Simius.

IN concilio quondam irrationalium animalium saltauit Simius, & approbatus, rex ab ipsis electus est. Vulpes autem ei inuidens, ut in casse quodam carnem uidit, Simium secum illuc duxit, quod inuenisset ipsa thesaurũ illum, dicens, non tamen & uti eo, quippe quem lex regi tribueret, atque hortata est ipsum ut regem, thesaurum accipere. At ille inconsyderate profectus, & captus à casse, quod decepisset, accusabat uulpẽ. Illa autẽ ei, ô Simie talem tu habens dementiam, brutis dominaberis?

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui actiones aliquas incõsulte aggrediuntur, in infortunia incidere.

Thunnus, & Delphin.

THunnus Delphino persequente, magno impetu ferebatur. Cum capiendus foret, inscius ob uehementem impetũ decidit in insulam quandã. Ab eodẽ uero impetu & Delphin cum eo eiectus est. Thũnus autẽ cõuersus, cum agentem animam Delphinum uidisset, ait, non amplius mihi mors molesta est, cũ eum uideã, qui mihi causa fuit ipsius, unà mecũ perire.

Affabulatio.

Fabula significat facile miserias ferre homines, si eos, qui illarum autores fuerunt, infeliciter agere uideant.

Ιατρὸς, καὶ νοσῶν.

Ιατρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε. τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν. οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν. ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους, ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

Ἰξευτὴς, καὶ ἔχις.

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας ἄνω πρὸς αὐτὴν, συλλαβεῖν βουλόμενος ἐφεώρα, καὶ δὴ λαθὼν, ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δὲ ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε. δύστηνος ἐγὼ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ᾽ ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ᾽ ἑτέρων τοῦτ᾽ αὐτὸ πάσχοντες.

Κάστωρ.

Ὁ κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον. οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ᾽ ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Medicus, & ægrotans.

MEdicus ægrotũ curabat, ægroto aũt mortuo, ille efferẽtibus dicebat, homo hic si uini abstinuisset, & clysteribus usus fuisset, non interijsset. Quidã aũt ex ijs q aderãt respõdẽdo ait, optime, nõ oportebat te hæc nũc dicere, cũ nulla utilitas est, sed tũc admonere, cum his uti poterat. Affabulatio.

Fabula significat oportere amicos tempore necessitatis præbere auxilia.

Auceps, & Vipera.

AVceps uisco accepto & arundinibus, aucupatũ egressus est. Viso autẽ turdo super alta arbore sedẽte, & arũdinibus inter se in longitudinẽ cõiunctis, sursum eũ comprehẽsurus suspiciebat. Cæterũ ignarus uiperã dormientem conculcauit. Hæc uero irata momordit ipsũ. Ille iã agẽs animã dicebat, me miserũ, aliũ enĩ captatur⁹, ipse ab alio captus sum ad mortẽ.

Affabulatio.

Fabula significat eos, qui proximis insidiãtur, ignaros sæpe ab alijs id ipsum pati.

De Fibro.

FIber animal est quadrupes, in stagnis plerunq; degens, cuius pudenda dicunt usui esse medicis. Hic igitur cũ ab hominibus persequentibus iam capiẽdus sit, cognito cuius gratia petatur, abscissa sua pudenda proijcit persequentibus, & sic salutem cõsequitur,

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

Κύων, καὶ μάγειρος.

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν. ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπου ποτ᾽ ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε. οὐ γὰρ ἀπ᾽ ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ᾽ ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Κύων, καὶ λύκος.

Κύων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε. λύκου δ᾽ ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θέσθαι αὐτὸν, ἐδεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γάρ φησι λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός. ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους, κἀγὼ τηνικαῦτα πολλὰ φαγὼν, πιμελέστερος ἔσομαι, καὶ σοὶ ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν λύκος πεισθεὶς, ἀπῆλθε. μεθ᾽ ἡμέρας δ᾽ ἐπανελθὼν, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ κύων, ἀλλ᾽ ὦ λύκε εἰ τοαπότουδε πρὸ τῆς ἐπαύλεώς με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμένῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Affabulatio.

Fabula ſignificat homines pru/dentes pro ſua ſalute nullum agere reſpe/ctum pecuniarum.

Canis, & Cocus.

CAnis irrumpens in culinam, & coco oc/cupato, corde arrepto fugit. At cocus con uerſus, ut uidit ipſum fugientem, ait, heus tu ſcito ubi tu fueris, me te obſeruaturum, non e/nim mihi cor abſtuliſti, ſed dediſti potius.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſæpe nocumenta ho/minibus documenta eſſe.

Canis, & Lupus.

CAnis ante ſtabulum quoddam dormie/bat, cum lupus irrupiſſet, & deuoratu/rus eum eſſet, rogabat, ne tũc ſe mactaret, nunc enim, inquit, tenuis ſum & macilentus: ſi au/tem parumper expectaueris, mei domini factu ri ſunt nuptias, & ego tunc multa depaſtus, pin guior ero, & tibi ſuauior cibus fiam. Lupus igi tur perſuaſus, abiuit. Poſt aliquot dies reuer/ſus, inuenit ſuperius ſuper domicilio canẽ dor/mientem, & ſtans inferius ad ſe uocabat, ad/monens eum fœderis. Et canis, ô lupe, ſi poſt/hac ante ſtabulum me uideris dormiẽtem, non amplius expectes nuptias.

Affabulatio.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

Κύων καὶ ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον, ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβάς, ὁ δὲ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος. τοῦ δὲ ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε. καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀσπάσασθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διυπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν. κἀκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ κύων αἴφνης πηδήσας, αὐτὴν διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

Λέων, καὶ βάτραχος.

Λέων ἀκούσας ποτὲ βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνήν, οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι, προσμείνας δὲ μικρόν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προελθόντα τῆς λίμνης, προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως δι' ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

Λέων, καὶ ὄνος, καὶ ἀλώπηξ.

Λέων, καὶ ὄνος, καὶ ἀλώπηξ, κοινωνίαν ποιησάμενοι,

Fabula ſignificat prudentes homines, cum ali-
qua in re periclitati, ſalui facti fuerint, cauere
ab ea quandiu uixerint.

Canis, & Gallus.

CAnis & gallus inita ſocietate iter facie-
bant, ueſpera autem ſuperueniẽte, gallus
conſcenſa arbore, dormiebat, at canis ad radi-
cem arboris excauatæ. Cũ gallus, ut aſſolet, no
ctu cãtaſſet, uulpes, ut audiuit, accurrit, & ſtans
inferius, ut ad ſe deſcẽderet, rogabat, ꝙ cuperet
commendabile adeo cantu animal complecti.
Cum autẽ is dixiſſet, ut ianitorem prius excita-
ret ad radicẽ dormientẽ, ut cum ille aperuiſſet,
deſcenderet. Et illa quærẽte, ut ipſum uocaret,
canis ſtatim proſiliens eam dilacerauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes homines,
inimicos inſultantes ad fortiores a-
ſtu mittere.

Leo, & Rana.

LEo audita aliqñ rana ualde clamante, uer-
tit ſe ad uocem, ratus magnũ aliquod ani-
mal eſſe, parũper aũt expectãdo, ut uidit ſtagno
egreſſam, accedens propius proculcauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere ante ꝙ̃ uideas,
uoce ſola perturbari.

Leo, & Aſinus, & Vulpes.

LEo, & Aſinus, & Vulpes, inita ſocieta-

σάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ, τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὐτρέπετο. καὶ ὁ λέων θυμωθεὶς, τὸν ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ἡ δ' εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτὴν, τίς σε ὦ βελτίστη διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δὲ εἶπεν, τοῦ ὄνου συμφορά.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

Λέων, καὶ ἄρκτος.

Λέων, καὶ ἄρκτος ὁμοῦ βουνεύρῳ περιτυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ' ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινιάσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιιοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸ βούνευρον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτο διὰ μέσου ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ, βλέποντες μὲν αὐτὴν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι ἡμεῖς εἶπον ὅτι δι' ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων, ἄλλοι κερδαίνουσιν.

Μάντις.

Μάντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο. ἐπιστάντος δέ τινος αἴφνης καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφηρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας,

te egressi sunt ad uenandum. Multa igitur præda capta, iussit Leo Asino, ut diuideret sibi. At ille tribus partibus factis æqualiter, ut eligerent, eos hortabatur. Et Leo iratus, Asinum deuorauit. Inde Vulpi, ut diuideret, iussit, illa uero in unam partem omnibus congestis, sibi minimum quiddam reliquit. Tum Leo ipsi, quis te ô optima diuidere sic docuit? Ea, inquit, Asini calamitas.

Affabulatio.

Fabula significat, castigamenta hominibus esse aliorum infortunia.

Leo, & Vrsus.

LEo & Vrsus simul magnũ nacti hinnulũ, de eo pugnabant. Grauiter igitur à se ipsis affecti, ut ex multa pugna etiam uertigine corriperẽtur, defatigati iacebant. Vulpes autem circumcirca eũdo, ubi prostratos eos uidit, & hinnulum in medio iacẽtem, hunc per utrosq; percurrẽdo rapuit, fugiensq; abiuit. At illi uidebãt quidẽ ipsam, sed quia nõ poterant surgere, nos miseros dicebant, quia uulpi laborauimus.

Affabulatio.

Fabula significat, alijs laborãtibus, alios lucrari.

Vates.

VAtes in foro sedens disserebat, cũ autẽ superuenisset quidã derepẽte, & nũciasset, q̊d domus ipsi⁹ & fenestræ aptæ omnes essent, & quæ intus, ablata omnia, exiluit suspirando,

&

ὁ δρομαῖος ἦν, τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος εἶπεν, ὁ τἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

Μύρμηξ, καὶ περιστερά.

Μύρμηξ διψήσας, κατελθὼν εἰς πηγὴν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου περιελοῦσα, εἰς τὴν πηγὴν ἔῤῥιψεν. ἐφ᾽ οὗ καὶ καθίσας ὁ μύρμηξ διεσώθη. ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τοὺς καλάμους συνθεὶς, ἐπὶ τὸ τὴν περιστερὰν συλλαβεῖν ἦν, τοῦτο δὲ ὁ μύρμηξ ἑωρακὼς, τὸν τοῦ ἰξευτοῦ πόδα ἔδακεν, ὁ δὲ ἀλγήσας, τούς τε καλάμους ἔῤῥιψε, καὶ τὴν περιστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Νυκτερὶς, καὶ βάτος, καὶ αἴθυια.

Νυκτερὶς, καὶ βάτος, καὶ αἴθυια ἑταιρείαν ποιησάμεναι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, κατέθηκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ βάτος ἐσθῆτα μεθ᾽ ἑαυτῆς ἔλαβεν, ἡ δὲ αἴθυια τρίτη χαλκόν. καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀπολέσαντες αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἡ μὲν αἴθυια τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μή που τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλαττα. ἡ δὲ

& currendo ibat. At cum quidã uidiſſet ipſum currẽtem, heus tu, inquit, qui alienas res præſcire profiteris, tuas ipſius non præuaticinabare.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui cum ſuam uitam praue gubernant, quæ nihil ad ſe attinent, præſcire conantur.

Formica, & Columba.

FOrmica ſitiens deſcendit in fontem, ac tracta à fluxu, ſuffocabatur. Colũba uero hoc uiſo, ramum arboris acceptum in fontem proiecit, ſuper quo ſedendo formica, euaſit. Auceps autem quidam poſt hoc calamis compoſitis ad columbam comprehẽdendum ibat. Hoc autem uiſo, formica aucupis pedem momordit, qui dolens & calamos proiecit, & ut columba fugeret, autor fuit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, oportere benefactoribus gratiam referre.

Veſpertilio, & Rubus, & Mergus.

VEſptilio & rubus, & mergus inita ſocietate mercatoriam decreuerũt uitã agere. Itaq; ueſpertilio argẽtum mutuata proiecit in mediũ, rubus ueſtẽ ſecum accepit, mergus tertius æs, & nauigauerũt. Tempeſtate autẽ uehementi oborta, & naui euerſa, omnibus perditis, ipſi in terrã euaſerũt. Ex illo igiť mergus littoribus ſemp aſſidet, num quopiã æs eijciat mare;

Veſper-

νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, διὰ μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ᾽ ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ βάτος, τῶν παριόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴ που τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις ἐσύστερον περιπίπτομεν.

Νοσῶν, καὶ ἰατρός.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετηρήθη, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι. ὁ δὲ, ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ᾽ εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ᾽ αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς ὅπως ἔχε, φρίκῃ συσχεθεὶς εἶπε σφοδρῶς διατετινάχθαι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτ᾽ ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτου αὖθις, ὅπως διεγένετο, εἶπεν ὑδέρῳ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχεις; ἐγὼ εἶπεν ὦ οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

Ξυλευόμενος, καὶ ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τις παρά τινι ποταμῷ, τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν χρυσοῦν ἀνήνεγκε πέλεκυν, καὶ εἰ οὗτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ, μὴ τοῦτον εἶναι φαμένου, αὖθις καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς ἐκεῖνον

τὸν

Vespertilio uero creditores timens, interdiu non apparet, noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium uesti inhæret, sicubi suam cognoscat quærendo.

Affabulatio.

Fabula significat, in ea, quibus incumbimus, in posterum recidere.

Aegrotus, & Medicus.

AEgrotus quidam à medico rogatus, quo modo ualuisset, plus ait q̃ oporteret sudasse. Ille autẽ bonũ ait, hoc esse. Secundo uero ab ipso iterum rogatus, quõ habuisset, horrore correptũ ait ualde concussum fuisse. Ille & hoc bonũ esse ait. Tertio rogatus quõ ualuisset, ait in intercutẽ incidisse. Ille & hoc rursus bonum ait esse. Inde ex domesticis quodã ipsum rogante, ut habes? Ego, ait, heus tu ex bonis occidor.

Affabulatio.

Fabula significat maxime ex hominibus odio haberi, qui in gratiam semper loqui student.

Lignator, & Mercurius.

LIgnator quidam apud fluuium suam amisit securim, inops igitur cõsilij iuxta ripam sedendo plorabat. Mercurius autem intellecta causa & miseratus hominem, urinatus in fluuium, aureã sustulit securim. Et an hæc esset quã perdiderat, rogauit. Illo non eam esse dicente, iterum urinatus, argenteam sustulit. Illo neque hanc esse suam dicente, tertio urinatus, illam ipsam

τὴν οἰκείαν ἀνήνεγκε. τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὴν ἀπολωλότα φαμένου, ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάσας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ παραγενόμενος, πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξελήλυθεν, ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο, καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο. ἐπιφανεὶς οὖν ὁ ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκεν. καὶ ἤρετο εἰ ταύτην ἀπέβαλε. τοῦ δὲ, σὺν ἡδονῇ, ναὶ ἀληθῶς ἥδ' ἐστὶ, φήσαντος, μισήσας ὁ θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

Ὄνος, καὶ κηπωρός.

ΟΝΟΣ ὑπηρετούμενος κηπωρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πλεῖστα δ' ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ Διῒ ὥστε τοῦ κηπωροῦ ἀπαλλαγεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπωληθῆναι δεσπότῃ. τοῦ δὲ Διὸς ἐπακούσαντος καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει πλέον, ἢ πρότερον ἀχθοφορῶν, καὶ τόν τε πηλὸν, καὶ τὰς κεράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμείψαι τὸν δεσπότην ἱκέτευε. καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χείρονα τοίνυν τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πραττόμενα, μετὰ στεναγμῶν ἔφη, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέροις δεσπόταις μένειν. οὗτος γὰρ ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα μου κατεργάσεται

ipsam sustulit, illo hanc uere esse deperditam dicente, Mercurius probata ipsius æquitate, omnes ei donauit. Ille profectus omnia socijs quæ acciderāt, narrauit. Quorum unus eadem facere decreuit. Et ad fluuium profectus, & suam securim consulto demisit in profluentem, & plorans sedebat. Apparuit igitur Mercurius & illi, & causa intellecta ploratus, urinatus similiter auream securim extulit, & rogauit an hanc amisisset. Illo lætabundo, & uere hæc est dicente, perosus deus tantam impudentiam, non solum illam detinuit, sed ne propriam quidem reddidit.

Affabulatio.

Fabula significat, quantum iustis deus auxiliatur, tantum iniustis esse contrarium.

Asinus, & hortulanus.

ASinus seruiens olitori, quoniam parum comedebat, plurimum laborabat, precatus est Iouem, ut ab olitore liberatus, alteri uenderetur domino. Cum Iupiter exoratus, iussisset ipsum figulo uēdi, iterum iniquiore animo perferebat, quàm prius, onera, & cœnum, & tegulas ferre. Rursus igitur, ut mutaret dominum rogauit, & coriario uenundatus est. Peiorem itaque prioribus herum nactus, uidens quæ ab eo fierent, suspirando ait: hei mihi misero, melius erat mihi apud priores heros manere, hic enim, ut uideo, & pellem meam o-

περγάσεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προτέρους δεσπότας οἰκέται ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

Ὀρνιθοθήρας, καὶ κορυδαλός.

Ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἵστη παγίδας. κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόῤῥωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο τί ποτ' ἐργάζοιτο. τοῦ δὲ, πόλιν κτίζειν φαμένου, εἶτα δὲ ποῤῥωτέρω ἀποχωρήσαντος καὶ κρυβέντος, ὁ κορυδαλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸν βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν. ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, οὐ πολλοὺς εὑρήσεις τοὺς ἐνοικοῦντας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

Ὁδοιπόρος.

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο, εἰ ἄρα εὑρήσει τί, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ ἑρμῇ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων καὶ ταύτην ἀνελόμενος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ἐπί τινος ἀνέθηκε βωμοῦ, φήσας ἀπέχεις ὦ ἑρμῆ τὴν εὐχήν. τοῦ γὰρ εὑρεθέντος τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς πρὸς σὲ διανενέμημαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος, πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς θεοὺς διὰ πλεονεξίαν κατασοφιζόμενον.

Παῖς, καὶ μήτηρ.

perabitur. Affabulatio.
Fabula significat tunc maxime priores dominos à famulis expeti, cum de secundis periculum fecerint.

Auceps, & cassita.

AVceps auibus struxerat laqueos, alauda uero hunc procul uidens rogauit, quidnam operaretur, eo urbem condere dicente. Deinde procul regresso & abscondito, galerita uiri uerbis credendo, accessit ad cassem, & capta est. At aucupe accurrēte, illa dixit, heus tu, si talem urbem condis, non multos inuenies incolentes.

Affabulatio.

Fabula significat, tūc maxime domos & urbes desolari, cum præfecti molesti fuerint.

Viator.

VIator multa confecta uia, orauit, si quid inuenerit, dimidium Mercurio dedicaturum. Nactus igitur peram cariotarum & amygdalarum plenam, atq; ea accepta, eas comedit. Sed cariotarū ossa & amygdalarum cortices super altari quodam imposuit, locutus, habes ò Mercuri, uotum. Nam rei inuentæ exteriora & interiora tecum partior.

Affabulatio.

Fabula aduersus uirum auarum, qui & deos ob cupiditatem fallit.

Puer, & mater.

Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπαυτοφώρω δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον, τῆς δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος, εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ᾽ ἀρχὰς κολαζομένων, ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

Ποιμὴν, καὶ θάλασσα.

Ποιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἑωρακὼς γαληνιῶσαν τὴν θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορίαν, ἀπεμπωλήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετὰ δ᾽ ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς, καὶ τῆς θαλάττης, ἔτυχε γὰρ αὕτη γαληνιῶσα, τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος ὑπολαβὼν οὗτος εἶπε, φοινίκων αὖθις ὡς

PVer ex literario ludo condiſcipuli librum furatus, tulit matri. Cum ea uero nō corripuiſſet, ſed potius amplexata fuiſſet, prouectus ætate cœpit & maiora furari. In ipſo autem furto aliquando deprehenſus, ducebatur rectà ad mortem. At ſequente & lugente matre, ille carnifices orabat, ut breuia quædam matri narraret in aurem. Quæ cum ilico ori filij ſe admouiſſet, ille aurem dētibus demorſam abſcidit. Matre autem & alijs accuſantibus, quia non ſolum furatus ſit, ſed & in matrem impius eſſet, ille ait, hæc enim mihi perditionis fuit cauſa. Si enim cum librum furatus fui, me corripuiſſet, non ad hæc uſq; procedendo, nunc ducerer ad mortem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eorum quæ non in principio puniuntur, in maius augeri mala.

Paſtor, & mare.

PAſtor in maritimo loco armentū paſcens, uiſo tranquillo mari, deſyderauit nauigare ad mercaturā. Vēditis igitur ouibus, & palmarum fructibus emptis, ſoluit. Tempeſtate uero uehementi facta, & naui in periculo ut ſubmergeretur, omni onere eiecto in mare, uix uacua naui euaſit incolumis. Poſt uero dies non paucos tranſeunte quodam, & maris (erat enim id forte tranquillum) quietem admirante, ſuſcepto ſermone, hic ait: cariotas iterum, ut

ἔοικεν ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Ῥοιά, καὶ μηλέα.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. πολλῶν δ' ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γενομένων, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φραγμοῦ, παυσώμεθα εἶπεν ὦ φίλαι ποτὲ μαχόμεναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμείνονων στάσεσι, καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

Ἀσπάλαξ

Ὁ Ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρί, συκαμινέαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα αὖθις φησι, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι. κᾀκ τρίτου πάλιν, χαλκῆς φησι ψηφίδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν. ὦ τέκνον. ὡς ἤδη καταμανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων, τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

Σφῆκες, καὶ πέρδικες.

Σφῆκες καὶ πέρδικες δίψῃ συνεχόμενοι, πρὸς γεωργὸν ἦλθον παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν, οἱ μὲν πέρδικες, σκάψειν τὰς ἀμπέλους.

uidetur, desyderat, & propterea uidet quietũ.

Affabulatio.

Fabula significat calamitates hominibus documento esse.

Punica, & malus.

PVnica & malus de pulchritudine contendebant. Multis contentionibus interim factis, rubus ex proxima sepe audiẽs, desinamus ait, ô amice aliquando pugnare.

Affabulatio.

Fabula significat in præstantiorũ seditionibus, uilissimos quoq; conari esse aliquos.

Talpa.

TAlpa cæcum animal est. Dixit igitur aliquando matri, morum mater uideo. Dein de rursus ait: thuris odore plena sum. Et tertio iterum, ærei, inquit, lapilli fragorem audio. Mater uero respondendo, ait: ô filia, ut iam percipio, non solum uisu priuata es, sed & auditu, & olfactu.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos iactabundos, impossibilia promittere, & in minimis redargui.

Vespæ, & Perdices.

VEspæ & perdices sitibundæ ad agricolam iuerunt, ab eo petentes bibere, promittentes pro aqua hanc gratiam reddituras, perdices fodere uineas.

οἱ δὲ σφῆκες κύκλῳ περιιόντες, τοῖς κέντροις ἀποσοβεῖν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη. ἀλλ' ἔμοι γέ εἰσι δύο βόες, οἳ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν, ἄμεινον οὖν ἐστὶν ἐκείνοις δοῦναι, ἢ παρ' ὑμῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας ἐξώλεις, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

Ταὼς, καὶ κολιός.

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, κολιὸς ὑπολαβὼν ἔφη. ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ὑμῖν ἐπαρκέσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

Μονιὸς, καὶ ἀλώπηξ.

Μονιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἔθηγεν. ἀλώπεκος δ' ἐρομένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προσκειμένης ἀνάγκης, τί τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ, εἰ γάρ με κίνδυνος περιστάιη, οὐκ οὖν με τηνικαῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾶν ἀσχολεῖσθαι δεήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

Κορυδαλός.

Κορυδαλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, καὶ δυστήνῳ πτηνῷ, οὐ χρυ-

σὸν

uespæ circumcirca eundo aculeis arcere fures. At agricola ait, sed mihi sunt duo boues, qui nihil promittendo, omnia faciunt. Melius igitur est illis dare, quàm uobis.

Affabulatio.

Fabula in uiros perniciosos, qui promittũt quidem iuuare, lædunt autem admodum.

Pauo, & monedula.

AVibus creaturis regem, pauo orabat ut se ob pulchritudinem eligerent. Eligentibus autẽ eũ omnibus, monedula suscepto sermone, ait, sed si te regnãte aquila nos persequi aggressa fuerit, quomodo nobis opem feres?

Affabulatio.

Fabula significat, principes non modo propter pulchritudinem, sed & fortitudinem & prudentiam eligi oportere.

Singularis animal, & uulpes.

SIngularis agrestis super quadã sidẽs arbore dẽtes acuebat. Vulpe rogãte causam, quare nulla proposita necessitate dentes acueret, ait, nõ ab re hoc facio. Nã si me periculũ inuaserit, minime autẽ me tunc acuendis dentibus occupatum esse oportebit, sed potius paratis uti.

Affabulatio.

Fabula significat aduersus periculũ præparatũ esse oportere.

Cassita.

CAssita laqueo capta, plorans dicebat, hei mihi miseræ, & infelici uolucri. Non au-

σὸν ἐνοσφισάμην τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλο τι τῶν τιμίων. κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὐξένησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς, μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

Νεβρός.

Νεβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον εἶπε. πάτερ, σὺ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας. καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπερφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δήποτ' οὖν οὕτω τούτους φοβῇ; κἀκεῖνος γελῶν εἶπεν. ἀληθῆ μὲν ταῦτα φὴς τέκνον· ἓν δ' οἶδα, ὡς ἐπειδὰν κυνὸς ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

Λαγωοὶ, καὶ βάτραχοι.

Οἱ λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ κυνῶν καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ ταυτὸν εἰς τὴν λίμνην ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τοῦ δρόμου κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπηδησάντων, τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη. στῆτε ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ἡμᾶς αὐτοὺς διαπράξησθε. ἤδη ὡς ὁρᾶτε καὶ ἡμῶν ἕτερ

εἰσὶ

rũ surripui cuiusq́, nõ argentũ,nõ aliud quicq́ preciosũ. Granũ autẽ tritici paruũ,mortis mihi causa fuit. Affabulatio.

Fabula in eos,qui ob uile lucrum,magnũ subeunt periculum.

Hinnulus.

HInnulus aliquando ceruo ait: Pater tu & maior,& celerior canibus,& cornua prætere ingentia gestas ad uindictam,cur nam igitur sic eos times? Et ille ridẽs,ait: uera quidem hæc inquis fili, unum uero scio, quod cum canis latratum audiuero, statim ad fugam nescio quomodo efferor.

Affabulatio.

Fabula significat, natura timidos nulla admonitione fortificari.

Lepores,& ranæ.

LEpores aliquando in unum profecti,suam ipsorum deplorabãt uitam,quòd foret periculis obnoxia, & timoris plena, quod & ab hominibus,& canibus,& aquilis,& alijs multis consumantur. Melius itaq́ esse mori semel,q̃ toto uitæ tẽpore timere. Hoc igitur firmato,impetum fecerũt simul in paludem, quasi in eam insulturi & suffocãdi. Sed cũ ranæ,quæ circum paludẽ sedebãt, cursus strepitu percepto, ilico in hanc insiluissent,ex leporibus quidã prudentior esse uisus alijs,ait: sistite ô socij,nulla re graui uos ipsos afficite, iã, ut uidetis, & nobis alia

sunt

τὰ ζῶα διάλοιπα. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα παθόντων παραμυθοῦνται.

Ὄνος, καὶ ἵππος.

Ὄνος ἵππον ἐμακάρισεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μὴ δὲ ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα, πλεῖστα ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλον ἀνέβη τὸν ἵππον, πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο. ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος, τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ᾽ ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾷν.

Φιλάργυρος.

Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὑτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸν νοῦν. καὶ καθ᾽ ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δὲ ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γεγονὸς συννοήσας, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδὼν, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ οὕτως εἶπεν ὦ οὗτος ἀθύμει. οὐδὲ γὰρ ἔχων τὸν χρυσὸν εἶχες. λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θὲς, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶναι. τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γοῦν, οὐδὲ ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει ἦσθα

ſunt animalia timidiora. Affabulatio.
Fabula ſignificat, miſeros grauioribus aliorum conſolari calamitatibus.

Aſinus, & equus.

ASinus equum beatũ putabat, ꝙ abũdãter nutriretur & accurate, cũ ipſe neq; palearum ſatis haberet, præſertimq́; defatigatus. Cũ aũt tempus inſtitit belli, & miles armatũ aſcendit equũ, huc illuc ipſum impellẽdo, cæterũ & in medios hoſtes inſiluit, & equus uulneratus iacebat. His uiſis, aſinus equũ mutata ſententia miſerũ exiſtimabat. Affabulatio.
Fabula ſignificat, non oportere principes & diuites imitari, ſed in illos inuidia, & periculo cõſideratis, paupertatem amare.

Auarus.

AVarus quidã cum omnia ſua bona uendidiſſet, & aureã glebam feciſſet, in loco quodam infodit, unà defoſſo illic & animo ſuo & mente. Atq; quotidie eundo, ipſam uidebat. Id autem ex operis quidam obſeruãdo cognouit, & refoſſam glebam abſtulit. Poſt hæc & ille profectus, & uacuum locum uidens, lugere cœpit, & capillos euellere. Hunc cum quidam uidiſſet ſic plorantem, & cauſam audiuiſſet, ne ſic ait ô tu triſtare. Neq; enim habẽs aurum, habebas. Lapidẽ igitur pro auro acceptũ recõde, & puta tibi aurum eſſe, eũdem enim tibi uſum præſtabit, Nã, ut uideo, neq; cum aurũ erat, utebare,

ἤθελε τῷ κτήματι. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις προσῇ.

Χῆνες, καὶ γέρανοι.

Χῆνες καὶ γέρανοι ἐπὶ ταυτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρευτῶν ἐπιφανέντων, οἱ μὲν γέρανοι κοῦφοι ὄντες, ταχέως ἀπέπτησαν. οἱ δὲ χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες, συνελήφθησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

Χελώνη, καὶ ἀετός.

Χελώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἵπτασθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος πόῤῥω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκών, εἶτ᾽ ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

Ψύλλα.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν. ὁ δὲ τὸν Ἡρακλῆν ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει, τῆς δὲ, ἐκεῖθεν αὖθις ἀφαλλομένης στενάξας εἶπεν. ὦ Ἡράκλεις, εἰ ἐπὶ ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας, πῶς ἐπὶ μείζοσιν ἀνταγωνισταῖς συνεργήσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων τοῦ θείου δεῖσθαι, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

Ἔλαφος

bare.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nihil eſſe poſſeſſionem, niſi uſus adfuerit.

Anſeres, & grues.

ANſeres, & grues in eodē prato paſcebantur. Venatoribus autē uiſis, grues, q̃ eſſent leues, ſtatim euolauerunt, anſeres uero ob onus corporum cum mãſiſſent, capti fuerunt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, & in expugnatione urbis, inopes facile fugere, diuites autem ſeruire captos.

Teſtudo, & Aquila.

TEſtudo orabat aqlã, ut ſe uolare doceret, Ea autem admonēte procul hoc à natura ipſius eſſe, ille magis precibus inſtabat. Accepit igit̃ ipſam unguibus, & in altũ ſuſtulit, inde demiſit. Hæc aũt in petras cecidit, & cõtrita eſt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos, quia in cõtētionibus prudētiores nõ audiuerint, ſe ipſos læſiſſe.

Pulex.

PVlex aliquando ſaltans, uiri pedi inhæſit, hic aũt Herculem in auxiliũ inuocabat. At hic cũ illinc rurſus ſaltaſſet, ſuſpirãdo ait, o Hercules, ſi cõtra pulicē non auxiliatus es, quomodo contra maiores aduerſarios adiuuabis?

Affabulatio.

Fabula ſignificat non oportere in minimis deũ rogare, ſed in neceſſarijs.

Cerua

Ἔλαφος.

Ἔλαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ' ἠϊόνος ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν, ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε. παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τούτου στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δ' ἑαυτὴν ὠλοφύρετο, ὡς ὑφ' ἧς μὲν ἐδεδοίκει, μηδὲν παθοῦσα, ἣν δ' οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα ὠφέλιμα γίνεται, τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

Ἔλαφος, καὶ λέων.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσέδυ, λέοντι δ' ἐκεῖ περιτυχοῦσα, ὑπ' αὐτοῦ συνελήφθη, θνήσκουσα δ' ἔλεγεν, οἴμοι ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα, τῷ τῶν θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλοις ἐπειράθησαν.

Ἔλαφος, καὶ ἄμπελος.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ' ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ' ὀλίγον ἐκείνων, ἡ ἔλαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων ἐσθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ὅπερ ἦν ἀληθὲς, νομίσαντες τὸ ζῶον ὑπὸ τοῖς φύλλοις τι κρύπτεσθαι, βέλεσιν ἀνεῖλον τὴν ἔλαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα, τοιαῦτ' ἔλεγε, δίκαια πέπονθα. οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

Cerua.

CErua altero obcæcata oculo, in littore pascebatur, sanum oculum ad terram propter uenatores habens, alterum uero ad mare, unde nihil suspicabatur. Præternauigantes aũt quidam, & hoc cõiectantes, ipsam sagittarunt. Hæc autem seipsam lugebat, quòd unde timuerat, nihil passa foret: quod non putabat malum allaturum, ab eo proditam.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe quæ nobis noxia uidentur, utilia fieri; quæ uero utilia, noxia.

Cerua, & Leo.

CErua uenatores fugiẽs in spelũcã ingressa est, in leonem autẽ ibi cũ incidisset, ab eo comprehẽsa est, moriẽs aũt dicebat, hei mihi q̊d homines fugiẽs, in ferarũ immitissimũ incidi.

Affabulatio.

Fabula significat, multos homines dum parua fugiunt pericula, in magna incurrere.

Cerua, & uitis.

CErua uenatores fugiens, sub uite delituit. Cum præterijssent autẽ parumper illi, cerua prorsus iam latere arbitrata, uitis folia pasci incepit. Illis uero agitatis, uenatores conuersi, & quod erat uerum, arbitrati animal aliquod sub folijs occultari, sagittis confecerũt ceruam. Hæc aũt moriens talia dicebat, iusta passa sum, nõ enim offendere oportebat, quæ me seruarat.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐεργέτας, ὑπὸ θεοῦ κολάζονται.

Ὄνος, καὶ λέων.

Ὄνῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο. λέοντος δὲ ἐπελθόντος τῷ ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε. καὶ ὁ μὲν λέων, φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι, ἔφυγεν. ὁ δ' ὄνος νομίσας δι' αὐτὸν πεφευγέναι, ἐπέδραμεν εὐθὺς τῷ λέοντι. ὡς δὲ πόῤῥω τοῦτον ἐδίωξεν, ἔνθα μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος ἐφικνεῖτο φωνή, στραφεὶς ὁ λέων κατεθοινήσατο. ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα. ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος. πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ταπεινουμένοις ἐπίτηδες τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

Κηπωρός, καὶ κύων.

Κηπωροῦ κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν. ὁ δὲ κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν κατῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ κύων, ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε καταδῦσαι, τὸν κηπωρὸν στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιών, δίκαιά φησι πέπονθα. τί δήποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Σῦς, καὶ κύων.

Σῦς καὶ κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο, καὶ ἡ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἦ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν

ἀναῤῥήξειν

Affabulatio.

Fabula significat, qui iniuria benefactores affi ciunt, à deo puniri.

Asinus, & leo.

CVm asino gallus aliqñ pascebatur. Leone autẽ aggresso asinũ, gallus exclamauit, & leo (aiũt enĩ hũc galli uocẽ timere) fugit. At asi nus ratus ꝓpter se fugere, aggressus est statim leonẽ. Vt uero procul hunc persecutus est, quò non amplius galli perueniebat uox, conuersus leo deuorauit. Hic uero moriens clamabat, me miserũ & demẽtem. Ex pugnacibus enim non natus parẽtibus, cuius gratia in aciem irrui?

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; homines, inimicos, qui se de industria humiliarunt, aggredi, atque ita ab illis occidi.

Olitor, & canis.

OLitoris canis in puteum decidit, olitor aũt ipsum illinc extracturus, descẽdit & ipse in puteum. Ratus aũt canis accessisse ut se infe-rius magis obrueret, olitorẽ uersus momordit. Hic aũt cũ dolore reuersus, iusta, inquit, patior. Nam cur unq̃ sui interfectorẽ seruare studui?

Affabulatio.

Fabula in iniustos, & ingratos.

Sus, & canis.

SVs & canis mutuo cõuiciabãtur. Et sus iu-rabat per Venerem, proculdubio dentil us

ἀναῤῥήξειν τὴν κύνα. ἡ δὲ κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε. καλῶς νὴ τὴν ἀφροδίτην ἡμῖν ὀμνύεις. δηλοῖς γὰρ ὑπὸ αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι. ἣ τὸν τῶν σῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. καὶ ἡ σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ θεὸς στέργουσά με. τὸν γὰρ κτείναντα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντάπασιν ἀποστρέφεται. σὺ μέν τοι κακῶς ὄζεις καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων, τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, εὐμεθόδως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

Ὗς, καὶ κύων.

ΥΣ, καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. ἔφη δὲ ἡ κύων εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα πρὸς ταῦτά φησιν. ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Ὄφις, καὶ καρκῖνος.

ΟΦις καρκίνῳ συνδιῃτᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας. ὁ δὲ οὐδ' ὁτιοῦν ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον, ἐπιτηρήσας δὲ ὁ καρκῖνος αὐτὸν ὑπνοῦντα, καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας, φονεύει. τοῦ δὲ ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν. οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι. οὐ δὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν

δίκην

discissurum canem, canis uero ad hæc dissimu-lanter dixit, bene per Venerem nobis iuras. Significas enim ab ipsa uehemẽter amari, quæ impuras tuas carnes degustãtem, nullo pacto in sacellum admittit. Et sus, propter hoc igitur magis præ se fert dea amare me. Nam occidẽtem, aut alio quouis modo lædentem omnino auersatur. Tu tamen male oles & uiua & mortua.

Affabulatio.

Fabula significat, prudentes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur, artificiose in laudem conuertere.

Sus, & canis.

SVs & canis de fœcũditate certabant, dixit aũt canis, fœcũda esse maxime pedestrium omnium. Et sus occurrẽs ad hæc, inquit, sed cũ hæc dicis, scito & cæcos tuos te catulos parere.

Affabulatio.

Fabula significat, non in celeritate res, sed in perfectione iudicari.

Serpens, & cancer.

SErpens unà cum cancro uiuebat, inita cum eo societate. Itaque cancer simplex moribus, ut & ille mutaret admonebat astutiã. Hic autem minime obediebat. Cum obseruasset igitur cancer ipsum dormientem, & pro uiribus compressisset, occidit. At serpente post mortem extenso, ille ait: sic oportebat antehac rectum & simplicem esse. Neque enim hanc

δίκην ἔτισας. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

Ποιμὴν, καὶ λύκος.

Ποιμὴν νεογνὸν λύκου σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ᾽ ηὐξήθη, εἴποτε λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ᾽ ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβὼν, οἷα δὴ λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν, εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν ἁρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

Λέων, καὶ λύκος.

Λέων γηράσας, νόσῳ κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ παρῆσαν δ᾽ ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τἆλλα τῶν ζώων. ὁ τοίνυν λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ᾽ οὐδὲν τιθεμένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ ταῦτα μηδ᾽ εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν λέων κατ᾽ αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. ἡ δ᾽ ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς ἔφη τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν

pœnam dediſſes. Affabulatio.
Fabula ſignificat, qui cum dolo amicos adeũt, ipſos offendi potius.

Paſtor, & lupus.

PAſtor nuper natũ lupi catulũ reperit, ac ſuſtulit, unaq; cũ canibus nutriuit. At cũ adoleuiſſet, ſi quãdo lupus ouem rapuiſſet, cum canibus & ipſe perſequebatũ. Cũ canes uero aliqñ nõ poſſent aſſequi lupũ, atq; ideo reuerterẽtur, ille ſequebatur, ut cum ipſum aſſecutus eſſet, ut lupus, particeps foret uenationis, inde redibat. Sin autem lupus extra nõ rapuiſſet ouem, ipſe clàm occidens, unà cũ canibus comedebat, donec paſtor cum cõiectaſſet & intellexiſſet rem, de arbore ipſum ſuſpendit, & occidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, naturam prauam bonos mores non nutrire.

Leo, & lupus.

LEo cum conſenuiſſet, ægrotabat iacens in antro, acceſſerunt autẽ uiſitatura regem, præter uulpem, cætera animalia. Lupus igitur capta occaſione accuſabat apud leonem uulpem, quaſi nihili facientem ſuum omnium dominum, & propterea neq; ad uiſitationem profectam. Interim affuit & uulpes, & ultima audiuit lupi uerba. Leo igitur contra eam infremuit, ſed defenſionis tempore petito, & quis, inquit, eorum, qui conuenerunt, tantum

ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ᾽ ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησίν, εἰ λύκον ζῶντα ἐκδείρας, τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ λύκου κειμένου, ἡ ἀλώπηξ γελῶσα εἶπε, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ᾽ ἑκάστην μηχανώμενος, καθ᾽ ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

Γυνή

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε. τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδε τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ᾽ ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ᾽ αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρίου. ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων, ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν ὦ βέλτιστε μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα. οἴμοι τῇ δυστήνῳ φησίν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἄνερ οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ

profuit,quãtũ ego,quę in omnẽ partẽ circuiui, & medicamentũ pro te à medico quæsiui, & didici: Cũ autẽ leo statim,ut medicamentũ diceret,imperasset,illa inquit,si lupo uiuente excoriato,ipsius calidã pellẽ indueris.Et lupo iacente,uulpes ridẽs,ait, sic nõ oportet dominum ad maleuolentiã mouere,sed ad beneuolentiam.

Affabulatio.

Fabula significat, eũ qui quotidie machinatur, in seipsum laqueum uertere.

Mulier.

MVlier quædã uirũ ebriũ habebat, ipsum aũt à morbo liberatura,tale qd cõmenta est.Aggrauatũ enim ipsum ab ebrietate cũ obseruasset,& mortui instar insensatum, in humeros eleuatũ,in sepulchretũ allatum deposuit,& abiuit. Cũ uero ipsũ iã sobriũ esse cõiectata est, profecta ianuã pulsauit sepulchreti,ille autẽ cũ diceret,quis est, qui pulsauit ianuam: Vxor respõdit,mortuis cibaria ferẽs ego adsum.Et ille: non mihi comesse, sed bibere ô optime potius affer,tristificas enim me,cum cibi,nõ potus meministi.Hæc aũt pectus plãgẽdo, hei mihi miseræ,inquit,nã neq; astu profui:tu enĩ uir nõ solũ non emendatus es,sed peior quoq; te ipso euasisti,in habitum tibi deductus est morbus.

Affabulatio.

Fabula significat nõ oportere malis actibus immorari: nam & nolẽtem quandoq; hominem,

τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

Κύκνος.

Ἀνὴρ εὔπορος χῆνά τε ἅμα καὶ κύκνον ἔτρεφεν. οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέντοι, τὸν μὲν γὰρ, ᾠδῆς. τὸν δὲ, τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ κύκνος ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεὶς ᾄδει τι μέλος θανάτου προοίμιον. καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν. τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡ μουσική, τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος, καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τὸ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

Χελιδὼν, καὶ κορώνη.

Χελιδὼν καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ κορώνη, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται.

Ἐπιμύθιον.

consuetudo inuadit.

Cycnus.

VIr diues anseremq́ simul & cycnum nutriebat, nõ ad eadem tamen, sed alterum cantus, alterũ mẽsæ gratia. Cum autẽ oporteret anserẽ pati ea, quorũ causa nutriebat, nox erat, ac discernere tẽpus nõ permisit utrũq́. Cycnus autẽ pro ansere abductus, cãtat cantũ quẽdam, mortis exordium, & cantu significat naturam, mortem uero effugit suauitate canendi.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe Musicen differre mortem.

Aethiops.

AEthiopem quidã emit, talem ei colorem inesse ratus negligẽtia eius, qui prius habuit. Ac assumpto in domũ, omnes ei adhibuit abstersiones. Omnibus lauacris tẽtauit mundare, & colorem quidem transmutare nõ potuit, sed morbum dolor parauit.

Affabulatio.

Fabula significat, manere naturas, ut à principio prouenerunt.

Hirundo, & cornix.

HIrundo & cornix de pulchritudine cõtendebant. Respõdens autẽ cornix ei, dixit: sed tua pulchritudo uerno tẽpore floret, meum uero corpus etiam hyeme durat.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σώματος, εὐπρεπείας κρείττων ἐστί.

Βούταλις.

Βούταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο. νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ, μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης, ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη, ἡ νυκτερὶς εἶπεν. ἀλλ' οὐ νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πρὶν, ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόνητος ἡ μετάνοια.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας. ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῷα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

Γυνὴ, καὶ θεράπαιναι.

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ, συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου νύκτωρ διανιστάντος τὴν δέσποιναν, συνέβη δ' αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις, χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δεσπότις ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν ἐννυχώτερον

ταύτας

Fabula ſignificat durationem corporis,decore meliorem eſſe.

Butalis.

BVtalis à feneſtra quadã pendebat,ueſpertilio autẽ profecta rogauit cauſam , quare die ſilet,nocte canit.Cum autẽ id ea non incaſſum hoc facere dixiſſet , nam die canendo olim capta fuerat,& propterea ex illo prudẽs euaſit, ueſpertilio ait,ſed non nunc te cauere oportet, cum nulla utilitas, ſed ante ꝙ capereris.

Affabulatio.

Fabula ſignificat , in infortunijs inutilem eſſe pœnitentiam.

Cochleæ.

RVſtici filius aſſabat cochleas.Cũ autẽ audiret eas ſtridentes,ait:ô peſſimæ animantes domibus ueſtris incenſis uos canitis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat omne intempeſtiue factum, uituperabile.

Mulier,& ancillæ.

MVlier uidua operoſa ancillas habens,has ſolebat noctu excitare ad opera ad gallorum cantus . His uero aſſidue defatigatis labore uiſum eſt oportere domeſticum occidere gallum , tanquam illum qui noctu excitaret heram . Euenit autem ipſis , hoc facto, ut in grauiora inciderent mala.Nam hera ignorans gallorum horam, temporius

ταύτας ἀνίστη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα, κακῶν αἴτια γίνεται.

Γυνὴ μάγος.

Γυνὴ μάγος θείων μηνιμάτων ἀποτροπιασμοὺς ἐπαγγελλομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ κέρδος ἐντεῦθεν ἔχουσα. γραψάμενοι δέ τινες αὐτὴν ἀσεβείας, εἷλον. καὶ καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν ἔφη. ἡ τὰς τῶν θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι, πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται μηδὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

Γαλῆ.

Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶσσαν ἀνήλωσεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

Γεωργός.

Γεωργός τις σκάπτων, χρυσίῳ περιέτυχε. καθ' ἑκάστην οὖν τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δὲ ἡ τύχη ἐπιστᾶσα, φησίν. ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανατίθης, ἅπερ ἐγώ σοι δέδωκα, πλουτίσαι σε βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλοι,

καὶ

eas excitabat. Affabulatio.

Fabula significat plerisque hominibus consilia esse malorum causas.

Mulier uenefica.

MVlier uenefica diuinarũ irarũ propulsiones promittẽs, multa facere pseuerabat, & lucrũ inde facere, quidã igitur accusauerunt eam impietatis,& cõuicerũt,& damnatã ducebant ad mortẽ. Vidẽs autẽ quidã eam duci,ait: tu,quæ deorũ iras auertere ꝓmittebas, quomõ neq; hominum consilium mutare potuisti?

Affabulatio.

Fabula significat, multos magna promittẽtes, ne parua quidem facere posse.

Mustela.

MVstela in officinam ingressa ferrarij, ibi iacentem circumlambebat limam. Rasa igit̃ lingua, sanguis multus ferebatur. Hæc aũt lætabatur, rata ex ferro aliquid auferre, donec penitus totam linguam absumpsit.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui in contẽtionibus se ipsos offendunt.

Agricola.

AGricola quidã fodiẽdo aurũ reperit,quotidie igitur terrã, ut ab ea beneficio affectus,coronabat. Huic aũt Fortuna adstãs,inqt, heus tu, cur terræ mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi ditatura te? nã si tẽpus immutet̃,

καὶ πρὸς ἑτέρας χεῖρας τοῦτό σοι τὸ χρυσίον ἔλθοι, οἶδ᾽ ὅτι τηνικαῦτά με τὴν τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

Ὁδοιπόροι.

Δύο τινὲς κατὰ ταυτὸν ὡδοιπόρουν. καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν εὕρηκα, ἀλλ᾽ εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δὲ εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, οὐκ ἀπολώλαμεν, καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ᾽ ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. ἐνέμοντο δὲ, ὁ μὲν εἰς ἐν βαθείᾳ καὶ πόῤῥω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ. ὁ δὲ, ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. τοῦ δὲ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων δυσαποσπάστως ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας. ἕως οὗ συνέβη ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπεσθαι.

Μελιττουργός.

& in alias manus hoc tuum aurum eat, ſcio te tunc me Fortunam accuſaturum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, oportere benefactorem cognoſcere, atq; huic gratiam referre.

Viatores.

DVo quidã unà itinerabantur, & cum alter ſecurim reperiſſet, alter, qui nõ inuenit, admonebat ipſum, ne diceret inueni, ſed inuenimus. Sed paulo poſt cũ aggrederẽtur ipſos, qui ſecurim perdiderãt, habẽs ipſam, pſequẽtibus illis, ad eũ, qui unà itinerabat̃, dicebat, perijm⁹. Hic aũt ait, perij dic, nõ perijmus. Eteni & tũc, cũ ſecurĩ inueniſti, inueni dixiſti, nõ inuenim⁹.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, q nõ fuerũt participes felicitatũ, neq; in calamitatibus firmos eſſe amicos.

Ranæ.

DVæ ranæ uicinæ ſibi erãt. Paſcebãtur aũt altera in profundo, & pcul à uia ſtagno, altera in uia parũ aquæ habẽs. Verũ, cũ quæ in ſtagno, alterã admoneret, ut ad ſe migraret, ut tutiore cibo frueret̃, illa nõ paruit, dicens firmiſſima teneri huiuſce loci conſuetudine, quouſq; obtigit currũ prætereuntẽ ipſam cõfringere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, homines quoque praua aggredientes citius mori, quam mutentur in melius.

Μελιττουργός.

Εις μελιττουργεῖον τις εἰσελθὼν, τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφείλετο. ὁ δὲ, ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὰ κατ᾽ αὐτὰς διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διετίθουν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῷον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς, δι᾽ ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.

Ἀλκυών.

Ἀλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπεραρθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν, τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δὲ ἐπανελθοῦσα καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε. δειλαία ἔγωγε, ἥτις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

Ἁλιεὺς

Apiarius.

IN mellarium ingreſſus quidã domino abſente, fauũ abſtulit. Hic autẽ reuerſus, ut alueolos uidit inanes, ſtãdo quod in his erat, perſcrutabatur. Apes autẽ è paſtu redeuntes, ut deprehenderunt ipſum, aculeis percutiebant, peſſimeq; tractabant. Hic autẽ ad eas, ô peſſimæ animantes furatum ueſtros fauos illæſum dimiſiſtis, me uero ſatagentem ueſtri percutitis?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic hominum quoſdam ob ignorantiam inimicos non cauere, amicos autem ut inſidiatores repellere.

Alcedo.

ALcedo auis eſt ſolitaria, ſemper in mari uitam degens. Hanc dicitur, hominum uenãtiones cauentem, in ſcopulis maritimis nidificare, cæterum aliquando paritura, pullos fecit. Egreſſa autem ea ad pabulum, euenit mare à uehementi concitatum uento, eleuari ſupra nidum. Atque hoc ſubmerſo, pullos perdere. Hæc uero reuerſa, re cognita, ait, me miſeram quæ terram ut inſidiatricem cauẽs, ad hoc confugi, quod mihi longe eſt infidius.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, homines etiam quoſdam ab inimicis cauendo, ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν ἑκατέρωθεν, καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες, ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τὶς θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα καὶ διαυγὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο, ἀλλ' μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ, τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

Πίθηκος, καὶ δελφίς.

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τὶς εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ πίθηκον. γενομένων δὲ αὐτῶν κατὰ τὸ σούνιον τὸ τῆς ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ πίθηκος. δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβὼν, ἀπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον. ὡς δὲ κατὰ τὸν πειραιᾶ ἐγένετο τὸ τῶν ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων, ἐπανήρετο εἰ καὶ τὸν πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ

συνήθη

Piſcator.

PIſcator in fluuio quodã piſcabatur. Extẽſis autẽ retibus, & fluxu comprehẽſo utrinq; funi alligato lapide, aquam uerberabat, ut piſces fugientes incaute in retia inciderent. Cum quidam uero ex iis, qui circa locum habitabãt, id facere uideret, increpabat, quod fluuium turbaret, & claram aquam non ſineret bibere. Et is reſpondit, ſed niſi ſic fluuius perturbetur, me oportebit eſurientem mori.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ciuitatum etiam rectores tunc maxime operari, cum patrias in ſeditionem induxerint.

Simius, & delphis.

MOris cum eſſet nauigantibus Melitenſes catulos & ſimios adducere in ſolamen nauigationis. Quidam habebat ſecum & ſimium. Cum autem perueniſſent ad Sunium Atticæ promontorium, tempeſtatem uehementem fieri contigit. Naui autem euerſa, & omnibus natantibus, natabat & ſimius. Delphis quis ipſum conſpicatus, & hominem eſſe ratus, digreſſus leuabat, ad terram perferens. Vt uero in Piræo fuit Athenienſium nauali, rogauit ſimium, an genere eſſet Atheniẽſis. Cum aũt hic diceret & claris hic eſſe parentibus, rogauit, an & Piræum ſciret. Ratus autem ſimius de homine eum dicere, ait, & ualde amicum eſſe ei, &

σωήθη. καὶ ὁ δελφὶς ἐπὶ τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾶν νομίζουσιν.

Μυῖαι.

Ἔν τινι ταμείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, μυῖαι προσπτᾶσαι κατήσθιον. ἐμπαγέντων δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ἀποπνιγόμεναι δ᾽ ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία, πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

Ἑρμῆς, καὶ ἀγαλματοποιός.

Ἑρμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ᾽ ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν εἰς ἀγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ. καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ διὸς, ἠρώτα, πόσου τὶς αὐτὸ πρίασθαι δύναται; τοῦ δὲ εἰπόντος δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς ἥρας ἔφη, εἰπόντος δὲ πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι θεῶν καὶ κερδῷος, πολὺν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δ᾽ ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνήσῃ. καὶ τοῦτον προσθήκην σοι δίδωμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾷ παρὰ ἄλλους ὄντα τιμῇ.

Ἑρμῆς, καὶ τειρεσίας.

Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής

ἐστι

familiarem. Et Delphis tanto mẽdacio indignatus, submergens ipsum occidit.

Affabulatio.

Fabula in uiros, qui ueritatem ignorantes, existimant se decipere.

Muscæ.

IN cella quadã melle effuso, muscæ aduolantes comedebãt. Implicitis autẽ earũ pedibus euolare nõ poterãt. Cũ uero suffocarẽtur, dicebant: Miseræ nos, quia ob modicũ cibum perimus.

Affabulatio.

Fabula significat, multis gulam multorum malorũ esse causam.

Mercurius, & statuarius

MErcurius scire uolens, quãti apud homines esset, iuit in statuarij, transformatus in hominem, & uisa statua Iouis, rogabat, quanti quis ipsam emere posset: Hic autem cum dixisset, drachma, risit: & quanti Iunonis, ait, cum dixisset, pluris. Visa & sua ipsius statua, ac opinatus cum nuncius sit deorum, & lucrosus, maximam de se apud homines haberi rationem, rogauit de se. Statuarius uero ait, si hasce emeris, & hanc additamentum do.

Affabulatio.

Fabula in uirum gloriosum, qui nullius apud alios est precij.

Mercurius, & Tiresias.

MErcurius uolẽs Tiresiæ uaticiniũ an uerũ

ἔστι γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτῷ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τοῦ κλέπτου σκεψόμενος. καὶ τούτῳ παρῄνει φράζειν αὐτῷ, ὃν ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δ' ἑρμῆς τὸ μὲν πρῶτον θεασάμενος ἀετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διϊπτάμενον, ἔφρασε. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν. ἀλλ' αὕτη γε ἡ κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τὰς ἐμὰς ἀπολήψομαι βοῦς.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

Κύνες.

Ἔχων τις δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴγε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε. μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι.

eſſet cognoſcere, furatus ipſius boues ex rure, uenit ad ipſum in urbem, ſimilis factus homini, & ad ipſum diuertit. Boum autē amiſſione renunciata Tireſiæ, ille aſſumpto Mercurio exiuit augurium aliquod de fure conſyderaturus, & huic iubet dicere ſibi, quam nam auim uiderit. Mercurius autem primum uidiſſe aquilam à ſiniſtris ad dexterā uolantem, dixit: Hic non ad ſe id eſſe cum dixiſſet, ſecundo cornicem ſuper arbore quadam ſedentem uidit, & modo ſuperius aſpicientem, modo ad terram declinatam, & uati refert. Et is re cognita, ait, ſed hæc cornix iurat & cœlum & terrā, ſi tu uelis, meas me recepturum boues.

Affabulatio.

Hoc ſermone uti quiſpiam poterit aduerſus uirum furacem.

Canes.

HAbens quidam duos canes, alterum uenari docuit, alterum domum ſeruare. Cæterum ſi quando uenaticus caperet aliquid, & domituus particeps unà cum eo erat cœnæ, ægre ferente autem uenatico, & illi obijciente, quod ipſe quotidie laboraret, ille nihil faciens ſuis nutriretur laboribus, reſpondens ipſe, ait, non me, ſed herū reprehende, qui non laborare me docuit, ſed labores alienos comeſſe.

Affabulatio.

Fabula ſignificat adoleſcentes, qui nihil ſci-

μένοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

Ἀνὴρ, καὶ γυνή.

Ἔχων τὶς γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ᾽ οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ᾽ εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀποστέλλει πατέρα. μετὰ δ᾽ ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διεγένετο. τῆς δὲ φαμένης ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπεβλέποντο, πρὸς αὐτὴν ἔφη. ἀλλ᾽ ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾷν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, κἀκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

Ἔριφος, καὶ λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ὦ λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησον πρῶτον ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ λύκου αὐλοῦντος, καὶ τῆς ἐρίφου ὀρχουμένης, οἱ κύνες ἀκούσαντες τὸν λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποστραφεὶς τῇ ἐρίφῳ φησί. δικαίως ταῦτά μοι γίνεται. ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν

ἀμελοῦντες,

unt,haud esse reprehendendos, cum eos parentes sic educauerint.

Maritus, & uxor.

HAbens quidam uxorem, quæ domesticis omnibus inimica erat, uoluit scire an etiã erga paternos domesticos ita afficeretur, quapropter cũ rationabili prætextu ad suũ ipsã misit patrem. Paucis uero post diebus ea reuersa, rogauit quomodo aduersus illos habuisset. Hæc uero cum dixisset, bubulci & pastores me suspectabant, ad eam ait: sed ô uxor, si eos odisti, qui mane greges agunt, sero autem redeunt, quid sperare oportet in ijs, quibus cum tota conuerſaris die?

Affabulatio.

Fabula significat, sic sæpe ex paruis magna, & ex manifestis incerta cognosci.

Hœdus, & lupus.

HOedus derelictus à grege, persequente lupo, conuersus ad eum, dixit: ô lupe, quoniam credo me tuum cibum futurum, ne iniucunde moriar, cane tibia primum, ut saltem. Lupo autẽ canente tibia, atq; hœdo saltãte, canes cũ audiuissent, lupũ psecuti sunt. Hic cõuersus hœdo inquit, merito hæc mihi fiũt, oportebat enim me cocus cũ sim, tibicinem non agere.

Affabulatio.

Fabula significat, qui ea, qbus natura apti sunt, negli-

ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίαις περιπίπτουσιν.

Καρκῖνος, καὶ ἀλώπηξ.

Καρκῖνος ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβὰς, ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα ἀνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὢν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Κιθαρῳδός.

Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾤηθη σφόδρα εὔφωνος εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δὲ ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν διώξαντες ἀπήλασαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοί εἰσιν.

Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα. καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῄεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν,

negligunt,quæ uero aliorum ſunt, exercere conantur,in infortunia incidere.

Cancer, & uulpes.

CAncer è mari cũ aſcendiſſet, in loco quodam paſcebatur. Vulpes eſuriens ut uidit,acceſſit,ac eum rapuit. Ille deuorandus ait, ſed ego condigna patior,qui marinus cum ſim, terreſtris eſſe uolui.

Affabulatio.

Fabula ſignificat homines, etiam qui proprĳs derelictis exercitĳs,ea quæ nihil cõueniunt aggrediuntur,merito infortunatos eſſe.

Citharœdus.

CItharœdus rudis ĩ domo calce ĩcruſtata familiariter,ut ſolebat,canens,& cõtra reſonãte ĩ ſe uoce,exiſtimabat ualde canor⁹ eſſe.Verũ elat⁹ ſup hoc, cogitauit & ĩ theatro ſeſe committere oportere.Profect⁹ uero ad ſe oſtẽdẽdũ, cũ male admodũ caneret, lapidib⁹ ipm exploſum abegerũt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat,ſic ex rhetoribus quoſdã,qui in ſcholis putãt eſſe aliqui, cum ad res publicas ſe conferunt,nullius precĳ eſſe.

Fures.

FVres in domum quandam ingreſſi, nihil inuenerunt niſi gallum, atque hoc capto, abierunt. Hic ab eis occidendus rogabat, ut ſe dimitterent, dicens,utilem eſſe hominibus noctu eos ad opera excitando. Hi uero dixerunt,

σαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο σε μᾶλλον θύομεν. ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστιν εὐεργετήματα.

Κορώνη, καὶ κόραξ.

Κορώνη φθονήσασα κόρακι, τῷ ἐπὶ δι' οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παριόντας, ἧκεν ἐπί τι δένδρον. καὶ στᾶσα, μεγάλως ἔκραξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις ἔφη. ἀπίωμεν ὦ οὗτοι. κορώνη γάρ ἐστιν, ἥτις κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Κορώνη, καὶ κύων.

Κορώνη Ἀθηνᾷ θύουσα, κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν συντρόφων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ κορώνη πρὸς αὐτόν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

Κόραξ, καὶ ὄφις.

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ ὄφιν

runt,sed propter hoc te tãto magis occidimus. Illos enim excitando,furari nos non sinis.

Affabulatio.

Fabula significat, ea maxime prauis esse aduersa,quæ bonis sunt beneficio.

Cornix, & coruus.

CORnix coruo inuidens,quod is per auguria hominibus uaticinaretur, ob idq; crederetur uti futura prædicens,conspicata uiatores quosdã prætereũtes, iuit super arborẽ quandam,stansq; ualde crocitauit.Illis uero ad uocẽ cõuersis,& admiratis,re cognita,quidã inquit: abeamus heus uos,cornix enim est,quæ crocitauit, & augurium non habet.

Affabulatio.

Fabula significat, eodẽ modo & homines præstantioribus certantes, præter q̃, quòd non ad æqua perueniunt,risum quoq; debere.

Cornix,& canis.

CORnix Mineruæ sacrificãs,canẽ inuitauit ad epulas, ille uero ad eã dixit, qd frustra sacrificia absumis: dea enĩ adeo te odit,ut ex peculiaribus quoq; tibi augurijs fidẽ subtulerit. Cui cornix,ob id magis ei sacrifico, ut reconcilietur mihi.

Affabulatio.

Fabula significat,plerosq; ob lucrum nõ uereri inimicos beneficijs prosequi.

Coruus, & serpens.

CORu⁹ cibi ĩdigẽs, ut serpẽtẽ ĩ aprico q̃dã lo

co

ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἥρπασε. τοῦ δὲ, ἐπιστραφέντος καὶ δακόντος αὐτὸν, ἀποθνήσκειν μέλλων εἴρηκε. δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοῦτον εὗρον ἕρμαιον, δι᾽ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα, διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ἐπὶ σωτηρίας κινδυνεύσαντα.

Κολοιὸς καὶ περιστεραί.

Κολοιὸς ἔν τινι περιστερεῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζεν, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι. καὶ ὃς, ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς, ἐπανῆκε πρὸς τοὺς κολοιοὺς πάλιν, κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μετ᾽ αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥς τε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα μηδετέρας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τὸ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσόντα πολλάκις.

Κολοιός.

Κολοιόν τις συλλαβὼν καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δὲ, μὴ ὑπομείνας τὴν μετ᾽ ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἧκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν, περιπλακέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς

ἑαυτὸν

dormientem uidit, hunc deuolando rapuit. Hic cum se uertisset, atque momordisset ipsum, coruus moriturus dixit, me miserum, qui tale reperi lucrum, quo etiam pereo.

Affabulatio.

Fabula in uirum, qui ob thesaurorum inuentionem de salute periclitatur.

Monedula, & columbæ.

MOnedula in colũbario quodã columbis uisis bene nutritis, dealbauit sese, iuitque, ut & ipsa eodẽ cibo impertiretur. Hæ uero, donec tacebat, ratæ eam esse columbam, admiserunt. Sed cum aliquando oblita uocem emisisset, tunc eius cognita natura, expulerunt percutiendo, eaque priuata eo cibo rediit ad monedulas rursum. Et illæ ob colorem, cum ipsam non nossent, à suo cibo abegerunt, ut duorum appetens, neutro potiretur.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere & nos nostris cõtentos esse, consyderantes auariciã, prætereaque quod nihil iuuat, auferre sæpe & quæ adsunt bona.

Monedula.

MOnedulam cum quis cepisset, & pedem alligasset filo, suo tradidit filio. Hæc non ferendo uictum inter homines, ubi parumper libertatem nacta est, fugit, in suumque nidum se contulit. Circumuoluto uero ramis uinculo, euolare haud ualens, cum moritura esset, se-

ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ᾽ ἀνθρώποις μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς εἰσὶν ὅτε μειζόνων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Ἑρμῆς.

Ζεὺς ἑρμῇ προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχέειν. ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. ἐπεὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατελέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Ζεύς.

Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ᾽ ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο. διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν ἂν αὐτὴν εἰσαγάγῃ, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη. ἀλλ᾽ ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ. ἂν δ᾽ εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας τοὺς πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ᾽ ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

cũ loquebat̃,me miserã, quæ apud homines nõ ferẽdo seruitutẽ,incaute mea me uita priuaui.

Affabulatio.

Fabula significat, nõnunq̃ q̃sdã,dũ se à medio crib⁹ studẽt p̃iculis liberare,in maiora incidere.

Mercurius.

IVpiter Mercurio iussit,ut artificibus omnibus mẽdacij medicamentũ misceret. Hic eo trito,& ad mensurã facto, æquabiliter singulis miscet.Cũ uero solo relicto sutore,multũ super esset medicamẽti, totũ acceptũ mortariũ ei miscuit.Atq; hinc cõtigit artifices omneis mẽtiri, maxime uero omnium sutores.

Affabulatio.

Fabula in mendaces artifices.

Iupiter.

IVpiter formatis hominibus,omneis illis affectus indidit, solum indere pudorem oblitus est.Quapropter non habens, unde nam ipsum introduceret, per turbam ingredi eum iussit. Hic uero primum contradicebat, quod indigna ferret. Vehementius uero eo instante, ait: Sed ego sane his ingredior pactis, si amor non ingrediatur.Sin ingrediatur, ipse exibo quamprimum.Ex hoc sane euenit, omnia scorta inuerecunda esse.

Affabulatio.

Fabula significat, captos amore inuerecundos esse.

Ζεύς.

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία. μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ' ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ' ἄλλοις πολυτελῶς.

Λύκος, καὶ πρόβατον.

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος πρόβατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γὰρ σύ μοί φησι δώσεις ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη, ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ βορᾷ μοι χρήσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι' ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

Λαγωοί.

Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς, παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δὲ ἔφασαν. ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Μύρμηξ.

Iupiter.

IVpiter nuptias celebrãs, omnia animalia accipiebat. Sola uero testudine tarde profecta, admiratus causam tarditatis, rogauit eã, quãob rem ipsa ad cœnã non accesserit. Cũ hæc dixisset, domus chara, dom⁹ optima, iratus ipsi, damnauit ut domum baiulans circunferret.

Affabulatio.

Fabula significat, plerosque homines eligere, parce potius apud se uiuere, quàm apud alios laute.

Lupus, & ouis.

LVpus à canibus morsus, & male affectus, abiectus iacebat. Cibi uero indigens, uisa oue, rogabat ut potũ ex præterfluente flumine sibi afferret. Si enĩ tu mihi, inquit, dederis potũ, ego cibũ mihi ipsi inueniã. Illa, re cognita, ait: sed si ego potũ do tibi, tu & cibo me uteris.

Affabulatio.

Fabula in uirum maleficum, per simulationem insidiantem.

Lepores.

LEpores olim belligerãtes cũ aquilis, inuocarũt in auxiliũ uulpes. Hæ autẽ dixerũt, uobis auxiliaremur, nisi sciremus qui uos estis, & cũ quibus bellamini.

Affabulatio.

Fabula significat, eos, qui cũ præstãtioribus certant, suam salutem cõtemnere.

Formica.

Μύρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν. καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφῃρεῖτο. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε. μέχρι γὰρ τοῦ νῦν τὰς ἀρούρας περιϊὼν, τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ κἂν τὰ μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλονται.

Νυκτερὶς, καὶ γαλῆ.

Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ γαλῆς συνελήφθη. καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι, φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς πολεμεῖν, αὐτὴ ἔλεγεν οὐκ ὄρνις, ἀλλὰ μῦς εἶναι, καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ᾽ ἑτέρας συλληφθεῖσα γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δὲ εἰπούσης ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσὶν, αὐτὴ μὴ μῦς, ἀλλὰ νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι, καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι, πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Ὁδοιπόροι.

QVæ nunc formica, homo olim fuit. Hic agriculturæ assidue incumbens, non erat proprijs laboribus contentus, sed & uicinorum fructus surripiebat. Iupiter autem indignatus huius auaritia, transmutauit eum in hoc animal, quæ formica appellatur. Verũ cũ mutasset formam, non & affectum mutauit. Nam usq; nunc arua circumeundo, aliorum labores surripit, & sibi recondit.

Affabulatio.

Fabula significat, natura prauos, etsi maxime speciem transmutarint, mores non mutare.

Vespertilio, & mustela.

VEspertilio in terram cum cecidisset, à mustela capta est. Et cũ occidenda foret, pro salute rogabat. Hac uero dicẽte, nõ posse ipsam dimittere, quod natura uolucrib9 omnibus inimica foret, ait: non auem, sed murem esse, & sic dimissa est. Postremo autem cum iterum cecidisset, & ab alia capta mustela, ne uoraretur orabat. Hac autem dicẽte, cunctis inimicam esse muribus, hæc nõ mus, sed uespertilio esse dicebat, & rursus dimissa est. Atq; ita euenit bis mutato nomine, salutem consecutam fuisse.

Affabulatio.

Fabula significat, neq; nos in ijsdẽ semper esse oportere, consyderãtes eos, qui ad tempus mutantur, plerunq; pericula effugere.

Viatores.

Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν, κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόῤῥωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα, ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δ' αὐτὰ φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

Ὄνος ἄγριος.

Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω. ὁρῶ γάρ, ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

Ὄνοι.

Ὄνοι ποτὲ ἐπὶ τῷ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ' αὐτοῖς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς

ἀπαλλαγήσε-

VIatores secundũ littus quoddã iter facientes, iuerũt in speluncã quandã, & illic cõspicati sarmẽta procul natantia, nauim esse magnam existimarũt, quamobrẽ expectarũt, tanq̃ appulsura ea esset. Cũ uero à uento lata sarmenta propius forẽt, nõ nauim amplius, sed scaphã uidere uidebãtur. Aduectis autẽ illis, cũ sarmenta esse uidissent, inter se dixerunt, ut nos igitur frustra, quod nihil est, expectabamus?

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos homines, qui ex improuiso terribiles esse uidẽtur, cũ periculum feceris, nullius esse precij inueniri.

Asinus syluestris.

ASinus syluestris asino uiso domestico in loco quodã aprico, ꝓfect⁹ ad ipm̃, beatũ dicebat & corporis habitudine, & cibi perceptione. Deinde uero cũ uidisset eũ ferẽtem onera, & agasonẽ retro sequentẽ, & baculis ipsum percutientẽ, ait, ast ego nõ amplius beatũ te existimabo. Video enĩ nõ sine magnis malis habere te felicitatẽ.

Affabulatio.

Fabula significat, non esse æmulanda lucra, in quibus insunt pericula, & miseriæ.

Asini.

ASini olim propterea quòd assidue onera ferrent, & fatigarentur, legatos miserunt ad Iouẽ, solutionẽ laborũ petẽtes. Hic aũt ostendere ipsis uolens, id nõ posse fieri, ait. Tunc eos

ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα οὖρον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ περιϊστάμενοι οὐροῦσιν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀθεράπευτόν ἐστιν.

Ονος καὶ ἀλώπηξ.

Ονος ἐνδυσάμενος λεοντῆν, περιῄει, τἆλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν. καὶ δὴ θεασάμενος ἀλώπεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην δεδίττεσθαι. ἡ δὲ, ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου προακηκουῖα, πρὸς αὐτὸν ἔφη. ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

Ονος, καὶ βάτραχοι.

Ονος ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δὲ, ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δὲ ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι τῶν στεναγμῶν τούτου ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ;

Επιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥᾴθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

liberatum iri laboribus, cum mingẽdo fluuium fecerint. Ac illi eum uerũ dicere existimãtes, ex illo & nunc usq;, ubi aliorum urinam uiderint asinorum, illic & ipsi circunstando mingunt.

Affabulatio.

Fabula significat, unicuiq; quod fatale est, incurabile esse.

Asinus, & uulpes.

ASinus indutus pelle leonis, uagabatur reliqua bruta perterrendo. Cæterum uisa uulpe, tentauit & hanc perterrefacerere. Hæc autem (casu enim ipsius uocem audiuerat) ad ipsum ait: sed bene scias, quod & ego te timuissem, nisi rudentem audiuissem.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos indoctos, qui ijs, qui extra sunt, aliqui esse uidentur, ex sua linguacitate redargui.

Asinus & ranæ.

ASinus ligna ferens pertransibat paludem quandã. Lapsus aũt, ut decidit, nec surgere posset, lamẽtabatur, ac suspirabat. Ranæ aũt quæ erant in palude auditis suspirijs, heus tu, dixerũt, & quid faceres, si tanto hic tẽpore, quãto nos, fuisses, cũ quia ad breue tẽpus cecidisti, sic lamẽteris?

Affabulatio.

Hoc sermone uti quispiã poterit in uirũ segnẽ, qui ob minimos quosq; labores tristatur, cum ipse maioribus facile resistat.

Asinus

Ὄνος, καὶ κόραξ.

Ὄνος ἡλκωμένος τὸν νῶτον, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ ὄνος ὠγκᾶτο καὶ ἥλατο, τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόῤῥωθεν ἱσταμένου καὶ γελῶντος, λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη. ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόνον ὀφθῶμεν αὐτῷ διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσεγγελῶσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων, καὶ μόνον φανέντες δῆλοί εἰσιν.

Ὄνος, καὶ ἀλώπηξ.

Ὄνος, καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους, ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. λέοντος δ' αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ ἀλώπηξ τὸν ἐπηρτημένον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ λέοντι, παραδώσειν αὐτῷ τὸν ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγέλληται. τοῦ δὲ ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν ὄνον, εἴς τινα πάγιν ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε, καὶ ὁ λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν ἀλώπεκα συνέσχεν, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν ὄνον ἐτράπη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολοῦντες.

Ὄρνις, καὶ χελιδών.

Ὄρνις ὄφεως ὠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν, ἔφη. ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις; ἅπερ αὐξηθέντα, ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Asinus, & coruus.

ASinus ulcerato dorso in prato quodã pascebatur. Coruo autem insidendo sibi, & ulcus percutiendo, asinus rudebat ac saltabat. Sed agasone procul stãte, ac ridẽte, lupus præteriẽs, ipsum uidit, & dixit, miseri nos, quos si tantum uiderit, persequitur, huic autẽ & arrident.

Affabulatio.

Fabula significat, maleficos homines, si tantum appareant, dignosci.

Asinus, & uulpes.

ASinus & uulpes inita inter se societate, exiuerunt ad uenationẽ. Leo uero cũ occurrisset ipsis, uulpes imminẽs periculũ uidẽs, profecta ad leonẽ, tradituram ei asinũ pollicita est, si sibi impunitatẽ promiserit. Qui cũ dimissurum eam dixisset, illa adducto asino in casses quosdã ut incideret, fecit. Sed leo uidens illum fugere minime posse, primam uulpem comprehendit, deinde sic ad asinum uersus est.

Affabulatio.

Fabula significat, eos, qui socijs insidiantur, sæpe & seipsos nescios perdere.

Gallina, & hirundo.

GAllina serpẽtis ouis inuẽtis diligẽter calefacta excudit. Hirundo autẽ cũ eã uidisset, ait, ô demens, quid hæc nutris? quæ cum excreuerint à te prima iniuriam auspicabuntur.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀτιθάσσευτός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆται.

Κάμηλος.

Ὅτε πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφυγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος, συνεῖδον αὐτῆς τὸ πρᾶον, ἐθάρρησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρόν, τὸ ζῷον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥστε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

Ὄφις.

Ὄφις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ Διὶ ἐνετύγχανεν, ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ᾽ εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα ἔπληξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

Περιστερά.

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι. διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Fabula ſignificat, implacabilẽ eſſe prauitatem, licet afficiatur maximis beneficijs.

Camelus.

CVm primũ uiſa eſt camelus, homines per territi, & magnitudinẽ admirati fugiebãt. Vbi uero procedẽte tẽpore cognouerũt ipſius manſuetudinẽ, cõfiſi ſunt eo uſq;, ut ad eã accederẽt. At intellecto paulo poſt beluæ nõ ineſſe bilem, eò contemptus iere, ut & frena ei imponerent, & pueris agendam traderent.

Affabulatio.

Fabula ſignificat terribiles res, conſuetudine contemptibiles fieri.

Serpens.

SErpens à multis hominibus peſſundatus Iouem poſtulauit. Iupiter autẽ ad eũ dixit, ſed ſi qui prior conculcauit, pupugiſſes, nequaq; id facere ſecundus aggreſſus fuiſſet.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos, qui prius inuadentibus reſiſtunt, alijs formidoloſos fieri.

Columba.

COlumba ſiti correpta, ut uidit quodã in loco poculum aquæ depictum, uerum rata, atq; multo elata impetu, inſcia in tabulã offendit, ut & pennis ipſius perfractis in terrã decideret, atq; à quodam occurrentium caperetur.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρᾶς προθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

Περιστερὰ, καὶ κορώνη.

ΠΕριστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη, ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. κορώνη δ᾽ αὐτῆς ἀκούσασα ἔφη, ἀλλ᾽ ὦ αὕτη, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη, ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλείους λύπας συνάγεις.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν, ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

Πλούσιος.

ΠΛούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς, αἵγε αὐταὶ ὧν ἐστι τὸ πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται. ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν, ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

Ποιμήν.

ΠΟιμὴν ἐλάσας εἰς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον, καὶ ἀναβὰς τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τοὺς βαλάνους ἔλαθον καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγονὸς, ὦ κάκιστα ἔφη ζῶα. ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς, καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

Ἐπιμύθιον

Fabula ſignificat, nonnullos homines ob uehe mentes alacritates inconſulto res aggredięteis, inijcere ſeſe in perniciem.

Columba, & cornix.

COlumba in colũbario quodã nutrita, fœcũditate ſupbiebat. Cornix uero ea audita, ait: ſed heus tu deſine hac re gloriari, nã quo plures paris, eo plus mœroris accumulas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ex famulis quoq; eos eſſe infeliciſſimos, q in ſeruitute multos filios faciũt.

Diues.

DIues duas habẽs filias, altera mortua, præficas cõduxit. Cũ uero altera filia dixiſſet, ut nos miſeræ, ipſæ, ad quas pertinet luctus, lamentari neſcimus, hæ uero nõ neceſſariæ ſic uehemẽter plãgũt. Mater ait, ne mirare filia, ſi hæ ita lamentãtur, nã nummorum gratia id agunt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat nõnullos homĩes ob auaritiã non uereri alienis calamitatibus quæſtũ facere.

Paſtor.

PAſtor actis in quercetum quoddã ouibus, ſtrata ſub quercu ueſte, aſcendit, & fructũ decutiebat. Oues uero inter edẽdum glandes, neſciæ & ueſtes unà deuorarũt. At cum paſtor deſcẽdiſſet, ut q̊d erat actũ, uidit, o pesſima, ait, animalia, uos cęteris uellera ac ueſtes præbetis, à me uero, qui uos nutrio, & ueſtẽ ſurripitis.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν προσήκοντας εὐεργετοῦντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Ἁλιεὺς, καὶ σμαρίς.

Ἁλιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀνήνεγκε σμαρίδα. σμικρὰ δὲ οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὴ λαβεῖν αὐτὴν, ἀλλ᾽ ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν. ἀλλ᾽ ὅταν αὐξωθῶ καὶ μεγάλη φησὶ γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν. ἀλλ᾽ ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπάρχῃ ἐλπίζειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὁ δι᾽ ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

Ἵππος, καὶ ὄνος.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. ὁδευόντων δὲ ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ. ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναι με σῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. ὁ δὲ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ καὶ αὐτὴν τὴν ὄνου δορὰν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα. οἴμοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

Ἄνθρωπος, καὶ σάτυρος.

ἄνθρωπος

Affabulatio.

Fabula significat, plerosque homines ob dementiam eos, qui nihil ad se attinent, beneficio afficere, in domesticos mala operari.

Piscator, & cerrus.

PIscator demisso reti in mare retulit cerrũ, qui paruus cũ esset, supplicabat ipsum ne tunc se caperet, sed dimitteret, quod paruus foret. At cũ creuero, & magnus, inquit, euasero, me capere poteris, quoniam & maiori tibi ero utilitati. Tum piscator ait, sed ego demens fuerim, si quod in manibus est, dimisso lucro, licet sit paruum, expectando magnum sperem.

Affabulatio.

Fabula significat, incõsyderatũ esse, q spe maioris rei, quæ ĩter man⁹ est, amittat, q̃a pua fuerit.

Equus, & asinus.

HOmo quidã habebat equũ, & asinũ, cum aũt iter facerẽt ĩ uia, ait asinus equo: tolle à me oneris partẽ, si uis me esse saluum. Illo nõ persuaso, asinus cecidit, atque è labore mortuus est. Ab hero autẽ omnibus impositis ei, & ipsa asini pelle, cõquerẽs equus, clamabat: heu mihi miserrimo, quid mihi obtigit afflicto? quia enĩ parũ oneris nolui accipere, ecce omnia gesto, & pellem.

Affabulatio.

Fabula significat, si magni cum paruis iungantur, utrosque seruari in uita.

Homo, & satyrus.

Ἄνθρωπός τις πρὸς σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνεσθίων ἦν αὐτῷ. χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι᾽ ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη. τὰς χεῖρας μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους, μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι ἔφυσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι᾽ ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ σάτυρος, ἀλλ᾽ ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ὑμᾶς τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

Ἀλώπηξ, καὶ δρυοτόμος.

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολλὼν δρόμον ἀνύουσα, ἄνδρα δρυοτόμον εὑρίσκει ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. τοῦ δὲ ὑποδείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι. τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι᾽ αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐχ ὁμολογοῦσαν, ἡ ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη. ὦ οὗτος, ἀλλ᾽ ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τοὺς τρόπους

HOmo quidam cum satyro inita societate, unà cum eo comedebat. Hyems uero, & frigus cum foret, homo manus suas admotas ori afflabat. Rogante autẽ satyro, quam ob causam hoc faceret, ait, manus meas calfacio propter frigus. Sed paulo post edulio calido allato, homo admotum ori insufflabat ipsum. Consulente rursus, quare id faceret, ait, ferculum frigefacio. Suscepto sermone satyrus, sed ego, ait, ex nunc renuncio tuam amicitiam, quia ex eodem ore & calidum emittis & frigidum.

Affabulatio.

Fabula significat, fugere nos amicitias oportere, quarum anceps est affectio.

Vulpes, & lignator.

VVlpes uenatores fugiens, & in deserto multa decursa uia, uirum lignatorem in eo inuenit, cui supplicabat, ut se absconderet, à quo ei ostenso suo tugurio, ingressa delituit in angulis. At uenatoribus profectis, & uirum rogantibus, hic uoce quidẽ negabat scire quicquam, sed manu ibi locum ostendebat. Hi uero cum id non egissent, statim abiere. Vt igitur uidit eos uulpes præterijsse, exiuit nihil allocuta, eo ipsam accusante, quod seruata à se, gratias sibi non ageret, uulpes conuersa ait, heus tu, ego uero egissem tibi gratias, si uerbis similes & manuum gestus, & mores

εἶχες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

Ἄνθρωπος, καταθραύσας ἄγαλμα.

Ἄνθρωπός τις ξύλινον ἔχων θεὸν, καθικέτευε τοῦ ἀγαθοποιῆσαι αὐτόν. ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔῤῥιψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἐξέῤῥυσεν ὅτι πλεῖστος. ὃν περ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα. στρεβλὸς ὑπάρχεις ὥς γε οἶμαι καὶ ἀγνώμων. τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστα με ὠφέλησας, τύψαντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

Ἄνθρωπος, καὶ κύων.

Ἄνθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτῷ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδειπνήσον μοι. ὁ δὲ προσελθὼν χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸ μέγα τὸ δεῖπνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ. βαβαί. πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη. τραφήσομαί τε γὰρ καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥς τέ με αὔριον μηδαμῆ γε πεινᾶσαι. ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαῤῥοῦντος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, κατασχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔῤῥιψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ κατιὼν, ἀπῄει μεγάλως

habuiſſes. Affabulatio.

Fabula in eos, qui uerbis quidem utilia promit tunt, ſed contraria rebus faciunt.

Homo perfractor ſtatuæ.

HOmo quidã ligneũ cũ haberet deum, ſup plicabat', ut ſibi benefaceret. Cũ igit̃ hæc faceret, & nihilo minus in pauptate degeret, ira tus eleuatũ ipſum cruribus, ꝓiecit in pauimen tum. Illiſo igitur capite, ac ſtatim diffracto, auri quamplurimũ effluxit, quod iam ille dũ collige ret, exclamabat, peruerſus es ut puto, & ingra tus. Colẽti enim mihi nequaꝗ̃ profuiſti, uerbe ranti autem te multa donaſti bona.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nõ ꝓfuturũ te tibi, honorãdo prauũ hominẽ, ſed uerberando ipſũ, profuturũ magis.

Homo, & canis.

HOmo qdã parabat cœnã, accepturus ami cum quendã ſuũ & familiarẽ, canis item ipſius aliũ inuitãdo canẽ, dicebat: ô amice ueni cœna unà mecũ. Is cũ acceſſiſſet, lætus aſtabat, magnam ſpectans cœnã, ſecum loquẽs: papæ, quanta mihi lætitia nuper derepẽte oblata eſt. Nã & nutriar, & ad ſatietatẽ cœnabo, ita ut nul lo modo cras eſuriã. Hæc ſecũ dum diceret ca nis, ſimulꝗ́ moueret caudam, ut qui iam amico fideret, cocus ut uidit ipſum huc, & illuc cau dam circumagentẽ, arreptis ipſius cruribus eie cit ſtatim de feneſtris. At is cum decidiſſet, ibat

μεγάλως κράζων. τῶν τις δὲ κοινῶν, τῶν κατὰ ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας φίλος; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν ἔφη. ἐκ τῆς πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐ δὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν εἰσῆλθον οἶδα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι. ὡς δ᾽ ἐπὶ πολὺ διατεινόμενος ἤνυεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον. καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε, ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον καὶ παρὰ καιρόν τι πράττοντας.

Βουκόλος.

Βουκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπώλεσε μόσχον. περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον διέτριβεν ἐρευνῶν. ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἐδυνήθη, ηὔξατο τῷ Διῒ, ἂν τὸν λαβόντα μόσχον κλέπτην ὑποδείξῃ, ἔριφον εἰς θυσίαν προσάξειν. καὶ δὴ ἐρχόμενος εἴς τινα δρυμῶνα, εὑρίσκει λέοντα κατεσθίοντα τὸν μόσχον. ἔμφο-

βος

uehemẽter exclamãdo. Sed canum quidã cum illi in uia occurrissent, percontabatur, ut belle cœnatus es amice? Is suscipiens ei, dixit: Mul to potu inebriatus supra satietatem, ne ipsam quidem uiam, qua egressus sum noui.

Affabulatio.

Fabula significat, non oportere confidere ijs, qui ex alienis bene facere pollicentur.

Piscator.

PIscator piscandi rudis, acceptis tibijs, ac retibus perrexit ad mare, & stans super petra quadam, primum quidem sonabat tibijs, existimans ad uocis suauitatem pisces assilire. Vt uero multum cõtendens, nihil profecit, depositis tibijs, assumit rete, ac iacto in aquam, multum piscium cepit, quibus euacuato reti, ut salientes uidit, ait: ô pessimi animantes, cum sonarem tibia, non saltabatis, cum uero cessaui, id agitis.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui præter rationem, & inopportune aliquid agunt.

Bubulcus.

BVbulcus armẽtũ taurorũ pascẽs, amisit uitulũ, lustrãdo omnẽ solitudinẽ, indagãdo morã traxit. Vbi inuenire nihil potuit, precatus est Iouẽ, si furẽ, q uitulũ cepit, ostenderit, hœdũ in sacrificiũ oblaturũ. Cæterũ ꝓficiscẽs in quercetũ q̊ddã, inuenit à leõe deuorari uitulũ. Trepi

βου γενόμενος, καὶ μέγα δειλιάσας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν. ὦ δέσποτα Ζεῦ, ἐπηγγειλάμην σοι ἔριφον δώσειν, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω, νῦν ταῦρον σοι θύσειν ὑπισχνοῦμαι, ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας δυστυχεῖς, οἵτινες ἀποροῦντες μὲν, εὔχονται εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχου τοῖς θεοῖς καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη. τίς σε ὦ τέκνον τῶν θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἐν ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

Ἀετός.

Ὑπεράνωθεν πέτρας ἀετὸς ἐκαθέζετο, λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν. ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἱστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη. καὶ τοῦτο μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἀποθνήσκειν.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

Τέττιξ, καὶ μύρμηκες.

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων, οἱ μύρμηκες ἔψυχον. τέττιξ δὲ λιμώττων, ᾔτει αὐτοὺς

τροφὴν

dus igitur, & perterrefactus, eleuatis manibus ſuis in cœlum, ait: ô domine Iupiter, promiſeram tibi hœdum me daturum eſſe, ſi furē inuenirem, nūc taurum tibi recipio ſacrificaturum, ſi huius manus effugero.

Affabulatio.

Fabula in homines infortunatos, qui dum carent, ut inueniant, precantur. Cum inuenerint, quærunt effugere.

Coruus.

COruus ægrotans, ait matri, mater precare deū, nec lamētare. Ea uero ſuſcipiēs, ait, qs deus ô fili miſerebit̃ tui? cuius enī tu carnes nō es furatus?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, qui in uita multos inimicos habēt, amicū in neceſſitate inuēturos neminē.

Aquila.

SVper petra aquila ſedebat, leporem captura, hanc autē quidam percuſſit ſagitta, quæ intra ipſam ingreſſa eſt. Sed crena cum pennis ante oculos ſtabat, quam cum uidiſſet, & hoc mihi altera mœſtitia, quòd proprijs pennis intercam.

γλυφὶς kerblín oder krinlín.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, durum eſſe, cum quis à ſuis periculum patiatur.

Cicada, & formicæ.

HYemis tp̄e cū triticū efferueret, formicę refrigerabāt. cicada āt eſuriēs petebat ab eis

cibum

τροφήν. οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διατὶ τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ὁ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον. ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὄρχου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Σκώληξ, καὶ ἀλώπηξ.

Ὁ τῷ πηλῷ κρυπτόμενος σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις. ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπισήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν θεῶν ἰατρὸς παίων. καὶ πῶς, εἶπεν ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

Ὄρνις χρυσοτόκος.

Ὀρνιθά τις εἶχεν ὠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὕρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

Λέων, καὶ ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω δι' ἐπινοίας τί πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ καὶ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγενόμενα οὖν τὰ

ζῶα

cibum, formicæ uero dixerũt ei, cur æstate non colligebas alimentũ? Hæc ait, nõ erã ociosa, sed canebã musice. Tum hæ ridẽdo dixerũt, si æstiuo tempore modulabaris, nunc salta.

Affabulatio.

Fabula significat, nõ oportere quenq̃ aliqua in re esse negligentẽ, ne mœreat, ac periclitetur.

Vermis, & uulpes.

QVi sub cœno cælabat̃ uermis sup terrã egressus dicebat oĩbus animalibus, medicus sum medicaminũ doctus, qualis est Pæon deorũ medicus. Et quomodo, ait uulpes, alios curans, teipsum claudum non curas?

Affabulatio.

Fabula significat, nisi præsto experiẽtia fuerit, omne uerbum inane esse.

Gallina auripera.

GAllinam quis habens oua aurea parientẽ, ratus intra ipsã auri massã inesse, occisam alijs gallinis similem reperit. Hic multũ sperans inuenire diuitiarũ, & exiguis illis priuatus est.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere cõtentum esse præsentibus, & fugere inexplebilitatem.

Leo, & uulpes.

LEo senio confectus, cum suppeditare sibi cibum non posset, decreuit astu id facere. Itaque profectus in antrum quoddam, & deiectus simulabat ægrotare. Aduenientes igitur

animan-

ζῶα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παρεγένετο πρὸς αὐτόν. καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου, ἐπυνθάνετο πῶς ἔχοι. τοῦ δὲ εἰπόντος κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι᾽ ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἡ ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Λύκος, καὶ γραῦς.

Λύκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος καὶ γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν, εἰ δὲ μή, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. ὡς δὲ ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον καὶ λεγούσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν ὦ τέκνον αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ λύκος, ἐπορεύετο λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

Ἔριφος, καὶ λύκος.

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος ἑστώς, ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν. ὁ δὲ λύκος ἔφη, ὦ οὗτος οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ᾽ ὁ τόπος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

animãtes uiſitationis gratia, cõprehenſas deuo rabat. Multis igitȓ abſumptis animantibus, uulpes ea arte cognita, acceſſit ad ipſum, & ſtans extra ſpelũcã rogitabat quomõ ſe haberet. Cũ autẽ is dixiſſet, male, cauſamq́ rogaret, quã ob rem nõ ingrederetȓ, uulpes ait, quia me ueſtigia terrẽt, oĩa ad introrſũ ſpectãtia, nulla retrorſum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes homines coniecturis præuiſa pericula euitare.

Lupus, & uetula.

LVpus eſuriens circuibat quærẽdo cibum, profectus autẽ ad locum quendã, audiuit lugẽtem puerulũ, eiq́ dicentẽ anum, deſine plorare, ſin minus, hac hora tradã te lupo: ratus igitur lupus ſerio loqui aniculam, expectabat ad multã horam, ſed cũ aduenißet ueſpera, audit rurſus anum blandientem puerulo ac dicẽtem, ſi uenerit lupus huc, interficiemus eum fili. His auditis, lupus eundo dicebat, in hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

Affabulatio.

Fabula in homines, quorum facta uerbis non reſpondent.

Hœdus, & lupus.

HOedus ſuper domo quadã cũ ſtaret, uiſo lupo prętereũte, cõuiciabatȓ, & mordebat ipſum: ſed lupus ait, heus tu, nõ tu mihi, ſed locus cõuiciatur. Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

Ἡμίονος.

Ἡμίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοιώθην. καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινὰ, τῆς ἑαυτοῦ γενέσεως τύχης μὴ ἐπιλανθανέσθω. ἀβέβαιος γάρ ἐστιν ὁ βίος οὗτος.

Ὄφις, καὶ γεωργός.

Ὄφις ἐν γεωργοῦ προθύροις φωλεύων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλεν τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν, ὡς δὲ ἐκκύψε μικρὸν, σπεύσας ὁ γεωργὸς τοῦ πατάξαι αὐτὸν ἠστόχησε, μόνον κρούσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ ὄφεως, ὁ γεωργὸς νομίσας τὸν ὄφιν μηκέτι μνησικακεῖν, λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας ἔθηκεν ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν. οὐκ ἔσαι ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους, ἢ ἀμύνης ἐπιλανθάνεται, ἐφ᾽ ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι᾽ οὗ ἐλυπήθη.

Σαλπιγκτής.

Σαλπιγκτὴς στρατὸν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ

Fabula ſignificat, plerunq; & locũ & tempus præbere audaciam aduerſus præſtantiores.

Mulus.

MVlus ordeo pĩguefactus, laſciuiebat clamans, ac dicẽs, pater meus eſt equus curſor, & ego ei totus ſum ſimilis: atq; aliquãdo cũ neceſſe foret ei currere, ut à curſu ceſſauit, patris aſini ſtatim recordatus eſt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, & ſi tempus ad gloriã promoueat aliquẽ, non ſuæ tamen ipſius fortunæ obliuiſcatur, inſtabilis enim eſt uita hæc.

Serpens, & agricola.

SErpẽs in agricolæ ueſtibulis deliteſcens, ſuſtulit eius infantẽ puerulũ. Luctus autẽ parentibus fuit magnus. At pater præ mœrore accepta ſecuri, egreſſum ſerpentẽ occiſurus erat. Vt uero declinauit parũper, feſtinãdo agricola, ut ipſũ percuteret, errauit tantũ pcuſſo foraminis orificio. Digreſſo aũt ſerpẽte, agricola ratus ſerpẽtẽ nõ amplius iniuriæ meminiſſe, accepit panẽ & ſalẽ, appoſuitq; in foramine. Sed ſerpẽs tenui ſibilo, ait, nõ erit nobis amodo fides, amicitiá ue, q̃diu ego lapidem uideo, tu tui filij tumulum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nullũ odij, aut uindictæ obliuiſci, quãdiu uidet monimẽtũ, quo triſtatus eſt.

Tubicen.

TVbicen exercitũ congregãs, ac ſuperatus

ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐβόα, μὴ κτείνετέ με ὦ ἄνδρες εἰκῆ καὶ μάτην. οὐδένα γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα, πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν ἄλλο κτῶμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον ἁμαρτάνουσιν, οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

Κάλαμος, καὶ ἐλαία.

Διὰ καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν κάλαμος καὶ ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥαδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἔπνευσεν ἰσχυρός, ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥαδίως διεσώθη. ἡ δ' ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέτεινε τοῖς ἀνέμοις, κατεκλάσθη τῇ βίᾳ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πρὸς καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

Λύκος, καὶ γέρανος.

Λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει. ὁ δὲ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὅστις γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθός, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες κάραν σώαν μηδὲν παθοῦσαν.

Ἐπιμύθιον.

ab hoſtibus clamabat, ne me temere, & fruſtra uiri occidite. Nō enim ueſtrū quenq̃ occidi: nã præter æs hoc poſſideo aliud nihil: & hi ad ipm dixere, ob id magis morieris, qui cum nequeas ipſe pugnare, omneis ad pugnam excitas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, plus peccare, qui malos, ac graueis principes cōcitant ad male agendū.

Arundo, & Oliua.

DE tolerantia, & uiribus, & quiete, arundo & oliua contendebant, cū arundini oliua conuicium faceret utpote imbecillæ, ac facile cedenti uentis omnibus, arundo tacendo nihil locuta eſt. Ac parumper præſtolata, ubi acer afflauit uentus, arundo ſuccuſſa, & declinata uentis facile euaſit, oliua autem cum uentis reſtitiſſet, ui diffracta eſt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat eos, qui tempori, ac præſtantioribus nō reſiſtunt, meliores eſſe iis, qui cum potentioribus contendunt.

Lupus, & grus.

LVpus gutturi oſſe infixo mercedem grui præbiturū dixit, ſi capite iniecto, os ex gutture ſibi extraxerit. Hæc autē eo extracto, quippe quæ procero eſſet collo, mercedem efflagitabat, qui ſubridendo, dentesq́ exacuendo, ſufficiat tibi, ait, illa ſola merces, quod ex ore lupi & dētibus ſaluū caput & illæſum exemeris.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵτινες ἀπὸ κινδύνων διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

Ἀλέκτορες.

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο. καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νικήσας, εἰς ὕψος ἀρθεὶς καὶ ἐφ' ὑψηλοῦ τοίχου στὰς, μεγαλοφώνως ἐβόησε, καὶ παρευθὺς ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτόν. ὁ δ' ἐν σκότῳ κεκρυμμένος ἀδεῶς ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

Γέρων, καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, καὶ ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου προϊόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων, ἔφη, ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχός ἐστι.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιῄεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἷς συνεβούλευεν ἵνα πηδήσωσι παρευθὺς κάτω. ὁ δ' ἕτερος εἶπεν, εἰ δὲ καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Affabulatio.

Fabula in uiros, qui à periculo seruati, bene de se meritis eam gratiam referunt.

Galli.

DVobus gallis pugnãtib⁹ de gallinis fœminis, alter alterũ in fugã uertit. Ac uictus in locũ obscurũ profectus, delituit. Sed qui uicit, in altũ eleuatus, stansq́ sup alto pariete, magna uoce clamauit, & statĩ aduolãs aquila eũ rapuit. At qui in tenebris delitescebat, ex illo intrepide gallinas cõscendit,

Affabulatio.

Fabula significat, dominum superbis opponi, dare autem humilibus gratiam.

Senex, & mors.

SEnex olim incisa à se ligna cũ ferret, multã ibat uiã, ac ob multũ laborẽ deposito in loco quodã onere, mortem inuocabat, sed mors cum adesset, causamq́ peteret, propter quam se uocaret, perterrefactus senex, ait, ut meũ onus attollas.

Affabulatio.

Fabula significat, omnẽ hominem esse uitæ studiosum, licet infortunatus sit & mendicus.

Ranæ.

DVæ ranæ siccata palude, ubi habitabant, circuibãt quærẽdo ubi manerẽt, ac profectæ in profundũ puteũ, & acclinatæ deorsum, uisa aqua, altera cõsulebat, ut saltarent cõtinuo deorsum, altera uero, ait, si & hic aruerit, quomodo poterimus ascendere?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι,

Ἀρνὸς, καὶ λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τόπου ἱστάμενος, λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε. ὦ θηρίον κακὸν ἀπὸ κάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ λύκος στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτόν. οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ᾽ ὁ πύργος ἐν ᾧ ἵστασαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν ἀπὸ ἀναξίων ἀνθρώπων, διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

Κώνωψ, καὶ λέων.

Κώνωψ πρὸς λέοντα ἐλθὼν εἶπε. οὐ δὲ φοβοῦμαί σε, οὐ δὲ δυνατώτερός μου εἶ. εἰ δὲ μὴ, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις, ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο ὦ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σοῦ ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτὸν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ δὲ κώνωψ νικήσας τὸν λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου τοῦ ἀράχνης ἀπώλετο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος, πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μέγα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΩΝ.

Affabulatio.

Fabula significat, ne quid inconsulto fiat.

Agnus, & Lupus.

AGnus in alto cũ staret loco, lupũ inferius prætereũtem uiã, mordebat, & ferã malã & crudiuorã appellabat. Sed lupꝰ cõuersus, ait, ad ipsum, nõ tu cõtumeliaris mihi, sed ubi stas, turris. Affabulatio.

Fabula ad eos, qui ferunt iniurias ab indignis hominibus metu sublimiorum.

De culice, & Leone.

CVlex ad leonem accedens, ait, neq; timeo te, neq; fortior me es. Sin minus, q̊d tibi est robur? ꝙ laceras unguibus & mordes dentibus? hoc & fœmina cũ uiro pugnãs facit. Ego uero longe sum te fortior: si uero uis, ueniamus ad pugnã, & cum tuba cecinisset culex, inhæsit mordẽs circa nares ipsius leueis genas, leo aũt proprijs unguibus dilaniauit seipsum, donec indignatus est. Culex aũt uicto leone cũ sonuisset tuba, & epiniciũ cecinisset, euolauit. Aranea uero uinculo implicitus cũ deuoraret, lamẽtabat, ꝙ cũ maximis pugnãs, à uili animali aranea occideretur. Affabulatio.

Fabula in eos, qui prosternunt magnos, & à paruis prosternuntur.

FINIS AESOPI FABVLARVM.

ΓΑΒΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ.

Περὶ ἀνθρώπου, καὶ λιθίνου λέοντος.

Ἀνδρὸς ποσὶν πατεῖτο πέτρινος λέων.
καί τις λέων, τί φησι τὴν ἰσχὺν βλέπεις;
ἀλλ' εἰ λέοντες, εἶπεν, ᾔδησαν γλύφειν,
πολλοὺς ἂν εἶδες ὄντας ἀνθρώπους λίθους.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐπ' ἀρετῇ οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Περὶ λέοντος κοιμωμένου, καὶ μυός.

Λέοντος ὑπνώττοντος, αὐχένος μέσον
διέδραμεν μῦς, ὃς δ' ἀνέστη συντόμως.
γελᾷ δ' ἀλώπηξ, καὶ λέων ἀπεκρίθη.
οὐ μὲν πτοοῦμαι, τὴν ὁδὸν δ' ἀνατρέπω.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ καὶ μικρὰν περιφρόνησιν ἀποστρέφεσθαι.

Περὶ λέοντος, καὶ κάπρου, καὶ γυπῶν.

Λέων μάχην ἔστησε πρὸς ποτὲ κάπρῳ.
γῦπες δ' ἄνωθεν ἐσκόπευον τὴν ἔριν,
βρῶσιν τὸν ἡττηθέντα ποιῆσαι τάχα.
φίλους δ' ὁρῶντες ἠστόχουν τῶν ἐλπίδων.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ ἀλλοτρίοις κακοῖς ἐπιχαίρειν.

Περὶ δορκάδος καὶ λέοντος θυμωθέντος.

Λέοντα δορκὰς ὡς ἴδεν μεμηνότα,
ὦ μοῖρα θηρῶν εἶπεν ἀθλιωτάτη,
εἰ σωφρονῶν γε, δυσκάθεκτος εἶ λέων,
πῶς νῦν μανεὶς οὐ μετὰ δακρύων δράσεις;

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐξουσίαν ἔχοντα οὐ δεῖ θυμοῦσθαι.

Περὶ λέοντος, ὄνου, ἀλώπεκος.

Λέων

GABRIAE GRAECI TETRASTICHA.

De homine, & leone lapideo.

VIri pedibus calcabatur lapideus Leo.
Et quis Leo, quid robur, inquit, intueris?
At si leones, ait, sciuissent scalpere,
Multos uidisses esse homines lapides.

Affabulatio. Quod non oporteat inflari uirtute.

De Leone dormiente, & mure.

Leone dormiente, per mediam ceruicem
Percurrit mus. Is autem surrexit ilico.
Ridet uulpes, ac Leo respondit:
Non timeo, sed interrumpo iter.

Affabulatio. Quod non oporteat ne paruum quidem contemptum negligere.

De Leone, & Apro, & Vulturibus.

Leo pugnam parauit aduersus aprum.
Vultures uero deinsuper speculabantur litem,
Vt deuorarent statim, qui uinceretur.
Sed amicis ijsdem uisis, frustrati sunt spe.

Affabulatio. Quod non oporteat alienis malis lætari.

De Caprea, & Leone furente.

Leonem caprea ut uidit furentem,
O fatum ferarum, ait, miserrimum.
Si compos mentis intolerabilis es Leo,
Quomodo nunc furens non plena facies lachrymarum?

Affa. Quod nõ oporteat cũ, q potestatẽ habet, excãdescere.

De Leone, Asino, Vulpe.

Λέων, ὄνος, κερδώ τε πρὸς θήραν ἴον.
ὄνου δὲ ταύτην εἰς τρίον δεδασμένου,
λέων κατεσπάραξε, κερδὼ δὲ πλέον
ἔνειμεν αὐτῷ, σωφρονισθεῖσ' ἐξ ὄνου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ ἐξ ὧν πάσχουσιν ἕτεροι, παιδεύεσθαι.

Περὶ ὄνου βαστάζοντος εἴδωλον.

Ὤμοις ὄνος παρῆγεν ἀργυροῦν βρέτας,
ὅπερ συναντῶν, πᾶς τις αὖ ἐπροσκύνει.
τύφῳ δ' ἐπαρθεὶς, μὴ θέλων μένειν ὄνος,
ἤκουσεν, οὐ θεὸς σὺ, τὸν θεὸν δ' ἄγεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τοὺς ἐν ἀξιώμασι τιμωμένους δεῖ γι-
νώσκειν, ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν,

Περὶ παιδὸς ἐσθίοντος σπλάγχνα.

Βοὸς φαγὼν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα,
οἴμοι κέκληγ' ὡς σπλάγχνα μῆτερ ἐκχέω.
ἡ δ' αὖ γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη.
τῶν σῶν γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἐμεῖς ἀλλοτρίων.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ τἀλλότρια ἀντιστρέφειν, καὶ μὴ
γογγύζειν.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ βάτου.

Φραγμοὺς ἀλώπηξ ὡς ὑπερβαίνειν θέλειν,
ὀλισθανοῦσα, καὶ βάτου δεδραγμένη,
ἔξεσε πέλμα, λοιδορεῖ δὲ τὴν βάτον.
μέμφου σεαυτὴν, μὴ μέ πρὸς κεῖνος φάτο.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν κακὰ σιωπῶντας, τὰ
δὲ τῶν ἑτέρων κατηγοροῦντας.

Περὶ κώνωπος, καὶ ταύρου.

Κώνωψ καθῆστο πρὸς κέρας ταύρου πάλαι,
ὅν περ κέλευεν εἴπερ ἐκπτῆναι θέλει,

ἤκουσε

Leo, asinus, uulpes, ad prædam iere.
In treis parteis eam cum asinus diuisißet,
A leone dilaceratus est. at uulpes plus
Ei tribuit edocta ab asino.
Affabulatio, qđ ex ijs, quæ alij patiũtur, doceri oporteat.

De asino gestante simulacrum.

Humeris asinus gestabat simulacrum argenteum,
Quod unusquisq; occurrens adorabat.
Superbia uero elatus, nolens manere asinus,
Audiuit, non es tu deus, sed fers deum.
Affabulatio, quod oporteat eos, qui in dignitatibus constituti sunt, cognoscere se esse homines.

De puero comedente intestina.

Bouis puer festo die cum comedißet uiscera,
Hei mihi clamabat, q, intestina effundo mater,
Hæc ridendo ait, ne timeas fili,
Non enim ex tuis quicquàm, sed uomis ex alienis.
Affabulatio, quod oporteat aliena restituere, & non murmurare.

De uulpe, & rubo.

Sepem uulpes transilire ut uoluit,
Lapsa, ac rubo innixa
Percußa planta, conuicia dicebat rubo.
Increpa te ipsam, non me ille ait.
Affabulatio aduersus eos, qui sua tacent uitia, & aliena reprehendunt.

De culice, & tauro.

Culex olim in cornu tauri sedebat,
Quem dicere iußit, an se uolare uelit,

Audiuit,

ἤκουσε δ' ὥς περ οὐκ ἔγνω καθημένον,
οὕτω δὲ μὴ πταίσαντος αἴσθησιν λάβῃ.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς λογιζομένους ἑαυτοὺς εἶναι ἢ σοφοὺς, ἢ δυνατοὺς, ἢ φρονίμους, μὴ ὄντας δέ.

Περὶ ἐλάφου, καὶ ἀμπέλου.

Ἔλαφον διήλαυνον οἱ κυνηγέται,
ἥτις δασείαις ἀμπέλοις ἀπεκρύβη.
τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δ' ἡ τῶν ἀμπέλων,
κυνηγετοῦσιν ἐνδίκως ἐθηράθη.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς κακοποιοῦντας τοὺς αὐτῶν εὐεργέτας.

Περὶ ὄφεως, καὶ γεωργοῦ.

Ὄφιν θέλων τις ἀντ' ὀλέθρου παιδίου
πλῆξαι, πέτραν τ' ἔσχισε, καὶ φιλεῖν θέλει.
ὄφις δέ φησι, πῶς γένοιντο συμβάσεις,
ἕως σὺ τύμβον, τὸν δ' ἐγὼ πέτραν βλέπω;

Ἐπιμύθιον, ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἀδιάλλακτοί εἰσιν.

Περὶ παιδὸς, καὶ σκορπίου.

Ὡς ἀκρίδας θήρευε παῖς τις, σκορπίῳ
προύτεινε χεῖρας. ὃς δὲ, μὴ ψαύσῃς, ἔφη.
ὡς εἴγέ μου ψαύσειας, ἐκ κόλπων στένων,
καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκκενώσεις ἀκρίδας.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ κακοῖς ἀνθρώποις, μὴ συμμίγνυσθαι.

Περὶ συὸς, καὶ μυός.

Σῦς εἷλκέ τις μῶν ἔργον ὄντ' ἀσιτίας.
οὓς χαλκέες βλέποντες, ἔστησαν γέλων.
ὁ μῦς δ' ἔτι ζῶν, εἶπε μεσὸς δακρύων,
ὡς οὐ δὲ σῦν δύναθε κἂν τρέφειν ἕνα;

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν παραπτώματα

παραβλέπου

Audiuit quemadmodum non nouerat sedentem,
Itaq; neq; euolantem sentiret.

Affabulatio. Aduersus eos, qui uolunt esse docti, potentes ue, aut prudentes, nec sunt.

De Cerua, & uite.

Ceruam persequebantur uenatores,
Quæ densis in uitibus delituit.
Sed folia uitium cum comederet,
Venatoribus iure præda fuit.

Affabulatio. Aduersus eos, qui malefaciunt benefactoribus suis.

De Serpente, & agricola.

Serpentem quis pro filij interitu
Percussurus petramq; scidit, & amare uolebat.
Sed ait serpens, quomodo fient conuentiones?
Quamdiu tu tumbam, hunc ego lapidem uideo?

Affabulatio. Magnas inimicitias esse irreconciliabiles.

De Puero, & Scorpio.

Cum locustas cepisset puer quidam, scorpioni
Porrigebat manus: is autem, ne attigeris, ait,
Nam si me tetigeris, suspirando ex sinu
Veras quoq; locustas abijcies.

Affabulatio. Cũ malis hominibus cõuersari nõ oportere.

De Sue, & Mure.

Sus quidam murem trahebat ad sedandam esuriem,
Quos uidentes fabri ferrarij, riserunt.
Mus uero adhuc uiuens, ait, lachrymarum plenus,
Ne unum quidem potestis pascere suem?

Affabulatio. Aduersus eos, qui suos casus

negli-

παραβλέποντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων γελῶντας.

περὶ ὄνου, καὶ λεοντῆς.

Φέρων λέοντος δέρμα τοῖς ὤμοις ὄνος,
ηὔχει λέων εἶναί τις, ἀπόλους βλέπων.
ἐπεὶ δὲ γυμνὸς τῆς λεοντῆς εὑρέθη,
τοῦτον μύλων ἔμνησε τῆς ἀταξίας.

Ἐπιμύθιον. ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι αἱ παρ' ἀξίαν τιμαὶ τάχιστα λύονται.

περὶ τράγου, καὶ ἀμπέλου.

Τράγῳ προσεῖπεν ἄμπελος, βλάπτεις σύ με
κείρων τὰ φύλλα, μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη;
ὅσον γὰρ ἂν βλάψῃς, εὑρήσω τάχα
πρὸς θυσίαν σὴν εἰς θεοὺς οἶνον βλύσαι.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις θέλων τὶς ἀδικεῖν τινα, ὠφελεῖ αὐτόν.

περὶ ἀνδρὸς, καὶ γαλῆς γυναικός.

Ἀνὴρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμους ἄγει.
παρῆν δὲ κύπρις εἰς ἑορτὴν τοῦ γάμου.
νύμφη δὲ μῦν βλέψασα, συντόνῳ τάχει
δίωκε τοῦτον, μὴ τρέπουσα τὴν φύσιν.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὂν, οὐ μετατρέπεται.

περὶ δορκάδος τὴν τῶν ποδῶν λεπτότητα μεμφομένης.

Πηγαῖς ὁρῶσα δορκὰς αὐτῆς τὴν θέαν,
λεπτοὺς πόδας μωμεῖτο, χαῖρε δὲ εἰς κέρα.
λέων δ' ἐπεὶ δίωκε, τούτους ἠγάπα,
κέρα καθυβρίζουσα, θήρας ὡς πάγην.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις τὶς ὠφελεῖται, δι' ὧν δοκεῖ βλάπτεσθαι,

περὶ ἀλώπεκος, καὶ σταφυλῆς.

κερδώ

negligunt, alienos uero derident.

De *asino & pelle leonis.*

Leonis pellem humeris ferens asinus,
Iactabat esse leo quispiam, uidendo caprarios.
Sed ubi sine leonis inuentus est pelle,
Pistrinum eum memorem turbationis reddidit.

Affabulatio. Fabula significat, immeritos honores quamprimum solui.

De *hirco, & uite.*

Hircum uitis allocuta est, offendis tu me
Tondendo folia. num nam non est herba?
Quamuis enim nocueris, inueniam statim
Ad mactationem tui erga deos, uinum ut scaturiat.

Affabulatio, quod plerunq; uolens quis aliquem iniuria afficere, iuuet eum.

De *uiro, & fele uxore.*

Vir felem uxorem in domum duxit,
Adfuit Venus in nuptiarum solennitate,
Sponsa uero uiso mure, contenta celeritate
Eum persecuta est, non mutata natura.

Affabulatio, quod id, quod à natura est, non transmutetur.

De *capra reprehendente pedum tenuitatem.*

In fontibus suam imaginem uidens caprea,
Tenueis carpebat pedes, sed gaudebat cornibus.
Cum uero leo persecutus est ipsam, eos amabat.
Cornua reprehendens, ut prædæ laqueum.

Affabulatio, quod plerunq; quis iuuatur ex quibus uidetur lædi.

De *uulpe, & uua.*

Κερδὼ βότρυν βλέπουσα μακρᾶς ἀμπέλου
πρὸς ὕψος ἦρτο. καὶ καμοῦσα πολλάκις
ἑλεῖν ἀπεῖπε, πρὸς δ' ἑαυτὴν ταῦτ' ἔφη,
μὴ κάμνε· ῥᾶγες ὀμφακίζουσιν μάλα.

Επιμύθιον πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

Περὶ κόρακος, καὶ ἀλώπεκος.

Τυρὸν κόραξ ἔδακνε. κερδὼ δ' ἠπάτα.
εἰ γλῶσσαν εἶχες, ζηνὸς εἷς ὄρνις μέγας.
εὐθὺς δ' ὁ τῦρον ῥῖψεν, ἡ δ' αὐτὸν φάγεν.
ἔχεις κόραξ ἅπαντα, νοῦν κτῆσαι μόνον.

Επιμύθιον πρὸς τοὺς ἐπὶ κολακείαις χαίροντας.

Περὶ βατράχων, καὶ ἡλίου.

Γάμοις ἔχαιρον βάτραχοι τοῦ ἡλίου,
καί τις πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ὦ δειλὸν γένος.
εἰ γὰρ μόνας τρέμοιμεν αὐγὰς ἡλίου,
τίς εἴγε τεκνώσειε τοῦτον βαστάσει;

Επιμύθιον πρὸς τοὺς ἐπὶ ἰδίᾳ βλάβῃ ἀγνωσίας χαίροντας.

Περὶ ὄρνιθος ὠὸν χρυσοῦν τικτούσης, καὶ φιλαργύρου.

Ετικτε χρυσοῦν ὠὸν ὄρνις εἰσάπαξ.
καί τις πλανηθεὶς χρυσεραστὴς τὴν φρένα,
ἔκτεινε ταύτην, χρυσὸν ὡς λαβεῖν θέλων.
ἐλπὶς δὲ μεῖζον δῶρον ὠλέκει τύχης.

Επιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐλπίδι κέρδους εἰς ζημίαν ἐκ μικροψυχίας ἐμπίπτοντας.

Περὶ ἀστεροσκόπου, καὶ ὁδοιπόρου.

Αστροις προσκοπῶν τις ἀστεροσκόπος,
πίπτει λεληθὼς πρὸς φρέαρ, τυχὼν δέ τις
ὁδοιπόρος, στένοντι ταῦτ' ἔφη λέγων,

νοῦν

Vulpes racemum proceræ uidens uitis,
In altum eleuabatur, cumq́; diu laborasset,
Vt caperet, defatigata est, sed secum hæc locuta est,
Ne labora, acini uuæ exacerbescunt admodum.
Affabulatio ad eos qui de neceßitate uoluntatem faciunt.

De Coruo & Vulpe.

Caseum coruus mordebat, sed uulpes decipiebat
Si linguam haberes, esses magna Iouis auis.
Continuo uero is eum abiecit, ea autem comedit.
Habes corue omnia, mentem solam compara.
Affabulatio aduersus eos, qui adulationibus delectantur.

De Ranis, & Sole.

Ob nuptias Solis lætabantur ranæ.
Quædamq́; ad eas ait, ò miserum genus.
Nam si solos radios solis timemus,
Si genuerit filios, quis eum feret?
Affabulatio aduersus eos, qui suo damno præ ignorantia gaudent.

De Gallina aureum ouum pariente, & auaro.

Ouum aureum Gallina semel peperit.
Quidamq́; auarus deceptus animo,
Eam occidit, aurum accepturus.
Sed spes perdidit maius fortunæ donum.
Affabulatio in eos, qui spe lucri, in damnum ex pusillanimitate incidunt.

De stellarum speculatore, & uiatore.

Stellis intentus quidam stellarum speculator
Cadit imprudenter in puteum, sed quidam superueniens
Viator suspiranti hæc, inquit, dicendo.

νοῦν θεὶς ἄνω, βέλτιστε τὴν γῆν οὐ βλέπεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλοὶ τὰ ἐνεστῶτα μὴ γινώσκοντες, τὰ μέλλοντα καυχῶνται γινώσκειν.

Περὶ ἵππου, καὶ κάπρου.

Ἤριζεν ἵππος ἀγριωτάτῳ κάπρῳ.
ὁρμὴν δὲ θηρὸς ἵππος οὐ σθένων ὅλως,
ἑαυτὸν ἐκδέδωκεν, εὑρὼν σύμμαχον
εὔπειρον, ἄνδρα πρὸς σφαγὴν τοῦ θηρίου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δι' ἔχθραν τινὲς καὶ εἰς δουλείαν ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσιν.

Περὶ ἀνδρὸς μιξότριχος, καὶ δυοῖν ἑταίραιν.

Ἐρωμένας δύ' εἶχεν ἀνὴρ μιξότριξ.
χρόνῳ δ' ἐνηνοχυῖαι πάντη καὶ τρόπῳ,
ἡ μὲν μελαίνας, ἡ δὲ λευκὰς ἔκφερον.
ὁ δ' ἐξ ὧν ψιλωθεὶς, πᾶσιν ὡράθη γέλως.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς εἰς δύο ἐναντία πράγματα ἑαυτοὺς ἐμβάλλοντας.

Περὶ ἀετοῦ τε, καὶ κολοιοῦ.

Ἀρνὸν καταπτὰς ἀετὸς καθαρπάσας,
ἰδὼν κολοιὸς, ἐν κριῷ πράττει τάδε.
ὃν εἷλε ποιμὴν, παῖς δ' ἐφώνει τοῦτό τι,
ἐμοὶ κολοιὸς, ἀετὸς δ' αὐτῷ πέλει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς κρείττονας.

Περὶ κολοιοῦ τε, καὶ ἄλλων ὀρνέων.

Ἀλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφιεσμένος
ηὔχει κολοιὸς ὀρνέων ὑπερφέρειν,
πρῶτον δὲ δῶρον ἡ χελιδὼν ἡρπάκει,
μεθ' ἣν ἅπαντες. εἶτα γυμνὸς εὑρέθη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐξ ἐράνου κάλλος διαλύεται.

Περὶ

Animum applicando ſurſum o optime, terram non uides.
Affabulatio, quod pleriq; cum præſentia neſciant, futura cognoſcere gloriantur.

De equo, & Apro.

Pugnabat equus cum ferociſſimo apro.
Impetum uero feræ equus cum penitus non ſuſtineret,
Seſe dedidit, inuento ſocio
Viro iugulandæ feræ perito.
Affabulatio, quod nonnulli ob inimicitias in ſeruitutem ſeſe dedunt.

De uiro miſticapillo, & duabus amicis.

Amicas duas habebat uir miſticapillus,
Aetate autem & moribus omnino diſſimileis,
Altera nigros capillos, albos altera euellebant.
Quapropter depilatus, omnibus ridiculo fuit.
Affabulatio, aduerſus eos, qui in duas res contrarias ſeſe inijciunt.

De aquila & Cornicula.

Agnum deuolans Aquila cum rapuiſſet,
Idq; uidiſſet monedula, in ariete facit eadem.
Quam paſtor cepit. filius autem clamabat tale quid,
Mihi monedula, aquila autem ſibi eſt.
Affabulatio, quod non oporteat imitari præſtantiores.

De Cornicula & cæteris auibus.

Alienis pennis induta,
Gloriabatur cornicula præſtare auibus.
Primum donum hirundo rapuit,
Poſt eam omnes. hinc nuda inuenta eſt.
Affab. quod ex collatione pulchritudo diſſoluatur.

περὶ ἀετοῦ τε, καὶ ὀϊστοῦ.

Βέλει τὸ στῆθος ἀετὸς τρώθη πάλαι.
ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ἦσο πολλὰ δακρύων,
βλέπων δ' ὀϊστὸν εἶπεν ἐπτερωμένον.
βαβαί, πτερόν με τὸν πτερωτὸν ὀλλύει.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κακῶς πάσχοντας.

περὶ θηρῶν, καὶ ὀρνέων μάχης, καὶ στρουθοῦ.

Πᾶσι πέφυκε θηρσί, καὶ πτηνοῖς μάχη.
ἧλω λίβυσσα στρουθός, ἣ τοὺς δ' ἐπλάνα,
εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρίον.
πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶ πόδας.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς δυσὶ κυρίοις δουλεύοντας, καὶ πλανῶντας ἀμφοτέρους.

περὶ χελιδόνος, καὶ κριτηρίου.

Πῆξε χελιδὼν νεοσσιὰν κριτηρίου
ὕπερθεν, ἧσπερ τὴν γονὴν βλάπτει δράκων.
ἡ δ' αὖτ' ἔφησεν, ὦ πολυστόνου τύχης,
ὅπου γὰρ ἐκδίκησις ἐβλάβην μόνη.

Ἐπιμύθ. πρὸς τοὺς παθόντας κακὸν ἀπὸ καλῶν ἀνθρώπων.

περὶ τριῶν βοῶν ὁμοφώνων, εἶτα ἀσυμφώνων, καὶ λέοντος.

Ὁμόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ βόες,
οὓς οὐδὲ θὴρ ἔβλαπτε πολλάκις λέων.
ἔχθρας δὲ μίσει, καὶ μάχης διασχίσας,
ἕκαστον ἐκβέβρωκε γυμνὸν ὡς ἕνα.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς σχιζομένους ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ διὰ τοῦτο κακῶς πάσχοντας.

περὶ γεωργοῦ, καὶ γεράνου.

Ἔθνει γεράνων πῆξέ τις σπορεὺς πάγην.
μεθ' ὧν πελαργὸν εἷλεν, ὃς θρηνεῖ μέγα,

ἔφη

De aquila, & sagitta.

Sagitta pectus aquila uulnerata est olim.
Dolens autem postea sedebat admodum plorans.
Videns autem sagittam pennatam, ait,
Papæ, penna me pennatam occidit.
Affabulatio in eos, qui á suis malis patiuntur.

De pugna ferarum ac uolucrum, & struthione.

Omnes inter se feræ & uolucres concertabant.
Capta est struthio Libyca, quæ hasce decipiebat.
Esse quidem auis, ex parte uero fera,
Volucribus caput, feris pedes ostendens.
Affabulatio aduersus eos, qui duobus seruiendo dominis, utrosq; decipiunt.

De Hirundine & prætorio.

Hirundo fixit nidulum in prætorio,
Cuius prolem lædit serpens.
Hæc autem dixit ò ingemiscendam fortunam.
Vbi enim ultio est, sola offensa sum
Affabulatio ad eos, qui malum à bonis patiuntur.

De tribus bobus cõcordibus, inde discordibus, & leone.

Concordes pascebantur tres simul boues,
Quos ne fera quidem lædebat leo.
Cum uero inimicitiarum odio, & pugna dissensissent,
Singulos deuorauit nudos ut unum.
Affabulatio aduersus eos, qui à suis dißident, & propterea mala patiuntur.

De agricola, & Ciconia

Gruibus tetendit agricola quidam laqueum.
Cum quibus Ciconiam cepit, quæ uehementer lugebat.

ἔφη δ᾽ ἀροτρεύς, ὡς φίλος μὲν εἶ σύ μοι.
ἀλλ᾽ ἡ πάγη λαβοῦσα, σὺν κακοῖς ἔχει.

Ἐπιμύθιον πρὸς φίλον τινὸς, ἑνούμενον τοῖς ἐχθροῖς τοῦ φίλου αὐτοῦ.

περὶ κυνὸς καὶ εἰδώλου αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι.

Φέρων ποταμοῦ πλησίον κύων κρέας,
κύψας ἑαυτὸν, ἄλλον εἰς ὕδωρ βλέπει.
χανὼν δὲ λοιπὸν τὸ κάτω λαβεῖν κρέας,
ἀπεστερεῖτο καὶ τὸ, οὗπερ ἐκράτει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ὁ πλεονεκτῶν μᾶλλον ζημιοῦται.

περὶ ὄνου καὶ ἁλὸς, καὶ σπόγγων.

Περῶν ποταμὸν, φόρτον ἦγ᾽ ἁλὸς ὄνος,
ἐν ᾧ τε καὶ πέπτωκε κουφισθεὶς βάρος.
σπόγγων δ᾽ ἔπειτα πλῆθος οὕτως ὡς φέρειν,
πεσὼν ἑκοντὶ, δυστυχῶς ἀπεπνίγη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις προσδοκία κέρδους εἰς ζημίαν καταντᾷ.

περὶ καμήλου, καὶ διός.

Κυρτὴ θεὸν κάμηλος ἐζήτει κέρα,
ἣν ἐξεμυκτήρισε τῆς ἀβουλίας.
ζημοῖ γὰρ αὐτὴν λοιπὸν, ὦτα, καὶ κάραν.
ὡς ἄνγε παντάπασιν αἰσχίστη πέλη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ παρὰ τοῦ θεοῦ αἰτεῖν τὰ προσήκοντα.

περὶ λύκου, καὶ ἀρνός.

Λύκος πρὸς ἄρνα φησὶν, οὐ πρόσθεν σύ μοι
ὕδωρ τάραττες; ἄρτι γαστρὸς ἐξέφυν,
καὶ πῶς ὕδωρ τάραττον ἀγνοῶ ποτε.
θοίνη γένῃ μοι, κἂν θέμις, κἂν μὴ θέμις.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἀδεῶς, φανερῶς ἀδικοῦντας.

περὶ

Dixit autem agricola, ut amica quidem tu mihi es,
Sed laqueus, qui cepit, te cum malis tenet.
Affabulatio, in amicum cuiusdam, coniunctum
cum inimicis amici ipsius.

De Cane, & *imagine ipsius in aqua.*

Canis secundum flumen carnes ferens,
Cum se acclinaßet, alium in aqua uidet.
Hiscens autem ut inferiores alias carnes caperet,
Priuatus & ijs est, quarum dominus erat.
Affabulatio, quod cupidus magis damno afficitur.

De *Asino & sale, & spongijs.*

Transeundo fluuium onus salis portabat asinus,
In quo etiam cecidit leuatus onere.
De hinc cum itidem multum spongiarum ferret,
Cecidit sponte, & infeliciter suffocatus est.
Affabulatio, quod plerunq; expectatio lucri in
damnum incurrit.

De Camelo, & Ioue.

Curua Camelus à deo petebat cornua,
Quam derisit malo consilio.
Minuit enim ei de cætero aures, & caput,
Vt ab omni parte foret turpißima
Affabul. quod oporteat à deo conuenientia petere.

De Lupo, & *agno.*

Lupus agno inquit, nõne dudum tu mihi
Aquam perturbasti? nuper ex uentre natus sum,
Et quomodo aquam perturbarim nescio quando.
Cœna fies mihi & iure, & iniuria.
Affablu. aduersus eos, qui intrepide palam iniurij sunt.

Περὶ δειλοῦ κυνηγοῦ, καὶ ποιμένος.

Δειλὸς κυνηγὸς πρός τιν' εἶπε ποιμένα,
εἴπου λέοντος ἴχνος εἶδες, μοὶ φράσον.
σὺ τοῦτον, εἶπεν, ἐθέλεις, δείξω πέλας
ἴχνος. κυνηγὸς εἶπεν, οὐ ζητῶ πλέον.

Ἐπιμύθιον πρὸς ἀνθρώπους θρασεῖς πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα δειλούς.

Περὶ ἱππότου, καὶ ἀγροίκου.

Ἤτει λαβεῖν ἀγροῖκον λαγὼν ἱππότης.
λαβὼν δὲ χερσὶ τοῦτον ἠρώτα, πόσου;
καὶ πῶλον ἐξήλαυνεν, ἀγροῖκος δ' ἔφη.
μὴ σπεῦδε, σοὶ δώρημα τοῦτο προσφέρω.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐξ ἀνάγκης παραιτουμένους τὰ ἴδια.

Περὶ λύκου, καὶ ὄνου.

Ὀδοῦσιν ἧλον εἷλεν ἐξ ὄνου λύκος,
αἰτῶν δὲ μισθὸν πλήττεται λὰξ τὴν γένυν.
λύκος δέ φησι, πῶς μάγειρος ὢν πάλαι
ἰατρικῆς μετῆλθον ἔργον ἀναξίως;

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὴν ἰδίαν τέχνην καταλιμπάνοντας, καὶ ἑτέραν μετερχομένους ἐπὶ βλάβῃ.

Περὶ λύκου, καὶ γεράνου.

Εἰς λαιμὸν ὀστοῦν ἐμπεπήγη τῷ λύκου.
μισθῷ δ' ἑλὼν γέρανος, ἤτει τὴν χάριν,
σῶον τράχηλον ἐκ λύκου λαιμοῦ φέρων,
μὴ γὰρ ἄλλο μηδὲν μισθόν, ἢ τοῦτο σκόπει.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐπικίνδυνον πρᾶξιν ἐγχειρήσαντας, καὶ μετὰ τὸ σώθημα ζητοῦντας μισθόν.

Περὶ ταύρου, καὶ τράγου.

Ἤλαυνε ταῦρον ἐξ ἑῆς κοίτης τράγος,

ὃν

De uenatore timido, & pastore.

Timidus uenator pastori cuidam, ait,
Sicubi Leonis uestigium nosti, dic mihi:
Tu hoc, ait, uis, ostendam, prope
Vestigium. Venator ait, non quæro amplius.

Affabulatio aduersus homines audaces uerbis, & factis timidos.

De Equite, & Agricola.

Petebat leporem ab agricola, ut acciperet miles,
Accepto eo manibus, rogabat, quanti?
Et equum admisit, Agricola autem ait,
Ne festina: tibi donum hoc offero.

Affabulatio aduersus eos, qui neceßario recusant res suas.

De Lupo, & Asino.

Ex Asino clauum dentibus extraxit Lupus,
Petens mercedem, percutitur calcibus genam.
Lupus autem inquit, quomodo cocus cum essem olim
Medicinæ opera indigne exercui?

Affabulatio in eos, qui propriam artem derelinquunt, & aliam ingrediuntur incommode.

De Lupo, & Grue.

In lupi gutture os infixum erat,
Mercede autem cum extraxisset grus, petebat precium.
Saluum collum ex lupi gutture ferens,
Nullam aliam mercedem, quàm hoc consydera.

Affabulatio in eos, qui periculosum negocium aggrediuntur, & post conuentionem quærunt mercedem.

De Tauro, & Hirco.

Expellebat taurum ex suo cubili hircus.

ὃν θὴρ λέων δίωκεν, εἶπε δὲ στένων,
εἴ περ με μὴ λέοντος ἐπῆγε φόβος,
ἔγνως ὅσον ταύρου τε καὶ τράγου σθένος.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς καταδεχομένους ὑβρίζεσθαι ὑπὸ μικρῶν, διὰ φόβον ἑτέρων μειζόνων.

περὶ μύρμηκος, καὶ τέττιγος.

ΗΙΤΕΙ τροφὴν μύρμηκα τέττιξ ἐν κρύει.
μύρμηξ δ' ἔφησε, τί θέρους οὗτος ἔδρας;
ὡς ἐν θέρει εἴρηκεν ἦδον ὀξέως.
χειμῶνος ὄρχου φησὶ, μὴ τροφῆς ἔρα.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς μὴ θέλοντας ἐν νεότητι κοπιᾶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ γήρᾳ πτωχοῦντας.

περὶ ὄφεως, καὶ γεωργοῦ.

Ἔθαλπέ τις γεωργὸς ἐν κόλποις ὄφιν
ὥρᾳ κρύους, ἐπεὶ δὲ θέρμης ᾔσθετο,
ἔπληξε τὸν θάλψαντα, κἀκτεῖνε τάχος.
οὕτω κακοὶ ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

περὶ χελιδόνος, καὶ ἀηδόνος.

Ἀγροῦ χελιδὼν μακρὰν ἐξεπωτήθη,
εὗρε δ' ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
ἀηδόν' ὀξύφωνον. ἡ δ' ἀπεθρήνει
τὸν Ἴτυν, ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρης.
χ' ἡ μὲν χελιδὼν φησι, φιλτάτη ζώοις,
πρῶτον βλέπω σε σήμερον μετὰ Θρᾴκην.
ἀλλ' ἔλθ' ἐς ἀγρὸν, καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων.
σύσκηνος ἡμῖν, καὶ φίλη κατοικήσεις,
ὅπου γεωργοῖς, κοὐχὶ θηρίοις ᾄσεις.
τὴν δ' αὖτ' ἀηδὼν ὀξύφωνος ἠμείφθη,
ἔα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις.

ὁ κος

Quem fera leo insectabatur, ait autem suspirans,
Nisi me leonis timor perterreret,
Scires quanta tauri & hirci uis sit.
Affabulatio ad eos, qui affici iniuria ferunt à paruis metu maiorum.

De formica & Cicada.

Petebat à formica cicada cibum.
Sed formica ait. quid æstate faciebas?
Quod acute æstate caneret dixit,
Hyeme salta, inquit, ne ama cibum.
Affabulatio aduersus eos, qui in iuuentute nolunt laborare, & propterea in senectute mendicant.

De serpente, & Agricola.

Agricola quidam in sinu fouit serpentem
Frigoribus, ubi autem calorem sensit,
Percussit eum qui fouit, atq; occidit statim.
Sic mali tractant benefactores.

De Hirundine, & Philomena.

Procul ab agro hirundo euolauit,
Reperit autem in desertis sidentem syluis
Acute canentem Lusciniam, ea uero lugebat
Itym immaturam excessisse è uita.
Et Hirundo, inquit, charissima salua sis,
Primum hodie te post Thraciam uideo.
Sed ueni rus & in domum hominum.
Contubernalis nobis, & chara habitabis,
Vbi agricolis, & non feris cantabis.
Cui Luscinia canora respondit,
Sine me in petris manere desertis.

οἶκος δέ μοι πᾶς, ἥτε μίξις ἀνθρώπων
μνήμην παλαιῶν συμφορῶν ἀναφλέξει.
Ε πιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κρεῖττον ἐν ἐρήμοις
ζῆν ἀλύπως, ἢ συνοικεῖν ἐν πόλεσι τοῖς κακοῖς.

ΤΩΝ ΓΑΒΡΙ-
ΟΥ
ΜΥΘΩΝ
Τ Ε
Λ
Ο Σ.

Nam domus omnis, & consuetudo hominum
Memoriam antiquarum calamitatum reaccendet.
Affabulatio. Fabula significat, præstare sine dolore uiuere in desertis, quàm cũ malis habitare in ciuitatibus.

GABRIAE

FABVLARVM.

FINIS.

Ἐκ τῶν Ἀφθονίου σοφιστοῦ προγυμνασμάτων.

Ὁ μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος λόγος ψευδὴς εἰκονίζων ἀλήθειαν. καλεῖται δὲ συβαριτικὸς, καὶ κίλιξ, καὶ κύπριος πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον αἰσώπειος λέγεσθαι, διὰ τὸ τὸν αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. τοῦ δὲ μύθου τὸ μέν ἐστι λογικόν, τὸ δὲ ἠθικόν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων ἀλόγου, καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν δι' ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν, ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενεγκών.

Μῦθος ὁ τῶν μυρμήκων, καὶ τῶν τεττίγων, προτρέπων τοὺς νέους εἰς πόνους.

Θέρους ἦν ἀκμή. καὶ οἱ μὲν τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλλοντο σύντονον, τοῖς μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῄει, καὶ συλλέγειν καρποὺς, ἐξ ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος τραφήσασθαι. χειμῶνος δὲ ἐπιγεγονότος, μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν ἐτρέφοντο, τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν. οὕτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

ἐκ τῶν

Ex Aphthonij sophistæ exercitamentis.

FAbula profecta quidem est à poëtis, sed & rhetoribus communis facta est admonendi gratia. Est autem fabula sermo fictus, imagine quadam repræsentans ueritatem. Atque alia Sybaritica, alia Cilix, alia Cypria dicitur, accepto ab inuentoribus nomine. Verũ quoniam Aesopus egregie præter cæteros cõscripsit fabulas, euicit ut potius Aesopia diceretur. Ea uero est triplex, Rationalis, Moralis, Mista. Rationalis, in qua aliquid ab homine geri confingitur. Moralis, quæ eorũ imitatur mores, quæ sunt rationis expertia. Mista uero, quæ rationale irrationaleq́; cõplectitur. Eã autẽ admonitionem cuius causa fabulam constitueris, Antefabulationem præpositam, postpositam uero Affabulationem dices.

Fabula, qua formicarum & cicadarum exemplo hortantur iuuenes ad laborem.

CIcadæ olim æstate assiduis cantibus indulgebant, formicæ uero hyemis memores, laboribus fructibusq́; colligendis operam dabant. Verum cum hyems aduenisset, formicæ ijs quæ collegerant, pascebantur. Cicadas autem delectatio illa, & canendi uoluptas, eò indigentiæ, miseriæq́; perduxit, ut esurirent omnes, & fame conficerentur. Sic iuuentus laborum fugitans, male habet in senectute.

ἐκ τῶν Φιλοστράτου εἰκόνων.

ΜΥΘΟΙ.

Φοιτῶσιν οἱ μῦθοι παρὰ τὸν αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτόν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ομήρῳ μύθου, καὶ Ησιόδῳ. ἔτι δὲ καὶ Αρχιλόχῳ πρὸς Λυκάμβην. ἀλλ' Αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε, λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ καὶ ἵππος νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος. ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν Αἴσωπον, φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δέ, οἶμαί τινα ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί, κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες, τοῦτο δηλοῦσιν, οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα. θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, περιίστησι χορὸν τῷ Αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται. χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ Αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δάῳ.

Ex Philostrati imaginibus.

FABVLAE.

FAbulæ se ad Æsopum, sua in eum beneuolentia conferũt, quod satagat sui. fabula quippe & Homero, & Hesiodo, nec non & Archilocho in Lycamben curæ fuit. sed ab Aesopo humana omnia ad fabellas redacta sunt, sermone brutis non temere impertito. nam & cupiditatem tollit & libidinem insectatur, & fraudem. Atq; hæc ei leo quispiam agit, & uulpes, & per Iouem equus. nec testudo muta. ex quibus pueri discunt, quæ in uita gerantur. habentur igitur in precio fabulæ propter Aesopum. Accedunt ad ianuam docti huius, uittis eum deuincturæ, coronaq; oleagina coronaturæ. hic ut puto fabulam aliquam texit. risus enim faciei, & oculi in terram defixi id præ se ferunt. pictorem, fabularũ curas remissiore animo indigere, nõ latuit. Philosophatur aũt pictura & fabularum corpora. Bruta enim cum hominibus conferens, cœtum circa Aesopum statuit ex illius scena confictũ. Chori dux uulpes depicta est. Vtitur enim ea Aesopus ministra argumentorum plurium, ceu Dauo Comœdia.

Ex Hermogenis exercitamentis, Prisciano interprete.

FAbula est oratio ficta, uerisimili dispositione imaginē exhibēs ueritatis. Ideo aūt hāc primam tradere pueris solēt oratores, quia animos eorū adhuc molles ad meliores facile uias rite instituunt. Vsi sunt ea tamen uetustissimi quoq; autores, ut Hesiodus, Archilochus, Horatius: Hesiodus quidē lusciniæ, Archilochus aūt uulpis: Horatius muris. Nominātur autē ab inuētoribus fabularū, aliæ Aesopiæ, aliȩ Cypriæ, aliæ Libycæ, aliæ Sybariticæ, omnes autē communiter Aesopiæ dicūtur, quoniā in cōuētibus frequēter solebat Aesopus fabulis uti. Mendacem quidē esse uolūt fabulā, sed ad uitā utilem, nec nō & uerisimilē. Est autē uerisimilis, si res, quæ subiectis accidūt personis, apte reddantur: utputa de pulchritudine aliquis certat, pauo supponatur hic: oportet alicui astutiā tribuere, uulpecula est subijciēda: imitatores aliquos hominum uolumus ostēdere, hic simijs est locus. Oportet igitur modo breuiter, modo latius eas disserere: quomodo autē hoc fiet? si nunc narratione simplici proferātur, nunc etiā sermo inductis fingatur personis: exēpli causa: Simiæ conuenerūt, & consiliū habuerūt de urbe cōdenda, & quia placuit illis, paratæ erant incipere ædificationē, sed uetus simia prohibuit ab incepto,

eas docens, quod facile capiãtur, si intra muros concludãtur, sic breuiter dices: si uelis producere, sic: Simiæ cõuenerunt, & cõsiliabantur de urbe condenda, quarũ una in mediũ ueniens concionata est, quia oportet ipsas quoqꝫ ciuitatem habere. Videtis enim aiebat, ꝙ ciuitatẽ habẽdo felices homines sint: domos etiã habent singuli & in concionẽ uniuersi, & in theatrũ ascendentes delectãt animos spectationibus & auditionibus uarijs. Et sic proferes orationẽ in orãdo, dicẽs, ꝙ & plebiscitũ scriptũ est, & finges etiam orationẽ ueteris simiæ. Expositio aũt fabularũ uult circuitionibus carere, & iucũdior esse. Sed oratio, qua utilitas fabulæ retegitur, quã ἐπιμύθιον uocãt, quod nos affabulationem possumus dicere, à quibusdã prima, à plerisqꝫ rationabilius postrema ponitur. Sciẽdum uero, quod etiã oratores inter exempla solent fabulis uti.

Quas fabulas philosophia recipiat, quas itẽ reijciat, ex commẽtario Macrobij in somniũ Scipionis.

FAbulæ, quarum nomen indicat falsi professionem, aut tãtum conciliandæ auribus uoluptatis, aut adhortationis quoqꝫ in bonam frugem gratia repertæ sunt. Auditum mulcẽt, uelut comœdiæ, quales Menander, eiusúe imitatores agendas dederunt, uel argumenta fictis casibus amatorum referta, quibus uel multum se arbiter exercuit, uel Apuleium nõnunquam

luſiſſe miramur. Hoc totum fabularum genus, quod ſolas auriũ delicias profitetur, è ſacrario ſuo in nutricũ cunas ſapientiæ tractatus eliminat. Ex his aũt quæ ad quandã uirtutũ ſpeciẽ intellectũ legentis hortantur, fit ſecũda diſcretio. In quibuſdam enim & argumentũ ex ficto locatur, & per mendacia ipſe relationis ordo contexiť, ut ſunt illæ Aeſopiæ fabulæ elegantia fictionis illuſtres. At in alijs argumentũ quidẽ fundatur ueri ſoliditate, ſed hæc ipſa ueritas per quædam cõpoſita & ficta profertur: & hæc iam uocatur narratio fabuloſa, non fabula, ut ceremoniarum ſacra Heſiodi & Orphei, quæ de deorũ progenie actu ue narrantur, ut myſtica Pythagoreorum ſenſa referunt. Ergo ex hac ſecunda diuiſione, quam diximus, à Philoſophiæ libris prior ſpecies, quæ concepta de falſo per falſum narratur, aliena eſt. Sequẽs in aliã rurſus diſcretionem ſciſſa diuidiť. Nam quum ueritas argumento ſubeſt, ſolaq; fit narratio fabuloſa, non unus reperitur modus per figmentũ uera referendi. Aut enim contextio narrationis per turpia & indigna numinibus, ac monſtro ſimilia cõponitur, ut Dei adulteri, Saturnus patris Cœlij pudenda abſcindens, & ipſe rurſus à filio regno potito in uincula coniectus. Quod genus totum philoſophi neſcire malunt, aut ſacrarum rerum notio ſub pio figmentorũ uelamine, honeſtis & tecta rebus & ueſtita nominibus enũ-

ciatur

ciatur. Et hoc est solũ figmenti genus, quod cautio de diuinis rebus philosophãtis admittit.

Ex Auli Gellij libro secundo, capite undetrigesimo.

Apologus Aesopi Phrygis memoratu non inutilis.

AEsopus ille è Phrygia fabulator haud immerito sapiens existimatus est, cum quæ utilia monitu, suasuq́ꝫ erant, non seuere, non imperiose præcepit & cẽsuit, ut philosophis mos est, sed festiuos, delectabilesq́ꝫ apologos commentus, res salubriter ac prospicienter animaduersas, in mẽtes animosq́ꝫ hominũ cum audiẽdi quadam illecebra induit: uelut hæc eius fabula de auiculæ nidulo lepide atqꝫ iucunde præmonet, spem fiduciamq́ꝫ rerum, quas efficere quis possit, haud unq̃ in alio, sed in semetipso habendam. Auicula, inquit, est parua, nomen est Cassita, habitat, nidulaturq́ꝫ in segetibus, id fermè temporis, ut appetat messis, pullis iam iam plumantibus. Ea Cassita in semẽtes forte concesserat tempestiuiores: propterea frumentis flauescẽtibus, pulli etiã tunc inuolucres erant. Cum igitur ipsa iret cibũ pullis quęsitũ, monet eos, ut si quid ibi nouæ rei fieret, diceretur'ue, animaduerterẽt, idq́ꝫ sibi, ubi redisset, renũcia-

 rent,

rent. Dominus postea segetum illarum filium adulescentem uocat. Et uidesne, inquit, hæc ematuruisse? & manus iam postulare? Idcirco die crastino, ubi primum diluculabit, fac amicos adeas, & roges, ueniãt, operamq; mutuam dent, & messem hanc nobis adiuuent: hæc ille ubi dixit, discessit: atq; ubi redit Cassita, pulli trepiduli circunstrepere, orareq; matrem, ut statim iam properet, atq; alium in locũ sese asportet: nam dominus, inquiũt, misit qui amicos rogaret, uti luce oriente ueniant, & metant. Mater iubet eos à metu ociosos esse. Si enim dominus, inquit, messem ad amicos reijcit, crastino seges non metetur, neq; necesse est, hodie uti uos auferã. Die igitur postero mater in pabulũ uolat, dominus quos rogauerat, operitur: sol feruit, & fit nihil, & amici nulli erant. Tum ille rursum ad filium, amici isti, inquit, magnam in partẽ cessatores sunt. Quin potius imus, & cognatos, affinesq; nostros oramus, ut adsint cras tempori ad metẽdum? Itidem hoc pulli pauefacti matri nunciant. Mater hortatur, ut tũ quoq; sine metu, ac sine cura sint: cognatos, affinesq; nullos fermè tam obsequibileis esse, ait, ut ad laborem capessendũ nihil cunctẽtur, & statim dicto obediant: uos modo, inquit, aduertite, si modo quid denuo dicetur. Alia luce orta, auis in pastum profecta est: cognati, & affines operã, quam dare rogati sunt, supersederunt. Ad po-

stremum

ſtremum igitur dominus filio, ualeant, inquit, amici cũ propinquis. Afferes prima luce falces duas, unã egomet mihi, & tu tibi capies alterã, & frumẽtum nóſmetipſi manibus noſtris cras metemus. Id ubi ex pullis dixiſſe dominum mater audiuit, tempus, inquit, eſt cedẽdi & abeũdi: fiet nunc dubio procul, quod futurum dixit. In ipſo enim iam uertitur, cuia eſt res, non in alio, unde petitur. Atq; ita Caſſita nidũ migrauit, & ſeges à domino demeſſa eſt. Hæc quidem eſt Aeſopi fabula de amicorũ & propinquorũ leui plerunq; & inani fiducia. Sed quid aliud ſanctiores libri philoſophorũ monent, q̃ ut in nobis tantum ipſis nitamur? alia autẽ omnia quæ extra nos, extraq́; noſtrũ animũ ſunt, neq; pro noſtris, neq; pro nobis ducamus? Hũc Aeſopi apologum Q. Ennius in ſatyris ſcite admodũ, & uenuſte uerſibus quadratis compoſuit, quorum duo poſtremi iſti ſunt, quos habere cordi, & memoriæ, operæprecium eſſe hercle puto.

Hoc erit tibi argumẽtum ſemp in prõptu ſitũ,
Ne q̃d expectes amicos, q̃d tu poſſis p te agere.

APOLOGI AESOPICI DE

CASSITA FINIS.

ΟΜΗΡΟΥ

ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος πρῶτον μουσῶν χορὸν ἐξ ἑλικῶνος
ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον ἄρηος,
εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην. τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν,
Μῦς ποτὲ διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον
ὕδατι τερπόμενος μελιηδέϊ. τὸν δὲ κατεῖδε
λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον.
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω.
δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
καί με πατὴρ πηλεὺς ποτε γείνατο ὑδρομεδούσῃ
μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας ἠριδανοῖο.
καί σε ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον ἔξοχον ἄλλων

σκηπτοῦχον

HOMERI RANARVM ET MVRIVM PVGNA.

INcipiens primum Muſarum cœtum ex Helicone
Venire in meum cor ſupplico, gratia cantus,
Quem nuper in libellis meis ſuper genua poſui,
Litem immenſam, tumultuoſum opus Martis,
Supplicans hominibus in aures omnibus mittere,
Quomodo mures in ranas principantes iuerunt,
Terrigenum uirorum imitati opera gigantum.
Sic ſermo inter mortales erat, tale autem habuit principiũ
Mus aliquando ſitibundus felis periculum euitans,
Propinquum in lacum teneram adpoſuit barbam,
Aqua delectatus dulci. hunc autem uidit
Limnocharis obſtrepera, uerbũ aũt loquuta eſt tale.
O hoſpes q̃s es? unde ueniſti ad littus? q̃s aũt q̃ te ꝑduxit?
Omnia aũt uere dic, ne mendacem te intellexero.
Si enim te nouerim amicum dignum, ad domum ducam.
Dona autem tibi dabo hoſpitalitia multa & bona.
Sum autem ego rex Phyſignathus, qui per lacum
Color, ranarum dux dies omnes,
Et me pater Peleus olim genuit, Hydromeduſæ
Mixtus in amicitia apud ripam Eridani,
Et te quidẽ uideo pulchrumq́; & fortẽ egregiũ aliorum

Λιμνόχαρις τουτέστι ὁ τῇ λίμνῃ χαίρων, hoc eſt, palude gaudens, φυσίγναθος ἀπὸ τοῦ φυσᾶν τοῖς γνάθοις, hoc eſt, ab eo ꝙ inflet ſe maxillis. Ὑδρομέδουσα τουτέστι τῇ βασιλίσσῃ τοῦ ὕδατος, hoc eſt reginæ aquarum.

σκηπτοῦχον βασιλῆα καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
ἔμμεναι. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο φώνησέν τε.
τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε δῆλον ἅπασιν,
ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι. εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
σύκοις, καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὅμοιον;
σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν. αὐτὰρ ἔμοι γε
ὅσσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐ δέ με λήθει
ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
οὐ δὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σισαμίδα,
οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
οὐ δὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος.
οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
οὐ δ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
οὐδέποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτὴν,
ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην.
οὐ δέδι' ἄνθρωπον καί περ μέγα σῶμα φοροῦντα.
ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω,
καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμεῖο.
ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.

πλεῖστον

Sceptriferum regem, & in bellis pugnacem
Esse, sed age citius tuam generationem concionare.
Huic autem rursus Psicharpax, dixitq;.
Quid nã genus meũ perquiris ò amice manifestũ omnibus
Hominibusq; deisq; & cœlestibus uolatilibus?
Psicharpax quidem ego uocor, sum autem filius
Troxartæ patris magnanimi. at mater
Lichomyle filia Pternotroctæ regis.
Genuit autem in lignario me, & enutriuit cibarijs,
Ficubus & nucibus, & edulijs omnigenis.
Quomodo autẽ amicum facies me in naturã nihil similem?
Tibi quidem enim uita est in aquis, sed mihi certe
Quæcũq; apud homines comedere cõsuetudo, neq; me latet
Panis ter pistus à bene rotunda cista,
Neq; placenta extensa habens multam sisamida,
Non sectio ex perna, non iecora albam uestem habentia,
Neque caseus nuper pressus à suaui lacte,
Non bonum dulcearium, quod & diui desyderant,
Neque quæcunque ad conuiuia hominum faciunt coci,
Ornantes ollas condimentis uarijs.
Nunquam ex bello malum effugi clamorem,
Sed statim ad pugnam iens propugnantibus mixtus sum.
Non timui hominẽ, & quamuis magnum corpus ferentem.
Sed ad lectum iens, summum digitum mordeo,
Et à pede accepi, & non labor occupauit uirum,
Suauis non aufugit somnus, mordente me.
Sed duo ualde omnia timeo omnem per terram,
Accipitrem & felem, qui mihi magnum luctum adferunt,
Et decipulam gemituosam, ubi dolosum existit fatum.

ψιχάρπαξ, *hoc est, micarũ raptor.* τρωξάρταο τουτ' ἐστι τρώγοντος τὸν ἄρτον, *hoc est, uorãtis panem.* Λειχομύλη, ἀπὸ τοῦ λείχειν τὰς μύλας, *hoc est à lambendis molis.* Πτερνοτρώκτου, τουτ' ἐστι τρώγοντος τὰ ἐκ πτέρνης, *hoc est pernas seu pedẽ uorãtis.*

Plurimum

πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας.
οὐ πύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι οὐδὲ σελίνοις.
ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστὶν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
πρὸς τάδε μειδήσας φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα.
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι. ἔστι καὶ ἡμῖν
πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ, θαύματ' ἰδέσθαι.
ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι κρονίων,
σκιρτῆσαι κατὰ γῆν καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστι.
αἴρω σ' ἐν νώτοισι. κράτει δέ με μή ποτ' ὄληαι,
ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου, ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος ἅλματι κούφῳ.
καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
νήξει τερπόμενος φυσιγνάθου. ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων,
ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαίτας,
καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος. ἐν δέ οἱ ἦτορ
πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἰδέσθαι.
δεινὰ δ' ἐπιστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν ἠΰτε κώπην
σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβόα,
καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν.
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
ταῦρος, ὅτ' εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ κρήτην,
ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον

βάτρα

Plurimum iam felem supertimeo, qui optimus,
Qui & foramen ingredientem per foramen perquirit.
Non comedo raphanos, non caules, non cucurbitas,
Non porris uiridibus pascor, neq; apijs.
Hæc enim uestra sunt edulia per lacum.
Ad hæc autẽ subridens Physignathus contrà locutus est.
O hospes ualde gloriaris ob uentrem, adsunt & nobis
Multa ualde in lacu & in terra mirabilia uisu,
Vtriuitam enim dedit pascuam ranis Saturnius Iupiter,
Exultare per terram, & in aquis corpus cooperire.
Si autem uis & hæc scire, facile est
Portem te in humeris: tene autem me, ne aliquando pereas,
Sic gauisus in meam domum uenias.
Sic certe, inquit, & terga da: ille autẽ ascendebat uelociter
Manus habens tenerum per collum, saltu facili.
Et ĩ primis qdẽ gaudebat, quãdo intuebatur uicinos portus
Natatione gaudens Physignathi sed quando iam utiq;
Vndis purpureis submergebatur, multum lachrymabatur
Inutilem pœnitentiam accusabat: euellebat autem comas,
Et pedes stringebat per uentrem: in illo autem cor
Concutiebatur insolentia, & in terram uolebat uidere.
Vehementer autẽ ingemiscebat timoris frigidi necessitate.
Caudam quidẽ in primis extẽdit in aquis, tanquam remum
Trahens, supplicansq; deis in terram uenire,
Aquis purpureis submergebatur: multũ autem clamabat.
Et talem dixit sermonem, ab ore autem concionabatur.
Non sic humeris portauit onus amoris
Taurus quando Europam per undam duxit in Cretam,
Vt me nauigans superhumeralem duxit ad domum

βάτραχος ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδασι λίμνης.
ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο δεινὸν ὅραμα
ἀμφοτέροις· ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
τοῦτον ἰδὼν κατέδυ φυσίγναθος, οὔτι νοήσας
οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην.
δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.
χεῖρας δ' ἔσφιγγεν καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδασι, πολλάκι δ' αὖτε
λακτίζων ἀνέδυνε. μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους.

Οὐ λήσεις γε θεοὺς φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας,
ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε,
παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον. ἀλλὰ πλανήσας
εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.

Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τόνδε κατεῖδε
λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγελε μύεσιν.
ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
καὶ τότε κηρύκεσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα τρωξάρταο
πατρὸς δυστήνου ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθας
ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτον ἀνέστη
τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον.

ὦ φίλοι.

Rana, eleuans pallidum corpus aqua alba.
Hydrus autẽ ex improuiso apparebat, horrendũ spectaculũ
Vtrisq;, erectum super aquam habebat collum.
Hunc uidẽs ingreßus est Physignathus, nõ quicq̃ intelligẽs
Qualem socium futurus erat perdere per lacum.
Ingressus est aũt pfunditatẽ lacus, & euitauit parcã nigrã.
Ille autem ut relictus est, cecidit supinus statim in aquam.
Manus autem stringebat, & moriens stridebat.
Sæpe quidem ingrediebatur in aquam, sæpe autem rursus
Calcitrans egrediebatur, mortem autem non erat euitare.
Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipso.
Aquis autem periens, tales loquutus est sermones.
Non latebis utiq; deos Physignathe hæc faciens,
Naufragum iaciens à corpore ut à petra.
Non certe me per terram melior eras ò peßime,
Pancratioq; luctaq;, & ad cursum, sed decipiens
In aquam me proiecisti, habet deus iustum oculum.
Pœnam tu solues murium exercitui, neq; euitabis.
Hæc locutus, expirauit in aquis: hunc autem uidit
Lichopinax, ripis insidens mollibus.
Vehemẽter aũt ululauit, currẽs autẽ annunciauit muribus.
Vt aũt didicerũt mortẽ, ingressa est ira pniciosa uniuersos,
Et tunc præconibus suis iusserunt, sub diluculum
Proclamare ad concionem in domos Troxartæ
Patris infelicis Psicharpagis, qui per lacum
Supinus natabat, mortuum corpus, neq; iuxta ripas
Erat iam miser, medio autem natabat ponto.
Vt autem uenerunt festinãtes cum aurora, primũ surrexit
Troxartes ob filium iratus, dixitq; sermonem.

Λειχοπίναξ ἀπὸ τοῦ λείχειν τὰ πινάκια. *qd' lambat paropsides & quadras.*

O ami

ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
εἰμὶ δ᾽ ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα
ἐχθίστη γαλέη τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
τὸν δ᾽ ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
καινοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
ἣν παγίδα καλέουσι μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
τοῦτον ἀπέπνιξεν φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽ ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ᾽ αὐτοὺς,
σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.

Ταῦτ᾽ εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
καὶ τοὺς μέν ῥ᾽ ἐκόρυσσεν ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, εὖ τ᾽ ἀσκήσαντες,
οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
θώρηκας δ᾽ εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
οὓς γαλέην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν.
ἀσπὶς δ᾽ ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη,
εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον ἄρηος.
ἡ δὲ κόρυς, τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ᾽ ἐνόησαν
βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ᾽ ὕδατος, εἰς δ᾽ ἕνα χῶρον
ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
σκεπτομένων δ᾽ αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλος,
κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσὶ,
τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος ἐμβασίχυτρος
ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον.

Ω βάτρα

O amici, tametsi solus ego mala multa passus
Ex ranis, sors mala omnibus facta est.
Sum autem ego infelix, postquàm treis filios perdidi.
Et quidem primum utiq; occidit rapiens
Inimicissimus felis, foramen extra capiens.
Alium autem rursus uiri crudeles ad mortem duxerunt
Vanioribus artibus ligneum dolum inuenientes,
Quam decipulam uocant murium perditricem existentem.
Qui tertius erat dilectus mihi & matri inclytæ,
Hunc suffocauit Physignathus in profundum ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipsas,
Corpora ornantes in armis uarijs.
Hæc locutus persuasit armari uniuersos.
Hos quidem utiq; armauit Mars belli curam habens.
Tibiaria arma quidem primum circa tibias posuerunt,
Frangentes fabas uirides, beneq; aptantes,
Quas ipsi per noctem stantes comederunt.
Thoraces autem habebant calamis circundatis à corijs,
Quos felem excoriantes scienter fecerunt.
Clypeus autē erat lucernæ medius umbilicus: at certe lācea
Longæ acus, omnino æreum opus Martis.
At cassis testa in temporibus nucis.
Sic quidem mures erant armati: ut autem intellexerunt
Ranæ, egressæ sunt ab aqua, in unum locum
Venientes, consilium congregauerunt belli mali.
Consyderantibus autē ipsis unde seditio, uel quis tumultus,
Præco propè uenit, ferens sceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embasichytros.
Nuncians belli famam, dixitq; sermonem.

τυρογλυ/ φε, hoc est excauato/ ris caseorū Εμβασίχυ ξος, quod soleat in o las irrepe/ re

 O ranæ,

Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος. ἀλλὰ μάχεσθε
οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.

Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς.

Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
ὀλλύμενον. πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος. οἱ δὲ κάκιστοι
νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
σώματα κοσμήσαντες, ἔνοπλοι στῶμεν ἅπαντες,
ἄκροις πὰρ χείλεσιν ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
δραξάμενοι κορύθων, ὅς τις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.

Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων.
φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει.
καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κάρα τ' ἀμφεκάλυπτον.
φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔμπλητο ἕκαστος.

O ranæ,mures uobis minitantes miſerunt
Dicere armari ad bellumq; pugnamq;.
Viderunt enim per aquam Pſicharpaga,quem occidit
Veſter rex Phyſignathus.ſed pugnate
Quæcunq; inter ranas egregiæ genitæ eſtis.
Sic locutus diſparuit,ſermo autem in aures murium
Ingrediens, conturbauit mentes ranarum ſuperbarum.
Accuſantibus autem ipſis Phyſignathus dixit ſurgens,
O amici,non occidi ego murem,neq; uidi
Pereuntem . omnino ſuffocatus eſt ludens iuxta lacum,
Natatus ranarum imitatus.at peßimi
Nunc me accuſant inculpabilem,ſed age conſilium
Inquiramus,ut doloſos mures deperdamus.
Etenim ego dico,ut mihi apparent eſſe optima,
Corpora ornantes armati ſtemus uniuerſi
Summas iuxta ripas,ubi præceps locus.
Quando autem impetum facientes in nos, uenerint
Accipiẽtes à galeis quicũq; prope obuius uenerit.
In lacum ipſos cum armis ſtatim deijciamus.
Sic enim ſuffocantes in aquis experteis natandi
Conſtituemus ſtatim murium occiſorum hic trophæum.
Sic certe loquutus,armis induit uniuerſos.
Folijs quidem maluarum tibias ſuas circũcooperierunt.
Thoraces autem habuerunt uiridibus latis à corijs.
Folia autem caulium in clypeos bene aptauerunt.
Lancea autẽ acutus iuncus unicuique longus aptatus erat.
Et galeæ cochleis ſubtilibus capita circũcooperiebant.
Circundantes autem ſteterunt in ripis altis
Conquaßantes lanceas,animo aũt plenus erat unuſquiſq;.

Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
καὶ πολέμου πληθὺν δείξας κρατερούς τε μαχητὰς
πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ᾽ ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε. τίνες βατράχοισιν ἀρωγοί,
ἢ μυσὶν ἀθανάτων; καὶ ἀθηναίην προσέειπεν.
Ω θύγατερ, μυσὶν ἦρ᾽ ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
καὶ γάρ σου κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
κνίσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ως ἄρ᾽ ἔφη κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν ἀθήνη.
ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ᾽ ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
ἐλθοίμην ἐπ᾽ ἀρωγός, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ᾽ ἔοργαν,
στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους εἵνεκ᾽ ἐλαίου.
τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν.
πέπλον μου κατέτρωξαν ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα.
τρώγλας τ᾽ ἐμποίησαν, ὁ δ᾽ ἠπητής μοι ἐπέστη,
καὶ πράσσει με τόκους, τούτου χάριν ἐξώργισμαι.
χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς βατράχοισι ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
εἰσὶ γὰρ οὐδ᾽ αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι. ἀλλά με πρῶτον
ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην
ὕπνου δευομένην οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
οὐδ᾽ ὀλίγον καταμῦσαι. ἐγὼ δ᾽ ἄϋπνος κατεκείμην
τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
ἀλλ᾽ ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
μή κέ τις ὑμμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι.
εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι.
πάντες δ᾽ οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.

Iupiter autem deos uocans in cœlum astriferum,
Et belli multitudinem ostendens, potentesq; pugnatores
Multos & magnos, & lanceas longas ferentes,
Qualis Centaurorum exercitus procedit & Gigantum.
Suauiter ridens interrogabat, qui ranis auxiliatores
Vel muribus, immortalium? & Palladem allocutus est.
O filia, muribus nunquid auxiliatura ibis?
Etenim tuum per templum semper exultãt uniuersi mures,
Odore delectati & cibarijs ex sacrificijs.
Sic certe dixit Saturnius: hunc autem allocuta est Pallas.
O pater, non certe unquam ego muribus consumptis
Venirem auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerunt,
Coronas destruentes, & lucernas causa olei.
Hoc autem meas ualde momordit mentes quale fecerunt.
Peplum meum corroserunt, quod texui laborans
Ex trama subtili, & stamen subtile neui,
Foraminaq; fecerunt: at sutor mihi institit,
Exigit à me usuras: huius gratia irata sum.
Mutuata enim subtextum, & non habeo restituere.
Sed neq; sic ranis auxiliari non uelim.
Sunt enim neq; ipsæ mentibus firmæ, sed me primum
Ex bello redeuntem, postquam ualde defatigata fui,
Somno indigentem non permiserunt tumultuantes
Neq; parum oculos deflectere: ego autẽ insomnis iacebam
Caput dolens, donec clamauit gallus gallinaceus.
Sed age cessemus dei ijs auxiliari,
Ne utiq; aliquis uestrum uulneretur telo acuto.
Sunt enim cominus pugnãtes, etiam si deus contrà ueniret.
Omnes autem de cœlo delectemur litem uidentes.

Exemplar antiquum πρώ ην habet, nõ πρῶτον, id est, paulò ante.

Ὣς ἄρ' ἔφη. τῇ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
πάντες. ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
κάδδ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον. οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς κρονίδης βρόντησε τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' ὑψιβόας λειχήνορα οὔτασε δουρὶ
ἑσταότ' ἐν προμάχοις κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ,
κάδδ' ἔπεσεν πρηνής, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε πηλείωνα,
πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ, τὸν δὲ πεσόντα
εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ ἐμβασίχυτρον.
ἀρτοφάγος δὲ πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν,
ἤριπε δὲ πρηνής, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον πολύφωνον,
τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδεῖ τρῶσεν ἐπιφθάς,
αὐχένα πὰρ μέσσον. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, καθ' ἧπαρ. ὡς δ' ἐνόησε
κραμβοφάγος ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων,
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτόν,
κάππεσε δ' οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
πορφυρέῳ. αὐτὸς δὲ παρ' ἠιόν' ἐξετανύσθη.
χορδῇσι λιπαρῇσί τε πορνυμένος λαγόνεσσιν.
λιμνήσιος δ' ὄχθαισι τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν
ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε πτερνοφάγον βασιλῆα,

χερμαδίῳ

Vt certe dixit, huic autem post paruerunt dei alij.
Omnes simul autem collecti uenerunt in unum locum.
At uenerunt præcones duo, signum belli ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes,
Vehementer tuba clangebãt belli strepitum. cœlitus autem
Iupiter Saturnius intonuit signum belli mali.
Primus autem alte clamans Lichenorem uulnerauit lancea
Stantẽ inter propugnatores per uentrem in medium epar.
Cõcidit aũt pronus, teneras autẽ puluerulentas ferit comas
Troglodytes autem post ipsum iaculatus est Peliona
Infixit autẽ in pectore solidã lanceam. hunc autẽ cadentem
Cepit nigra mors. anima autem ex corpore euolauit.
Seutlæus autẽ utiq; occidit percutiens cor Embasichytrum
Artophagus autem Polyphonum per uentrem percußit.
Cecidit autem supinus, anima autem membris euolauit.
Lymnocharis autem ut uidit pereuntem Polyphonum,
Troglodyten petra molari uulnerauit anticipans
Collum iuxta medium. huic autem caligo oculos cooperuit.
Lichenor autem ipsius concutiebatur lancea lucida.
Et percußit, neq; aberrauit, per epar. ut autem intellexit
Crambophagus, ripis profundis incidit fugiens.
Sed neque sic cessauit in aquis, impulit autem ipsum.
Concidit aũt, nõ respirauit. tingebatur autẽ sanguine lacus
Purpureo, ipse autem iuxta littus extensus est,
Venis pinguibus incitatus intestinis.
Limnesius autem in ripis Tyroglyphum spoliauit.
Pternoglyphum autẽ uidens Calaminthius in timorẽ uenit.
Saltauit autem in lacum fugiens clypeum iaciens.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,

Λειχήνωρ, *à lambenda cauda.*

Τρωγλοδύτης, *q; ingrediatur rimas & foramina.*

Σευτλαῖος, *à beta uel porro.*

Ἀρτοφάγος *à uorando pane.*

πολύφωνος, *quasi tu dicas multiuocũ.*

Κραμβοφάγος, *à uorandis caulibus.*

τυρογλύφος *à cauandis caseis.*

χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος. ἐγκέφαλος δὲ
ἐκ ῥινῶν ἔσταζε. παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα βορβοροκοίτην
ἔγχει ἐπαΐξας. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε κνισσοδιώκτην
ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περὶ τεθνειώτων,
καὶ βάλε πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε βεβήκει.
πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥῖψεν ἐπ' αὐτόν,
καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
τῷ βάλε πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα. πᾶσα δ' ἐκλάσθη
κνήμη δεξιτερή. πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτόν,
τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα. πᾶς δέ οἱ εἴσω
ὀξύσχοινος δῦε. χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
σιτοφάγος δὲ ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο
σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
ἥλατο δὲ ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
τρωξάρτης δ' ἔβαλεν φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον,
ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνοον προπεσόντα,
καὶ οἱ ἐπέδραμεν αὖθις ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνοον προπεσόντα,
ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
οὐδ' ἔρρηξε σάκος. σχέτο δὲ αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.

Saxo percutiens per guttur:cerebrum autem
Ex naribus ſtillabat,polluebatur autem ſanguine terra.
Lichopinax autem occidit irreprehēſibilem Borborocœtem
Lancea impetum faciēs:obſcuritas autem oculos cooperuit.
Praßiphagus autem uidens pede traxit Cniſſodiocłem
In lacu autem ſuffocauit tenens manu neruum.
Pſicharpax autem ultus eſt ſocijs mortuis,
Et percußit Peluſium *per uentrem in medium epar.*
Cecidit autem illi ante:anima autem ad infernum iuit.
Pelopates autem uidens,luti manipulum iecit in ipſum.
Et frontem inunxit,& excæcabatur propemodum.
Iratus eſt autem certe ille capiens utiq; manu forti
Iacentem in campo lapidem ponderoſum pondus terræ,
Hoc percußit Pelopatem *ſub genua:tota autem fracta eſt*
Tibia dextra : cecidit autem ſupinus in pulueribus.
Craugaſides autem ultus eſt, & rurſus ibat in ipſum,
Percußit medium autē ipſum per uentrē,totus autē ei intro
Acutus iūcus ingrediebatur:humi āt effundebātur uniuerſa
Inteſtina,extracta à lancea manu graui.
Sitophagus autem ut uidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recedebat, conſumebatur autem ualde,
Saltauit autem in foßam,ut aufugeret diram perniciem.
Troxartes aūt percußit Phyſignathū *in pedis ſummitatem.*
Celeriter autem conſumptus in lacum ſaltauit fugiens,
Troxartes autē ut uidit adhuc ſemiuiuū, qui ante ceciderat
Et illi incurrit rurſus occidere deſyderans.
Praßæus autem ut uidit adhuc ſemiuiuū, qui ante ceciderat
Venit per propugnatores , & iaculatus eſt acuto iunco,
Neq; fregit ſcutum, tenebatur autem ipſius lanceæ acies.

Βορβοροκοίτην, *quod in cœno iaceat.*

Πρασσοφάγος, *à comedendo porro.*

Κνισσοδιώκτην, *quod nidorem inſequatur.*

Πηλοβάτης, *quod per lutū incedat.*

Κραυγασίδης, *quód caulium ſpeciē referat, nēpe colore*

Σιτοφάγος, *quód cibos abſumat.*

ἦν δέ τις ἐν μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
ἀγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος ἀρτεπιβούλου
ὄρχαμος αὐτὸν ἄρη φαίνων κρατερὸς μεριδάρπαξ,
ὃς μόνος ἐν μύεσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων,
στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε κρονίων.
κινήσας δὲ κάρη, τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
οὐ μικρόν μ' ἔπληξε μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην
ἐνναίειν βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον ἠδὲ καὶ ἄρην,
οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη κρονίδης. ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
οὔτ' ἄρ' ἀθηναίης κρονίδη σθένος, οὔτε ἄρηος
ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
κινείσθω μέγα τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν,
ᾧ τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφη. κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν,
πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον.
αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον διὸς ὅπλον
ἧκ' ἐπιδινήσας. ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος,
πάντας μέν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατός, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων,

Erat aũt qdã inter mures iuuenis filius egregius inter alios
Cominus pugnãs, charus filius irreprehẽsibilis Artepibuli
Princeps ipsum Martem ostendens robustus Meridarpax.
Qui solus inter mures dominabatur pugnando,
Stetit autem iuxta lacum elatus solus ab alijs.
Iactabat autẽ depopulatum ire ranarũ genus iaculatricum
Et certe perfecisset, quoniam magnum ipsi robur erat,
Nisi statim intellexißet pater hominumq; deorumq;,
Et tunc pereuntes ranas miseratus fuisset Saturnius.
Mouens autem caput, talem locutus est uocem,
O dij, certe magnum opus in oculis uideo.
Non parum me stupefecit Meridarpax per lacum,
Trucidare ranas desyderans, sed celerrime.
Palladem mittamus tumultuosam etiam & Martem,
Qui ipsum arcebunt à pugna robustum quamuis existẽtem.
Sic certe locutus Iupiter, Mars aũt respondebat sermõe.
Neq; certe Palladis ò Iupiter potentia, neque Martis
Poterit ranis auxiliari diram perniciem.
Sed age omnes eamus auxiliatores, uel tuum iaculum
Moueatur magnum, quod Titanas sustulit, potens opus,
Quo Titanas occidisti egregios ultra omnes,
Enceladũq; tumultuosẽq; ligasti, & agrestia genera gigãtũ.
Sic certe dixit: Saturnius autẽ iaculatus est ardẽs fulmen.
Primum quidem intonuit, magnum autẽ commouit cœlum,
Sed postea fulmen terribile, Iouis telum,
Misit inuoluens. illud autem certe euolauit à manu regis
Omnes quidem utiq; terruit iaculatus, ranasq; muresq;
Sed neq; sic cessauit murium exercitus, sed adhuc amplius,
Cupiebat depopulatum ire ranarum genus iaculatricum,
Nisi

Πρασσαῖος, quod huius caulis colorẽ imitetur. Αρτοεπίβουλος, muris cognomen, quod pani insidietur. Μεριδάρπαξ à rapiendis particulis

εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε κρονίων.
ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
λοξοβάται, στρεβλοί, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
βλαισοί, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες.
ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες, οἳ δὲ καλοῦνται
καρκίνοι. οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι.
οὓς καὶ ὑπέδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν.
ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο. ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη.
καὶ πολέμου τελετὴ μονήμερος ἐξετελέσθη.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΒΑ-
ΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑΣ.

Nisi ab olympo ranas miseratus fuisset Saturnius, curuis
Qui utiq; tunc ranis auxiliatores ilico misit.
Venerũt ãt ex improuiso habẽtes incudes in tergo, ungulis
Obliqua ingrediẽtes, tortuosi, habẽtes cortices, in ore ostri/
Ossei natura, lati humeros, rutilãtes in humeris (pelles
Blæsi, neruosis manibus, à pectoribus intuenteis,
Octopedes, bicipites, manibus incapabiles: illi aũt uocãtur
Cancri, qui utiq; murium caudas oribus incidebant
Etiam pedes & manus, flectebantur autem lanceæ.
Quos & timuerunt miseri mures, neq; sustinuerunt,
In fugam autem uertebantur, occidebat autem sol iam,
Et belli finis unius diei perfectus est.

FINIS HOMERI
BATRACHOMYO/
MACHIAE.

Ἐπιτάφιον εἰς Ὅμηρον Ἀντιπάτρου σιδωνίου.

Τὰν μερόπων πειθὼ, τὸ μέγα στόμα, τὰν ἴσα μούσαις
φθεγξαμέναν κεφαλὰν ὦ ξένε μαιονίδεω,
ἅδ' ἔλαχον νασῖτις ἴου σπιλάς. οὐ γὰρ ἐν ἄλλᾳ
ἱερὸν, ἀλλ' ἐν ἐμοὶ πνεῦμα θανὼν ἔλιπεν.
ᾧ νεῦμα κρονίδαο τὸ παγκρατὲς, ᾧ καὶ ὄλυμπον,
καὶ τὰν αἴαντος ναύμαχον εἶπε βίαν,
καὶ τὸν ἀχιλλείοις φαρσαλίσιν ἕκτορα πώλοις
ὀστέα δαρδανικῷ δρυπτόμενον πεδίῳ.
εἰ δ' ὀλίγα κρύπτω τὸν ταλίκον, ἴσθ' ὅτι κεύθει
καὶ θέτιδος γαμέταν ἁ βραχύβωλος ἴκος.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.

ΜΑΚΡΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ.

Νηὸς ἔσω ἀνὰ σηκὸν ἀγίνεον ἧχι θυηλὰς,
κυπρογενεῖ, σπεύδοντες ἐτήσιον. αὐτὰρ ὁ τόξον,
οὖλος ἔρως βάσταζε, διοϊστεῦσαι δὲ μεμηνὼς,
ὀξέα δενδίλλεσκε. πικρὸν δ' ἴθυνεν ὀϊστόν.
μητρὸς ἐπ' ἀρήτειραν ἐπισπέρχων δ' ἐπελάθη,
ἧπαρ Λειάνδροιο κόρης φρένα αἶψα πορήσας.
ἀμφότεροι δὲ πόθου, αὐτῷ πεφορημένοι οἴστρῳ,
ἀλλήλων ἀπόναντο. γάμων δὲ συνίστορα λύχνον
λαθριδίων θῆκαντο. σιδήρεον δὲ λελογχὼς,
αἷμα, πολυπλάγκτης προὔδωκε ποθεῦντας ἀέλλας,
καί σφε φάους μὲν ἄμερσεν, ἄμερσε δὲ καὶ φιλοτήτων.

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς μουσαῖον.

Καὶ φρένας ἀδρήστεια θεῶν ἕλε, δὴ γὰρ ἀοιδαῖς,
στεῦτο λαχεῖν ἄρης, μοῦνος ἄποινα πόνων.
τοῦτο κλύων νεμέσησ'. ὁ τ' ἐοῖς ἐπενήνοθεν ἔργοις
ἀχλὺς ἄδην. ἄρδυς τ' οὐχάδεν ὕβριν ἔρως
Μουσαίῳ δ' ἐπέτελλεν. ὁ δ' ἐκλήϊζε ποθεύντων
Οἶστρον, ἀποδρέψαι παρθενίης κάλυκας.
αἰνείσθω δὲ μικρῇσιν ἐπισίξας σελίδεσσιν,
ὅσσ' ὀλίγαις παίζων χερσὶν ἔοργεν ἔρως.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ ΤΑ ΚΑΤ' ΗΡΩ ΚΑΙ ΛΕΑΝΔΡΟΝ.

Εἰπὲ θεὰ κρυφίων ἐπιμάρτυρα λύχνον ἐρώτων,
καὶ νύχιον πλωτῆρα θαλασσοπόρων ὑμεναίων,
καὶ γάμον ἀχλυόεντα, τὸν οὐκ ἴδεν ἄφθιτος ἠώς.
καὶ σηστὸν καὶ ἄβυδον, ὅπη γάμος ἔννυχος Ἡροῦς.
νηχόμενόν τε Λέανδρον ὁμοῦ, καὶ λύχνον ἀκούω,
λύχνον ἀπαγγέλλοντα διακτορίην ἀφροδίτης,
Ἡροῦς νυκτιγάμοιο γαμοστόλον ἀγγελιώτην,
λύχνον ἔρωτος ἄγαλμα, τὸν ὤφελεν αἰθέριος ζεὺς,
ἐννύχιον μετ' ἄεθλον ἄγειν ἐφ' ὁμήγυριν ἄστρων,
καί μιν ἐπικλῆσαι νυμφοστόλον ἄστρον ἐρώτων.
ὅττι πέλεν συνέριθος ἐρωμανέων ὀδυνάων.
ἀγγελίην δ' ἐφύλαξεν ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
πρὶν χαλεπῇ πνοιῇσιν ἀήμεναι ἐχθρὸν ἀήτην,
ἀλλ' ἄγε μοι μέλποντι μίαν ξυνάειδε τελευτὴν
λύχνου σβεννυμένοιο καὶ ὀλλυμένοιο Λεάνδρου.
Σηστὸς ἔην καὶ ἄβυδος ἐναντίον ἐγγύθι πόντου,
γείτονές εἰσι πόληες. ἔρως δ' ἀνὰ τόξα τιταίνων,
ἀμφοτέρης πολίεσιν ἕνα ξυνέηκεν ὀϊστὸν,
ἠΐθεον φλέξας καὶ παρθένον. οὔνομα δ' αὐτῶν
ἱμερόεις τε Λέανδρος ἔην καὶ παρθένος ἡρώ,
ἡ μὲν σηστὸν ἔναιεν, ὁ δὲ, πτολίεθρον ἀβύδου.
ἀμφοτέρων πολίων περικαλλέες ἀστέρες ἄμφω
ἴκελοι ἀλλήλοισι. σὺ δ' εἴποτε κεῖθι περήσεις,
δίζεό μοι τινὰ πύργον, ὅπη ποτὲ σηστιὰς ἡρὼ
ἵστατο λύχνον ἔχουσα, καὶ ἡγεμόνευε λεάνδρῳ.
δίζεο δ' ἀρχαίης ἁλιηχέα πορθμὸν ἀβύδου,

εἰσέτι

MVSAEVS DE ERO ET LEANDRO.

DIc Dea occultorum teſtem lucernam amorum,
Et nocturnũ natatorẽ per mare tranſeũtiũ nuptiarũ
Et coitũ tenebroſum, quem nõ uidit incorruptibilis aurora,
Et Seſtum & Abydum, ubi nuptiæ nocturnæ Erûs
Natantemq́; Leandrum ſimul & lucernam audio,
Lucernam annunciantem nuncium Veneris,
Erus nocte nubentis nuptias ornantem nuncium,
Lucernã amoris ſimulacrum, quam debuit æthereus Iupiter
Nocturnum poſt officium ducere ad conſortium aſtrorum
Ac ipſam appellaſſe ſponſas ornantem ſtellam amorum
Quoniam fuit miniſtra amatoriarum curarum,
Nunciumq́; ſeruauit inſomnium nuptiarum,
Antequam moleſtum flatibus flaret inimicus uentus.
Sed eia mihi canenti unum concine finem
Lucernæ extinctæ, & pereuntis Leandri.
Seſtus erat & Abydus è regione, prope mare
Vicinæ ſunt urbes. Cupido autem arcum tendens,
Ambabus urbibus unam commiſit ſagittam,
Iuuenem urens & uirginem, nomen uero eorum
Suauisq́; Leander erat, & uirgo Ero.
Hæc quidem Seſtum habitabat, ille uero oppidum Abydi,
Ambarum urbium perpulchræ ſtellæ ambo,
Similes inter ſe. tu uero ſi quando illac tranſibis,
Quære mihi quandam turrim, ubi quondam Seſtias Ero
Stabat, lucernam habens, & dux erat Leandro.
Quære & antiquæ mariſonum fretum Abydi,

εἰσέτι που κλαίοντα μόρον, καὶ ἔρωτα λεάνδρου.
ἀλλὰ πόθεν λείανδρος ἀβυδόθι δώματα ναίων
ἡροῦς ἐς πόθον ἦλθε, πόθῳ δ' ἐνέδησε καὶ αὐτήν;
ἡρὼ μὲν χαρίεσσα διοτρεφὲς αἷμα λαχοῦσα
κύπριδος ἦν ἱέρεια, γάμων δ' ἀδίδακτος ἐοῦσα,
πύργον ἀπὸ προγόνων παρὰ γείτονι ναῖε θαλάσσῃ,
ἄλλη κύπρις ἄνασσα, σαοφροσύνῃ δὲ καὶ αἰδοῖ
οὐδέ ποτ' ἀγρομένῃσιν ἐνωμίλησε γυναιξίν.
οὐδὲ χορὸν χαρίεντα μετήλυθεν ἥλικος ἥβης
μῶμον ἀλευομένη ζηλήμονα θηλυτεράων.
καὶ γὰρ ἐπ' ἀγλαΐῃ ζηλήμονες εἰσὶ γυναῖκες.
ἀλλ' αἰεὶ κυθέρειαν ἱλασκομένη ἀφροδίτην,
πολλάκι καὶ τὸν ἔρωτα παρηγορέεσκε θυηλαῖς,
μητρὶ σὺν οὐρανίῃ φλογερὴν τρομέουσα φαρέτρην.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀλέεινε πυριπνείοντας ὀϊστούς,
δὴ γὰρ κυπριδίη πανδήμιος ἦλθεν ἑορτή,
τὴν ἀνὰ σηστὸν ἄγουσιν ἀδώνιδι καὶ κυθερείῃ
πασσυδίῃ δ' ἔσπευδον ἐς ἱερὸν ἦμαρ ἱκέσθαι
ὅσσοι ναιετάεσκον ἁλιστεφέων σφυρὰ νήσων,
οἱ μὲν ἀφ' αἱμονίης, οἱ δ' εἰναλίης ἀπὸ κύπρου.
οὐδὲ γυνή τις ἔμιμνεν ἐνὶ πτολίεσσι κυθήρων,
οὐ λιβάνου θυόεντος ἐνὶ πτερύγεσσι χορεύων,
οὐ φρυγίης ναέτης, οὐ γείτονος ἀστὸς ἀβύδου,
οὐδέ τις ἠϊθέων φιλοπάρθενος, ἦ γὰρ ἐκεῖνοι
αἰὲν ὁμαρτήσαντες ὅπη φάτις ἐστὶν ἑορτῆς,
οὐ τόσον ἀθανάτων ἀγέμεν σπεύδουσι θυηλάς,
ὅσσον ἀγειρομένων διὰ κάλλεα παρθενικάων.
ἡ δὲ θεῆς ἀνὰ νηὸν ἐπῴχετο παρθένος ἡρώ,

μαρμαρυγὴν

Adhuc deflens mortem & amorem Leandri.
Verum unde Leander *in* Abydo *domos habitans*
Erûs *ad amorem uenit, amore uero deuinxit & ipſam?*
Ero *elegans generoſum ſanguinem ſortita,*
Veneris erat ſacerdos. nuptiarum uero imperita cum eſſet
Turrim à parentibus apud uicinum habitabat mare
Altera Venus regina. caſtitate uero & pudore
Nunquam collectarum commercio uſa eſt mulierum.
Neq; tripudium elegans adiuit iuuenilis ætatis,
Liuorem euitans inuidum mulierum.
Nam ob pulchritudinem inuidæ ſunt fœminæ.
Sed ſemper Cithercam placans Venerem,
Sæpe & Cupidinem *conciliabat libamentis,*
Matre cum cœleſti flammeam tremens pharetram,
Sed neq; ſic euitauit ignitas ſagittas.
Iamq́; Venereum populare uenit feſtum.
Quod Seſti *celebrant* Adonidi *& Veneri.*
Cateruatimq́; feſtinabant ad ſacrum diem ire.
Quotquot habitabãt mari circundatarũ extrema inſularũ
Aliqui quidẽ ab Hæmonia, *aliqui uero maritima à* Cypro
Neq; mulier ulla remanſit in oppidis Cytherorum,
Non Libani *odoriferi in ſummitatibus ſaltans,*
Non Phrygiæ *incola, non uicinæ ciuis* Abydi,
Neq; ullus iuuenis amator uirginum. certe enim illi
Semper ſecuti, ubi fama eſt feſti,
Non tantum immortalium afferre feſtinant ſacrificia,
Quantum aggregatarum ob pulchritudines uirginum.
Verum deæ per ædem inceßit uirgo Ero,

μαρμαρυγὴν χαρίεσσαν ἀπαστράπτουσα προσώπου
οἷά τε λευκοπάρηος ἐπαντέλλουσα σελήνη.
ἄκρα δὲ χιονέων φοινίσσετο κύκλα παρειῶν
ὡς ῥόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον. ἦ τάχα φαίης
ἡροῦς ἐν μελέεσσι ῥόδων λειμῶνα φανῆναι,
χροιὴ γὰρ μελέων ἐρυθαίνετο. νισσομένης δὲ
καὶ ῥόδα λευκοχίτωνος ὑπὸ σφυρὰ λάμπετο κούρης,
πολλαὶ δ' ἐκ μελέων χάριτες ῥέον. οἱ δὲ παλαιοὶ
τρεῖς χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι, εἷς δέ τις ἡροῦς
ὀφθαλμὸς γελάων ἑκατὸν χαρίτεσσι τεθήλει.
ἀτρεκέως ἱέρειαν ἐπάξιον εὕρετο κύπρις.
ὣς ἡ μὲν περὶ πολλὸν ἀριστεύσασα γυναικῶν,
κύπριδος ἀρήτειρα νέη διεφαίνετο κύπρις.
δύσατο δ' ἠϊθέων ἁπαλὰς φρένας, οὐδέ τις ἀνδρῶν
ἦεν ὃς οὐ μενέαινεν ἔχειν ὁμοδέμνιον ἡρώ.
ἡ δ' ἄρα καλλιθέμεθλον ὅπη κατὰ νηὸν ἀλᾶτο,
ἑσπόμενον νόον εἶχε καὶ ὄμματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
καί τις ἐν ἠϊθέοισιν ἐθαύμασε, καὶ φάτο μῦθον.

καὶ σπάρτης ἐπέβην, λακεδαίμονος ἔδρακον ἄστυ,
ἧχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν ἀγλαϊάων.
τοίην δ' οὔπω ὄπωπα νέην κεδνήν τε ἁπαλήν τε.
καὶ τάχα κύπρις ἔχει χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων.
παπταίνων ἐμόγησα, κόρον δ' οὐχ εὗρον ὀπωπῆς.
αὐτίκα τεθναίην λεχέων ἐπιβήμενος ἡροῦς.
οὐκ ἂν ἐγὼ κατ' ὄλυμπον ἐφιμείρω θεὸς εἶναι,
ἡμετέρην παράκοιτιν ἔχων ἐνὶ δώμασιν ἡρώ.
εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέοικε τεὴν ἱέρειαν ἀφάσσειν,
τοίην μοι κυθέρεια νέην παράκοιτιν ὀπάσσαις.
τοῖα μὲν ἠϊθέων τις ἐφώνεεν, ἄλλοθεν ἄλλος

ἕλκος

Splendorem gratum emittens facie,
Qualis alba genas oriens luna.
Summi uero niuearum rubebant circuli genarum,
Vt rosa ex thecis bicolor, certe diceres.
Erûs in membris rosarum pratum apparere.
Colore enim membrorum rubebat. euntis uero Erûs
Etiã rosæ candidã indutæ tunicã sub talis splẽdebãt puellæ
Multæ uero ex membris gratiæ fluebant. sed antiqui
Treis Gratias mentiti sunt eße. alteruter uero Erûs
Oculus ridens centum gratijs pullulabat.
Profecto sacerdotem dignam nacta est Venus.
Sic ea quidem plurimum antecellens fœminas
Veneris sacerdos noua apparebat Venus.
Subijt autem iuuenum teneras mentes, neq; ullus uir
Erat, qui non affectaret habere coniugem Ero.
Illa autem benefundatam quacunq; per ædem uagabatur,
Sequentẽ mentẽ habebat & oculos & præcordia uirorum.
Atq; aliquis inter iuuenes admiratus est, & dixit uerbum.
Et Sparten peragraui, Lacedæmonis uidi urbem
Vbi laborem & certamen audimus pulchritudinum,
Talem autem non uidi puellam, prudentemq́; teneramq́;
Et forte Venus habet gratiarum unam iuuenum.
Intuens defeßus sum, satietatem autem non inueni aspectus.
Statim moriar cubilia ubi conscenderim Erûs.
Non ego in cœlo cuperem deus esse,
Nostram uxorem habens domi Ero.
Si autem mihi non licet tuam sacerdotem tractare,
Talem mihi Cytherea puellam uxorem præbeas.
Talia iuuenum quisq; locutus est, undiq; alius

ἕλκος ὑποκλέπτων ἐπεμήνατο κάλλεϊ κούρης.
Αἰνοπαθὲς Λείανδρε, σὺ δ' ὡς ἴδες εὐκλέα κούρην
οὐκ ἔθελες κρυφίοισι κατατρύχειν φρένα κέντροις
ἀλλὰ πυριπνεύστοισι δαμεὶς ἀδόκητον ὀϊστοῖς,
οὐκ ἔθελες ζώειν περικαλλέος ἄμμορος ἡροῦς.
σὺν βλεφάρων δ' ἀκτῖσιν ἀέξετο πυρσὸς ἐρώτων
καὶ κραδίη πάφλαζεν ἀνικήτου πυρὸς ὁρμῇ.
κάλλος γὰρ περίπυστον ἀμωμήτοιο γυναικὸς
ὀξύτερον μερόπεσσι πέλει πτερόεντος ὀϊστοῦ.
ὀφθαλμὸς δ' ὁδός ἐστιν. ἀπ' ὀφθαλμοῖο βολάων
ἕλκος ὀλισθαίνει καὶ ἐπὶ φρένας ἀνδρὸς ὁδεύει.
εἷλε δέ μιν τότε θάμβος, ἀναιδείη, τρόμος, αἰδώς.
ἔτρεμε μὲν κραδίη. αἰδὼς δέ μιν εἶχεν ἁλῶναι.
θάμβεε δ' εἶδος ἄριστον, ἔρως δ' ἀπενόσφισεν αἰδῶ,
θαρσαλέως δ' ὑπ' ἔρωτος ἀναιδείην ἀγαπάζων,
ἠρέμα ποσσὶν ἔβαινε, καὶ ἀντίον ἵστατο κούρης.
λοξὰ δ' ὀπιπεύων δολερὰς ἐλέλιζεν ὀπωπάς,
νεύμασιν ἀφθόγγοισι παραπλάζων φρένα κούρης.
αὐτὴ δ' ὡς ξυνέηκε πόθον δολόεντα Λεάνδρου
χαῖρεν ἐπ' ἀγλαΐῃσιν, ἐν ἡσυχίῃ δὲ καὶ αὐτὴ
πολλάκις ἱμερόεσσαν ἑὴν ἀπέκρυψεν ὀπωπὴν,
νεύμασι λαθριδίοισιν ὑπαγγελέουσα λεάνδρῳ.
καὶ πάλιν ἀντέκλινεν. ὁ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἰάνθη,
ὅτι πόθον ξυνέηκε καὶ οὐκ ἀπεσείσατο κούρη.
ὄφρα μὲν οὖν λείανδρος ἐδίζετο λάθριον ὥρην,
φέγγος ἀναστείλασα κατήϊεν ἐς δύσιν ἠώς,
ἐκ περάτης δ' ἀνέφαινε βαθύσκιος ἕσπερος ἀστήρ,
αὐτὰρ ὁ θαρσαλέως μετεκίαθεν ἐγγύθι κούρης
ὡς ἴδε κυανόπεπλον ἐπιθρώσκουσαν ὀμίχλην,

ἠρέμα

Vulnus cælans insaniuit pulchritudine puellæ.
Grauia passe Leander, tu autẽ ut uidisti inclytam puellam
Nolebas occultis consumere mentem stimulis,
Sed ardentibus domitus inopinato sagittis,
Nolebas uiuere perpulchræ expers Erûs.
Simul in oculorum radijs crescebat fax amorum,
Et cor feruebat inuicti ignis impetu.
Pulchritudo enim celebris immaculatæ fœminæ,
Acutior hominibus est ueloce sagitta.
Oculus uero uia est. ab oculi ictibus
Vulnus delabitur, & in præcordia uiri uiat.
Cepit autem ipsum tunc stupor, impudẽtia, tremor, pudor.
Tremuit quidem corde, pudor non ipsum tenebat captum
Obstupuit uero pulchritudinẽ optimã. amor uero ademit pudorem.
Audacter autẽ ob amorẽ impudẽtiam affectans
Tacite pedibus incedebat, & contra stetit puellam
Oblique uero intuens dolosos torquebat oculos,
Nutibus mutis deuians mentem puellæ.
Ipsa uero ut sensit amorem dolosum Leandri,
Gauisa est ob gratias suas. tacite uero & ipsa
Sæpe gratam suam deiecit faciem,
Nutibus occultis innuens Leandro,
Et rursus extulit. ille uero intus animo gaudebat,
Quod amorem sensit, & non renuit puella.
Dum igitur Leander quærebat occultam horam,
Lucem contrahens descendit ad occasum aurora.
E regione autem apparuit umbrosa uesperæ stella.
Sed ipse audacter adibat propè puellam,
Vt uidit atratas insurgere tenebras,

ἠρέμα μὲν θλίβων ῥοδοειδέα δάκτυλα κούρης
βυσσόθεν ἐστονάχιζεν ἀθέσφατον. ἡ δὲ σιωπῇ
οἷά τε χωομένη ῥοδέην ἐξέσπασε χεῖρα.
ὡς δ' ἐρατῆς ἐνόησε χαλίφρονα νεύματα κούρης,
θαρσαλέως παλάμῃ πολυδαίδαλον ἕλκε χιτῶνα.
ἔσχατα τιμήεντος ἄγων ἐπὶ κεύθεα νηοῦ.
ὀκναλέως δὲ πόδεσσιν ἐφέσπετο παρθένος ἡρὼ
οἷά περ οὐκ ἐθέλουσα. τοίην δ' ἀνενείκατο φωνήν,
θηλυτέροις ἐπέεσσιν ἀπειλείουσα λεάνδρῳ.
Ξεῖνε, τί μαργαίνεις; τί με δύσμορε παρθένον ἕλκεις;
ἄλλην δεῦρο κέλευθον. ἐμὸν δ' ἀπόλειπε χιτῶνα,
μῆνιν ἐμῶν ἀπόειπε πολυκτεάνων γενετήρων.
κύπριδος οὔ σοι ἔοικε θεῆς ἱέρειαν ἀφάσσειν.
παρθενικῆς ἐπὶ λέκτρον ἀμήχανόν ἐστιν ἱκέσθαι.
τοῖα μὲν ἠπείλησεν ἐοικότα παρθενικῇσιν.
Θηλείης δὲ λέανδρος ἐπεὶ κλύεν οἶστρον ἀπειλῆς.
ἔγνω πειθομένων σημήϊα παρθενικάων.
καὶ γὰρ ὅτ' ἠϊθέοισιν ἀπειλείωσι γυναῖκες,
κυπριδίων ὀάρων αὐτάγγελοί εἰσιν ἀπειλαί,
παρθενικῆς δ' εὔοδμον ἐΰχροον αὐχένα κύσας,
τοῖον μῦθον ἔειπε πόθου βεβολημένος οἴστρῳ.
Κύπρι φίλη μετὰ κύπριν, ἀθηναίη μετ' ἀθήνην,
οὐ γὰρ ἐπιχθονίῃσιν ἴσην καλέω σε γυναιξίν,
ἀλλά σε θυγατέρεσσι διὸς κρονίωνος ἐΐσκω.
ὄλβιος ὅς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη ἣ τέκε μήτηρ,
γαστὴρ ἥ σ' ἐλόχευσε μακαρτάτη. ἀλλὰ λιτάων
ἡμετέρων ἐπάκουε. πόθου δ' οἴκτειρον ἀνάγκην.
κύπριδος ὡς ἱέρεια μετέρχεο κύπριδος ἔργα,
παρθένον οὐκ ἐπέοικεν ὑποδρήσσειν ἀφροδίτῃ.

Tacite quidem ſtringens roſeos digitos puellæ,
Ex imo ſuſpirabat uehementer, illa uero ſilentio
Tanquam iraſcens roſeam retraxit manum.
Vt uero amatæ ſenſit inſtabileis nutus puellæ,
Audacter manu uariam traxit ueſtem,
Vltima uenerandi ducens ad penetralia templi.
Pigre autem pedibus ſequebatur uirgo Ero
Tanquam nolens, talemq́; emiſit uocem,
Fœmineis uerbis minans Leandro.
Hoſpes quid inſanis? quid me infelix uirginem trahis?
Alia ito uia, meamq́; dimitte ueſtem.
Iram meorum euita locupletum parentum.
Veneris non te decet deæ ſacerdotem ſolicitare.
Virginis ad lectum difficile eſt ire.
Talia minata eſt conuenientia uirginibus.
Fœminearũ autẽ Leãder ubi audiuit furorem minarum,
Senſit perſuaſarum ſigna uirginum.
Etenim cum iuuenibus minantur fœminæ,
Venerearum conſuetudinum per ſe nunciæ ſunt minæ.
Virginis autem benecolens bonicoloris collum oſculatus,
Tale uerbum locutus eſt amoris ictus ſtimulo.
Venus chara poſt Venerem, Minerua poſt Mineruam,
Non enim terreſtribus æqualem uoco te mulieribus,
Sed te filiabus Iouis Saturnij aßimilo.
Beatus qui te plantauit, & beata quæ peperit mater,
Venter qui te portauit felicißimus. ſed preces
Noſtras exaudi, amoriſq́; miſerere neceßitatis.
Veneris ut ſacerdos exerce Veneris opera.
Virginem non decet adminiſtrare Veneri.

παρθενικαῖς οὐκ κύπρις ἰαίνεται. ἢν δ' ἐθελήσῃς
θεσμὰ θεῆς ἐρόεντα καὶ ὄργια πιστὰ δαῆναι,
ἐστὶ γάμος καὶ λέκτρα. σὺ δ' εἰ φιλέεις κυθέρειαν,
θελξινόων ἀγάπαζε μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων,
σὸν δ' ἱκέτην με κόμιζε, καὶ ἢν ἐθέλῃς παρακοίτην
τόν σοι ἔρως ἤγρευσεν ἑοῖς βελέεσσι κιχήσας,
ὡς θρασὺν ἡρακλῆα θοὸς χρυσόρραπις ἑρμῆς
θητεύειν ἐκόμιζεν ἰαρδανίην ποτὶ νύμφην.
σοὶ δέ με κύπρις ἔπεμψε καὶ οὐ σοφὸς ἤγαγεν ἑρμῆς.
παρθένος οὔ σε λέληθεν ἀπ' ἀρκαδίης Ἀταλάντη,
ἥ ποτε μειλανίωνος ἐρασσαμένου φύγεν εὐνὴν
παρθενίης ἀλέγουσα. χολωσαμένης δ' ἀφροδίτης
τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνὶ κραδίῃ θέτο πάσῃ.
πείθεο καὶ σὺ φίλη, μὴ κύπριδι μῆνιν ἐγείρῃς.
ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀναινομένης φρένα κούρης
θυμὸν ἐρωτοτόκοισι παραπλάγξας ἐνὶ μύθοις.
παρθενικὴ δ' ἄφθογγος ἐπὶ χθόνα πῆξεν ὀπωπήν,
αἰδοῖ ἐρυθιόωσαν ὑποκλέπτουσα παρειὴν,
καὶ χθονὸς ἔξεεν ἄκρον ἐπ' ἴχνεσιν, αἰδομένη δὲ
πολλάκις ἀμφ' ὤμοισιν, ἑὸν ξυνέεργε χιτῶνα.
πειθοῦς γὰρ τάδε πάντα προάγγελα. παρθενικῆς δὲ
πειθομένης ποτὶ λέκτρον, ὑπόσχεσις ἐστὶ σιωπή.
ἤδη καὶ γλυκύπικρον ἐδέξατο κέντρον ἐρώτων.
θέρμετο δὲ κραδίην γλυκερῷ πυρὶ παρθένος ἡρώ,
κάλλεϊ δ' ἱμερόεντος ἀνεπτοίητο λεάνδρου
ὄφρα μὲν οὖν ποτὶ γαῖαν ἔχεν νεύουσαν ὀμίχλην
τόφρα δὲ καὶ λείανδρος ἐρωμανέεσσι προσώποις
οὐ κάμεν εἰσορόων ἁπαλόχροον αὐχένα κούρης.
ὀψὲ δὲ λειάνδρῳ γλυκερὴν ἀνενείκατο φωνήν.

Virginibus Venus non gaudet. si uero uolucris
Instituta deæ desyderanda, & ceremonias fidas discere,
Sunt nuptiæ & lecti. tu autem si amas Venerem
Mulcentium mentem ama suauem legem amorum,
Tuumq; supplicem me accipe, & si uolueris coniugem
Quem tibi Cupido uenatus est, suis sagittis assecutus
Sicut audacem Herculem uelox auri uirga Mercurius
Seruitum duxit Iardanem ad puellam, (id est Omphalen.
Tibi uero me Venus misit. & nõ sapiẽs adtulit Mercurius.
Virgo non te latet ex Arcadia Atalanta,
Quæ olim Milanionis amantis fugit lectum,
Virginitatem curans. irata autem Venere,
Quem prius non amauit, in corde posuit toto.
Persuadere & tu chara, ne Veneri iram excites.
Sic fatus, persuasit recusantis mentem puellæ,
Animum amoriperis errare faciens uerbis.
Virgo autem muta, in terram fixit aspectum,
Pudore rubefactam abscondens genam.
Et terræ rasit summitatem in uestigijs. cum puderet autem
Sæpe circa humeros suam contraxit uestem.
Persuasionis enim hæc omnia prænuncia. uirginis autem
Persuasæ ad lectum, promissio est silentium.
Iam suauamarum suscepit stimulum amorum.
Vrebatur autem cor dulci igne uirgo Ero,
Pulchritudineq; suauis stupescebat Leandri.
Dũ igitur ad terrã habebat. s. nox deus, inclinatã caliginẽ,
Tunc & Leander amore furente uultu
Non laborabat uidens tenerum collum uirginis.
Sero uero Leandro suauem emisit uocem

Verecundiæ

αἰδοῦς ὑγρὸν ἔρευθος ἀποστάζουσα προσώπου.
Ξεῖνε, ποίοις ἐπέεσι τάχ' ἂν καὶ πέτρον ὀρίναις.
τίς σε πολυπλανέων ἐπέων ἐδίδαξε κελεύθους;
οἴμοι, τίς σ' ἐκόμισεν ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν;
ταῦτα δὲ πάντα μάτην ἐφθέγξαο. πῶς γὰρ ἀλήτης
ξεῖνος ἐὼν καὶ ἄπιστος, ἐμῇ φιλότητι μιγείης;
ἀμφαδὸν οὐ δυνάμεσθα γάμοις ὁσίοισι πελάσαι.
οὐ γὰρ ἐμοῖς τοκέεσι ἐπεύαδεν. ἢν δ' ἐθελήσῃς
ὡς ξεῖνος πολύφοιτος ἐμὴν ἐς πατρίδα μίμνειν,
οὐ δύνασαι σκοτόεσσαν ὑποκλέπτειν ἀφροδίτην.
γλῶσσα γὰρ ἀνθρώπων φιλοκέρτομος. ἐν δὲ σιωπῇ
ἔργον ὅπερ τελέει τις, ἐνὶ τριόδοισιν ἀκούει.
εἰπὲ δὲ μὴ κρύψῃς τεὸν οὔνομα καὶ σέο πάτρην.
οὐ γὰρ ἐμόν σε λέληθεν. ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν ἡρώ.
πύργος δ' ἀμφιβόητος ἐμὸς δόμος οὐρανομήκης,
ᾧ ἔνι ναιετάουσα σὺν ἀμφιπόλῳ τινὶ μούνῃ
σηστιάδος πρὸ πόληος ὑπὲρ βαθυκύμονας ὄχθας
γείτονα πόντον ἔχω στυγεραῖς βουλῇσι τοκήων.
οὐδέ μοι ἐγγὺς ἔασιν ὁμήλικες. οὐδὲ χορεῖαι
ἠϊθέων παρέασιν. ἀεὶ δ' ἀνὰ νύκτα καὶ ἠῶ
ἐξ ἁλὸς ἠνεμόεντος ἐπιβρέμει οὔασιν ἠχή.
ὡς φαμένη ῥοδέην ὑπὸ φάρεϊ κρύπτε παρειήν,
ἔμπαλιν αἰδομένη, σφετέροις δ' ἐπεμέμφετο μύθοις.
Λείανδρος δὲ πόθου βεβολημένος ὀξέϊ κέντρῳ,
φράζετο πῶς κεν ἔρωτος ἀεθλεύσειεν ἀγῶνα.
ἄνδρα γὰρ αἰολόμητις ἔρως βελέεσι δαμάζει,
καὶ πάλιν ἀνέρος ἕλκος ἀκέσεται. οἷσι δ' ἀνάσσει
αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ βουληφόρος ἐστὶ βροτοῖσιν.
αὐτὸς καὶ ποθέοντι τότε χραίσμησε Λεάνδρῳ.

ὀψὲ

Verecundiæ madidum ruborem ſtillans à facie.
Hoſpes tuis uerbis forſan & petram moueres.
Quis te uariorum uerborum docuit uias?
Hei mihi, quis te duxit meam ad patriam terram?
Hæc autem omnia fruſtra locutus es. quomodo enim uagus
Hoſpes cum ſis, & infidus, meo amori miſcearis?
Manifeſte non poſſumus nuptijs legitimis coniungi.
Non enim meis parentibus placet. ſi autem uoles
Vt hoſpes profugus mea in patria manere,
Non potes tenebroſam abſcondere Venerem.
Lingua enim hominum amica conuicij. in ſilentio autem
Opus quod perficit aliquis, in triuijs audit.
Dic uero ne cæles tuum nomen, & tuam patriam.
Non enim meum te lateat, mihi nomen inclytum Ero.
Turris autem circumſona, mea domus altiſſima,
Qua inhabitans cum ancilla quadam ſola
Seſtienſem ante urbem, ſupra profundas undas.
Vicinum mare habeo inuiſis conſilijs parentum.
Neq; me prope ſunt coëtaneæ, neq; choreæ
Iuuenum adſunt. ſemper autem nocte & die
Ex mari uentoſo inſonat auribus ſonitus.
Sic fata, roſeam ſub ueſte cælabat genam
Rurſus pudore affecta, ſuis autem accuſabat uerbis.
Leander autem amoris percuſſus acuto ſtimulo,
Cogitabat quomodo amoris exerceret certamen,
Virum enim uarius conſilijs amor ſagittis domat,
Et rurſus uiri uulnus medicatur. quibus autem dominatur
Ipſe omnidomitor conſultor eſt mortalibus.
Ipſe etiam amanti auxiliatus eſt Leandro.

Tandem

ὀψὲ δ' ἀλαστήσας πολυμήχανον ἔννεπε μῦθον·
Παρθένε σὸν δι' ἔρωτα καὶ ἄγριον οἶδμα περήσω
εἰ πυρὶ παφλάζοιτο καὶ ἄπλοον ἔσσεται ὕδωρ.
οὐ τρομέω βαρὺ χεῦμα τεὴν μετανεύμενος εὐνὴν,
οὐ βρόμον ἠχήεντα βαρυγδούποιο θαλάσσης,
ἀλλ' αἰεὶ κατὰ νύκτα φορεύμενος ὑγρὸς ἀκοίτης
νήξομαι Ἑλλήσποντον ἀγάῤῥοον. οὐχ ἕκαθεν γὰρ
ἀντία σοῖο πόληος ἔχω πτολίεθρον Ἀβύδου.
μοῦνον ἐμοὶ ἕνα λύχνον ἀπ' ἠλιβάτου σέο πύργου
ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατὰ κνέφας, ὄφρα νοήσας
ἔσσομαι ὁλκὰς ἔρωτος, ἔχων σέθεν ἀστέρα λύχνον,
καί μιν ὀπιπτεύων οὐκ ὄψομαι δύοντα βοώτην
οὐ θρασὺν ὠρίωνα καὶ ἄβροχον ὁλκὸν ἁμάξης,
πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὅρμον ἱκοίμην.
ἀλλὰ φίλη πεφύλαξο βαρυπνείοντας ἀήτας
μή μιν ἀποσβέσσωσι, αὐτίκα θυμὸν ὀλέσσω
λύχνον ἐμοῦ βιότοιο φαεσφόρον ἡγεμονῆα.
εἰ ἐτεὸν δὲ θέλῃς ἐμὸν οὔνομα καὶ σὺ δαῆναι,
οὔνομά μοι Λείανδρος ἐϋστεφάνου πόσις ἡροῦς.

Ὣς οἱ μὲν κρυφίοισι γάμοις συνέθεντο μιγῆναι,
καὶ νυχίην φιλότητα, καὶ ἀγγελίην ὑμεναίων,
λύχνου μαρτυρίῃσιν ἐπιστώσαντο φυλάσσειν,
ἡ μὲν, φάος τανύειν, ὁ δὲ κύματα μακρὰ περῆσαι.
παννυχίδας δ' ἀνύσαντες ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
ἀλλήλων ἀέκοντες ἐνοσφίσθησαν ἀνάγκῃ,
ἡ μὲν ἐὸν ποτὶ πύργον, ὁ δ' ὀρφναίην ἀνὰ νύκτα
μή τι παραπλάζοιτο βαλὼν σημήια πύργου,
πλῶε βαθυκρήπιδος ἐπ' εὐρέα δῆμον Ἀβύδου.
παννυχίων δ' ὀάρων κρυφίους ποθέοντες ἀέθλους,

πολλά

Tandem autem ingemens, percalidum dixit uerbum.
Virgo tuum propter amorem, & asperã undam trãsibo,
Si igni ferueat, & innauigabilis erit aqua.
Non timeo grauem undam tuum adiens cubile,
Non fremitum resonantem grauis murmuris maris.
Sed semper per noctem portatus madidus maritus
Nauigabo Hellespontum ualde fluentem. non longe enim
Contra tuam urbem habeo oppidum Abydi.
Tantum mihi unam lucernam ab excelsa tua turri
E regione ostende in tenebris, ut intuens
Sim nauis amoris, habens tuum stellam lychnum,
Atq; ipsum aspiciens ne uideam occidentem Booten
Nec asperum Orionem, ac immadidam tractionem currus,
Patriæ obuiæ ad dulcem portum uenirem.
Sed chara caue grauiter flanteis uentos,
Ne ipsum extinguant. & statim animam perdam
Lychnum meæ uitæ luciferum ducem.
Si uere autem uis meum nomen & tu scire,
Nomen mihi Leander benecomptæ coniunx Erũs.
Sic ij quidem clandestinis nuptijs componebant misceri,
Et nocturnam amicitiam, & nuncium nuptiarum
Lucernæ testimonijs pacti sunt seruare,
Illa quidem lucẽ extendere, hic autẽ undas longas transire:
Pernoctationes autem experti uigilum nuptiarum
A se inuiti separati sunt necessitate,
Hæc quidẽ suam ad turrim, hic autẽ obscuram per noctem,
Ne quid erraret iaciens signa turris,
Nauigabat profundi fundamenti ad latum populum Abydi
Totãq; noctẽ coniugũ clandestina desyderãtes certamina,

Sæpe

πολλάκις ἠρήσαντο μολεῖν θαλαμηπόλον ὄρφνην,
ἤδη κυανόπεπλος ἀνέδραμε νυκτὸς ὀμίχλη,
ἀνδράσιν ὕπνον ἄγουσα καὶ οὐ ποθέοντι Λεάνδρῳ.
ἀλλὰ πολυφλοίσβοιο παρ' ἠϊόνεσσι θαλάσσης
ἀγγελίην ἀνέμιμνε φαεινομένων ὑμεναίων,
μαρτυρίην λύχνοιο πολυκλαύτοιο δοκεύων,
εὐνῆς τε κρυφίης τηλεσκόπον ἀγγελιώτην.
ὡς δ' ἴδε κυανέης λιποφεγγέα νυκτὸς ὀμίχλην,
Ἡρὼ λύχνον ἔφαινεν. ἀναπτομένοιο δὲ λύχνου
θυμὸν ἔρως ἔφλεξεν ἐπειγομένοιο Λεάνδρου.
λύχνῳ καιομένῳ συνεκαίετο. πὰρ δὲ θαλάσσης
μαινομένων ῥοθίων πολυηχέα βόμβον ἀκούων,
ἔτρεμε μὲν τὸ πρῶτον. ἔπειτα δὲ θάρσος ἀείρας
τοίοισι προσέλεκτο παρηγορέων φρένα μύθοις.

Δεινὸς ἔρως, καὶ πόντος ἀμείλιχος. ἀλλὰ θαλάσσης
ἐστὶν ὕδωρ. τὸ δ' ἔρωτος ἐμὲ φλέγει ἐνδόμυχον πῦρ,
λάζεο πῦρ κραδίη, μὴ δείδιθι νήχυτον ὕδωρ.
δεῦρό μοι εἰς φιλότητα. τί δὴ ῥοθίων ἀλεγίζεις;
ἀγνώσσεις ὅτι κύπρις ἀπόσπορος ἐστι θαλάσσης,
καὶ κρατέει πόντοιο καὶ ἡμετέρων ὀδυνάων;

Ὣς εἰπὼν μελέων ἐρατῶν ἀπεδύσατο πέπλον
ἀμφοτέραις παλάμῃσιν. ἑῷ δ' ἔσφιγξε καρήνῳ.
ἠϊόνος δ' ἐξῶρτο. δέμας δ' ἔρριψε θαλάσσῃ.
λαμπομένου δ' ἔσπευδεν ἀεὶ κατεναντία λύχνου
αὐτὸς ἐὼν ἐρέτης, αὐτόστολος, αὐτόματος νηῦς.
Ἡρὼ δ' ἠλιβάτοιο φαεσφόρος ὑψόθι πύργου
λευγαλέης αὔραισιν ὅθεν πνεύσειεν ἀήτης
φάρεϊ πολλάκι λύχνον ἐπέσκεπεν. εἰσόκε σηστοῦ
πολλὰ καμὼν Λείανδρος ἔβη ποτὶν αὔλοχον ἀκτὴν

καὶ

Sæpe optarunt uenire cubiculum ornantem noctem.
Iam atrata cucurrit noctis caligo,
Viris somnum afferens, & non amanti Leandro.
Sed multifremi apud littora maris
Nuncium expectabat lucentium nuptiarum.
Testimonium lucernæ lugubris expectans,
Lectiq; clandestini procul speculantem nuncium.
Vt uero uidit nigræ obscuram noctis caliginem,
Ero Lucernam ostendit. accensa uero lucerna
Animum Cupido exußit festinantis Leandri,
Lucerna ardente coardebat. apud uero mare
Insanarum undarum multisonum fremitum audiens,
Tremebat quidē primum, postea autem audaciam excitans
Talibus alloquebatur, consolans mentem, uerbis.
Grauis amor, & mare implacabile. sed maris
Est aqua, uerum amoris me urit intestinus ignis.
Assume ignem cor, ne time effusam aquam.
Ades mihi in amorem, cur fluctus curas?
Ignoras quod Venus nata est è mari,
Et dominatur ponto, & nostris doloribus?
Sic fatus, membra amabilia exuit uestem
Ambabus manibus, suoq; astrinxit capiti,
Littoreq; exiluit, corpusq; deiecit in mare,
Splendentemq; festinabat semper aduersus lucernam
Ipse remex, ipse claßis, ipse sibi nauis.
Ero autem alta lucifera super turri,
Perniciosis auris undecunq; spiraret uentus,
Veste sæpe lucernam tegebat, donec Sesti
Multum fatigatus Leander iuit ad portuosum littus,

καί μιν ἐὸν ποτὶ πύργον ἀνήγαγεν. ἐκ δὲ θυράων
νυμφίον ἀσθμαίνοντα περιπτύξασα σιωπῇ,
ἀφροκόμους ῥαθάμιγγας ἔτι στάζοντα θαλάσσης
ἤγαγε νυμφοκόμοιο μυχοὺς ἔπι παρθενεῶνος,
καὶ χρόα πάντα κάθηρε. δέμας δ' ἔχριεν ἐλαίῳ
εὐόδμῳ ῥοδέῳ. καὶ ἁλίπνοον ἔσβεσεν ὀδμήν.
εἰσέτι δ' ἀσθμαίνοντα βαθυστρώτοις ἐνὶ λέκτροις
νυμφίον ἀμφιχυθεῖσα φιλήνορας ἔννεπε μύθους.

Νυμφίε πολλὰ μόγησας, ἃ μὴ πάθε νυμφίος ἄλλος.
νυμφίε πολλὰ μόγησας, ἅλις νύ τοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
ὀδμή τ' ἰχθυόεσσα βαρυγδούποιο θαλάσσης,
δεῦρο τεοὺς ἱδρῶτας ἐμοῖς ἐνὶ κάτθεο κόλποις.

Ὣς ἡ μὲν ταῦτ' εἶπεν. ὁ δ' αὐτίκα λύσατο μίτρην.
καὶ θεσμῶν ἐπέβησαν ἀριστονόου Κυθηρείης.
ἦν γάμος, ἀλλ' ἀχόρευτος. ἔην λέχος, ἀλλ' ἄτερ ὕμνων.
οὐ ζυγίην ἱερὴν τις ἐπευφήμησεν ἀοιδὸς,
οὐ δάδων ἤστραπτε σέλας θαλαμηπόλον εὐνήν,
οὐδὲ πολυσκάρθμῳ τὶς ἐπεσκίρτησε χορείῃ,
οὐχ ὑμέναιον ἄεισε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
ἀλλὰ λέχος στορέσασα τελεσσιγάμοισιν ἐν ὥραις
σιγὴ παστὸν ἔπηξεν, ἐνυμφοκόμησε δ' ὀμίχλη,
καὶ γάμος ἦν ἀπάνευθεν ἀειδομένων ὑμεναίων.
νὺξ μὲν ἔην κείνοισι γαμοστόλος, οὐδέ ποτ' ἠὼς
νυμφίον εἶδε Λέανδρον ἀριγνώτοις ἐνὶ λέκτροις.
νήχετο δ' ἀντιπόροιο πάλιν ποτὶ δῆμον Ἀβύδου
ἐννυχίων ἀκόρητος ἔτι πνείων ὑμεναίων.
Ἡρὼ δ' ἑλκεσίπεπλος ἑοὺς λήθουσα τοκῆας
παρθένος ἠματίη, νυχίη γυνή. ἀμφότεροι δὲ
πολλάκις ἠρήσαντο κατελθέμεν ἐς δύσιν ἠῶ.

Ὣς οἱ

Et ipsum suam ad turrim adduxit. ex ianuis uero
Sponsum anhelantem complexa silentio,
Spumeas ex capillis guttas adhuc stillantem maris
Duxit sponsam ornantis ad penetralia uirginalis cubiculi,
Et corpus totum abstersit, corpusq; unxit oleo
Beneolenti roseo, & mareolentem extinxit odorem
Adhuc autem anhelantem altestratis in lectis
Sponsum circunfusa, blanda emisit uerba.
Sponse multum laborasti, quæ non passus est sponsus alius.
Sponse multum laborasti, satis tibi est salsa aqua
Fœtorq; piscosus frementis maris.
Huc tuos sudores in meos pone sinus
Sic illa hæc locuta est. ille uero statim soluit zonam,
Et leges inierunt beneuolæ Veneris.
Erant nuptiæ, sed sine choreis. erat lectus, sed sine hymnis.
Non coniugium sacrum quisquam laudauit poëta,
Non tædarum illuminabat lux cubicularium lectum,
Neq; peragili quisquam insiluit chorea.
Non hymenæum cantauit pater, & ueneranda mater.
Sed lectum sternens perficientibus nuptias in horis
Silentium thalamum fixit. sponsam uero ornauit caligo,
Et nuptiæ erant longe à canendis hymenæis.
Nox quidẽ erat illis nuptiarum ornatrix. nunquam aurora
Sponsum uidit Leandrum manifestis in lectis.
Nauigabat autem è regione positi rursus ad populũ Abydi
Nocturnos insatiabilis adhuc spirans hymenæos.
Ast Ero longa induta ueste suos latens parentes
Virgo diurna, nocturna mulier. utriq; autem
Sæpe optarunt descendere ad occasum auroram.

Ὣς οἱ μὲν φιλότητος ὑπηκλέπτοντες ἀνάγκην,
κρυπταδίῃ τέρποντο μετ' ἀλλήλων κυθερείῃ,
ἀλλ' ὀλίγον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, οὐδ' ἔτι δηρὸν
ἀλλήλων ἀπόναντο πολυπλάγκτων ὑμεναίων.
ἀλλ' ὅτε παχνήεντος ἐπήλυθε χείματος ὥρη
φρικαλέας δονέουσα πολυστροφάλιγγας ἀέλλας
βένθεα δ' ἀστήρικτα καὶ ὑγρὰ θέμεθλα θαλάσσης
χειμέριοι πνείοντες ἐπεστυφέλιζον ἀῆται
λαίλαπι μαστίζοντες ὅλην ἅλα. τυπτομένης δὲ,
ἤδη νῆα μέλαιναν ἀπέκλασε διχθάδι χέρσῳ,
χειμερίην καὶ ἄπιστον ἀλυσκάζων ἅλα ναύτης.
ἀλλ' οὐ χειμερίης σε φόβος κατέρυκε θαλάσσης,
καρτερόθυμε Λέανδρε. διακτορίη δέ σε πύργου,
ἠθάδα σημαίνουσα φαεσφορίην ὑμεναίων,
μαινομένης σ' ὤτρυνεν ἀφειδήσαντα θαλάσσης,
νηλειῆς καὶ ἄπιστος. ὄφελλε δὲ δύσμορος Ἡρὼ,
χείματος ἱσταμένοιο μένειν ἀπάνευθε Λεάνδρου
μηκέτ' ἀναπτομένη μινυώριον ἀστέρα λέκτρων,
ἀλλὰ πόθος καὶ μοῖρα βιήσατο. θελγομένη δὲ,
μοιράων ἀνέφαινε καὶ οὐκέτι δαλὸν ἐρώτων.

Νὺξ ἦν, εὖτε μάλιστα βαρυπνείουσιν ἀῆται
χειμερίης πνοιῇσιν ἀκοντίζοντες ἀῆται,
ἀθρόον ἐμπίπτουσιν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
δὴ τότε Λείανδρος ποθέων ἐθήμονος ἐλπίδι νύμφης,
δυσκελάδων πεφόρητο θαλασσαίων ὑμεναίων.
ἤδη κύματι κῦμα κυλίνδετο, σώθετο δ' ὕδωρ,
αἰθέρι μίσγετο πόντος. ἀνέγρετο πάντοθεν ἢ γῆ
μαρναμένων ἀνέμων. ζεφύρῳ δ' ἀντέπνεεν εὖρος,
καὶ νότος ἐς βορέην μεγάλας ἐφέηκεν ἀπειλάς.

Sic ij quidem amoris abſcondentes uim,
Occulta delectabantur inter ſe Venere.
Sed paruum uixerunt in tempus, neq; diu
Inuicẽm potiti ſunt multiuagis nuptijs.
Sed quando pruinoſæ uenit hyemis hora,
Horrendas commouens multarum uortiginum procellas
Profunditatesq́; infirmas, & madida fundamenta maris
Hyemales ſpirantes uerberabant uenti,
Nimbo percutientes totum mare, uerberato autem
Iam nauem nigram fregit bipertita terra, (id eſt portuoſa)
Hyemale & infidum effugiens mare nauta,
Sed non hyemalis te timor coërcebat maris
Fortanime Leander, nuncius ſed te turris
Conſuetam ſignificans lucem nuptiarum,
Furentis te impulit ſecurum maris
Crudelis & perfidus, debebat autem infelix Ero
Hyeme inſtante manere ſine Leandro,
Non amplius accendens indicem ſtellam lectorum.
Sed amor & fatum cogebat. geſtiens autem
Parcarum oſtendebat non amplius ſtipitem amorum.
Nox erat, cum maxime ſpiranteis uentos
Hyemalibus flatibus iaculantes uenti
Collectim irruunt in littus maris.
Tunc Leander conſuetæ ſpe ſponſæ
Perſonantium ferebatur marinarum nuptiarum.
Iam ab unda uoluebatur, accumulabatur uero aqua.
Aetheri miſcebatur mare. concitata eſt undiq; terra
Pugnantibus uentis, Zephyro autem contraſpirabat Eurus
Et Notus in Boream magnas immiſit minas.

καὶ κτύπος ἦν ἀλίαστος ἐρισμαράγοιο θαλάσσης.
αἰνοπαθὴς δὲ λέανδρος ἀκηλήτοις ἐνὶ δίναις
πολλάκι μὲν λιτάνευσε θαλασσαίην ἀφροδίτην,
πολλάκι δ' αὐτὸν ἄνακτα ποσειδάωνα θαλάσσης,
ἀτθίδος οὐ βορέην ἀμνήμονα κάλλιπε νύμφης.
ἀλλά οἱ οὔτις ἄρηγεν. ἔρως δ' οὐκ ἤρκεσε μοίρας.
πάντοθι δ' ἀγρομένοιο δυσαντέϊ κύματος ὁρμῇ
θρυπτόμενος πεφόρητο. ποδῶν δέ οἱ ὤκλασεν ὁρμή,
καὶ σθένος ἦν ἀδόνητον ἀκοιμήτων παλαμάων,
πολλὴ δ' αὐτόματος χύσις ὕδατος ἔῤῥεε λαιμῷ.
καὶ ποτὸν ἀχρήϊστον ἀμαιμακέτου πίεν ἅλμης.
καὶ δὴ λύχνον ἄπιστον ἀπέσβεσε πικρὸς ἀήτης
καὶ ψυχὴν καὶ ἔρωτα πολυκλαύτοιο λεάνδρου.
Εἰσέτι δ' ἰθύνοντος, ἐπ' ἀγρύπνοισιν ὀπωπαῖς
ἵστατο κυμαίνουσα πολυκλαύτοισι μερίμναις.
ἤλυθε δ' ἠριγένεια καὶ οὐκ ἴδε νυμφίον ἡρώ.
πάντοθι δ' ὄμμα τίταινεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης
εἴπου ἐσαθρήσειεν ἀλώμενον ὃν παρακοίτην.
λύχνου σβεννυμένοιο, παρὰ κρηπῖδα δὲ πύργου
δρυπτόμενον σπιλάδεσσιν ὅτ' ἔδρακε νεκρὸν ἀκοίτην
δαιδάλεον ῥήξασα περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ῥοιζηδὸν προκάρηνος ἀπ' ἠλιβάτου πέσε πύργου
κὰδ δ' ἡρὼ τέθνηκεν ἐπ' ὀλλυμένῳ παρακοίτῃ.
ἀλλήλων δ' ἀπόναντο καὶ ἐν πυμάτῳ περ ὀλέθρῳ.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ.

ΤΕΛΟΣ.

Et fragor fuit ineuitabilis ualdefremi maris.
Grauia autem passus Leander, implacabilibus in littoribus
Sæpe quidem precabatur æquoream Venerem,
Sæpe autem & ipsum regem Neptunum maris
Atthææ nō Boream immemorē reliquit puellæ. s. Orithyæ
Sed ei nullus auxiliatus est. amor autem non coërcuit fata.
Vndiq; autem accumulati male obuio fluctus impetu
Contritus ferebatur. pedum autem eius defecit uigor.
Et uis fuit immobilis inquietarum manuum.
Multa autem spontanea effusio fluebat in guttur,
Et potum inutilem indomabilis potauit maris.
Et iam lucernam infidam extinxit amarus uentus,
Et animam & amorem deflendi Leandri.
Cum adhuc autem dirigeret iter, uigilibus oculis
Stabat fluctuans miseris curis,
Venit autem aurora, & non uidit sponsum Ero,
Circumquaq; autem oculum dirigebat in lata dorsa maris.
Sicubi uideret errantem maritum.
Lucerna extincta, apud fundamentum turris
Obtritum procellis cum uidißet mortuum maritum,
Variam populata circa pectus uestem,
In fluctus præceps ab excelsa cecidit turre,
Ero commortua ob eum qui perierat coniugem.
Seinuicem autem freti sunt etiam in suprema morte.

MVSAEI
FINIS.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΩΝ, σχεδιασθεῖσα παρὰ ἀγαπητοῦ διακόνου τῆς ἁγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. ὧν ἡ ἀκρόστιξις ὧδέ πως ἔχει.

Τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἡμῶν Ἰουστινιανῷ, Ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιστος διάκονος.

1 Τιμῆς ἁπάσης ὑπέρτερον ἔχων ἀξίωμα βασιλεῦ, τιμᾷς ὑπὲρ ἅπαντας τὸν τοῦτό σε ἀξιώσαντα θεόν. ὅτι καὶ καθ' ὁμοίωσιν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας, ἔδωκέ σοι τὸ σκῆπτρον τῆς ἐπιγείου δυναστείας, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους διδάξῃς τὴν τοῦ δικαίου φυλακὴν, καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ λυσσώντων ἐκδιώξῃς τὴν ὑλακὴν, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ βασιλευόμενος νόμων, καὶ τῶν ὑπὸ σὲ βασιλεύων ἐννόμως.

2 Ὡς κυβερνήτης ἀγρυπνεῖ διαπαντὸς ὁ τοῦ βασιλέως πολυόμματος νοῦς, διακατέχων ἀσφαλῶς τῆς εὐνομίας τοὺς οἴακας, καὶ ἀπωθούμενος ἰσχυρῶς τῆς ἀνομίας τοὺς ῥύακας, ἵνα τὸ σκάφος τῆς παγκοσμίου πολιτείας μὴ περιπίπτῃ κύμασιν ἀδικίας.

3 Θεῖον μάθημα καὶ πρῶτον οἱ ἄνθρωποι, τὸ γνῶναι τινα ἑαυτὸν διδασκόμεθα. ὁ γὰρ ἑαυτὸν γνοὺς, γνώσεται θεόν. θεὸν δὲ ὁ γνοὺς, ὁμοιωθήσεται θεῷ. ὁμοιωθήσεται δὲ θεῷ, ὁ ἄξιος γενόμενος θεοῦ. ἄξιος δὲ

γίνεται

EXPOSITIO CAPITVM ADMONITORIORŨ, ÆDITA EX TEMPORE AB AGAPETO DIACONO SANCTISSIMÆ DEI MAGNÆ ECCLESIÆ. QUORUM APEX LITERARIUS SICPOTE HABET.

Diuo & pientissimo imperatori nostro Iustiniano, Agapetus minimus Diaconus

HONORE quolibet sublimiorem quom habeas dignitatẽ, ô imperator, honoras supra omnes q hoc te dignatus est deum. quoniã iuxta similitudinẽ cœlestis regni, tradidit tibi sceptrũ terrenæ potestatis, ut homines edoceres iusti custodiam, & eorũ qui aduersus ipsum rabiunt insectareris latratũ, tum ipsius obtemperãdo legibus, tum subditos tibi regendo pro iure. 1

Ceu gubernator uigilat ꝑpetuo imperatoris 2
occulatissimus intellectus, cõtinẽs tuto æquitatis clauos, atq; expellẽs fortiter impetuosos iniquitatis fluctus, ut ne cymba mũdanæ reipub. illidatur fluctibus iniquitatis.

Diuinum documẽtum & potissimum nos ho 3
mines ut cognoscat se quisq; docemur, qui enĩ seipsum cognouit, cognoscet deũ: deum uero qui cognouit, assimilabitur deo: assimilabitur aũt deo, q dignus factus deo est. dignus deniq;

γίνεται θεοῦ, ὁ μηδὲν ἀνάξιον πράττων θεοῦ, ἀλλὰ φρονῶν μὲν τὰ αὐτοῦ, λαλῶν δὲ ἃ φρονεῖ, ποιῶν δὲ ἃ λαλεῖ.

4 Ἐπὶ προγόνων εὐγενείᾳ μηδεὶς ἐναβρυνέσθω, πηλὸν γὰρ ἔχουσι πάντες τοῦ γένους προπάτορα, καὶ οἱ ἐν πορφύρᾳ καὶ βύσσῳ καυχώμενοι, καὶ οἱ ἐν πενίᾳ καὶ νόσῳ τρυχώμενοι, καὶ οἱ διαδέματα περικείμενοι, καὶ οἱ διὰ δώματα προκείμενοι. μὴ τοίνυν εἰς πήλινον ἐγκαυχώμεθα γένος, ἀλλ' ἐπὶ χρηστότητι σεμνυνώμεθα τρόπων.

5 Ἴσθι ὦ εὐσεβείας θεότευκτον ἄγαλμα, ὅτι ὅσῳ μεγάλων ἠξιώθης παρὰ θεοῦ δωρεῶν, τοσούτῳ μείζονος ἀμοιβῆς ὀφειλέτης ὑπάρχεις αὐτῷ. οὐκοῦν ἀπόδος τῷ εὐεργέτῃ τὸ χρέος τῆς εὐχαριστίας, τῷ λαμβάνοντι τὸ χρέος ὡς χάριν, καὶ τῆς χάριτος χάριν ἀντιδιδόντι. αὐτοὺς γὰρ ἀεὶ καὶ χαρίτων ἄρχει, καὶ ὡς χρέος τὰς χάριτας ἀποδίδωσιν. εὐχαριστίαν δὲ ζητεῖ παρ' ἡμῶν, οὐ τὴν διὰ ῥημάτων ἀγαθῶν προφοράν, ἀλλὰ τὴν διὰ πραγμάτων εὐσεβῶν προσφοράν.

6 Οὐδὲν οὕτως εὐδόκιμον ἐργάζεται ἄνθρωπον, ὡς δύνασθαι μὲν ἃ βούλεται πράττειν, ἀεὶ δὲ φιλάνθρωπα καὶ βούλεσθαι καὶ πράττειν. ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ θεοῦ σοι κεχάρισται δύναμις, ἧς ἐδεῖτο δι' ἡμᾶς ἡ ἀγαθή σου βούλησις, πάντα καὶ βούλου, καὶ πράττε, ὡς ἀρέσκει τῷ ταύτην σοι δεδωκότι.

7 Τῶν ἐπιγείων χρημάτων ὁ ἄστατος πλοῦτος, τῶν ποταμίων ῥευμάτων μιμεῖται τὸν δρόμον. πρὸς ὀλίγον μὲν ἐπιρρέων τοῖς ἔχειν νομίζουσι. μετ' ὀλίγον δὲ παραρρέων, εἰς ἄλλους ἀπέρχεται. μόνος δὲ τῆς

εὐποιΐας

ſit deo, qui nihil indignum patrat deo, ſed qui ut cogitat quæ ipſius ſunt, ita tã loquitur quæ cogitat, quàm facit quæ loquitur.

Maiorũ nobilitate ne quis delicietur. Limum 4
enim habẽt omnes generis autorem, & qui purpura byſſoq́ turgẽt, & qui paupertate & aduerſa ualetudine affligũtur, tam qui diademate redimiti ſunt, q̃ qui per cubicula excubant. Ne igitur lutulentum iactemus genus, ſed morum integritate gloriemur.

Scito ô pietatis diuinitus fabricatũ ſpecimen, 5
q͂a quãto maioribus dignus habitus es tribuẽte deo muneribus, tãto maius ipſi nomen es. Ergo redde benefactori debitũ gratitudinis, acceptãti debitũ ut meritũ, & beneficio beneficiũ rependenti: ipſe enim ſemper & beneficijs prior promeret̃, & ut debitũ beneficia repẽſat. Gratitudinẽ aũt exigit à nobis, nõ quæ uerborũ blãdorũ ꝓlatione, ſed quæ rerũ piarũ oblatione peragit̃.

Nulla res adeo commẽdabilem reddit homi- 6
nem ut poſſe quidẽ quæ uelit efficere: ſemper autẽ humana & uelle, & agere. Quoniam igitur à deo tibi donata eſt facultas, qua indigebat propter nos bona tua uoluntas, omnia & uelis & agas, prout ei placet, qui eam tibi dedit.

Terrenarum opum inſtabiles diuitiæ, fluuia- 7
tilium undarũ imitãtur curſum. Modicũ enim affluunt his qui habere ſe eas arbitrantur, mox uero refluentes ad alios accedunt. Solus autem benefi-

εὐποιΐας ὁ θησαυρὸς, μόνιμός ἐστι τοῖς κεκτημένοις αὐτόν. τῶν γὰρ ἀγαθῶν ἔργων αἱ χάριτες ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας ἐπαναστρέφουσιν.

8 Ἀπρόσιτος μὲν ὑπάρχεις ἀνθρώποις, διὰ τὸ ὕψος τῆς κάτω βασιλείας. εὐπρόσιτος δὲ γίνῃ τοῖς δεομένοις, διὰ τὸ κράτος τῆς ἄνω ἐξουσίας. καὶ ἀνοίγεις τὰ ὦτα τοῖς ὑπὸ πενίας πολιορκουμένοις, ἵνα εὕρῃς τὴν τοῦ θεοῦ ἀκοὴν ἀνεῳγμένην. οἷοι γὰρ ἂν τοῖς ἡμετέροις γενώμεθα συνδούλοις, τοιοῦτον περὶ ἡμᾶς εὑρήσομεν τὸν δεσπότην.

9 Τὴν πολυμέριμνον τοῦ βασιλέως ψυχὴν, κατόπτρου δίκην ἀποσμήχεσθαι χρή, ἵνα ταῖς θείαις αὐγαῖς ἀεὶ καταστράπτηται, καὶ τῶν πραγμάτων τὰς κρίσεις ἐκεῖθεν διδάσκηται. οὐδὲν γὰρ οὕτω ποιεῖ τὰ δέοντα καθορᾶν, ὡς τὸ φυλάσσειν ἐκείνην διαπαντὸς καθαράν.

10 Ὥσπερ ἐπὶ τῶν πλεόντων, ὅταν μὲν ὁ ναύτης σφαλῇ, μικρὰν φέρει τοῖς συμπλέουσι βλάβην. ὅταν δὲ αὐτὸς ὁ κυβερνήτης, παντὸς ἐργάζεται τοῦ πλοίου ἀπώλειαν. οὕτω καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἂν μέν τις τῶν ἀρχομένων ἁμάρτῃ, οὐ τὸ κοινὸν τοσοῦτον, ὅσον ἑαυτὸν ἀδικεῖ. ἂν δὲ αὐτὸς ὁ ἄρχων, πάσης ἐργάζεται τῆς πολιτείας τὴν βλάβην. ὡς οὖν μεγάλας ὑφέξων εὐθύνας, εἴ τι παρίδοι τῶν δεόντων, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ λεγέτω πάντα, καὶ πραττέτω.

11 Κύκλος τις τῶν ἀνθρωπίνων περιτρέχει πραγμάτων, ἄλλοτε ἄλλως φέρων αὐτὰ, καὶ περιφέρων. καὶ τούτοις ἀνισότης ἐστὶ, τὸ μηδὲν τῶν παρόντων ἐν ταυτότητι μένειν. δεῖ οὖν σε κράτιστε βασιλεῦ ἐν τῇ τούτων

ἀγχιστρόφῳ

beneficentiæ thesaurus stabilis est possidentibus eum, bonarum enim actionũ meritum ad autores retorquetur.

Inaccessus nimirũ existis hominibus propter celsitudinẽ huius, quod hic deorsum est imperij. facilis idẽ aditu es indigẽtibus ob uim supernæ illius potestatis, atque aperis aureis his qui à paupertate obsidentur, ut inuenias dei auditũ adapertũ. quales enim erga nostros fuerimus conseruos, talem circa nos reperiemus dominum. 8

Solicitã Imperatoris animã, speculi in modũ abstergi oportet, ut diuinis splẽdoribus semper coruscet, rerumque distincta iudicia inde condiscat. nihil enim adeo facit quæ peragenda sunt cõspicere, atque custodire eã perpetuo syncerã. 9

Sicuti fit apud nauigantes. quom nauta errat modicũ, affert nauigãtib⁹ nocumẽtũ. quõ uero ipse gubernator, totius efficit nauigij pniciẽ: sic & in ciuitatibus, siquis ex subditis peccet, non tã rempub. quam seipsum lædit. sin uero ipse princeps, uniuersæ infert reipub. detrimentũ. is igit̃ ut nõ exiguã redditurus rationem, siquid neglexerit eorũ quæ facto opus sunt, cum exquisita diligentia, & dictitet cuncta, & factitet. 10

Circulus quidam humanarum reuoluitur rerum, qui modo sic, modo aliter agitat ipsas, & circumfert. atque in his inæqualitas est, eo quod nihil ex præsentibus in eodẽ statu maneat. oportet igitur te potentissime Imperator in hac rerũ 11

uer

ἀγχιστρόφῳ μεταβολῇ, ἀμετάβλητον ἔχειν τὸν εὐσεβῆ λογισμόν.

12 Ἀποστρέφου τῶν κολάκων τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους, ὥσπερ τῶν κοράκων τοὺς ἁρπακτικοὺς τρόπους. οἱ μὲν γὰρ, τοὺς τοῦ σώματος ἐξορύττουσιν ὀφθαλμοὺς, οἱ δὲ, τοὺς τῆς ψυχῆς ἐξαμβλύνουσι λογισμοὺς, μὴ συγχωροῦντες ὁρᾶν τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν. ἢ γὰρ ἐπαινοῦσιν ἔσθ᾽ ὅτε τὰ ψόγου ἄξια, ἢ ψέγουσι πολλάκις τὰ ἐπαίνων κρείττονα, ἵνα δυοῖν θάτερον αὐτοῖς ἁμαρτάνηται, ἢ τὸ κακὸν ἐπαινούμενον, ἢ τὸ καλὸν ὑβριζόμενον.

13 Ἴσον εἶναι χρὴ πάντοτε τοῦ βασιλέως τὸ φρόνημα, τὸ γὰρ συμμεταβάλλεσθαι ταῖς τῶν πραγμάτων μεταβολαῖς, διανοίας ἀβεβαίου τεκμήριον γίνεται. τὸ δὲ παγίως ἐν τοῖς καλοῖς ἐρηρεῖσθαι, ὡς τὸ εὐσεβὲς ὑμῶν ἐστήρικται κράτος, ὃ μήτε πρὸς ἀλαζονείαν ὑπεραίρεσθαι, μήτε πρὸς ἀθυμίαν καταφέρεσθαι, βεβηκότων ἐστὶν ἀσφαλῶς, καὶ ἀκράδαντον ἐχόντων τὴν ψυχήν.

14 Εἴτις κεκαθαρμένον ἔχει τὸν λογισμὸν ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ἀπάτης, καὶ βλέπει τὸ οὐτιδανὸν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως, τό, τε βραχὺ καὶ ὠκύμορον τῆς ἐνταῦθα ζωῆς, καὶ τὸν συνεζευγμένον τῇ σαρκὶ ῥύπον, εἰς τὸν τῆς ὑπερηφανίας οὐκ ἐμπεσεῖται κρημνὸν, κἂν ἐν ἀξιώματι ὑπάρχῃ ὑψηλῷ.

15 Ὑπὲρ πάντα τῆς βασιλείας τὰ ἔνδοξα, τῆς εὐσεβείας τὸ στέμμα τὸν βασιλέα κοσμεῖ. ὁ γὰρ πλοῦτος ἀπέρχεται, καὶ ἡ δόξα μετέρχεται. τὸ δὲ κλέος τῆς ἐνθέου πολιτείας ἀθανάτοις αἰῶσι συμπαρεκτείνεται, καὶ λήθης

ἐπέκεινα

uerſatili mutatione, immutabilem habere pieta
tis cognitionem.

Auerſare adulatorum pellaceis ſermones, ut 12
coruorum rapaceis mores. Illi nanq; corporis
effodiũt oculos, iſti autẽ animæ hebetãt cogita
tus, quom nõ permittant perſpicere rerũ uerita
tem: uel enim cõmendant nõnunq; quæ repre
henſione digna ſunt, uel reprehendũt plerunq;
quæ omni laude ſunt maiora: ut de duobus alte
rum ab ipſis committatur, uel prauorum laus,
uel contumelioſus bonorum contemptus.

Aequalẽ oportet ſemper eſſe Imperatoris ani 13
mũ: mutari enim pro rerũ uarietatibus, mentis
inſtabilis argumentũ efficitur. Firmiter aũt bo-
nis inhærere, qua firmitate piũ ueſtrũ corrobo-
ratũ & fixũ eſt imperiũ, & neq; uſq; ad inſolen
tiam extolli, neq; uſq; ad animi conſternationẽ
deijci, in tuta ueluti baſi ſtabilitorũ eſt hominũ,
animamq; inconcuſſam habentium.

Si qs purũ habet cogitatũ humanæ deceptio- 14
nis, pſpicitq; ſuæ naturæ uilitatẽ, breuitatemq;
ueloci fato obnoxiæ præſentis uitæ, tũ carni cõ
iunctas inſitasq; ſordes, ad ſupbię nunq; illabet
præcipitiũ, q̃uis ĩ excelſo dignitatis faſtigio cõ
ſiſtat.

Super omnia præclara quæ regnũ ha 15
bet, pietatis cultusq; diuini corona regem exor
nat. Diuitiæ nãq; euaneſcũt, uulgi fauor & au-
ra trãſit. Sola uitæ deo placẽtis gloria immorta-
lib⁹ ſeculis coëxtẽdit, & trãs obliuiõis tenebras

collocat

ἐπέκεινα, τοὺς ἔχοντας ἵστησι.

16 Σφόδρα μοι δοκεῖ ἀτοπώτατον εἶναι, ὅτι πλούσιοι καὶ πένητες ἄνθρωποι, ἐξ ἀνομοίων πραγμάτων βλάβην πάσχουσιν ὁμοίαν. οἱ μὲν γὰρ, ὑπὸ τοῦ κόρου διαῤῥήγνυνται. οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ λιμοῦ διαφθείρονται. καὶ οἱ μὲν, κατέχουσι τοῦ κόσμου τὰ πέρατα. οἱ δὲ, οὐκ ἔχουσι ποῦ στῆσαι τὰ πέλματα. ἵνα τοίνυν ἄμφω τῆς ὑγείας τύχωσιν, ἀφαιρέσει καὶ προσθέσει τούτους θεραπευτέον, καὶ πρὸς ἰσότητα, τὴν ἀνισότητα μετενεκτέον.

17 Ἐφ' ὑμῖν ἀνεδείχθη τῆς εὐζωΐας ὁ χρόνος, ὃν προεῖπέ τις τῶν παλαιῶν ἔσεσθαι, ὅταν ἢ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν, ἢ βασιλεῖς φιλοσοφήσωσι. καὶ γὰρ φιλοσοφοῦντες, ἠξιώθητε βασιλείας. καὶ βασιλεύσαντες οὐκ ἀπέστητε φιλοσοφίας. εἰ γὰρ τὸ φιλεῖν σοφίαν ποιεῖ φιλοσοφίαν, ἀρχὴ δὲ σοφίας ὁ τοῦ θεοῦ φόβος, ὃν ἐν τοῖς στέρνοις ὑμῶν διαπαντὸς ἔχετε, εὔδηλον ὡς ἀληθὲς τὸ παρ' ἐμοῦ λεγόμενον.

18 Βασιλέα σε κατὰ ἀλήθειαν ὁρίζομαι, ὡς βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἡδονῶν δυνάμενον. καὶ τὸν στέφανον τῆς σωφροσύνης ἀναδησάμενον καὶ τὴν πορφύραν τῆς δικαιοσύνης ἀμφιασάμενον. ἡ μὲν γὰρ ἄλλη ἐξουσία, τὸν θάνατον ἔχει διαδοχήν. ἡ δὲ τοιαύτη βασιλεία, τὴν ἀθάνατον σώζει διαμονήν. καὶ ἡ μὲν, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ λύεται. ἡ δὲ, τῆς αἰωνίου κολάσεως ῥύεται.

19 Εἰ τὴν ἐκ πάντων βούλει καρποῦσθαι τιμὴν, γίνου τοῖς ἅπασιν εὐεργέτης κοινός. οὐδὲν γὰρ οὕτω πρὸς εὔνοιαν ἐφέλκεται, ὡς εὐποιΐας χάρις διδομένη τοῖς χρήζουσιν. ἡ γὰρ διὰ φόβον γινομένη θεραπεία, κα-

τεσχηματισ-

collocat possidẽteis. Vehemẽter mihi uidetᷣ 16
absurdissimũ esse, ꝙ diuites & pauperes homi-
nes ex dissimilibus rebus detrimentũ simile pa
tiũtur. Illi nanqꝫ à copia rerũ perrũpũtur, hi ue-
ro fame pereũt. Item illi occupãt ultimos mũdi
terminos, hi nõ habẽt ubi callosa pedũ uestigia
sistãt. Vt igitᷣ utraqꝫ pars sanitatis fiãt cõpotes,
auferendo & diminuendo istos regere oportet,
atqꝫ ad æqualitatẽ inæqualitas trãsferẽda est.
Nostris tpibus ostensum est, ꝓsperæ uitæ tp̃s, 17
q̊d prædixit qdã ex ueteribus futurũ, cũ uel phi
losophi regnabũt, uel reges philosophabũtᷣ: nã
tũ philosophãdo digni habiti regno estis, tũ ue
ro regnãdo à philosophia nõ desciuistis. Si enĩ
amare sapiẽtiã efficit philosophiã, principiũ aũt
sapiẽtiæ, dei est timor, quẽ in pectoribus uestris
iugiter habetis, clarũ ꝙ uerũ sit q̊d à me dicitᷣ.
Te reuera Imperatorẽ asserimus, quippe qui 18
& imperare ac dominari uoluptatibus uales,
& tum corona castitatis reuinctus, tum purpu-
ram iusticiæ indutus incedis. Aliis nanqꝫ pote-
statibus mors ipsa succedit. Huiuscemodi uero
regnum immortalẽ seruat perpetuitatem. Item
aliæ hoc in seculo soluũtur, hæc autem à perpe
tuo supplicio liberatur.
Si honore q ab oĩb⁹ ꝓficiscitᷣ ꝑfrui uis, præsta 19
te cõmunẽ omniũ bñfactorẽ, nihil enim adeo at
trahit ad beneuolẽtiã, ut bñficii gratia, quæ detᷣ
indigẽtib⁹: q̊d enĩ ob metũ præstatᷣ obsequiũ, fu

x cata

τεχηματισμένη ἐστὶ θωπεία, πεπλασμένης τιμῆς ὀνόματι φενακίζουσα τοὺς αὐτῇ προσανέχοντας.

20 Σεπτὴ δικαίως ἐστὶν ἡ ὑμῶν βασιλεία, ὅτι τοῖς πολεμίοις μὲν δείκνυσι τὴν ἐξουσίαν, τοῖς ὑπηκόοις δὲ νέμει φιλανθρωπίαν. καὶ νικῶσα ἐκείνους τῇ δυνάμει τῶν ὅπλων, τῇ ἀόπλῳ ἀγάπῃ τῶν οἰκείων ἡττᾶται. ὅσον γὰρ θηρίου καὶ προβάτου τὸ μέσον, τοσοῦτον ἀμφοτέρων ἡγεῖται τὸ διάφορον.

21 Τῇ μὲν οὐσίᾳ τοῦ σώματος, ἴσος παντὶ ἀνθρώπῳ ὁ βασιλεύς, τῇ ἐξουσίᾳ δὲ τοῦ ἀξιώματος ὅμοιός ἐστι τῷ ἐπὶ πάντων θεῷ. οὐκ ἔχει γὰρ ἐπὶ γῆς τὸν αὐτοῦ ὑψηλότερον. χρὴ τοίνυν αὐτὸν καὶ ὡς θεὸν μὴ ὀργίζεσθαι, καὶ ὡς θνητὸν μὴ ἐπαίρεσθαι. εἰ γὰρ καὶ εἰκόνι θεϊκῇ τετίμηται, ἀλλὰ καὶ κόνει χοϊκῇ συμπέπλεκται, δι' ἧς ἐκδιδάσκεται τὴν πρὸς πάντας ἰσότητα.

22 Ἀποδέχου τοὺς τὰ χρηστὰ συμβουλεύειν ἐθέλοντας, ἀλλὰ μὴ τοὺς κολακεύειν ἑκάστοτε σπεύδοντας. οἱ μὲν γὰρ τὸ συμφέρον συνορῶσιν ἐν ἀληθείᾳ. οἱ δὲ πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς κρατοῦσιν ἀφορῶσι, καὶ τῶν σωμάτων τὰς σκιὰς μιμούμενοι, τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις συνᾴδουσι.

23 Τοιοῦτος γίνου περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, οἷον εὔχῃ σοὶ τὸν δεσπότην γενέσθαι. ὡς γὰρ ἀκούομεν ἀκουσθησόμεθα, καὶ ὡς ὁρῶμεν ὁραθησόμεθα ὑπὸ τοῦ θείου καὶ παντεφόρου βλέμματος. προσενέγκωμεν οὖν τῷ ἐλεῷ τὸν ἔλεον, ἵνα τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον ἀντιλάβωμεν.

24 Ὥσπερ τὰ ἀκριβῆ τῶν κατόπτρων τοιαύτας δεικνύουσι τὰς τῶν προσώπων ἐμφάσεις, οἷά πέρ ἐστι τὰ πρωτότυπα

cata figurataq; eſt adulatio, ficti honoris titulo fallens eos qui ipſi animum aduertunt. 20

Venerãdum iure eſt ueſtrũ imperiũ, quia hoſtibus quidẽ ſuæ demõſtrat poteſtatis aculeos, ſubditis uero exhibet humanitatem. Et quom illos uincat armorũ ui, inermi charitate uincit à ſuis. Quantum enim feræ & ouis interſtitium eſt, tantũ eſſe inter eos diſcrimen arbitratur.

Eſſentia corporis æqualis eſt cuilibet homini 21
Imperator, poteſtate autẽ dignitatis cũctorum præſidi deo. Nõ enim habet in terris ſe quenq; altiorem. Oportet igitur ipſum ut deum nõ iraſci, ut mortalem non efferri. Nam & ſi effigie diuina honoratus eſt, at puluere tamen terreno connexus eſt, quo edocetur, ut erga omnes ſeruet æqualitatem.

Accepta eos qui bonorũ te conſiliorũ admo- 22
nitum uolunt, non eos qui adulari ſæpenumero ſtudent. Illi enim quod reuera expedit, perſpiciunt. Hi uero ad ea quæ placent potentibus reſpiciunt, corporumq; umbras imitantes, ſingulis eorum dictis applaudunt.

Talẽ te preſta tuos erga famulos, qualẽ optas 23
erga te dñm eſſe. Prout enim audimus, audiemur, & ut reſpicimus, reſpiciemur à diuino cunctaq; obtuente aſpectu. Priores igitur nos miſericordiæ miſericordiã cõferamus, ut pari par re
Sicut exquiſita ſpecula tales mon (cipiamus. 24
ſtrant uultuum apparentias, qualia ipſa ſunt ar

τότυπα, φαιδρὰ μὲν τῶν φαιδρυνομένων, σκυθρωπὰ δὲ τῶν σκυθρωπαζόντων, οὕτω καὶ ἡ δικαία τοῦ Θεοῦ κρίσις, ταῖς ἡμετέραις πράξεσιν ἐξομοιοῦται. οἷά περ γὰρ ἂν ᾖ τὰ παρ' ἡμῶν εἰργασμένα, τοιαῦτα ἡμῖν ἐκ τῶν ὁμοίων παρέχει.

25 Βουλεύου μὲν τὰ πρακτέα βραδέως, ἐκτέλει δὲ τὰ κριθέντα σπουδαίως. ἐπεὶ λίαν ἐστὶ σφαλερὸν, τὸ ἐν τοῖς πράγμασιν ἀπερίσκεπτον. εἰ γὰρ τὰ ἐξ ἀβουλίας τις ἐννοήσει κακὰ, τότε γνώσεται καλῶς τῆς εὐβουλίας τὰ χρήσιμα, ὡς καὶ τῆς ὑγείας τὴν χάριν, μετὰ τὴν πεῖραν τῆς νόσου. δεῖ τοίνυν εὐφρονέστατε βασιλεῦ, καὶ βουλῇ συνετωτέρᾳ, καὶ εὐχῇ συντονωτέρᾳ, ἐξερευνᾶν ἀκριβῶς τὰ συνοίσοντα τῷ κόσμῳ.

26 Ἄριστα διοικήσεις τὴν ἀγαθήν σου βασιλείαν, εἰ πάντα σπουδάζεις ἐφορᾶν, καὶ μηδὲν ἀνέχῃ παρορᾶν. οὐ γὰρ μικρὸν ἐστὶ σοὶ, ὅπερ μικρὸν εἶναι δοκεῖ ἐν συγκρίσει τῶν σῶν. ἐπειδὴ καὶ ῥῆμα βασιλέως ψιλὸν, μεγάλην ἔχει παρὰ πᾶσιν ἰσχύν.

27 Σαυτῷ τὴν τοῦ φυλάττειν τοὺς νόμους ἐπίθες ἀνάγκην, ὡς μὴ ἔχων ἐπὶ γῆς τὸν δυνάμενον ἀναγκάζειν. οὕτω γὰρ καὶ τῶν νόμων ἐπιδείξεις τὸ σέβας, αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων τούτους αἰδούμενος, καὶ τοῖς ὑπηκόοις φανήσεται τὸ παρανομεῖν οὐκ ἀκίνδυνον.

Ἴσον τῷ πλημμελεῖν, τὸ μὴ κωλύειν τοὺς πλημ-
28 μελοῦντας λογίζου. κἂν γάρ τις πολιτεύηται μὲν ἐν-
θέσμως, ἀνέχηται δὲ τῶν βιούντων ἀθέσμως συνερ-
γὸς τῶν κακῶν παρὰ Θεῷ κρίνεται. εἰ δὲ βούλει διττῶς
εὐδοκιμεῖν, καὶ τοὺς τὰ κάλλιστα ποιοῦντας προτί-

μα, καὶ

chetypa, nitidas uidelicet nitentium, triſteis au tem triſtantium. Eodem pacto iuſtum dei iudiciũ noſtris actionibus aſſimilatur. Qualia enim ſunt quæ à nobis præſtãtur, talia ipſe nobis par pari referens exhibet.

Cõſulta quæ agẽda ſunt cunctãter, exequere 25
aũt quæ decreueris mature. Qm̃ periculoſũ eſt admodũ incõſyderata in rebus temeritas. Si qs enĩ quæ ex incõſulta mẽte ꝓueniũt mala, cõce perit animo facile cõperiet boni cõſilij commo da, ut qui ſanitatis dotẽ, poſt ægrotationis expe rimentũ pſentiſcũt. Debes igit̃ cordatiſſime rex tũ cõſilio prudẽtiore, tũ precibꝰ ad deũ impẽſio ribꝰ exqrere diligẽt̃, quæ mũdo ſũt expeditura.

Optime reges egregiũ tuũ imperiũ, ſi oĩa des 26
operã pſpicere, nec negligere patiare qcꝗ. neqꝫ enim paruũ eſt in te, ꝙd paruũ eſſe apparet com paratione tuorũ. qm̃ uel exile impatoris uerbũ & minimũ ingentẽ obtinet apud omneis uim.

Tibi ipſi cuſtodiẽdi leges impone neceſſitatẽ, 27
quom nõ habeas in terris qui te poſſit cogere. Sic enim tum legũ præ te feres cultũ ipſe, ante alios eas reuerendo: tum ſubditis conſtabit le gum præuaricationẽ periculi nõ eſſe immunẽ.

Peccare & non cohibere peccãteis iuxta æſti 28
ma. Si quis enĩ in ciuitate uitã quidẽ ipſe tradu cat æque, toleret aũt uiuẽteis inique, ſocius ma lorũ apud deũ iudicatur. Quod ſi uelis bifariã approbari, ut pulcherrima queqꝫ gerẽteis hono

μα, καὶ τοῖς τὰ χείριστα δρῶσιν ἐπιτίμα.

29 Λίαν συμφέρειν ὑπολαμβάνω, τὸ φεύγειν τὰς τῶν κακῶν συνδιαιτήσεις. τὸν γὰρ συνόντα πάντοτε ἀνθρώποις πονηροῖς, ἢ παθεῖν, ἢ μαθεῖν ἀνάγκη τὶ πονηρόν. ὁ δὲ τοῖς ἀγαθοῖς συνδιάγων, ἢ μίμησιν τῶν καλῶν ἐκδιδάσκεται, ἢ μείωσιν τῶν κακῶν ἐκπαιδεύεται.

30 Ἐγκόσμιον ὑπὸ θεοῦ πιστευθεὶς βασιλείαν, μηδενὶ χρῶ τῶν πονηρῶν πρὸς τὰς τῶν πραγμάτων διοικήσεις. ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνοι κακῶς διαπράξωνται, λόγον ὑφέξει θεῷ, ὁ τὴν ἰσχὺν αὐτοῖς δεδωκώς. μετὰ πολλῆς οὖν ἐξετάσεως αἱ τῶν ἀρχόντων προβολαὶ γινέσθωσαν.

31 Ἴσον νομίζω κακὸν, καὶ τῶν ἐχθρῶν θυμοῦσθαι ταῖς κακουργίαις, καὶ τῶν φίλων θέλγεσθαι ταῖς κολακείαις. δεῖ γοῦν πρὸς ἑκατέρους γενναίως ἀνθίστασθαι, καὶ τοῦ πρέποντος μηδαμῶς ἀφίστασθαι, μήτε τὴν ἀλόγιστον ἐκείνων δυσμένειαν ἀμυνόμενον, μήτε τὴν ἐπίπλαστον τούτων εὐμένειαν ἀμειβόμενον.

32 Ἡγοῦ τούτους εἶναι φίλους ἀληθεστάτους, μὴ τοὺς ἐπαινοῦντας ἅπαντα τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα, ἀλλὰ τοὺς κρίσει δικαίᾳ πάντα πράττειν σπουδάζοντας, καὶ συνηδομένους μὲν ἐπὶ τοῖς χρηστοτέροις, ἐπισυγνάζοντας δὲ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις. οὗτοι γοῦν ὄντως ἀψευδεστάτης φιλίας δεικνύουσι τεκμήριον.

33 Μὴ μεταβαλέτω σοι τὴν μεγαλόφρονα γνώμην τῆς ἐπιγείου ταύτης δυναστείας ὁ ὄγκος, ἀλλ' ὡς ἐπίκηρον διέπων ἀρχὴν, ἄτρεπτον ἔχε τὸν νοῦν ἐν πράγμασι τρεπτοῖς. μήτε ἐν ταῖς εὐθυμίαις ἐξυψούμενος, μήτε ἐν ταῖς ἀθυμίαις ταπεινούμενος.

Ὥσπερ

ra,ita teterrima patrantibus succense.
Expedire admodum arbitror,effugere prauo- 29
rum contubernia.Qui enim cũ hominibus im-
probis semper uersatur, eũ uel pati uel discere
malum aliquid necesse est. Qui uero unà cum
bonis degit,uel imitationẽ honestorum edoce-
tur,uel diminutionem uitiorum condiscit.
Terrarũ orbis à deo cũ cõcreditum tibi sit re- 30
gnũ, caue ne aliq̃ utaris ex prauis ad rerũ admi
nistrationes. Quæ enĩ illi ꝑperã fecerit,eorũ ra
tionẽ reddet deo,q peccãdi facultatẽ ipsis indul
serit.Magna igiẽ & diligẽti cũ ꝑscrutatione ma
gistratuũ ꝓmotiones fiãt oportet. Aequale 31
reor esse malũ, & inimicorũ excandescere flagi
tijs,& amicorũ demulceri blãditijs.Oportet enĩ
utrisq; resistere,nec usq; à decoro discedere.Ne
que irrationabilẽ eorũ maleuolentiã uiciscẽdo,
neq; fictitiã horũ beneuolentiã remunerãdo.
Existima uerissimos amicos, non qui laudent 32
omnia,quæ dicantur abs te, sed qui nihil nõ in-
tegro iudicio facere contendunt. Sic ut gratu-
lentur tibi, si bene: tristentur contrà, si perperã
dixeris feceris ue.Hi enĩ reuera ab omni fraude
abhorrentis amicitiæ præ se ferunt insignia.
Ne mutet tibi magnanimam mẽtem,terrenæ 33
huius potestatis moles,sed ut fragilẽ fatoq; ob-
noxium regens principatũ,immutabilẽ habeto
intellectũ ĩ rebus mutabilib⁹,nimia neq; lætitia
sublimem te extollẽs,neq; mœstitia uilescens.

34 Ὥσπερ χρυσὸς ἄλλοτε ἄλλοις ὑπὸ τῆς τέχνης μετατυπούμενος, καὶ πρὸς διάφορα κοσμίων εἴδη μεταποιούμενος, ὅπερ ἐστὶ διαμένει καὶ τροπὴν οὐχ ὑπομένει, οὕτω καὶ αὐτὸς εὐκλεέστατε βασιλεῦ, ἄλλην ἐξ ἄλλης ἀμείβων ἀρχὴν, φθάσας δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ἀνωτάτω τιμὴν, ὁ αὐτὸς διαμένεις οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν, ἀναλλοίωτον ἔχων ἐν τῷ καλῷ τὸ φρόνημα.

35 Νόμιζε τότε βασιλεύειν ἀσφαλῶς, ὅταν ἑκόντων ἀνάσσῃς τῶν ἀνθρώπων. τὸ γὰρ ἀκουσίως ὑποταττόμενον, στασιάζει καιροῦ λαβόμενον. τὸ δὲ τοῖς δεσμοῖς τῆς εὐνοίας κρατούμενον, βεβαίαν ἔχει πρὸς τὸ κρατοῦν τὴν εὐπείθειαν.

36 Ἵνα τὸ κράτος τῆς βασιλείας ποιήσῃς ἀοίδιμον, ὅσην ἔχεις κατὰ τῶν ὑπηκόων ἁμαρτανόντων ὀργὴν, τοσαύτην ἔχειν καὶ κατὰ σαυτοῦ πλημμελοῦντος ἀξίου. οὐδεὶς γὰρ ἰσχύει τὸν ἐν ἐξουσίᾳ τηλικαύτῃ παιδεύειν, εἰ μὴ λογισμὸς οἰκεῖος ἐξ αὐτοῦ τοῦ πλημμελοῦντος κινούμενος.

37 Ὁ μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαβόμενος, τὸν δοτῆρα τῆς ἐξουσίας μιμείσθω κατὰ δύναμιν. εἰ γάρ πως τὴν εἰκόνα φέρει τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ κατέχει τὴν ἐπὶ πάντων ἀρχὴν, ἐν τούτῳ δὴ μάλιστα τὸν θεὸν μιμήσεται, ἐν μηδὲν ἡγεῖσθαι τοῦ ἐλεεῖν προτιμότερον.

38 Ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον, τῆς εὐποιΐας τὸν πλοῦτον ἑαυτοῖς θησαυρίσωμεν, τὸν μὲν ὧδε κατευφραίνοντα τῇ ἐλπίδι τῆς μελλούσης ἀπολαύσεως, κἀκεῖ καταγλυκαίνοντα τῇ πείρᾳ τῆς ἐλπισθείσης μακαριότητος

Sicuti aurum q̄uis modo ſic, modo aliter ab 54
arte transfiguretur, atq; ad uarias ornamẽtorũ ſpecies trãsformetur, permanet tamen id quod eſt, nec mutationẽ patitur. Sic ipſe quoq; inclytiſſime Imperator, licet aliud ex alio per gradus obtinueris regimen, perueneriſq; ad ip̄m ſupremũ honorẽ, idẽ tñ permanes nõ in eiſdẽ rebus, inalterabilem continens in officio animum.

Exiſtima tunc demũ te tuto regnare, cũ uolen 55
tibus imperas hominibus. Quod enim inuito animo ſubijcitur, ſeditionibus fluctuat capta occaſione. Quod uero uinculis beneuolẽtiæ regitur, ſtabilem ſeruat erga rectorem obediẽtiam.

Vt dominium imperij tui facias decantabile, 56
quantã habes aduerſus ſubditos peccanteis irã, tantã habendam eſſe tibi aduerſus teipſum peccantem cenſeto. Nemo enim ualet tanta pollentem poteſtate corrigere, niſi ratio propria, quæ ex ipſo peccante moueatur.

Magnã qui poteſtatẽ adeptus eſt, largitorem 57
poteſtatis imiteť pro uiribus. Si enim imaginẽ geſtat rerũ præſidis dei, atq; per ipſum cõtinet rerũ principatũ, in eo maxime imitabiť deum, ut nõ exiſtimet quicq̄ miſericordia precioſius

Super aurũ & lapidẽ precioſ (optabilius ue. 58
ſum, beneficentiæ diuitias nobis ueluti theſaurum recõdamus. Illę nanq; tum in præſenti uita oblectant ſpe futuræ fruitionis, tũ in futura dulcedinẽ afferũt, experimẽto guſtuq; ſperatæ bea

 titudinis.

χαριότητος. τὰ δὲ νῦν περὶ ἡμᾶς ὡς οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς, μὴ τερπέτω ἡμᾶς.

39 Σπούδαζε λαμπροτέραις ἀμείβεσθαι δωρεαῖς, τοὺς μετ' εὐνοίας ποιοῦντας τὰ παρὰ σοῦ προσαπτόμενα, τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐπαυξήσεις τὴν προθυμίαν, καὶ τοὺς πονηροὺς διδάξεις μεταμαθεῖν τὴν κακίαν. τὸ γὰρ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς μὴ τὰ αὐτὰ ποιοῦντας, ἄγαν ἐστὶν ἀθέμιτον.

40 Τιμιώτατον πάντων ἐστὶν ἡ βασιλεία. τότε δὲ μάλιστα τοιοῦτόν ἐστιν, ὅταν ὁ τοῦτο περικείμενος τὸ κράτος, μὴ πρὸς αὐθάδειαν ῥέπῃ, ἀλλὰ πρὸς ἐπιείκειαν βλέπῃ, τὸ μὲν ἀπάνθρωπον, ὡς θηριῶδες ἀποστρεφόμενος, τὸ δὲ φιλάνθρωπον, ὡς θεοείκελον ἐνδεικνύμενος.

41 Ἴσως πρός τε φίλους καὶ ἐχθροὺς ποιοῦ τὰς κρίσεις, μήτε τοῖς εὐνοοῦσι χαριζόμενος διὰ τὴν εὔνοιαν, μήτε τοῖς δυσμενέσιν ἀνθιστάμενος δι' ἀπέχθειαν. ἐπειδὴ τῆς αὐτῆς ἐστὶν ἀτοπίας, καὶ δικαιοῦν τὸν ἄδικον, εἰ καὶ φίλος ὑπάρχει, καὶ ἀδικεῖν τὸν δίκαιον, εἰ καὶ ἐχθρὸς τυγχάνει· τὸ γὰρ κακὸν ἐν ἀμφοτέροις ὅμοιον, κἂν ἐν τοῖς ἐναντίοις εὑρίσκηται.

42 Νουνεχῶς ἀκροᾶσθαι δεῖ τοὺς τῶν πραγμάτων κριτάς. δυσθήρατος γάρ ἐστιν ἡ τοῦ δικαίου εὕρεσις, ῥαδίως ἐκφεύγουσα τοὺς μὴ λίαν προσέχοντας. ἂν δὲ καὶ τὴν τῶν λεγόντων ἀφέντες δεινότητα, καὶ τὴν τῶν λεγομένων παρέντες πιθανότητα, εἰς τὸ βάθος τῶν νοημάτων ἑαυτοὺς ἐμβάλλωσιν, οὕτως ἀνιχνεύσουσι τὸ παρ' αὐτῶν ζητούμενον, καὶ διπλῆν ἁμαρτίαν ἐκφεύξονται, μήτε αὐτοὶ τὸ καλὸν προδιδόντες, μήτε ἄλλοις τοῦτο δρᾶν

titudinis, quę uero nũc circa nos apparẽt, tanq̃ nihil ad nos pertinẽtia, ne nos nimiũ allectent.

Da operã ut eos ſpẽdidioribus demerearis re 39
munerationibus, qui cũ beneuolẽtia capeſſunt, quæ mãdantur abs te. Hoc enĩ pacto & bonorũ augebis alacritatem, & malos docebis ut dediſcant malitiam. Eiſdem enim cẽſeri dignos, qui nõ eadem faciunt, nimis nefarium eſt.

Precioſiſſimũ omniũ eſt imperiũ. Tunc uero 40
uel maxime huiuſcemodi eſt, quom hãc qui circundatus eſt poteſtatẽ, nõ ad pertinacẽ & temerariã ſæuitiã propẽſus ſit, ſed ad æquitatẽ reſpiciat: inclementiã, ut ferinã auerſando: humanitatem, ut deo ſimilem præ ſe ferendo.

Aequa lance tã ad amicos q̃ ad inimicos uer 41
gẽs iudicãdi mun⁹ obito, neq; bene ſentiẽtibus de te gratificans ob bñuolentiã, neq; maleuolis reſiſtẽs ꝓpter inimicitias: qm̃ eiuſdẽ eſt abſurditatis, & ſecundũ iniqua petentẽ dare litẽ, & ſi ſit amicus, & iniuriã iuſto inferre, & ſi ſit inimic⁹, malũ enĩ utrobiq; ſil'e eſt, tãetſi in cõtrarijs inue (niat.

Intenta mẽte auſcultare debẽt rerũ iudi 42
ces. Difficilis nanq; captu eſt iuſti inuẽtio, facileq; effugere ſolet nõ admodũ attẽdenteis. q̊d ſi prætermiſſa dicentiũ eloquẽtia, dictorumq; neglecta ueriſimilitudine, ad penitiſſimã intentionũ ꝓfunditatẽ penetrauerint, ſic demũ hauriẽt, q̊d ab ipſis quæritur, geminiq; inſontes erunt delicti, neq; ipſi honeſtũ prodendo, neq; alijs id

δρᾶν συγχωροῦντες.

43 Ἰσάριθμα τοῖς ἄστροις ἂν κτήσῃ τὰ κατορθώματα, οὐδέ ποτε νικήσεις τὴν τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα. ὅσα γὰρ ἄν τις προσενέγκῃ θεῷ ἐκ τῶν αὐτοῦ, τὰ αὐτοῦ προσφέρει αὐτῷ. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ὑπερβῆναι τὴν ἰδίαν ἐν τῷ ἡλίῳ σκιὰν, προλαμβάνουσαν ἀεὶ καὶ τὸν λίαν ἐπειγόμενον, οὕτως οὐδὲ τὴν ἀνυπέρβλητον τοῦ θεοῦ χρηστότητα ταῖς εὐποιΐαις ὑπερβήσονται ἄνθρωποι.

44 Ἀδαπάνητός ἐστι τῆς εὐποιΐας ὁ πλοῦτος. ἐν τῷ διδόναι γὰρ λαμβάνεται, καὶ ἐν τῷ σκορπίζειν συνάγεται. τοῦτον ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ σου πλουσιόδωρε βασιλεῦ, δίδου πᾶσι δαψιλῶς τοῖς αἰτοῦσι παρὰ σοῦ. ἀπειροπλασίους δὲ ἕξεις τὰς ὑπὲρ τούτων ἀμοιβὰς, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς τῶν ἔργων ἀνταποδόσεως.

45 Νεύματι θεοῦ τὴν βασιλείαν λαβὼν, μίμησαι αὐτὸν δι' ἔργων ἀγαθῶν. ὅτι τῶν εὖ ποιεῖν δυναμένων ἐγένου, ἀλλ' οὐ τῶν εὖ παθεῖν δεομένων. τὸ γὰρ ἕτοιμον τῆς τῶν χρημάτων δαψιλείας ἀνεμπόδιστόν ἐστι πρὸς τὰς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

46 Ὥσπερ ὀφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι, οὕτω βασιλεὺς τῷ κόσμῳ ἐνήρμοσται, ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομένος εἰς συνεργίαν τῶν συμφερόντων. χρὴ οὖν αὐτὸν, ὡς οἰκείων μελῶν, οὕτω πάντων ἀνθρώπων προνοεῖν, ἵνα προκόπτωσιν ἐν καλοῖς, καὶ μὴ προσκόπτωσιν ἐν κακοῖς.

47 Ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ τῆς σωτηρίας σου φυλακὴν, τὸ μηδέποτέ τινα τῶν ὑπηκόων ἀδικεῖν. ὁ γάρ τινα μὴ ἀδικῶν, οὐχ ὑφορᾶται τινά. εἰ δὲ τὸ μὴ ἀδικεῖν ἀσφά-

λειαν

ut committant concedendo.

Aequalia numero syderibus & si ædideris bo 43
na opera, nõ tamen ob id superabis dei bonita-
tem. Quæcunq; enim quispiam obtulerit deo,
sua ipsi offeret ex suis. Et sicuti transilire uel an-
teire nulli datur suam in sole umbram, præueni
entem semper uel nimis properantem, ita insu-
perabilem dei bonitatem nulli bonis operibus
homines excedent.

Inexhaustæ sunt beneficentiæ opes. Nam lar 44
giendo acquiruntur, & dissipando colliguntur.
Has tuo insitas animo habens munificẽtissime
Imperator, largire omnibus affatim petentibus
abs te. Infiniticuplas enim pro suis habebis re-
munerationes, quom tp̃s reddẽdi uicẽ uenerit.

Nutu dei regnum adeptus, imitare eũ bonis 45
opibus, q̃a inter eorũ numerũ natus es, bñficio
q̃ afficere possunt, nõ qui affici postulãt. paratæ
enim rerũ copiæ nullũ impedimẽtũ esse potest,
quo minus conferãtur in pauperes beneficia.

Sicut oculus innatus est corpori, ita Impera- 46
tor mundo adaptatus est, à deo datus pro admi
nistratione eorum quæ usui sunt. Oportet igi-
tur cũ omnibus hominibus quasi proprijs mem
bris prospicere, ut proficiant in bonis, neu ma-
lorum offensaculo illidantur.

Tutissimã arbitrare salutis tuæ custodiã, nulla 47
quencq; ex subditis afficere iniuria, q enĩ offẽdit
neminẽ, suspiciõi habet neminẽ, q̃ si nulla queq̃
afficere

λεῖαν προξενεῖ, τὸ εὐεργετεῖν πολλῷ πλέον, τὸ ἀσφαλὲς γὰρ δίδωσι, καὶ τὸ προσφιλὲς οὐ προδίδωσι.

48 Γίνου τοῖς ὑπηκόοις εὐσεβέστατε βασιλεῦ, καὶ φοβερὸς διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἐξουσίας, καὶ ποθεινὸς διὰ τὴν παροχὴν τῆς εὐποιΐας. μή τε τοῦ φόβου καταφρονῶν διὰ τὸν πόθον, μή τε τοῦ πόθου παραμελῶν διὰ τὸν φόβον. ἀλλὰ τὸ ἥμερον ἔχων ἀκαταφρόνητον, καὶ τὸ εὐκαταφρόνητον ἔχων ἀνήμερον.

49 Ἃ τοῖς ὑπηκόοις νομοθετεῖς διὰ τῶν λόγων, ταῦτα προλαβὼν ὑπέδειξας διὰ τῶν ἔργων. ἵνα τοῖς λόγοις οἷς πείθεις, καὶ χρηστὸς συναγωνίζηται βίος. οὕτω γὰρ εὐδόκιμον ἀποφανῇ σου τὸ κράτος, καὶ λέγων πρακτικῶς, καὶ πράττων λογικῶς.

50 Πλέον ἀγάπα βασιλεῦ γαληνότατε, τοὺς λαμβάνειν παρὰ σοῦ χάριτας ἱκετεύοντας, ἢ πρὸς τοὺς σπουδάζοντας δωρεάς σοι προσφέρειν. τοῖς μὲν γὰρ ὀφειλέτης ἀμοιβῆς καθίστασαι. οἱ δέ σοι τὸν θεὸν ὀφειλέτην ποιοῦσι, τὸν οἰκειούμενον τὰ εἰς αὐτοὺς γινόμενα, καὶ ἀμειβόμενον ἀγαθαῖς ἀντιδόσεσι τὸν φιλόθεον, καὶ φιλάνθρωπόν σου σκοπόν.

51 Ἡλίου μὲν ἔργον ἐστί, τὸ καταλάμπειν ταῖς ἀκτῖσι τὴν κτίσιν. ἄνακτος δὲ ἀρετή, τὸ ἐλεεῖν τοῖς δεομένοις. κἀκείνου δὲ φανώτερος, ὁ εὐσεβὴς βασιλεύς, ὁ μὲν γὰρ ὑποχωρεῖ τῇ διαδοχῇ τῆς νυκτός. ὁ δὲ οὐ παραχωρεῖ τῇ συναρπαγῇ τῶν κακῶν, ἀλλὰ τῷ φωτὶ τῆς ἀληθείας ἐξελέγχει τὰ κρυπτὰ τῆς ἀδικίας.

52 Τοὺς μὲν πρὸ σοῦ βασιλεῖς ἡ ἀρχὴ κατεκόσμησε, σὺ δὲ ταύτην κράτιστε, φαιδροτέραν ἐποίησας, ἡμερό-

τητι

afficere iniuria tutelā cōciliat,lōge bñficijs col/
latis magis id pręstabit.Nā ut tutelā exhibet,ita
Esto subditis,piētissime (charitatē nō prodit. 48
Imperator, & formidabilis ob excellentiā pote
statis,& amabilis ob largitionē bñficētiæ.Necq;
formidinē contemnēs propter amorē,nec item
amorē negligēs ob formidinē. Sed tā māsuetu/
dinē prę te ferēs haud aspnabilē,q̄ nimiā & asp
nabilē familiaritatē immiti seueritate castigās.

Quæ subditis uerbo quasi lege pręscribis,hęc 49
tu præueniēs re ipsa præstitisti, ut uerbis, qbus
persuades,integra quoq; uita adstipulet̄.sic enī
commēdabile tuū asseuerabis imperiū, si & ra/
tioneris nō sine opere,& opereris nō sine rōne.

Eos plus ama serenissime Imperator,accipere 50
abs te bñficia qui supplicāt,q̄ tibi q contēdunt
offerre munera. His enī debitor referēdi gratiā
efficeris, illi uero deū dant tibi uadē, uēdicantē
sibi,ꝑtinereq; ad se putantē,quæcunq; erga sup
plices cōtuleris,& remunerātem bonis retribu
tionibus,tuā tam piā, q̄ perhumanā intētionē.

Solis ꝑfecto partes sunt,illustrare radijs orbē. 51
Principis uero uirtus est egenorū misereri. Por
rò ijs clarior est Imꝑator,qui pius est.Ille nancq;
cedit succedēti nocti,hic aūt rapacitati prauorū
nō cōcedit indulget'ue qcq̄, sed lumine uerita/
Priores quidē (tis,iniqtatis occulta coarguit. 52
te Imꝑatores principatus adornauit. Tu uero
eū præstātissime, illustriorē reddidisti,māsuetu
dine

τὴν κιρνῶν τῆς ἐξουσίας τὸν ὄγκον, καὶ χρηστότητι νικῶν τῶν προσιόντων σοι τὸν φόβον. ὅθεν τῷ λιμένι τῆς σῆς γαληνότητος πάντες προσορμῶσιν οἱ ἐλέους δεόμενοι, καὶ τῶν κυμάτων τῆς πενίας ἀπαλλαττόμενοι, εὐχαριστηρίους ὕμνους σοι ἀναπέμπουσιν.

53 Ὅσον τῇ δυναστείᾳ πάντων ὑπερανέχεις, τοσοῦτον καὶ τοῖς ἔργοις ὑπερλάμπειν ἀγωνίζου. ἀναλογοῦσαν γὰρ τῷ μεγέθει τῆς δυνάμεως τὴν ἐργασίαν τῶν καλῶν ἀπαιτεῖσθαι προσδόκησον. ἵνα τοίνυν παρὰ θεοῦ ἀνακηρυχθῇς, μετὰ τοῦ στεφάνου τῆς ἀηττήτου βασιλείας, κτῆσαι καὶ τὸ στέμμα τῆς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

54 Σκέπτου περὶ ἐπιτάττειν ἃ θέλεις, ἵνα προστάττῃς ἐμφρόνως ἃ θέμις. εὐόλισθον γὰρ τὸ τῆς γλώττης ὄργανον, καὶ μέγιστον παρέχει τοῖς ἀμελοῦσι κίνδυνον. εἰ δὲ τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν ὡς μουσικὴν ἐπιστήσεις αὐτῷ, τὸ παναρμόνιον τῆς ἀρετῆς ἀνακρούσεται μέλος.

Ὀξὺν μὲν εἶναι χρὴ περὶ πάντα τὸν ἄνακτα, καὶ
55 μάλιστα περὶ τὰς κρίσεις τῶν δυσχερῶν πραγμάτων,
βραδὺν δὲ λίαν εἰς ὀργὴν ἐπιδείκνυσθαι. ἐπειδὴ γὰρ τὸ πάντη ἀόργητον εὐκαταφρόνητον, καὶ θυμούσθω μετρίως, καὶ μὴ θυμούσθω. τὸ μὲν, ἵνα τῶν φαύλων τὰς ὁρμὰς ἀναστέλλῃ. τὸ δὲ, ἵνα τὰς ἀφορμὰς τῶν χρηστῶν ἀνιχνεύῃ.

Ἐν τῷ ἀκριβεῖ τῆς καρδίας σου βουλευτηρίῳ, ἐπι-
56 μελῶς κατανόει τῶν συνόντων σοι τοὺς τρόπους. ἵνα
γινώσκῃς ἀκριβῶς καὶ τοὺς ἐν ἀγάπῃ θεραπεύοντας, καὶ τοὺς ἐν ἀπάτῃ κολακεύοντας. πολλοὶ γὰρ εὐνοεῖν ὑποκρινόμενοι, μεγάλα τοὺς πιστεύοντας κατα-

βλάπτουσι

dine temperãs diluẽsq; austerã potestatis molẽ, bonitateq; uincẽs adeuntiũ te formidinẽ. Qua/ propter tuæ serenitatis portum subeũt omnes, qui misericordia indigẽt. Fluctibusq; pauptatis liberati, gratiarũ actores hymnos ad te missitãt.

Quantũ potestate cæteris antecellis, tantũ fa/ 53
ctis etiã emicare ante alios enitere. Persuasissi/mum enim habe, eã abs te postulari honestorũ operationẽ, quæ magnitudini uiriũ ꝓportione respõdeat. ut igit̃ à deo quasi ꝑ præconẽ uictor declareris, corona inuicti impij tuo capiti impo sita, coronã etiã ex ꝓmerẽdis paupib⁹ acqrito.

Contemplator bene prius q̃ mãdes quæ fieri 54
uelis. Sic fiet ut semꝑ prudenter iubeas quæ fas est. Lubricũ enĩ est instrumẽtum linguæ, maxi/mũq; affert negligẽtibus periculũ, q; si piũ intel lectũ ueluti musicũ illi præfeceris, oĩbus harmo niæ numeris concinnatũ modulabitur melos.

Acutũ quidẽ esse oportet principẽ cũ in alijs, 55
tũ uel maxime in afferẽdo de rebus difficillimis iudicio, lentũ autẽ ad irascendũ. Et qm̃ oĩmoda irę absẽtia aspnabilis est, & irascat̃ mediocriter, & non irascat̃ oportet. Illud ut prauorũ impetũ cõprimat, hoc ut ꝓpẽsiones bonorũ puestiget.

In exquisita tui cordis curia diligenter perspi/ 56
cito cõuersantiũ tecũ mores, ut pernoscas exa/mussim, & quos charitas te colere compellit, & qui tibi per fraudẽ adulãtur. Pleriq; enim bene/uolentiã simulantes, magno credentibus detri/

βλάπτουσι.

Λόγον ἀκούσας ὠφελῆσαι δυνάμενόν, μὴ μόνον
57 ἀκοῇ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ πράξει διαδέχου, οὕτω γὰρ τὸ τοῦ βασιλέως ἀγλαΐζεται κράτος, ὅταν ἢ παρ' ἑαυτοῦ τὰ δέοντα συνορᾷ, ἢ παρ' ἄλλου εὑρεθέντα, μηδαμῶς παρορᾷ, ἀλλὰ μανθάνει μὲν ἀνεπαισχύντως, ἐπιτελεῖ δὲ ἀνυπερθέτως.

58 Ἀκρόπολις μὲν ἀπορθήτοις τείχεσιν ἠσφαλισμένη καταφρονεῖ τῶν πολιορκούντων αὐτὴν πολεμίων, ἡ εὐσεβὴς δὲ βασιλεία ὑμῶν, ἐλεημοσύναις τετειχισμένη, καὶ προσευχαῖς περιπυργουμένη, ἀήττητος γίνεται τοῖς τῶν ἐχθρῶν βέλεσιν, ἀοίδιμα κατ' αὐτῶν ἐγείρουσα τρόπαια.

59 Χρῆσαι δεόντως τῇ κάτω βασιλείᾳ, ἵνα κλίμαξ σοι γένηται τῆς ἄνω εὐδοξίας. οἱ γὰρ ταύτην καλῶς διοικοῦντες, μετὰ ταύτης κἀκείνης ἀξιοῦνται, ταύτην δὲ διοικοῦσι καλῶς, οἱ πατρικὸν τοῖς ἀρχομένοις ἐπιδεικνύοντες πόθον, καὶ ἀρχικὸν παρ' αὐτῶν ἀντιλαμβάνοντες φόβον. ἀσφαλῶς μὲν τὰ πταίσματα προανασέλλοντες, τιμωρίαις δὲ πεῖραν αὐτοῖς οὐ προσάγοντες.

60 Ἰμάτιον ἀπαλαίωτόν ἐστι τὸ τῆς εὐποιΐας περιβόλαιον. καὶ ἀδιάφθορος στολὴ ἡ πρὸς τοὺς πένητας στοργή. δεῖ οὖν τὸν βουλόμενον εὐσεβῶς βασιλεύειν, τοιούτοις ἐνδύμασι τὴν ψυχὴν καλλωπίζειν. φιλοπτωχίας γὰρ ἠμφιεσμένος πορφύραν, καὶ οὐρανίου βασιλείας καταξιοῦται.

61 Σκῆπτρον βασιλείας παρὰ θεοῦ δεξάμενος, σκέπτου πῶς ἀρέσεις τῷ ταύτην σοι δεδωκότι, καὶ ὡς πάντων

mento ſunt.

Sermonē cum audis iuuare ualentem, ne auri 57
bus modo, uerũ opere etiã excipito, ſic enim Im
peratoris exornat̃ decoraturq́ʒ dominiũ, quom
uel ex ſe cõſyderat quorum indiget uſus, uel ab
alio reperta non deſpicit, ſed tum diſcit ſine ue-
recundia, tum exequitur ſine cunctatione.

Arx quidem indepopulabilibus muris muni- 58
ta contemnit obſidenteis ſe hoſtes. Piũ autẽ ue
ſtrũ imperiũ quom & liberalitate erga miſeros
ueluti muro cinctũ, & precũ turribus corrobo-
ratũ ſit, inuictũ nulliſq́ʒ hoſtium telis peruiũ fit,
præclara & celebria cõtra eos erigẽs trophæa.

Vtere ut oportet regno hoc inferiore, ut ſcala 59
tibi fiat ſuperioris claritatis, Qui enim hanc re-
cte gubernant, illa quoqʒ poſtmodũ digni cẽſen
tur. Hanc autem recte gubernãt, qui paternam
ſubditis oſtendunt charitatem, & principi debi
tum ab ipſis recipiunt timorem. Itaqʒ minis qui
dem uitia compeſcẽt. Supplicij autem ſenſum
ipſis neutiq́ʒ infligent.

Veſtimentum inuetuſtabile eſt, beneficentiæ 60
amictus. Et incorrupta ſtola eſt, charitas erga
pauperes. Eũ igit̃ oportet qui pie regnare uult,
taliũ indumentorũ pulchritudine animã exor-
nare. Amoris enĩ in egenos qui indutus eſt pur
purã, cœleſtis quoqʒ regni compos efficitur.

Sceptrũ impij quom à deo ſuſcepis, cogitato 61
q̃bus nã modis placebis, qui eã tibi dedit, quoq́ʒ

 omnibus

πάντων ἀνθρώπων ὑπ' αὐτοῦ προμηθεὶς, πλέον πάντων ἐπείγου καταγράφειν αὐτόν. τοῦτο δὲ γέρας ἡγεῖται μέγιστον, ἂν ὡς αὐτὸν τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διαπλασθέντας ὁρᾷς, καὶ ὡς χρεῶν καταβολὴν τὰς εὐποιΐας πληροῖς.

62 Τρέχειν μὲν εἰς τὴν ἄνω βοήθειαν πᾶς ἄνθρωπος ὀφείλει, ὁ σωτηρίας γλιχόμενος. ὁ βασιλεὺς δὲ πρὸ πάντων, ὡς μεριμνῶν ὑπὲρ πάντων. ὑπὸ τοῦ θεοῦ γοῦν φυλαττόμενος, καὶ τοὺς πολεμίους καταγωνίζεται γενναίως, καὶ τοὺς οἰκείους κατασφαλίζεται σπουδαίως.

63 Ὁ μὲν θεὸς οὐδενὸς δεῖται, ὁ βασιλεὺς δὲ μόνου θεοῦ. μιμοῦ τοίνυν τὸν οὐδενὸς δεόμενον. καὶ δαψιλεύου τοῖς αἰτοῦσι τὸν ἔλεον, μὴ ἀκριβολογούμενος περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, ἀλλὰ πᾶσι παρέχων τὰς πρὸς τὸ ζῆν αἰτήσεις. πολὺ γὰρ κρεῖττόν ἐστι διὰ τοὺς ἀξίους ἐλεεῖν καὶ τοὺς ἀναξίους, ἢ τοὺς ἀξίους ἀποστερεῖν διὰ τοὺς ἀναξίους.

64 Συγγνώμην αἰτούμενος ἁμαρτημάτων, συγγίνωσκε καὶ αὐτὸς τοῖς εἰς σὲ πλημμελοῦσιν, ὅτι ἀφέσει ἀντιδίδοται ἄφεσις. καὶ τῇ πρὸς τοὺς ὁμοδούλους ἡμῶν καταλλαγῇ, ἡ πρὸς θεὸν φιλία καὶ οἰκείωσις.

65 Δεῖ τὸν ἀμέμπτως ἀνάσσειν ἐσπουδακότα, καὶ τὰς τῶν ἔξωθεν ἀδοξίας φυλάττεσθαι, καὶ ἑαυτὸν πρὸ ἐκείνων αἰσχύνεσθαι, ἵνα καὶ τοῦ φανερῶς ἁμαρτάνειν δι' ἐκείνους ἀπέχηται, καὶ τοῦ κατ' ἰδίαν πλημμελεῖν ὑφ' ἑαυτοῦ κωλύηται. εἰ γὰρ οἱ ὑπήκοοι αἰδοῦς ἄξιοι φαίνονται, πολλῷ πλέον ὁ βασιλεὺς ἄξιος ταύτης γίνεται.

66 Ἰδιώτου μὲν εἶναι κακίαν φημὶ, τὸ πράττειν φαῦλα

καὶ

omnibus hominibus ab eo sis prælatus, magis omnibus eũ honestare festina. Porro id ipse honestamẽtum arbitratur maximum, si quasi te factos à se tuearis, atq; ut debiti exolutionem, benefaciendi munus adimpleas.

Recurrere ad supnũ auxiliũ cũ homo quiuis 62
debet, salutẽ qui expetat, tum ante omneis Imperator, utpote qui pro omnibus solicitus est, quom enim à deo custodiatur, tã hostes generosa manu debellat, q̃ suos sedulo communit.

Deus nulla re indiget, Impator solo deo. Imi 63
tare igit̃ nullius indigũ, petẽtibusq; fac uberem misericordiæ copiã, nõ exacta & ad uiuũ resecãte rẽ rõne impẽsarũ tuũ erga famulatũ utẽs, sed omniũ de sustinẽda uita petitionib⁹ satisfaciẽs. Lõge enĩ sati⁹ est merito dignorũ etiã indignis misereri, q̃ indignorũ uitio dignos ijs defrauda

Veniã quom delictorũ tuorũ (re quæ merẽt. 64
petas, ipse q̃q; te offendẽtib⁹ ignosce, q̃m remissioni retribuit̃ remissio, nostręq; cũ cõseruis nostris recõciliationi, dei amicitia & familiaritas.

Qui inculpabiliter principẽ agere studet, cũ 65
notas cauere debet, quæ forinsecus inuruntur, tum seipsum ante alios uerecũdari, ut & aperte delinquere abstineat ,ppter alios, & à seipso cohibeat̃, quo minus priuata seorsũ flagitia cõmittat. Si enĩ ex subditis sũt, q reuerẽtia digni habẽtur, multo magis ea dignus Imperator efficitur.

Priuati uitium esse assero, patrare praua 66

καὶ κολάσεως ἄξια. ἄρχοντος δὲ πονηρίαν, τὸ μὴ ποιεῖν τὰ καλὰ καὶ σωτηρίας πρόξενα. οὐ γὰρ ἡ τῶν κακῶν ἀποχὴ δικαιοῖ τὸν κρατοῦντα, ἀλλ' ἡ τῶν καλῶν παροχὴ στεφανοῖ τὸν τοιοῦτον. μὴ μόνον τοίνυν πονηρίας ἀπέχεσθαι λογιζέσθω, ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης ἀντέχεσθαι σπουδαζέτω.

67 Ἀξιωμάτων λαμπρότητας οὐ δυσωπεῖται ὁ θάνατος. καὶ πάντων γὰρ ἐπιβάλλει τοὺς παμφάγους αὐτοῦ ὀδόντας. οὐκοῦν πρὸ τῆς ἐκείνου ἀπαραιτήτου παρουσίας, μεταθῶμεν εἰς οὐρανὸν τὴν τῶν χρημάτων περιουσίαν. οὐδεὶς γὰρ ἃ ἐν κόσμῳ συνάγει, ἐκεῖσε ἀποδημήσας ἀπάγει, ἀλλὰ πάντα καταλιπὼν ἐπὶ γῆς, γυμνὸς λογοθετεῖται τὸν βίον αὐτοῦ.

68 Κύριος μὲν πάντων ἐστὶν ὁ βασιλεύς, δοῦλος δὲ μετὰ πάντων ὑπάρχει θεοῦ. τότε δὲ μάλιστα κληθήσεται κύριος, ὅταν αὐτὸς ἑαυτοῦ δεσπόζῃ, καὶ ταῖς ἀτόποις ἡδοναῖς μὴ δουλεύῃ, ἀλλὰ σύμμαχον ἔχων τὸν εὐσεβῆ λογισμόν, τὸν ἀήττητον αὐτοκράτορα τῶν ἀλόγων παθῶν, τοὺς πανδαμάτορας ἔρωτας τῇ πανοπλίᾳ τῆς σωφροσύνης καταγωνίζεται.

69 Ὃν τρόπον αἱ σκιαὶ τοῖς σώμασιν ἕπονται, οὕτως αἱ ἁμαρτίαι ταῖς ψυχαῖς ἀκολουθοῦσιν, ἐναργῶς τὰς πράξεις διεικονίζουσαι. διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει ἀρνήσασθαι. αὐτὰ γὰρ ἑκάστου καταμαρτυρήσει τὰ πράγματα, οὐ φωνὴν ἀφιέντα, ἀλλὰ τοιαῦτα φανέντα, οἷα παρ' ἡμῶν ἐπράχθησαν.

70 Νηὸς ποντοπορούσης μιμεῖται διάβασιν ἡ βραχυπλὴς τοῦ παρόντος βίου κατάστασις, ἡμᾶς τοὺς αὐτῆς πλωτῆρας λανθάνουσα, καὶ καταμικρὸν παρασύρουσα

δρόμον

supplicioq; digna:principis uero culpam,nõ facere quæ honesta sunt, salutemq; pariunt:neq; enim malorum abstinẽtia iustificat potentem, sed bonorum æditio coronat eũdem. Ne igitur malitia dũtaxat abstinere cogitet, sed iustitiam etiam capessere contendat.

Dignitatum splendores mors haud reformi- 67
dat,omnibus enim uoraces suos dentes infligit. Ergo ante illius ineluctabilem aduẽtum,opum copiam transportemus in cœlum. Nemo enim quæ colligit in mundo,illuc profectus abducit, sed omnibus in terra derelictis,nud⁹ de uita sua reddit rationem.

Imperator ut est omniũ dominus,ita cũ omni 68
bus dei seruus existit. Tũ igit̃ demũ uocabitur dñs,quom ipse sibi dominari, nec illicitis uoluptatibus famulari patietur. Tum adiutricẽ piã rationẽ assumẽs,inuictã scilicet imperatricẽ animi perturbationũ rationis expertiũ, indomitas cupiditates armatura castimoniæ debellabit.

Queãdmodũ umbræ corpora sectãtur, sic ani 69
mas flagitia comitãtur, euidẽti effigie actiones exprimentia,ideo non datur in iudicio negare. Ipsa enim uniuscuiusq; opera obtestabuntur, haud sanè uocẽ emittẽdo, sed talia prorsus sese repræsentãdo,qualia iam à nobis patrata sint.

Nauis per mare commeãtis imitatur trãsitum 70
cõpẽdiosa præsentis uitæ cõditio,qua sanè nos nautas fallẽs suos,& pedetẽtim cunctãti raptãs

 cursu,

δρόμον, καὶ πρὸς ἴδιον ἑκάστου παραπέμπουσα τέλος. εἰ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, παραδράμωμεν τὰ παραῤῥέοντα τοῦ κόσμου πράγματα, καὶ προσδράμωμεν τοῖς εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων μένουσιν.

71 Ὁ σοβαρὸς καὶ ὑπέροφρυς ἄνθρωπος, μὴ ὡς ταῦρος ὑψίκερως ἐπαιρέσθω, ἀλλ' ἐννοείτω τῆς σαρκὸς τὴν ὑπόστασιν, καὶ παυέτω τῆς καρδίας τὴν ἔπαρσιν. εἰ γὰρ καὶ γέγονεν ἄρχων ἐπὶ γῆς, μὴ ἀγνοείτω ὑπάρχων ἐκ τῆς γῆς, ἀπὸ χοὸς ἐπὶ θρόνον ἀναβαίνων, καὶ εἰς αὐτὸν μετὰ χρόνον καταβαίνων.

72 Σπούδαζε διαπαντὸς ἀήττητε βασιλεῦ, καὶ ὥσπερ οἱ τὰς κλίμακας ἀναβαίνειν ἀρξάμενοι, οὐ πρότερον ἵστανται τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω φορᾶς πρὶν ἂν τῆς ἄκρας ἐφίκωνται βαθμίδος, οὕτω καὶ αὐτὸς ἔχου τῆς τῶν καλῶν ἀναβάσεως, ὅπως ἂν καὶ τῆς ἄνω βασιλείας ἀπολαύσειας, ἥν σοι παράσχοι χριστὸς μετὰ τῆς ὁμοζύγου, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ βασιλευομένων, εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ

ἐκθέσεως παραινετικῆς Ἀγαπητοῦ διακόνου, πρὸς Ἰουστινιανὸν τὸν καίσαρα, ἥτις παρ' ἕλλησι, βασιλικὰ ὀνομάζεται σχέδη.

cursu,tandem ad suum cuiusq; exitum perducit. Si igitur hæc ita se habent, prætercurramus præcurrentia mũdi negocia, adcurramusq́; his quæ ad secula seculorum permanent.

Fastosus & superciliosus homo, ne ut taurus 71
alticornis eleuet, sed animaduertẽs carnis subsistentiã, sedare debet cordis tumorẽ. Nam & si factus est princeps in terra, ne tñ ignoret sese ortũ ex terra, quom ex puluere ad soliũ cõscendere, atq; in puluerẽ tandem descẽdere possit.

Studeto semper inuictissime Imperator, & si 72
cuti scalas qui scandunt, non prius desistũt, aut ad superiora ferri desinũt, q̃ ad supremũ perueniant gradum: ita tu quoq; iugiter honestorum ascensum cõtinuato. Sic fiet ut cœlestis quoq; regni fructũ aliquãdo percipias, quod utinã & tibi tribuat & cõiugi Christus rex omnium & qui regnãt, & qui regnãtur in secula, Amen.

FINIS

Expositionis admonitoriæ Agapeti diaconi, ad Iustinianum Cæsarem, quæ apud Græcos Regia scheda nominatur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΟΡΚΟΣ.

Ὄμνυμι Ἀπόλλωνα ἰητρὸν, καὶ Ἀσκληπιὸν, καὶ Ὑγείην, καὶ Πανάκειαν, καὶ θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας ἵστορας ποιεύμενος ἐπιτελὲς ποιήσειν κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν ὅρκον τόνδε, καὶ ξυγγραφὴν τήνδε, ἡγήσασθαι δὲ τὸν διδάξαντά με τὴν τέχνην ταύτην ἴσα καὶ γενέτῃσιν ἐμοῖσι, καὶ βίου κοινώσασθαι, καὶ χρεῶν χρηΐζοντι μετάδοσιν ποιήσασθαι, καὶ γένος τὸ ἐξ ἑωυτέου ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄῤῥεσι, καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην ἢν χρηΐζωσι ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς παραγγελίης τε, καὶ ἀκροήσιος, καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαθήσιος μετάδοσιν ποιήσασθαι υἱοῖσί τε ἐμοῖσι καὶ τοῖς τοῦ ἐμὲ διδάξαντος, καὶ μαθηταῖς συγγεγραμμένοις τε καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ, ἄλλῳ δὲ οὐδενί. Διαιτήμασί τε χρήσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ἐπὶ δηλήσει δὲ καὶ ἀδικίῃ εἴρξειν. Οὐ δώσω δὲ οὐδενὶ φάρμακον αἰτηθεὶς θανάσιμον. οὐδὲ ὑφηγήσομαι συμβουλίην τοιήνδε. Ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον δώσω. ἁγνῶς δὲ καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν καὶ τέχνην τὴν ἐμήν. Οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος τῆσδε. Εἰς οἰκίας δὲ ὁκόσας ἂν ἐσίω, ἐσελεύσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων ἐκτὸς ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης, καὶ φθορίης τῆς δὲ ἄλλης, καὶ ἀφροδισίων ἔργων. Ἐπί τε γυναικείων σωμάτων καὶ ἀνδρείων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων ἃ δ' ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω ἢ ἀκούσω ἢ καὶ ἄνευ θεραπείης κατὰ βίον ἀνθρώπων, ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄῤῥητα ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. ὅρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι καὶ μὴ ξυγχέοντι. εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης δοξαζομένῳ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον, παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι τἀναντία τουτέων. τέλος.

TEstor Apollinē medicum, & Aesculapiū, Hygiamq; & Panaceā Aesculapij filios & deos ac deas omneis: me, quantū in me erit, & quantū ingeniū meū ualebit, hæc omnia obseruaturū quæ hoc iureiurādo, atq; ijs tabellis continētur, Tributurū me præceptori meo à quo hāc artē edoctus sum, nō minus quàm parēti, à quo sum genitus, Vitā cū eo cōmunicaturū. Res omneis quas illi neceßarias eße intelligā, pro uiribus meis ministraturū, Progeniē eius fratrum loco habiturū, Hanc artē sine mercede & sine pactionibus edocturum, Præcepta omnia libere & fideliter traditurum meis & præceptoris mei liberis, cæterisq; discipulis, qui se legibus medicinæ astrinxerint, atq; iurati fuerint, alij præterea memini, In curandis ægrotis pro uiribus & pro ingenio meo rebus necessarijs usurū, Nemini ægritudinē dilaturū, Nihil per iniuriā facturū, Rogatū letale uenenū nemini daturū, neq; id cuiq̄ cōsulturum, Neq; mulieri prægnāti ad interficiendū conceptū fœtū potionē porrecturū, Vitā meā atq; artem meā purā atq; integrā seruaturū, Laborāteis lapillo haud quaq̄ excisurū, sed expertis huius artis hoc negocium permißurū, quā cunq; domū ingressus fuero, duntaxat liberādis ægrotis operā daturū, Omnē iniuriā, omnē corruptelā, omne genus turpitudinis, res etiā uenereas spōte mea euitaturū, Siue muliebria corpora curauero, siue uirilia, siue hominis liberi, siue serui, quæ inter curādū uel uidero uel audiero, uel etiā extra curā in uita hominū cognouero, quæ reticēda esse intelligā, nemini aperturū, sed intemeratā taciturnitatē seruaturū. Præsens igitur iusiurādū integre atq; incorrupte seruāti mihi omnia tā in uita quàm in arte mea prospera feliciaq; succedāt, & gloria in æternū parata sit, trāsgredięti uero atq; piuro cōtraria omnia eueniāt. Finis.

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΟΣ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ὅμηρος μὲν ὁ τῶν ποιητῶν γονιμώτατος, τῶν τοῦ χίου παίδων ἑαυτῷ παραπεθέντων παιδεύεσθαι, βατραχομυομαχίαν τε καὶ ἐπικιχλίδας, καθάπερ ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλα ὅσα παιγνίων ἀνάμεσα τοῖς τε παισὶν ἐκείνου, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις χαριζόμενος, συνετίθετο. ἵνα τῶν μαθημάτων ἀρχόμενοι, τούτων ἥδιον ἀκροῶνται, καὶ μὴ τῶν τὰ παίδων ὦτα διακναίειν φιλούντων. τῶν μεταγενεστέρων δέ τις τὸν ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος, πόλεμόν τινα γαλῆς πλασάμενος καὶ μυῶν, εἰς κωμῳδίας τάξιν παρήγαγε, μέτρῳ ἰαμβείῳ χρησάμενος. τούτου δέ μοι ταῖς χερσὶν ἐμπεσόντος, ἔδοξεν ἅμα μὲν τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων ἔργον ἀπεργάσασθαι καταθύμιον, εἰ τοῦτον ὥσπερ τινὰ νέαν ἀοιδὴν τυπώσαντες ἀποπέμψομεν. ἅμα δὲ καὶ οἷόν τινα κήρυκα προεκπέμψαι περὶ οὐ μετοὐπολὺ τυπωθησομένης ἰωνιᾶς. ἐφ' ἣν πολλὴν σπουδὴν ὁ ἐμὸς πατὴρ κατεβάλετο, τὰς γὰρ διατριβὰς ἐν ῥώμῃ πάλαι ποιούμενος, γασπάρει τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἐπισκόπῳ τοῦ ὅσμου συναγωγὴν παροιμιῶν συνθεῖναι ὑπέσχετο, ἀρξάμενος δὲ τῶν παροιμιῶν, συνυπεμνήσθη καὶ γνωμῶν, ἀποφθεγμάτων τέ καὶ ὑποθηκῶν ἀρχαιοτάτων καὶ σοφωτάτων ἀνδρῶν. ἀδελφὰ γὰρ ἀλλήλοις εἰσί, παροιμίαι, καὶ γνῶμαι, καὶ ὑποθῆκαι, καὶ ἀποφθέγμα

ἀποφθέγματα. νομίζω δὲ τὸ βιβλίον τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων, ὅτι πλείστην παρέξειν γε τὴν ὠφέλειαν. ἃ γὰρ ἂν διὰ πολλῆς σπουδῆς τε καὶ ἀναγνώσεως ἠρανίσαντο, εἴγε τῶν βιβλίων ηὐπόρησαν, ταῦτάγε πάντα ἐκεῖσε συνηγμένα, καθάπερ ἐν ἰωνιᾷ ταῖς μελίσσαις τὰ ἄνθη, ἐξέσται τοῖς πᾶσιν ἀνιδρωτὶ ἀποδρέπεσθαι. τὴν μὲν οὖν γαλεομυομαχίαν, ἣν ὁ συνθεὶς, ὅς τις ἂν ἦν, καλῶς πάνυ καὶ ἀστείως συνέθετο, τανῦν τοῖς φιλομαθέσιν ἐκπέμπομεν. οὐ μετοὐπολὺ δὲ καὶ τὴν ἰωνιὰν ἐκδώσομεν ἐντυπώσαντες. παρ' ἧς οὐχ ὅπως εὐφροσύνην, ἀλλὰ τὴν μεγίστην ὠφέλειαν οἱ σπουδαῖοι καρπώσονται.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΕΟΜΥΟΜΑΧΙΑΣ.

Τοῦ μυῶν κυριεύοντος ἐν ὀπῇ τινὶ ζοφώδει καὶ κατεσκιασμένῃ προσμένοντος, κρεΐλλου κατωνομασμένου, καὶ τῆς γαλῆς τῇδε κἀκεῖσε δρομαίως περιβλεπούσης, καὶ τὸν τῇδε συνήθως δρόμον ἀνιχνευομένης, ὁ κρεΐλλος μὴ φέρων ταύτης τὴν διηνεκῆ περισκόπευσιν, περὶ τούτου ὁμαίμονι προσελθὼν, ὃς τὸ τοῦ τυροκλόπου ἀξίαν αὐτῷ περιέφερε, καὶ τούτῳ συμβούλῳ χρησάμενος, ᾧ τινι τρόπῳ ταύτην καταξοπώσειε, πόλεμον ἄσπονδον κατ' αὐτῆς δεδρακέναι μεμελετήκασι. καὶ πλείστων μυῶν ἀθροισμὸν συνηθροικότες ἀμφότεροι, καὶ τοῦτο νενουθετηκότες, καὶ πάμπλειστα προξώαντες, ἡβηδὸν παρευθὺ πρὸς αὐτὴν ἀντεξήεσαν. καὶ δὴ προσκεκρουκότες ἑκάτεροι, τὸν τοῦ κρεΐλλου υἱὸν ἡ γαλῆ κρατήσασα, καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτης ἀγρίως σπαράξασα, παραυτίκα τὸν νεανίαν εἰσβέβρωκεν. ἄγγελος δὲ τῶν μυῶν καθεωρακὼς τὸ γινόμενον, εὐθέως πρὸς τὴν δάμαρτα τοῦ κρεΐλλου ὑπέστρεψε, μηνύσων αὐτῇ τὸν τοῦ προσφιλεστάτου παιδὸς χαλεπώτατον θάνατον. τούτων ῥινῶν ἐπὶ πολὺ μαχομένων, ξύλον κατελθὸν σεσημμένον δὲ ὑπερτάτης στέγης, τὰ νεῦρα τῆς γαλῆς κατέθλασε, καὶ νικηταὶ τῆς μάχης οἱ μύες ὡράθησαν.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Κρεΐλλος. Τυροκλόπος. Κῆρυξ. Χορὸς θεραπαινίδων. Ὁμευνέτης κρεΐλλου. Ἄγγελος. προλογίζει δὲ ὁ Κρεΐλλος.

τί τὸν

Ι Ἱ τὸν τοσοῦτον ἀνδρικώτατοι χρόνον — Κρεί.
μένοντες εἴσω τῶν ὀπῶν ἀεννάως,
δείμῳ συνεσμὲν καὶ φρίκῃ καὶ δειλίᾳ,
καὶ δυσμόρως δίεμεν οἰκεῖον βίον,
μὴ δὲ προκύψαι τῶν ὀπῆς ἠρκημένοι,
ἀλλ᾽ οἰκτρότατοι καὶ φόβου πεπλησμένοι,
βίον σκοτεινὸν ἀθλίως μυωξίαις
ζῶμεν, καθάπερ οἱ πεφυλακισμένοι,
καὶ νύκτα τὸν σύμπαντα τοῦ χρόνου δρόμον
μακρὰν δοκοῦμεν καὶ σκιὰν τοῦ θανάτου,
ὡς οἱ ζοφώδεις κιμμέριοι τοῦ λόγου,
οἱ ποντικῶν ἔχοντες ἀμβλυωπίαν,
ζόφωσιν ἐξάμηνον εἷλκον τοῦ βίου;
Κἂν μὴ θέλωμεν, ἐσμὲν ἐν μυωξίαις. — Τυρ.
εἰ γοῦν προελθεῖν, ὡς λέγεις, θαρσαλέως
τολμήσομεν βαίνοντες ἀσχέτῳ δρόμῳ,
τάχιστ᾽ ἂν ἐμπέσοιμεν αἰπεῖ κινδύνῳ,
καὶ προὐμμάτων ἴδοιμεν οἰκεῖον μόρον,
καὶ τὸν σκοτεινὸν ἀϊδωνέως τόπον,
λάβοιμεν ἀντίποινον ἀκρατωσύνης.
Πῶς γοῦν παρεμπέσωμεν, ὡς φῇς, κινδύνῳ, — Κρεί.
καὶ τὸν βίον βλέπωμεν ἀθλίῳ μόρῳ;
Ληφθέντες εἴσω τῶν φρικωδῶν χειλέων, — Τυρ.
τοῦ ἅρπαγος κρείττε τοῦ δολοπλόκου.
Τίς ἐστιν αὕτη, μὴ φθονήσῃς τοῦ λέγειν, — Κρεί.
οὐ γὰρ προχείρως τοῦ σκοπῶ περιστρέφω.
Ην γαλῆν ὠνόμασεν ἀνθρώπων γένος, — Τυρ.
αὕτη γὰρ ἀεὶ χηραμὸν περιβλέπει,
καὶ μῦς ἐρευνᾷ, καὶ καθάπερ οἱ κύνες

ἰχνηλατοῦσι

ἰχνηλατοῦσι τοὺς λαγωοὺς ποικίλως
τὸν αὐτὸν αὕτη σκανδαλοπλόκως τρόπον
ἡμᾶς δι᾽ ἴχνους λυγγικὸν βλέπουσά τι.
Κρεῖ. οἶδ᾽ ἣν περ ἡρμήνευσας ἀκριβεστάτως,
καὶ γὰρ πρὸ καιροῦ τὴν ἐμὴν θυγατέρα
λυχνογλύφην δὲ φημὶ τὴν περιλημμένην
οἰκτρῶς κατημάλλαξε φεῦ μοι προὐμμάτων.
Τυρ. Κἀμοῦ δὲ τέκνον τὴν φίλην χορδοκόπον,
καὶ τὸν ποθεινὸν σιτοδάρπην καὶ φίλον,
εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἀδελφῆς ἡ ἐλθόντα.
Κρεῖ. Τί γοῦν κατοκνήσαμεν ὡς θηλυδρίαι
καὶ προέδομεν τὸν φόνον τῶν φιλτάτων;
Τυρ. Καὶ τί προσῆκον ἐργάσασθαι τυγχάνει.
Κρεῖ. Εἰς ἀντάμυναν ἀπιδεῖν τῆς παμφάγου,
καὶ τῶν θανόντων ἐκδικῆσαι τὸν μόρον.
Τυρ. Ποίῳ τρόπῳ κάτειπε σὺ σαφηνίσει.
Κρεῖ. Μόθον πρὸς αὐτὴν ἀτρόμως τετευχότες.
Τυρ. Δέδοικα καὶ πέφρικα μὴ ἐσφαγμένοι.
κἂν ἡμεῖς φανῶμεν καὶ καταβεβρωμένοι
καὶ κύρμα γαλῆς φεῦ γενώμεθα ξένον.
Κρεῖ. Καὶ τοῦτο δῶχ᾽ ἕκητι τῶν τεθνηκότων.
καὶ γὰρ γινώσκεις τοὺς γραφεῖς αἰνουμένους
τῶν συγγενῶν ἕκητι καὶ τῶν γνωρίμων,
παίδων, ἀδελφῶν, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
θανόντας ἀπλήρωτον ἕλκοντας κλέος.
Τυρ. Ἴσημι πάντως. ἀλλὰ δεινὸν τυγχάνει
λιπεῖν τὸ λαμπρὸν στάδιον τῆς ἡμέρας,
καὶ τῷδε σκοτεινῷ συγκαλυφθῆναι τάφῳ.
Κρεῖ. Οὐκ οἶδας ἣν μέγιστον ἄρωμεν κράτος,

καὶ

καὶ πικροτάτῳ τήνδε δώσομεν μόρῳ.
Ὁ τῷ τρόπῳ σύναιμε σαφήνιζέ μοι. Τυρο.
Αὐτῇ μαχησμὸν συστάδην δεδρακότες. Κρεῖ.
Κρεῖττον μοι δοκεῖ συμβαλεῖν λαθριδίως. Τυρ.
Ποία δ' ὄνησις λάθρα τοι προσιέναι; Κρεῖ.
Εἰ γὰρ προγνώσει τῶν δόλοις προσανέχειν Τυρο.
ὡς εἰς μαχησμὸν αἱρετὸν συνεστάναι
καὶ συμμάχων ὅμιλον εἰς αὐτὴν λάβῃ,
καὶ συμβαλοῦσα, τηνικαῦτα τὸ στέφος
ἀρεῖ παραπαύσασα τὴν ἡμῶν ἴλην.
Χ' ἡμεῖς κατ' ἴσον συμμάχων ὁμήγυρει Κρεῖ.
λάβωμεν εἰς ἄρηξιν ὡς εἰ δισμύριον.
Οὐκ οἶδα πῶς πρὶν συνιστῶντες τὸν μόθον Τυρ.
πρὸς τὸ στράτευμα τῶν γαλῶν καὶ βατράχων,
καὶ συμμάχων εἴχομεν κράτιστον νέφος;
Ἴσημι πῶς κάκιστον εἴδομεν μόρον Κρεῖ.
παίδων, ὁμαίμων, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
μικροῦ δὲ ἀπολώλαμεν ἡμεῖς τῶν τόπων.
Δέδοικα καὶ νῦν μὴ θάνωμεν τῷ βόθρῳ. Τυρο.
Οὐ νὴ θεῶν πλήρωμα τῶν ἐνυπνίων Κρεῖ.
ἄελπίς εἰμι καὶ γὰρ δὴ ὀνειράτων.
Τί γοῦν ὄνειρον ἐμφανῶς ἑώρακας; Τυρο.
Ὁ Ζεὺς γὰρ ὤφθη κατ' ὄναρ κνώσσοντί μοι, Κρεῖ.
ὃ θάρσος ἐντέθηκε τῇ ἐμῇ καρδίᾳ,
καὶ χαῖρε. λήψῃ προσεφώνησε κράτος.
Τίνι προσωμοίωτο ὃ τοῦτο φράσον. Τυρο.
Τῷ, τυρολείχῳ τῷ φρονίμῳ πρεσβύτῃ. Κρε.
Πῶς δ' οὐκ ἐπ' ἄλλον ὡράθη σοι τὸν χρόνον; Τυρ.
Ἐμαῖς ἀπειλαῖς ὡράθη προϊαλέος. Κρεί.

Τυρ. Τί γοῦν ἐπηπείλησας αὐτῷ τοῦ πόλον
οἰκοῦσι καὶ λέγουσι τοῖς ἀθανάτοις,
σφαγὰν μεγίστην ἐξανάψαι τοῦ πόλου
καὶ πάντας ἕλξαι χειρὶ πανσθενεστάτῃ;

Κρεῖ. Καὶ τῆς ἠπείληκα τούτῳ μυρία.
καὶ γὰρ καθ' αὐτὴν ἱστορῶν μου τὸν βίον
ὅπως μένων ἔσωθεν οἰκτρῶς γωνίας,
ὅλως σκοτεινός εἰμι καὶ ζόφου γέμων.
καὶ δεῖμα δεινὸν δέδειγμα ναὶ καὶ τρέμω
ζῶον πενιχρὸν ἔμπλεων ἀηδίας.
ὤμωζον, ὠλόλυζον, ἠθύμουν, μέγα,
ἔκοπτον, ἐσπάραττον εἰκείαν γένυν,
καὶ τὸν θεὸν ὕπατον ὕβριζον δία.
καὶ προσέθηκα τοῖς στεναγμοῖς σὺν χόλῳ,
δεινὰς ἀπειλὰς παντελῶς δειμαλέως

Τυρ. Τί γοῦν ἐπηπείληκας, εἰπὲ καὶ τόδε.

Κρεῖ. ὡς εἴπερ οὐ θήσει με νικητὴν μέγαν,
καὶ παγκράτιστον τῇ μάχῃ στεφανίτην,
τάχα προσελθὼν ἐς ναὸν τῶν θυμάτων,
ἅπαντα θήσω πρὸς τροφὴν τῆς κοιλίας.

Τυρ. Κἀγὼ συνέλθω σὺν συνεύνῳ καὶ τέκνοις.
ἀλλ' ὡς ἔοικε τὸν μῦθον καθισόρεις.

Κρεῖ. Ναὶ δῆτα καὶ σύμπαντας ἀρτίως μύας
κεκληκέναι προὔμελον εἰς ἐκκλησίαν.

Τυρ. Οὐ νῦν ἐπεὶ δεύοιτο τοῦ φοιτημίου
ἀπαλαγῆναι τοῦ σκοτοκρύπτου βίου,
ἐλευθερωθῆναι τε γαλῶν τοῦ φόβου.
τοὺς μῦς ἅπαντας ἀρτίως συγκλητέον.
καὶ πρῶτον εἰς κάταρξιν ἰτέον λόγων.

ἐπιπρεπόντων προσφέρειν εὐτολμίαν.
ἢ καὶ στρατηγοὺς στρατηγῶν εἰργακότες, εἰργασμένοι
καὶ ταξιάρχας καὶ λοχαγοὺς, ὡς θέμις,
λογχηφόρους τε καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
ἀντεξίωμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.
Καλῶς προσέφης καὶ σοφῶς καὶ κοσμίως. Κρεῖ.
καὶ γὰρ τὸ γῆρας νουθετεῖ καὶ σωφρόνως.
κῆρυξ ἴτω δὲ καὶ καλείτω τοὺς μύας.
Ἰδοὺ πάρεισι μύαρχοι συνηγμένοι Κῆρυξ
καὶ σῷ παρεστήκασι βουλευτηρίῳ.
Ἐγὼ μὲν ὦ σύνταγμα γενναίων φίλων Κρεῖ.
εὔεικτον εὐόμιλον ἐκ πολλοῦ χρόνου
πολλὴν καταγνοὺς τῶν πάλαι πεφυκότων
τὴν ἀσθένειαν καὶ κακίστην δουλείαν
ἀνθ᾽ ὧν περ εἴσω φωλεῶν μυχαιτάτων,
μένοντες οὐκ ἄτλημον εἶχον καρδίαν.
ἀλλ᾽ ὡς κλινῆρες καὶ μέλη παρειμένοι,
ἔπτησαν ἐλθεῖν εἰς μάχην ἐναντίων,
ἤδη στρατεύειν ἱστορῶ θαῤῥαλέως.
οὐ γὰρ προσῆκον μου δέδοικε καὶ φίλον
σθένος φρόνην καὶ κρατοῦσαν μυρίων
πομπὰς τελοῦσαν καὶ κρότοις ἠνημένων,
τρέμειν προελθεῖν τῆς ἐμῆς μυωξίας,
ὑμεῖς δ᾽ ἑτοίμως τὸν λόγον δεδεγμένοι,
ὡς εὐγενῶν πέλοντες ἐκ φυτοσπόρων,
καὶ πανσθενῶς ἔχοντες αὐτῶν τὸν πόνον,
μὴ νωχελεῖς γίνεσθε πρὸς τὰ πρακτέα,
μὴδ᾽ ὀκνήσητε μηδαμῶς ὦ γεννάδαι.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστ᾽ ἅπαντες ὦ φίλοι μύες

ἴτε προθύμως εἰς νέαν στρατηγίαν,
ζῆλον λαβόντες τῆς ἐμῆς ἐξουσίας.
ἐγὼ γὰρ οὐκ ὤκνησα πώποτ' εἰς μόθον,
ἀλλ' ὡς ἀληθῆ ἐκ νέας ἡλικίας,
ἐς τὸ στρατηγεῖν ἀνδρικῶς ἐξαπόμην.
πάσαις δὲ πάντη προσβολαῖς ἐπεκράτουν.
γνοὺς γὰρ φυεὶς εὐγενοῦς ἐξ ὀσφύος,
ὡς ἴστε πάντες τὰ πάλαι θρυλλούμενα,
ἐπὶ δυνάμει καὶ φρενῶν γοργουσίᾳ
ἐμοὺς γονεῖς ἕλκοντας ἄπλετον κλέος,
τοὺς χαρτοδάπτας ὠνομασμένους λέγω.
οὐκ ἠθέλησα ζῆν τὸν ἄπονον βίον,
ἀλλ' εἰς μάθησιν τῶν στρατηγικωτάτων,
ἀπεῖδον εὐθὺς ἐκ νέου μειρακίου,
ἤσκησα κοντὸν καὶ σπάθην σὺν ἀσπίδι,
βαίνειν ἐφ' ἵππους καὶ στρέφεσθαι ποικίλως,
βάλλειν τὸν ἐχθρὸν εὐστόχως καὶ καιρίως,
τείνειν τὸ τόξον καὶ τὸν ἰὸν ἱέναι,
καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν στρατηγίαν τέχνην,
μετῆλθον ὡς ἅπαντες οἱ στρατηλάται.
μόθων δὲ πολλῶν ἐγκρατὴς δεδειγμένος,
καὶ πλεῖστα δ' ἆθλα τῆς ἐμῆς ἐμπειρίας
θυηδεδειχώς, ἦλθον εἰς μυαρχίαν,
πάντων ἄριστος καὶ μέγας κεκριμένος.
καὶ νῦν δὲ παγκάκιστον ἔγνων τυγχάνειν
τὸν ἀνθάμιλλον τοῦ διὸς καὶ τῆς ῥέας,
ζῶον τρέμειν τι μικρὸν ἠθλιωμένον.
τοίνυν κελεύω τοὺς ἐμοὶ πεφιλημένους,
ἅπαντας εἰς σύνταξιν ἐλθεῖν τῆς μάχης,

ἐχθρῶν·

στερρῶς, κραταιῶς, εὐσθενῶς, εὐκαρδίως.
σοφῶς, ἐναργῶς, εὐφυῶς ὡπλισμένους.
τανῦν δὲ λοιπὸν, ἴτε πρὸς τὰς οἰκίας,
τὴν αὔριον γὰρ ἕωθεν ὦ στρατηλάται,
πάντα κινῆσαι βούλομαι θαρραλέως.
δοκεῖ γὰρ οὕτω συμφέρειν πρὸς τὸ πέρας.
Ἐπείπερ ἤδη πάντες εἰς τὰς οἰκίας Τυρ.
ἀπῆλθον, ὥρα τοι καθευδῆσαι κλίνῃ,
ἄπειμι κἀγὼ πρὸς κλίνην τὴν ἰδίαν.
εἴρηκας ὀρθῶς, τοιγαροῦν πειρατέον. Κρε.
ὦ ποῖον ἄλγος νῦν κρατεῖ με καὶ θλίβει. Χορ.
ὦ Ζεῦ τί τοῦτο τῆς παρούσης ἡμέρας;
δεινὸς λογισμὸς ἔσχε μου τὴν δεσπότην,
γαλῇ προσάψαι μῶλον οὐ λαθριδίως.
δοκῶ γοῦν αὐτὴν σὺν πάσῃ στρατηγίᾳ
θανεῖν, λιπόντα τὸν φαεσφόρον λύχνον.
ἄπολλον, ἁγνόμαντι, φοῖβε, λοξία,
τί τοῦτο τοῦτο; φεῦ, παπαὶ φεῦ μοι πάλιν.
ἰαταταὶ ἀξίων πόνων ἰαλέμων.
αἶ. αἶ. ἰοὺ. ἰού. ὦ κακῶν πονημάτων.
Ἴσως κρατήσει τὴν μάχην κατακράτος, Ἡμι.
Ἄπιστ' ἄπιστα καινὰ καινά μοι λέγεις. Χορ
τὸ τοῦ Διὸς θέλημα νῦν ὑπαρξάτω
Ὁρῶ θέουσαν δ' ἐξ ὑέλων ἡμέραν. Τυρ.
Καὶ μὴν κἀγὼ δέδορκα τὴν λαμπηδόνα. Κρε.
Καὶ τοιγαροῦν λίποιμεν ὕπνον καὶ κλίνην. Τυρ.
οἷς δὲ καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς τεθυκότες,
πρὸς τὸν μαχησμὸν ἐξίωμεν ἀτρόμως.
δεῖ γὰρ πρὸ πάντων ἱλεοῦν τοὺς ἐν πόλῳ.

Κρε. Ἰδοὺ θύσαντες ἐκκαλοῦμεν τὸν δία,
καὶ τὴν ἀθηνᾶν καὶ τὸν ἑρμῆν καὶ πᾶνα,
καὶ τὸν ποσειδῶ, καὶ τὸν ἁγνὸν λοξίαν,
ἥραν σὺν αὐτοῖς, ἄρτεμιν τὴν ὀρειβάτιν,
πλούτωνα, λητώ, σὺν ἅδῃ περσεφόνην,
καὶ πάντας ἄλλους. καὶ προσοῦμεν τὸν πόδα.
Χορ. Ὦ πάντες ὦ σύμπαντες ὦ θεοὶ μόνοι,
ὅσοι τὴν ἄνωθεν καὶ κάτω κληρουχίαν
ἔχοντες ἐστὲ τῶν καλῶν χορηγέται,
πρόσητε ναὶ πρόσητε καρτερωτάτως.
τῶν δεσποτῶν μου τὴν νέαν στρατηγίαν
καὶ τῶν πλούτων πρὸς τὸ παμφάγον γένος
Ὁμυνέ. Νῦν εἴθε νικήσειαν ὦ ζεῦ τοῦ μόθου
ἐμοὶ στρατηγοὶ καὶ σύνευνος καὶ τέκνον,
Χορ. Καλὸν τὸ νικᾶν, ἀλλὰ δειλεία μ' ἔχει.
Γυνὴ Κἀγὼ δέδοικα καὶ τρέμω κατακράτος.
Χορ. Δεινὸν γὰρ ἐστὶ δυσμενῶν εὐανδρία.
Γυνὴ Ὦ ζεῦ βασιλεῦ χρηστὸν ἔργασαι μόθον.
Χορ. Ἀεὶ τὸ θεῖον τῶν καλῶν ἅπαν νέμει
Γυνὴ Εἰ μὲν κρατήσει τῶν μυῶν αἱ πληθύες
ἐξιχνύσουσι τῶν ἐναντιουμένης,
εὖ ἂν τὸ λοιπὸν ἀνύσοιμεν τοῦ βίου,
καὶ τὸν φόβον ῥίψαιμεν ὡς πορρωτάτω.
Χορ. Ναὶ δὴ γένοιτο τοῦτο σὺν θεῷ λέγω.
Γυνὴ Εἰ δ' ἥττονες γένοιντο τῶν ἐναντίας,
καὶ πρὸς φυγὴν βλέψωσιν ὡς τετραμμένοι,
ἅπαντα φροῦδα προσγενήσεται τάχα.
Χορ Ὡς εἴθε μὴ γένοιτο μὴ δ' ἔσοιτό μοι.
Γυνὴ Καὶ πᾶς γένηται δοῦλος αἰχμαλωσία.

Οὐκ,

οὔκ, ἀλλὰ δεινὸν βρῶμα τῆς ἐναντίας. Χορ.
κἀγὼ δὲ δούλη παισὶ σοῖς τοῖς φιλτάτοις, Γυνή
ἡ πρὶν κυρία προσφανήσομαι τάχα.
Η κίσσα δούλη σὺ γενήσῃ σοῖς τέκνοις, Χορ.
ἀλλ' ὡς ἀληθῶς βρῶμα τῆς ἀδηφάγου.
τί γοῦν προλείπω τὸ γλυκύτατον φάος, γυνή
καὶ συγκαλυφθῶ τῇ κόνει ἐν τῷδε τάφῳ.
Σίγα σίγα δέσποινα, δεινόν τι βλέπω. Χορ.
καὶ μὴν ὁρῶ θέοντα τίν' ἐσπασμένον
καὶ πυκνὸν ἀσθμαίνοντα καὶ πεπληγμένον.
Κυρία ποῦ πάρεστι, τίς δηλωσάτω. Αγγελ.
Εξεστί σοι θέλοντι ταύτην εἰσβλέπειν. Χορ.
Τάλαινα παντάλαινα καὶ τρισαθλία, Αγγ.
πέπτωκε τρωθεὶς ὁ ψιχάρπαξ ἐν μάχῃ.
ὦ τοῦ ποθεινοῦ καὶ πεφιλημένου τέκνου, Γυνή
πέπτωκεν ἡ 'μὴ τοῦ γήρως βακτηρία.
ὦ τῶν πόνων ὦ τῶν πόνων ἰαλέμων.
παῖ παῖ τὰ πάντα δεινὰ τῶν ἀγγελμάτων.
ἰοὺ θανοῦμαι, τίς γένωμαι, ποῦ φύγω,
ποῖ βῶ; παρεῖμαι τῶν μελῶν ἀῤῥωστίας.
ὦ παῖ, παπαί, παῖ φιλτάτη θεωρία.
Τέτλαθί μοι τέτλαθι, παῦσαι τῶν γόων. Χορ.
Ω ζεῦ ταναῷ διφρεῦτι τανοτρέπον. γυνή
Αἶ αἶ τάλαινα μῆτερ ἠθλιωμένη, Χορ.
ἔπισχες ἄρτι τοὺς ἀπειρίτους γόους.
Ω φιλτάτη πρόσοψις, ὦ παῖ μοι φίλε. γυνή
Φέρειν πρέπει σοι τὴν ἄπειρον ἀνίαν, Χορ.
μαθεῖν δὲ λοιπὸν τἀπίλοιπα τοῦ μόθου.
Αλλ' οὐ σθένω χεῖν τοῦ πόνου τὴν πικρίαν. γυνή

τίς

Χορός τίς νῦν ὄνησις ἐκ γόων ἀμετρίας;
Γυνή Αὐτὴν διαχρήσαιμι καὶ τάχει θάνω.
Χορός Μὴ δῆτα τοῦτο μὴ δὲ συστρέφειν θέλε.
Γυνή Καὶ πῶς ἀνεκτὸν μὴ πεφύρθαι καὶ στένειν,
Χορός τί δὲ στένουσα τοὺς λογισμοὺς κουφίζεις;
οὐδεὶς θανόντας ἐξεγείρει τοῦ τάφου.
Γυνή Παυθεῖσα τί πράξαιμι τῶν στεναγμάτων;
Χορ. Μαθεῖν θέλησον τὰ πίλοιπα τοῦ μόθου,
Γυνή καὶ τίς κατείπῃ ταῦτα καὶ σαφηνίσῃ;
Χορ. Ο τῶν προόντων ἄγγελος ἀγγελμάτων.
Γυνή Καὶ ποῦ πάρεστιν; Χορ. Εἰσορᾶν ἔξεστί σοι.
Γυνή Εκ τοῦ πάθους ὄλωλα καὶ συντρίβην,
καὶ τὰς κόρας ἤμβλυνα τὰς τῶν ὀμμάτων.
Χορ. Απαν λέγε εὐκίνητον ἀγγεληφόρε
ὅπως μὲν ἔστι τῆς μάχης ἡ τραχύτης,
καὶ πῶς ὁ παῖς πέπτωκε καὶ προερρύη;
Αγγ. Εἴπω καθεξῆς ἢ τέμω τὰς ἐμφάσεις.
Χορ. Εξῆς ἅπαν ἔξειπε συμβὰν τῇ μάχῃ,
αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τὸν λόγον διευνέπων.
Αγγ. Εἴπω τὰ πάντα, τοιγαροῦν ἀκουστέον.
ἐπεὶ γὰρ εἰς σύμμιξιν ἤλθομεν τῆς μάχης,
πρῶτον μὲν ὁ κράτιστος ἐθνοσατράπης,
ὁ ψιχολείχης συμβαλὼν τῷ παμφάγῳ
ἥττηται καὶ πέπτωκεν, οἰκτρά τις θέα.
καὶ πᾶσα τούτῳ στρατιὰ διεφθάρη.
ἔπειτ' ἐπῆλθεν ἄλλος ἀρχισατράπης,
ὃς παῖς ὠνόμαστο κωληκοκλόπος.
καὶ ταὐτὸν αὐτῷ πτῶμα πέπτωκε ξένον,
οὐδ' ὑπομείνας προσβολὴν βραχυτάτην.

ὡς

ὡς γοῦν ἑώρα τοὺς κραταιοὺς σατράπας
ἤδη προσόντας ὁ Ψιχάρπαξ, καὶ Βόσιν
οἰκουρὰν φανέντα σὺν στρατῷ τῇ παμφάγῳ,
ὀργῆς ἐπλήσθη καὶ χόλου βαρυτάτου.
Θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλλη πικρία,
εἰ μὴ ζέσις τὶς αἵματος πρὸς καρδίαν,
λαβὼν δὲ κοντὸν χερσὶν ἐστομωμένον,
ἐπῆλθεν αὐτῇ τῷ τεθανατωκέναι.
ἡ δ᾽ εἰσιδοῦσα τοῦτον ἡτοιμασμένον,
ἐκ τοῦ σύνεγγυς πρὸς σφαγὴν ἑστηκότα,
καὶ κοντῷ ἐκτείνοντα καρτεροτάτῳ,
ὥρμησεν αὐτὸν συλλαβεῖν παραυτίκα,
καὶ δὴ κατεῖχε τοῖς ὄνυξιν ἀγρίως,
καὶ σὺν τάχει βέβρωκε τὸν νεανίαν.
Καὶ ταῦτ᾽ ἐπ᾽ ὄψει τοῦ φίλου φυτοσπόρου. χορ.
Τὸ μεῖζον αὐτὸ τυγχάνει μοι τοῦ πάθους. γυνή
Ἐγὼ δ᾽ ἐπεὶ δέδορκα τοῦτο τὸ πρᾶγμα, ἄγγ.
προσῆλθον ὦ πότνια σοὶ πεφρακέναι.
Ὡς εἴθε μὴ δ᾽ ἐπῆλθες ἀγγελιηφόρε. Γυνή
μέγιστον ἦν μοι μηδ᾽ ὅλως προσιέναι.
οὐκ ἂν γὰρ ἀκμὴν τῷ πάθει συνεσχέθην.
Ἐγὼ μὲν οὖν ἄπειμι τὴν ὀπισθίαν. ἄγγ.
Ἔλθοις κακῶν ἥκιστα μηνυτὴς πάλιν. Γυνή
Κακὸς κακῶς ὄλοιτο νῦν ὁ πυρφόρος.
Δέδοικεν ἡμᾶς πυρφορήσας τῷ λόγῳ. χορ.
Ὦ ποῖον ἄνθος τῶν μυῶν ἀπεκρύβη. γυνή
ἐμοὶ δοκεῖ κάλλιστον εἶναι καὶ πρέπον. χορ.
σύνθρηνον ᾆσαι παιδὶ τῷ πεπτωκότι.
Καλῶς ἔφησας. τοιγαροῦν θρηνητέον. γυνή

ἀγ. Πρώτιστα σὺ κρότησον ἀρχὴν τοῦ πάθους.
γυνὴ ἆ παπαὶ παπαὶ, παῖ παῖ, παπαὶ πολλάκις.
χορ. Παῖ κρεῖλλε παῖ παῖ παπαὶ δέσποτα.
γυνὴ Α᾽ ἆ πόθι παῖ ποῦ ποτ᾽ ἀπέβης τέκνον;
χορ. Ποῖ ποῖ καλυφθεὶς διαπέπτης τοῦ βίου;
γυνὴ Ω ὢ πόθεν ποῖ τῶν πόνων ἰαλέμων.
χορ. Ιαλέμων ὢ καὶ πάλιν ἰαλέμων.
γυνὴ Α᾽ ἃ λέλοιπα τὸν λύχνον τῆς ἡμέρας.
χορ. Α᾽πανθ᾽ ἅπαντα τοῦ βίου, τέφρα, κόνις,
ἅπαξ ἅπαντα τοῦ βίου σκιὰ μόνον.
γυνὴ Οἷ οἷ ποῦλθες ὦ ψιχάρπαξ ὦ τέκνον.
χορ. Αρκεῖ, τὸ λοιπὸν βαῖνε μὴ περαιτέρω.
ἤδη βλέπω γὰρ ἄγγελον ταχυδρόμον.
γυνὴ Δέδοικα δεινὸν μὴ πάλιν τί μοι φράσῃ.
φραστ... χορ. Οὐκ ὦ σεβαστή. Γυν. πῶς γὰρ οἶδας; Χορ. πῶς ἄρτι,
φαιδρῷ προσώπῳ τὸν δρόμον διατρέχων.
γυνὴ Ως εἴθε χρυσὸν ἄγγελον ζεῦ μοι πόδες.
ἕτερος ἀγ. Η δεσπότις πέφυκε ποῦ τίς εἰπάτω.
χορ. Πάρεσιν, ἰδοὺ καὶ θέλεις εἴπερ βλέπε.
ἀγ. Πάγχρυσε φαιδρὰ μὴ τεθλιμμένη γίνου,
κἀμοὶ βράβευε δῶρα τῶν ἀγγελμάτων.
γυνὴ Εξειπε μὴ χλεύαζε κομποῤῥημόνως.
ἀγ. Αν μὴ νεμῇς πρώτιστα δῶρα τοῦ λόγου.
γυνὴ Εἰπόντι δώσω καὶ πράχω συντόμως.
ἀγ. Τέθνηκεν ἡ τάλαινα γαλῆ τῷ μόθῳ.
γυνὴ ἆ ἆ κροτήσω καὶ χαρήσομαι πλέον.
ἀγ. Νικησάτω γὰρ ἡ χαρὰ τὴν ἀνίαν.
γυνὴ ὑφ᾽ ἡδονῆς μέγιστον ὀρχοῦμαι πάνυ.
χορ. Τὸ τοῦ μόθου πρότερον μάθωμεν φίλη,

κα

καὶ πῶς τέθνηκε δυσμενὴς ἡ παμφάγος.
ἐξειπάτω δὴ πᾶσαν ἀγγελιηφόρος γυνὴ
τὴν συγκρότησιν τῆς μάχης καὶ τὸν μῶλον
τῆς ἀγριωποῦ καὶ κακῆς μυοκτόνου.
Ἡ δεσπότις λέλακε τὴν γλῶτταν κρότει. χορ.
Ἰδοὺ τὸν ἑρμὴν εὐτρεπίζω τοῦ λόγου, ἀγγ.
ὑμεῖς δ' ἑτοίμως ὦσιν οὖσιν ὀρθίοις,
ἐνωτίσασθε τῶν ἐφερμηνευμάτων.
ὡς γοῦν ὁ δεινὸς σωματοφθόρος μόθος
ἔσχηκεν ἀρχὴν προσβολῆς εὐκοσμίας,
καὶ πρῶτον μὲν πέπτωκεν ἐθνοσατράπης
ὁ ψιχολείχης, εἶθ' ὁ κωληκοκλόπος,
ἔπειθ' ὁ παῖς τοῦ καλοῦ μου δεσπότου,
ἤλγησεν οὗτος τῷ πάθει τὴν καρδίαν,
ἰδὼν τὸν υἱὸν τὸν φίλον τεθνηκότα.
καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιὰν προτρέψας,
ἐπῆλθεν ἁπλῶς τῇ φθόρῳ καὶ παμφάγῳ,
καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἀτρόμως συνεπλάκη,
πλεῖστον δὲ καιρὸν ἀνθυπηγωνισμένων,
καὶ μηδενὸς φεύγοντος ἀλλ' ἑστηκότες,
ξύλον κατελθὸν τῆς ὑπερτάτης στέγης,
ἔτει παλαιῷ καὶ χρόνῳ τεθραυσμένον,
ἔπληξεν αὐτὴν ἐν μέσα μεταφρένων,
καὶ νεῦρα συντέθλακεν αὐτῆς αὐτίκα,
καὶ πρὸς βάθη πέπτωκεν ἀϊδωνέως.
καὶ τὴν πρὶν ἡμῶν δυσμενῆ κατακράτος,
ἄσπονδον, ἀμείλικτον, ἠγριωμένην,
ἔδειξεν ἄπνουν ἐκτάδην ἡπλωμένην.
Ζώοις ἀλύπως, εὐθαλῶς, εὐκαρδίως, χορ.

ἐς λυκά

ἐς λυκάβαντας μή πω πεπληρωμένους.
ἀνθ' ὧν πρὶν ἦλθες ἄγγελος ποθουμένων,
καὶ τὸν φόνον προὔφηνας ἡμῖν σοὶ φθόρου
ἤδη γὰρ εἶδον πᾶν ποθούμενον τέλος,
εἰληφὸς ἄρτι καὶ καλῶς ἠνυσμένον.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΕΩ
ΜΥΟΜΑΧΙΑΣ.

INDEX FABVLARVM.

Came-

FINIS.

BASILEAE IN OFFICINA
Frobeniana, Anno M. D. XXX.

FRO BEN

[illegible]